

ΠΕΡΙΓΑΔΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ

ΟΙ ΜΟΝΕΝΕΙΑ

ΕΤΟΣ Α'

ΤΟΜΟΣ 28

ΜΑΡΣΕΛ ΤΙΝΑΙΡ

ΕΡΩΤΙΚΑ ΛΥΤΡΑ

(ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ)

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΟΜΟΥ ΔΡΧ. 5

Διευθυντής : ΝΙΚ. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Γραφεῖα : Ὁδὸς Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5 Β
Τηλέφ. 26-135

Συνδρομή έτησία: Έσωτερικού Δρ. 200 Έξωτερικού \$ 7
 , έξάμηνος: , 100 , \$ 3.50
 και δι' άλλην την Άφρικήν και Βελγικόν Κογκό έτησία συνδρομή σελλλινια 30.

ΑΙ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ χρηματικά ἐμβάσματα δεόν νὰ ἀποστέλονται πρὸς τὸν Δ)τὴν τῆς «Οἰκογενείας» κ. Νικ. Καμαρινόπουλον, ὁδὸς Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5 β, Ἀθήναι.

Ἐν Ἀμερικῇ, ἔχει ἀναλάβει τὴν ἐγγραφὴν συνδρομῶν καὶ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν, ἡ Ἑταιρία New York News Agency General P. O. Box 497, New York City, ἐκπροσωποῦμένη παρὰ τοῦ κ. Κ. Καλφοπούλου. Ζ

„ГАЛАТЕΙΑ

ΚΑΙ ΑΛΛΗ ΠΟΙΚΙΛΗ ΥΛΗ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ:

100

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

ΔΥΠΕΑ 1900

MOB3WH
1889

[illegible]

52603

Ἐξεδόθησαν μέχρι σήμερον:

- 1] «Λεϊλά» τοῦ ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΩ
- 2] «Τρελλή ἀπὸ ἀγάπη» τοῦ Α. ΝΤΕΛΚΑΝ
- 3] «Τὸ ἡμερολόγιο μιᾶς παντρεμένης»
τοῦ ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΩ
- 4] «Γιατὶ νὰ σ' ἀγαπήσω;» τοῦ Μ. ΡΕΝΟΥΑΡ
- 5] Τὸ «μυστήριον μιᾶς γυναίκας» τῆς ΝΤΕΛΛΥ
- 6] «Ἡ Φιλάρεσκη» τοῦ ΠΩΛ ΕΡΒΙΕ
- 7] Τὸ εἰδύλλιον τῆς ὠραίας ντὶ Καρπέννα
τοῦ ΖΩΡΖ ΟΝΕ
- 8] «Μιά ἐξωτική ἀγάπη» τοῦ ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΩ
- 9] «Εἰδύλλιον στὸ Βόσπορον» τοῦ ΚΛΩΝΤ ΦΑΡΡΕΡ
- 10] «Ἡ τέχνη τοῦ φλέρτ» τοῦ ΚΑΤΟΥΛ ΜΑΝΤΕΣ
- 11] «Ὁ ἔρως μιᾶς κατασκόπου» τῆς ΝΤΕΛΛΥ
- 12] «Γαμήλιον ταξίδι» τοῦ Γ. ΟΝΕ
- 13] «Ὁ Γάμος τῆς Μαριάννας» τοῦ ΠΩΛ ΖΕΡΑΛΝΤΥ
- 14] «Ραγισμένες καρδιές» τοῦ ΕΝΤΜΟΝΤ ΓΚΟΝΚΟΥΡ
- 15] Ἀνάμεσα σὲ δυὸ ἀγάπες τοῦ ΑΝΡΥ ΜΠΟΡΝΤΩ
- 16] Ναταλία Μαντορέ τοῦ ΑΜΠΕΛ ΕΡΜΑΝ
- 17] Τὰ ματωμένα τριαντάφυλλα
τῆς ΝΑΤΑΛΥ ΝΤ' ΕΣΤΡΟΥΘ
- 18] Ρωμαντικὲς, ἀγάπες τῆς ΜΑΤΘΙΛΔΗΣ ΣΕΡΑΟ
- 19] Σ' ἀγαπῶ Ὑβελίζ τοῦ ΓΚΟΥ'ΙΝΤΟ ΝΤΑ ΒΕΡΩΝΑ
- 20] Ὁ ἔρως τῆς Μαρίας Ἰδάνοβνας
τοῦ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΟΥΣΚΙΝ
- 21] Ἕνας ἀριστοκρατικὸς γάμος τοῦ ΟΚΤΑΒ. ΦΕΓΙΕ
- 22] Μάτζυ τοῦ ΜΑΡΚΑΛ ΛΕΚΕ
- 23] Τὸ ρομάντζο μιᾶς γυναίκας τοῦ ΒΙΚΤΩΡΟΣ
ΣΤΕΡΜΠΟΥΛΙΕ
- 24] Ἡ Γόησσα τοῦ ΠΙΕΡ ΒΑΛΤΑΝ
- 25] Αὕτὴ εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ ΠΩΛ ΖΕΡΑΛΝΤΥ
- 26] Ἐρωτικὰ μαθήματα τοῦ ΡΕΝΕ ΜΠΟΥΑΛΕΒ
- 27] Ἡ Μαντόνα τῆς ἀγάπης τοῦ ΖΑΝ ΑΙΚΑΡ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο Γεράρδος Μορτιέ, πρὶν φύγῃ ἀπὸ τὴ Γαλλίαν, μοῦ ἔδωκε αὐτὰ τὰ χειρόγραφα καὶ μοῦ εἶπε:

— Θὰ δῆτε... Εἶνε διάφορες αἰσθηματικὲς ἐκμυστηρεύσεις ποὺ θὰ σᾶς ἀρέσουν. Δὲν θέλω νὰ τις πάρω μαζί μου. Θέλω νὰ ξεχάσω ὅλα αὐτὰ τὰ γεγονότα ποὺ περιγράφω καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς φεύγω γιὰ ἓνα μακρινὸ ταξίδι...

»Ἐπειτα, ἀγαπητὴ μου φίλη, ἐσεῖς εἰσάτε συγγραφεὺς. Αὐτὲς ἡ σημειώσεις γιὰ ἓνα μεγάλο καὶ περιπαθὲς ἔρωτα εἶνε ἡ βάση γιὰ μιὰ συναρπαστικὴ ἐρωτικὴ ἱστορίαν. Μπορεῖτε νὰ τις διωρθώσετε. Νὰ εἰσάτε βεβαία ὅτι δὲν θὰ χάσουν τὴν εὐλικρίνειάν τους...

»Ἐτοί ἀφήνω στὴ διάθεσίν σας αὐτὰ τὰ χειρόγραφα. Ἄν νομίζετε ὅτι μπορεῖτε νὰ τὰ δημοσιεύετε, μὴ διστάσετε, γιὰτὶ ἡ ἱστορία τους, θ' ἀρέσῃ, ἀσφαλῶς σὲ πολλὰς εὐαίσθητες καρδιές...

Ὁ Γεράρδος Μορτιέ εἶνε ἕνας χρόνος τώρα ποὺ ἔφυγε γιὰ τὸ Σιάμ. Στὸ τελευταῖον γράμμα του με πληροφορεῖ ὅτι δὲν σκοπεύει νὰ ξαναγυρίσῃ στὴν Εὐρώπην.

Δημοσιεύω λοιπὸν σήμερον τὰ χειρόγραφα του, χωρὶς πολλὰς διορθώσεις.

ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΡΟΣ

I

ΠΟΣΟ με βασανίζει ἡ ἀνάμνησις αὐτοῦ τοῦ παλαιοῦ ἔρωτος ποὺ μ' ἔκανε τόσο δυστυχισμένο! Θὰ μπορέσω ἀράγε νὰ ξελαφρώσω τὴν καρδιά μου, γράφοντας αὐτὴ τὴν αἰσθηματικὴ ἱστορίαν του;

Αὐτὰ τὰ γεγονότα, ποὺ συνέβησαν ἐδῶ καὶ ἀρκετὰ χρόνια, μπορῶ τώρα νὰ τὰ περιγράψω με τὴν ἀπαραίτητη ψυχραιμίαν. Ἐκεῖνη τὴν ἐποχὴ ζοῦσα διαρκῶς μ' ἕναν πυρετό, μ' ἕναν ἐνθουσιασμό, με μιὰ διαρκὴ ἔξαρσι. Σήμερον, ἡ ζωὴ μου εἶνε ἡρεμὴ, χωρὶς ἑξαφνικὰς ἐκδηλώσεις καὶ τρελλὰ σκιρτήματα.

Ὅταν ἤμουν εἴκοσι χρόνων, περίμενα τὰ πάντα ἀπὸ τὸν ἔρωτα. Εἶχα περάσει τὴν ἡλικίαν ὅπου ἡ παρουσία μόνον μιᾶς γυναίκας εἶνε ἀρκετὴ γιὰ ν' ἀναστατώσῃ τὴν καρδιά μας. Μὰ, τὰ μαθήματα

που δίνει ο έρωας σ' αυτή την ηλικία είναι άλλοπρόσβαλλο. "Ετσι, έμεινα πάντα, με μια άδέξια και πολύ φιλόδοξη καρδιά.

Είχα μεγαλώσει πολύ ελεύθερα. Ο πατέρας μου είχε παντρευτεί μια τρυφερή κι' εξαιρετική γυναίκα, από την οποία είχε αποκτήσει δυο παιδιά. Πέθανε λίγο καιρό ύστερ' από τον έρχομό μου στον κόσμο. Δεν τον γνώρισα λοιπόν. Ο πατέρας μου ήταν υπερβολικά αυστηρός. Ο αδελφός μου έχει κληρονομήσει το χαρακτήρα που. Είναι ο ίδιος ο πατέρας μας, όπως μου λένε. Κι' έχει ακριβώς την ίδια αυστηρότητά του: λατρεύει την τάξη, την ήσυχία και νοιώθει μια μεγάλη περιφρόνηση για το μυστήριο...

"Εγώ δεν κληρονόμησα αυτά τα δυο μεγάλα προτερήματα, που είναι τόσο απαραίτητα για να πετύχει κανείς στη ζωή. "Εγώ μια ευαίσθητη καρδιά κι' ένα σωρό τρελλές ιδιοτροπίες. Είμαι έτοιμος να θυσιάσω τα πάντα στον έρωτα.

Πολλές φορές προσπάθησα να εξηγήσω, γιατί ο πατέρας μου παντρεύτηκε μια γυναίκα μ' έναν τελείως διαφορετικό χαρακτήρα. Μά δεν μπόρεσα ποτέ να το καταλάβω. Η μητέρα μου ήταν κόρη ενός μουσικού που πέθανε, φτωχός και άσημος, αφού πέρασε τη ζωή του με μαγευτικά όνειρα.

Η μητέρα μου δεν παντρεύτηκε από έρωτα. Ο γάμος της ήταν ένα απλό συνοικέσιο. "Ετσι δεν γνώρισε ποτέ την ευτυχία, που την νοσταλγούσε σ' όλη της τη ζωή.

"Υστερ' από τον θάνατο του πατέρα μου, η μητέρα μου έγκαταστάθηκε στο Παρίσι. Εκεί λοιπόν μεγαλώσαμε κι' οι δυο: ο αδελφός μου κι' εγώ. Ο Πιέρ ήταν δυο χρόνια πιο μεγάλος από μένα.

Όταν έγιναν δέκα χρόνων, κατάλαβα ότι δεν θα μπορούσαμε να συνεννοηθούμε. Αυτό το σιωπηλό και αυστηρό παιδί μου μιλούσε μόνο για να με μαλλώσει. Η φασαρία που έκανα στο σπίτι με τους φίλους μου, τον πείραζε στα νεύρα, γιατί τη θεωρούσε ως μια έλλειψη αναστροφής. Ο Πιέρ λοιπόν, με δυο λόγια, έπαιρνε τη ζωή στα σοβαρά και υπέφερε από τις παραμικρές λεπτομέρειές της.

Κατόπιν, από τον πρώτο χρόνο της φοιτητικής ζωής του, μάς άφησε και πήγε να καθήσει μόνος του στο Μομπελλιέ, όπου άκολουθούσε τα μαθήματα της Ιατρικής Σχολής.

Ο αδελφός μου είναι σήμερα γιατρός στο Μπορντώ. Τον βλέπω πολύ σπάνια.

Όταν έφυγε ο Πιέρ, άρχισα να περνάω με τη μητέρα μου μια θελκτική ζωή. "Ελεύθερη σαν κι' εμένα, η μητέρα μου, είχε έναν πολύ νεανικό χαρακτήρα. Άγαπούσε με πάθος όλη την όμορφη ζωή της. Η φαντασία της μάλιστα ήταν λιγάκι μυθιστορηματική, πράγμα που την έκανε πιο χαριτωμένη.

Όταν ήμουν έγώ είκοσι χρόνων, εκείνη είχε φθάσει στα σαράντα. Μά φαινόταν μόλις τριάντα, γιατί είχε ένα πολύ δροσερό πρόσωπο. Τί ευτυχισμένα που ήσαν τα χρόνια που πέρασα μαζί της. Η νοσταλγία τους με κάνει τώρα να νοιώθω μια απερίγραπτη πίκρα...

* * *

"Αλήθεια, αυτά ήταν τα ευτυχισμένα χρόνια της ζωής μου. Μά η ευτυχία αυτή ήταν κρυμμένη μέσα στην ψυχή μου. "Εγώ, ωστόσο, δεν το καταλάβαινα και τη ζητούσα από άλλο.

Στο σπίτι μας περνούσαμε μια όμορφη ζωή, με εύγενικά κι' ευχάριστα πρόσωπα, με όνειρα και με μια άταρραχη γαλήνη, που ξεκούραζε το πνεύμα και την καρδιά.

"Εγώ όμως ήμουν ένα ανήσυχο και άπληστο παιδί. Πιο ανήσυ-

χο και πιο άπληστο από κάθε άλλο. "Ενοιωθα πως είχα μέσα μου ένα σωρό στείρα πλούτη. "Ο,τι ωραίο και μεγάλο ανέκαλυπτα, το άφηνα για το μέλλον.

Από τότε είχα θέλει ένα σκοπό στη ζωή μου: «Να γίνω ευτυχισμένος με τον έρωτα.»

Από το φθινόπωρο εκείνης της χρονιάς — όπως σ'ας είπα, ήμουν τότε είκοσι χρόνων — ήμουν τρελλά έρωτευμένος με μια Ισπανίδα, την Ντολорές Μπεμβενίδα, που έχορευε με μια θέρμη κι' ένα πάθος που μ' έκαναν να την κυττάζω κατάπληκτος με θαμπωμένα μάτια. Πίστευα ότι την αγαπούσα μ' ένα παράφορο έρωτα κι' ότι κι' η Ντολорές μ' αγαπούσε με τον ίδιο τρόπο. Η φλογερή Ισπανίδα έρχοταν πολλές φορές στο σπίτι μας κι' η μητέρα μου τότε της έλεγε να φορέση ένα σάλι από την Άνδαλουσία και να χορέψει μπροστά μας κανένα από εκείνους τους τόσο όμορφους χορούς της πατρίδας της.

Εκείνη την εποχή η γνωστές μας οικογένειες ήταν πάρα πολύ αυστηρές. Τα πλούτη τους και τα άρχοντικά ονόματά τους τις έκαναν υπερβολικά ματαιόδοξες.

Σ' αυτόν τον περυσμένο κόσμο κατώρθωσα να γίνω δεκτός χάρις στη φιλία ενός συμμαθητού μου, του Λουκιανού Μπωνιέ. Ο Λουκιανός είναι ο πιο αγαπημένος μου φίλος. Εκείνη την εποχή είμαστε αχώριστοι. Παρακολουθούσαμε μαζί τα μαθήματα στη Σορβόνη. Εκείνο που μάς είχε συνδέσει περισσότερο, ήταν η αγάπη μας για τη μουσική.

Η μουσική όμως μάς απασχολούσε λιγότερο από τον έρωτα. Μου φαίνεται μάλιστα ότι μάς άρρεσε η μουσική έπειδη ακριβώς είναι η γλώσσα της καρδιάς.

Περιττό είναι να αναφέρω ότι ο Λουκιανός κι' εγώ είχαμε διαφορετικές προτιμήσεις. Στη μουσική, παραδείγματος χάριν, ο Λουκιανός προτιμούσε τον σοβαρό Μπαχ από τον αισθησιακό Σοπέν. "Αν και δεν ήταν αδιάφορος μπροστά σ' ένα ωραίο γυναικείο σώμα, απέφευγε ωστόσο τις γυναίκες εκείνες που είναι, μπορεί να πη κανείς, πάρα πολύ γυναικείς. "Ετσι, περιφρονούσε λιγάκι την Ισπανίδα μου, μολοντί τον έκανε να δειλιάζει μπροστά της. Ο Λουκιανός προσπαθούσε διαρκώς να μην πέφτη θύμα της φαντασίας του. Και όμως, τ' όνειρό του ήταν να συναντήσει έναν αιώνιο έρωτα.

Ο φίλος του ντρεπόταν για τα αισθήματά του. Προτιμούσε ν' ακούη το πνεύμα του παρά την καρδιά του. "Εγώ ήμουν ο μόνος άνθρωπος που ήξερε τα μουσικά του, γιατί μόνο σε μένα τολμούσε να κάνει έκμυστηρεύσεις. Μά είμαι βέβαιος ότι, παρ' όλα αυτά, μου έκρυβε πάντα πολλά πράγματα. Και ξέρετε γιατί; Γιατί τον σκανδάλιζε όσο δεν μπορείτε να φαντασθήτε αυτή η άταξία που είχα στα ζητήματα της καρδιάς. Εκείνος σεβόταν και φοβότανε μερικές λέξεις. Κι' όταν του έλεγα:

— Λουκιανέ, είμαι ακόμη έρωτευμένος, έσήκωνε τους ώμους του σαν να μη μπορούσε να με καταλάβει.

Όταν άρχισα να πηγαίνω μαζί του στους χορούς που έδιναν αυτές η πλούσιες και άρχοντικές οικογένειες, για τις οποίες σ'ας έκανα λόγο πιο πάνω, ο Λουκιανός είχε είχε δυο χρόνια που ήταν έρωτευμένος με τη δεσποινίδα Λιλιάνα Ρενώ. Αυτή η νέα, που τον είχε αφήσει να πιστέψει ότι τον αγαπούσε κι' αυτή, έδω και λίγο καιρό είχε άρραβωνιαστή έναν πάρα πολύ άσήμαντο άνθρωπο. Ο φίλος μου λοιπόν ήταν ο πιο δυστυχισμένος άνθρωπος του κόσμου. "Ενοιωθα μάλιστα πως πονούσε περισσότερο απ' όσο φαινόταν, γιατί ήταν υπερβολικά επιφυλακτικός. Μά, μολοντί, δεν μου έμπι-

στευόταν πολλά πράγματα, ήμουν βέβαιος ότι ήταν ευχαριστημένος που με είχε κοντά του.

Αυτή η άτυχία του έχρονολογείτο από το καλοκαίρι. "Όταν γύρισα από την έξοχη τόν θρήκα λιγώτερο λυπημένο. Μπορεί όμως να έκριβε τώρα καλύτερα τη λύπη του. Ποιος ξέρει... Η Λιλιάννα είχε γίνει τώρα κυρία ντε Γκαμπρύ. Ο Λουκιανός ήταν έξη μήνες που είχε μάθει την είδηση αυτού του γάμου κι' όσσοο άκομη δέν μπορούσε να καταλάβη τους λόγους του. Επιθυμούσε λοιπόν να μάθη τί ήταν εκείνο που άνάγκασε τη Λιλιάννα να παντρευτή και γι' αυτό άρχισε να συλλάβη πάλι στα σαλόνια όπου τόν περπαμένο χεϊμών, είχε γνωρίσει αυτή την άστατη. Κι' έγω πήγαινα μαζί του, για να μη νοιώθω εκεί περα ότι ήταν όλομόναχος.

* * *

Στην άρχή, αυτές η κοσμικές συγκεντρώσεις μ' έκαναν να πλήττω πάρα πολύ. Τα σαλόνια αυτά ήσαν πολύ «κλειστά», πολύ άσστηρά.

"Επειτα όμως, συνοδεύοντας διαρκώς τόν Λουκιανό, άρχισα να βρίσκω ευχαριστησι σ' αυτές τις χοροεσπερίδες. Κι' άπλωνα έδω κι' εκεί ένα σωρό παγίδες, για να μάθω για ποιο λόγο είχε παντρευτή έτσι ξαφνικά ή Λιλιάννα. Στην άρχή όμως συναντούσα μεγάλες δυσκολίες. Το αίσημα του φίλου μου, όσο κρυφό κι' άν ήταν, τό είχαν μαντεύσει μερικά από εκείνα τα κορίτσια. Επίσης ήξεραν ότι είμαι φίλος του Λουκιανού και γι' αυτό προσπαθούσαν με κάθε τρόπο να φυλάγωνται από μένα. Καταλάβαιναν ότι θα πήγαινα να πω σ' αυτόν τόν λυπημένο νέο, σ' αυτόν τόν άπαρηγόρητο Λουκιανό, ότι θα είχαν την άφέλεια να μου έμπιστευθούν.

Μιά φορά — ήταν τότε Φεβρουάριος — ο Λουκιανός μου είπε πριν μπούμε σ' ένα από αυτά τα σαλόνια:

— Απόψε θα δής την εξαδέλφη της Λιλιάννας. Ήταν παράνυμφος στο γάμο της. Κάνει την εμφάνισή της για πρώτη φορά στον κόσμο, γιατί είχε μόλις δεκαοχτώ χρόνων. Θα σου την γνωρίσω. Προσπάθησε λοιπόν να μάθεις τίποτε για τη Λιλιάννα.

Μιά ο Λουκιανός δέν μου είπε τ' όνομά της.

Μόλις θρέθηκα μπροστά της, είδα άμέσως ότι είχα να κάνω με μιά γνωστή μου νέα. Σφίξαμε τα χέρια με μεγάλη έγκαρδιότητα, πράγμα που έκανε τόν Λουκιανό ν' άπομείνη κατάπληκτος.

Η νέα αυτή, που την έλεγαν Μιράντα Γκρεβίλ, τού έξηγησε τότε ότι είχαμε περάσει μαζί το καλοκαίρι, πέντε χρόνια πριν, σε μιά λουτρόπολη της Νορμανδίας.

Ο Λουκιανός, ύστερ' από αυτή την έξηγησι, μάς άφησε μόνους. Η Μιράντα θυμώταν πολύ καλά τις άμέριμνες κι' ευχαριστες ήμέρες πού είχαμε περάσει κι' οι δυο σ' εκείνη τη λουτρόπολη. Τί παιδιά πού είμαστε τότε! Της έκανα λόγο για τις κοτσίδες της και τόν μεγάλο φιόγκο που φορούσε στη μέση, για να την πειράξω. Εκείνη γέλασε και με ρώτησε άμέσως: «Είσαστε άκόμη έρωτευμένος μ' εκείνη τη μικρούλα με τα ρούσα μαλλιά;» Κι' αλήθεια, εκείνο τό καλοκαίρι ήμουν έρωτευμένος με μιά μικρούλα που πουλούσε έφημερίδες μπροστά στο Καζίνο. Αυτοί οι άθωοι έρωτές μου διασκεδάζαν όλους τους γνωστούς μας. "Ετσι, με τις άναμνήσεις αυτές, γίναμε πάλι φίλοι, όπως τότε. Η Μιράντα Γκρεβίλ είχε μιά άξιοθαύμαστη μνήμη και μιά έκπληκτική πονηρία, άθώα όμως σε άπίστευτο βαθμό. Αλήθεια, τί όμορφη πού ήταν ή Μιράντα!

"Όταν, άργότερα, πλησίασα τόν Λουκιανό, ο φίλος μου με παρέσυρε σ' ένα μικρό σαλονάκι και με ρώτησε:

— Λοιπόν, τί έμαθες;

Τού ώμολόγησα ότι δέν κάναμε λόγο για τη Λιλιάννα, αλλά για μιά «μικρούλα με ρούσα μαλλιά». Τού ζήτησα όμως συγγνώμη και τού ύποσχέθηκα ότι θα μιλούσα της Μιράντας για την Λιλιάννα στ'όν προσεχή χορό.

Κι' επρόσθεσα:

— Είνε διασκεδαστική αυτή η Μιράντα.

Ο Λουκιανός όμως με διώρθωσε:

— Γιατί δέν λες πως είναι χαριτωμένη!... Είνε μιά σωστή άποκάλυψις!... "Εχει τόσο παράξενα και τόσο όμορφα μάτια!...

Τα μάτια της Μιράντας, σ' αλήθεια, είχαν τό χρώμα τών μενεξέδων. Όμολογώ ότι δέν έχω συναντήσει πιο γλυκά και πιο όμορφα μάτια.

Σε λίγο ή Μιράντα ήρθε να μάς παρακαλέσει να την συνωδύσουμε ως τόν μπουφέ. Εμείς τότε τη ρωτήσαμε ποιές ήταν ή έντυπώσεις της. Μήπως δέν ήταν ή πρώτη «κοσμική» εμφάνισή της;

Με την άπλή και ευχαρίστη φωνή που έτρεμε λιγάκι, καμμιά φορά, ή Μιράντα μάς είπε ότι ήταν κανείς ύποχρεωμένος εκεί περα να είναι ευγενικός με πρόσωπα που τού είναι τελείως άδιάφορα. Κι' έπειτα άρχισε να περιπαίξη χωρίς καμμιά κακία, μερικούς από τους άρκετά γελοίους χορευτάς της.

Ο Λουκιανός της είπε τότε με τη συνηθισμένη του σοβαρότητα:

— Και όμως, δεσποινίς, θα παντρευθήτε κι' έσεις έναν από αυτούς τους γελοίους χορευτάς. Να είσαστε βέβαιη γι' αυτό.

Και μάς άφησε πάλι μόνους.

Η Μιράντα τού έρριξε μιά τρυφερή ματιά.

— Συλλογίζεται διαρκώς τη Λιλιάννα! Μοι έπες.

Κι' έτσι άρχίσαμε να μιλάμε για τους έρωτες τού φίλου μου. "Εμαθα λοιπόν ότι ή Λιλιάννα είχε παντρευτή εκείνο τόν άσήμαντο θαύτλιντο νέο, γιατί τό ήθελε ο πατέρας της, που είχε καταστραφή οικονομικώς από τις άδεξιότητες του.

— Δέν θ' άγαπούσε πολύ τόν Λουκιανό, δέν είχε έτσι; Τη ρώτησα.

— Τόν άγαπούσε με τόν τρόπο της... Μοι άπάντησε. Η Λιλιάννα είχε λιγάκι ματαιόδοξη. Ο Λουκιανός έχει πολύ καλή φήμη στον κόσμο μάς. Η Λιλιάννα κολακεύθηκε όταν είδε ότι άρεσε τόσο πολύ στο φίλο σας. Μόνο που ή εξαδέλφη μου — κι' αυτό να μείνη μεταξύ μας — δέν έχει καρδιά... Κι' έπειτα, ο Λουκιανός δέν της έωμολογήθηκε ποτέ τόν έρωτά του.

Αυτή η συνομιλία μου άρεσε πάρα πολύ, με έθελγε. Για πρώτη φορά είχα άκούσει σ' αυτές τις συγκεντρώσεις μερικά λόγια, που ή φίλες της Μιράντας δέν θα τολμούσαν να τα προφέρουν. Η Μιράντα μιλούσε για «καρδιά», σαν ένα πρόσωπο που έννοιωθε να χτυπά ή δική του...

Την κύτταξα, περίεργος. Καθόταν σε μιά φριχτή πολυθρόνα, χαμηλή και ντυμένη με μαύρο βελούδο. Καθόμουν κοντά της και κρατούσα ένα πιάτο γεμάτο κεράσια «γκλασέ». Η Μιράντα ήταν από τα κορίτσια εκείνα που τους άρεσαν ή λιχουδιές.

Μιά στιγμή, μου έδωσε την έντύπωσι ότι άν άγαπούσε ποτέ της, θ' άγαπούσε μ' έναν παράφορο έρωτα. Έκτύταξα τό πορφυρό στόμα της με τα σαρκώδη, τα φιλήδονα εκείνα χείλη, τους στρογγυλούς και τρυφερούς ώμους της, τό άρμονικό σώμα της και χωρίς να τό θέλω έκανα αυτή τη σκέψι: «Γιατί δέν παντρεύεται ο Λουκιανός;»

Κι' αλήθεια, ένας τέτοιος γάμος θα ήταν εξάίρετος, Κι' οι δυο

τους ήσαν από τον ίδιο κόσμο. Οι Γκρεβίλ, ήσαν πιο πλούσιοι από την οικογένεια του φίλου μου. Μά ή οικογένεια του Λουκιανού ήταν πιο άρχοντική. Έταίριαζαν λοιπόν θαυμάσια.

Κι' έτσι, όταν ο Λουκιανός, άνυπόμονος νά μάθη ό,τι μου είχε πη ή Μιράντα, με παρέσυρε έξω, ύστερ' από τον τελευταίο χορό, του είπα καθαρά, προσπαθώντας νά μη τον πληγώσω, αυτά που μου είχε φανερώσει ή Μιράντα για την έξαδέλφη της.

Κι' ύστερα, με τρόπο πάλι, άρχισα νά πλέκω τó έγκώμιό της!..

II

Η ΞΕΡΑ καλὰ τον Λουκιανό κι' έτσι πίστευα ότι δέν ήταν ίκανός σήμερα ή αύριο νά λησμονήση την Λιλιάννα για ν' αγαπήση την Γκρεβίλ. Αυτό άλλωστε πολλές φορές θά τον έκανε δυστυχημένό. Γι' αυτό όταν συχνά συναντώμεθα, μου έξωμολογείτο:

— Πρέπει νά έχης έμπιστοσύνη. Πρέπει νά πιστεύουμε ότι δέν είμαστε ίκανοί νά ύποταχθούμε και νά ύπακούσουμε στις έπιθυμίες μας. Ό έρως μου άλλωστε είνε τόσο μεγάλος, ώστε από όσες δοκιμασίες κι' άν περάση, πάλι θά διατηρήση την δύναμή του και την γοητεία του.

Κατάλαβα ότι ο Λουκιανός προσπαθούσε μ' αυτά τὰ λόγια νά πείση τον εαυτό του μάλλον παρά έμένα. Κατάλαβα ακόμη ότι αυτά ήσαν ο πρόλογος μιάς καινούργιας αγάπης. Κι' ο ίδιος θέβαια δέν ήθελε νά τó πιστέψη. Μά με τó νά σκέφτεται μιά άλλη γυναίκα επρόδιε τον πρώτο του έρωτα.

— Τό όνειρο κι' ή φαντασία, του δήλωσα έπαψαν πειά ν' άπασχολούν τó μυαλό μου. Τώρα είνε ώρα νά κυττάξη κανείς καλύτερα την πραγματικότητα!..

Μά ο Μπωνιέ δέν μου έδωσε καμμιά άπάντησι. Ήταν άφωσιωμένος στον τραγικό πόνο της καρδιάς του.

... Τόν είδα πάλι μετά τρεις έβδομάδες στο σπίτι της χαριτωμένης νέας Μιράντας Γκρεβίλ. Σ' αυτό τó διάστημα δέν μου δόθηκε ή εύκαιρία νά τον σκεφθώ περισσότερο από δυό-τρεις φορές. Σ' αυτή την δεξίωσι της Γκρεβίλ ήμουν θέβαιος ότι θά συνηντώντο ή Ρενώ με τον Λουκιανό. Και σκεφτόμουν ότι έπρεπε νά μ'ήν άφήσω ούτε μιά στιγμή τó φίλο μου ν' άπομακρυνθώ από κοντά μου. αυτό τó θράδυ που ήταν τόσο επικίνδυνο για την εύτυχία της αγάπης του.

Η Λιλιάννα ήταν αίσθηματική και γοητευτική νέα. Ήταν όλόξανθη και είχε μιά τόσο λευκή έπιδερμίδα και τόσο πλαστικό σώμα που ήταν πράγματι πεντάμορφη. Οι ποιηταί θά μπορούσαν νά της γράψουν ώμορφα τραγούδια και νά της πούν ότι έχει κρινένιο λαϊμό, χέρια από αλάβαστρο και μαλλιά σαν τις πιο ώμορφες και τις πιο χρυσαφένιες άχτίνες του ήλιου. Η Ρενώ φορούσε μιά μαύρη τουαλέττα από σατέν που της έδινε τόν άέρα μιάς νεϊόπαντρης και χαριτωμένης γυναίκας. Ναι, ήταν έξαιρετικά ώμορφη και γοητευτική. Όταν πήγε νά την χαιρετήση ο Λουκιανός, του έδωσε τó χέρι με τον άριστοκρατικό άέρα και την χάρι μιάς μεγάλης δούκισσας. Εκείνη την ώρα θρισκόμουν κοντά στην Μιράντα. Έτσι είδα καλὰ αυτή την κίνησι, μά ώστόσο κράτησα την ψυχραιμία μου. Κι' ή κ. Γκρεβίλ ακόμη που τó είχε προσέξει, δέν δίστασε νά μου όμολογήση ότι αυτό τó πράγμα δέν ήταν καθόλου εύγενικό. Μά μένα, που αυτό τó «συνάφι» δέν μ' άνησυχούσε καθόλου, αυτή όλη ή ιστορία μου ήταν αδιάφορη. Δέν κρατήθηκα όμως και ώμολόγησα στην δεσποινίδα Γκρεβίλ ότι θαύμαζα την άπόλυτη ήρεμία αυτής

της φιλάρεσκης γυναίκας και πήγα κατόπιν και γώ με τη σειρά μου νά την χαιρετήσω. Η γοητευτική κι' όλόξανθη εκείνη νέα μου έκανε την ίδια ύποδοχή. Είχα τó θάρρος νά της ζητήσω ένα βάλς. Δέν μου τó άρνήθηκε. Έπειτα μιλήσαμε για ένα σωρό πράγματα.

Όμολογώ ότι δέν συνήθισα νά ζω με αυτάπατες, ούτε νά κάνω τολμηρά όνειρα. Όμως αυτή τη φορά μπορώ νά σάς θεβαιώσω ότι είδα πολλές φορές τó χλωμό και γοητευτικό πρόσωπο αυτής της γυναίκας, κατά την διάρκεια της συνομιλίας μας, νά κοκκινίζει πολλές φορές και παρατήρησα ότι συχνά έπαιζε μ' άμυχανία ή με νευρικότητα με την ώμορφη θεντάλια της. Κι' αυτό μ' έκανε νά σκεφθώ ότι έπρεπε νά την έγκαταλείψω στις σκέψεις της και στη γοητευτική της ώμορφιά. Ήξερα τώρα ότι δέν ήταν τόσο έξυπνη όσο ήταν γοητευτική κι' ότι κατά βάθος όλη αυτή ή εύγένειά της δέν προήρχετο παρά από μιά φιλαρέσκεια νά κάνει εντύπωσι και νά κινή τó ένδιαφέρον των άνδρων. Έτσι ξαναγύρισα κοντά στην Μιράντα. Άκτινοβολούσα από τη χαρά μου και δέν κράτησα μυστικό αυτό τ' άνδραγάθημα. Κατάλαβα όμως ότι αυτή ή γυναίκα είχε μιά έντελώς ιδιαίτερη συμπάθεια για τον φίλο μου.

Στό δεύτερο χορό τίποτε αξιοσημείωτο δέν ήρθε νά ταράξη τη σκέψη μου. Έτσι είχα ήσυχη την καρδιά μου κι' αυτό τó θάρρος νά έλπίζω ότι θά διωρθωνόντουσαν τὰ πράγματα κι' ότι θά έπαυα νά στενοχωριέμαι και νά ύποφέρω. Είχα άρχίσει κιόλας νά μη φοβάμαι αυτή την γυναίκα με την τόσο γοητευτική ώμορφιά.

* * *

Κι' έτσι ήρθε τó Πάσχα.

Η Ίσπανίδα μου, αυτή την εποχή γύρισε πάλι στην φλογερή πατρίδα της. Την συνώδεψα μαζί με την μητέρα μου ως τó Μπορντώ, στο όπείο και περάσαμε μιά έβδομάδα κοντά στον άδελφό μου. Κατά την έπιστροφή μου στο Παρίσι, θρήκα νά με περιμένουν μερικές προσκλήσεις για διάφορους χορούς και δεξιώσεις, στους οποίους ήμουν θέβαιος ότι θά συναντούσα τη Μιράντα. Και σκεφτόμουν περισσότερο από κάθε άλλη φορά ότι θά έπρεπε νά παντρέψω δίχως άμφιβολία τον Λουκιανό. Κι' αυτό τó πράγμα, μά την άλλη βεια, τόν είχα άποφασίσει.

Στην πρώτη δεξίωσι που παρευρέθηκα ήταν στο μέγαρο της κ. ντε Γκρεβίλ. Η συμπαθητική αυτή γυναίκα είχε όργανώσει αυτή την μεγαλοπρεπή και όνειρώδη γιορτή κι' είχε καλέσει όλο τó κοσμικό Παρίσι για νά του γνωρίση την κόρη της. Η δics ντε Γκρεβίλ, πράγματι, σ' αυτό τó χορό θά έκανε την πρώτη εμφάνισή της και τὰ πρώτα της κοσμικά όνειρα!

Τό μέγαρο αυτόν των φίλων μας θρισκονταν στην όδο Μπαρμπέ και φημίζονταν για τὰ ώμορφα δέντρα του και για τον γοητευτικό του κήπο. Τόσο έγώ όσο κι' ο Λουκιανός, δέν κρύβαμε καθόλου τη συμπάθειά μας γι' αυτό τó μέγαρο και νοιώθαμε μιά ιδιαίτερη προτίμησι γι' αυτή τη συνοικία που κρατούσε ακόμη τó ώμορφο κι' ήρεμο χρώμα της.

Τό θράδυ της δεξίωσης, πήγα νά πάρω τον Λουκιανό από τó σπίτι του. Θυμάμαι ότι εκείνη τη νύχτα έκανε πολλή ζέστη. Έτσι προτιμήσαμε νά πάμε με τὰ πόδια μέχρι την όδο Μπαρμπέ για ν' άναπνεύσουμε λιγάκι. Στό δρόμο ρώτησα τον φίλο μου ποιοι καθόντουσαν κοντά του κι' άν τους ήξερε και σχετιζόταν μαζί τους. Μά κείνος δέν μ' άκουγε. Κούραζε τó μυαλό του με τὰ όνειρά του και σέ μιά στιγμή παρασυρμένος από αυτές τις σκέψεις του ρώτη-

σε αν σ' αυτό το χορό θα παρευρίσκονταν κι' η Λιλιάννα. Δεν του έδωσα καμμιιά ικανοποιητική πληροφορία, γιατί δεν ήξερα τίποτε.

* * *

Το μέγαρο των Γκρεβίλ ήταν χτισμένο σε σχέδιο Λουί ΧΥΙ κι' ήταν εξαιρετικά ωμορφο. Ήταν επίσης επιπλωμένο με πολύ γούστο και τα σαλόνια του είχαν άπειρα κομφοτεχνήματα, που έβρισκονταν εκεί από τον καιρό που αυτό το πολυτελές σπίτι είχε άνεργη. Έκει μέσα θα έλεγε κανείς ότι ξυπνούσε το παρελθόν κι' ότι ξαναζούσε η ιστορία αυτού του μεγάρου, γιατί φωτίζονταν με κεριά και λυχνίες, έτσι όπως τον παλιό καιρό. Κι' αλήθεια, η κόκκινη φλόγα των κεριών έκανε τα κρύσταλλα να ιριδίζουν και να παίρνουν γοητευτικά κι' ωμορφα χρώματα.

Με τη συζήτηση άργήσαμε να φθασουμε στο μέγαρο. Χόρεψα γρήγορα ένα βάλς. "Επειτα η «ντάμα» μου μ' ώδηγησε στην άκρη του σαλονιού, μου μίλησε για την αποψινή δεξίωση και τέλος μου έδειξε μ' υπερηφάνεια την παλιά βεντάλια της. Θυμάμαι ακόμη ότι την συνεχάρη για την κομψή κι' ωμορφή τουαλέττα της που ήταν τόσο απλή, μα και τόσο χαριτωμένη. Κι' αλήθεια, εκείνο το βράδυ φορούσε μιιά λευκή τουαλέττα στολισμένη με κόκκινα τριαντάφυλλα κι' ένα μικρό γαλάζιο κολλιέ από τουρκουάζ, που έδινε ένα τόνο γοητείας στην ωμορφιά της. Όμολογώ ότι λάτρευα αυτό το κολλιέ της δεσποινίδος Γκρεβίλ. Λάτρευα ακόμη και αυτή την ίδια, η οποία ήταν τόσο άφελής και τόσο χαριτωμένη. Ο Λουκιανός κραταλαβαίνοντας αυτό τον θαυμασμό του για τ' ωμορφο περιδέραιο μου δήλωσε ότι η μητέρα της της είχε κάνει τη χάρι να την αφήσει να το φορέσει απόψε αν και δεν το εύρισκε διόλου «καθώς πρέπει». Κι' ο λόγος ήταν γιατί θα έμοιαζε σάν όλα τ' άλλα κορίτσια που βρίσκόντουσαν εκεί πέρα. Μά κανένα, ωστόσο δεν είχε την χάρι της διδος Μιράντας, ούτε το γλυκό βλέμμα των σμαράγδινω ματιών της.

Κι' ήταν, αλήθεια, πιό γοητευτική στο ρόλο της οικοδέσποινας. Μά ο Λουκιανός όμως ήταν αξιολύπητος. Φαινόταν ότι ανησυχούσε που η Λιλιάννα δεν είχε ακόμη εμφανισθή στο μέγαρο.

Η κ. Γκρεβίλ που με θεωρούσε, άλλοιμονο, για ένα καλλιτέχνη, είχε σπεύσει να με συστήση σ' ένα συγγενή της, ο οποίος με ζάλισε με τις φλυαρίες του και μ' έκανε να μετανοήσω χίλιες φορές που είχα την άνοησία να καθήσω να τον ακούσω. Ο ίδιος πάλι μ' απέσπασε από την ευχάριστη συντροφιά μου, με κατέβασε στον κήπο για να μου δείξη μερικά αρχαιολογικά ευρήματα και να κάνει εκπληκτικές και κωμικές παρατηρήσεις. Είχα τον ήρωισμό να συγκρατώ την απελπισία μου, να του χαμογελώ, να κινώ καταφατικά το κεφάλι σε ό,τι έλεγε και να τον ακούω με τόση προσοχή που είχε άνεση στον έβδομο κύρνο από τον ένθουσιασμό του.

Την ώρα του γεύματος για την άτυχία μου κάθησα μακριά από αυτήν, κοντά σ' ένα κορίτσι, το οποίο με είχε πολιορκήσει με το θάρρος της νεότητας και του ζωηρού της χαρακτήρος. "Ήθελε να έχη έναν φίλο, έναν αδελφό, έναν άνθρωπο που να καταλαβαίνει την καρδιά της. "Ήμουν γι' αυτήν ο πρώτος άνδρας στον οποίο έλεγε τόσα αισθηματικά λόγια. "Ήμουν το πρώτο τρυφερό της όνειρο...

Θεέ μου! "Όταν θα πάψουν να είναι τόσο τολμηρά τα νεαρά κορίτσια, όταν θα πάψουν να λένε λόγια που δεν καταλαβαίνουν πόσο διαφορετικός θα είναι ο κόσμος!...

Ο Λουκιανός με κύτταζε και γελοούσε. "Εβλεπα καθαρά ότι είχε καταλάβει τη στενοχώρια μου και διασκέδαζε μαζί μου. Και

καθώς με κυττούσε μ' ένα προκλητικό βλέμμα με νεύριαζε περισσότερο. "Επειτα η ματιές του μου λέγαν:

— Πώς, αγαπητέ μου, δεν βρίσκεις λοιπόν χαριτωμένο αυτό το κορίτσι;

Και μου γελοούσε κατάμουτρα για τους κωμικούς μορφασμούς που έκανε το πρόσωπό μου.

Ο Λουκιανός εύρισκε ότι αυτό το κορίτσι ήταν της σειράς του. Δεν έμοιαζε καθόλου με την Λιλιάννα. Και το πιό τραγικό ήταν πως καταλάβαινε ότι δεν αγαπούσε καθόλου την Μιράντα. Την εύρισκε ακόμη πάρα πολύ παιδί. Εκείνος επιθυμούσε μιιά σοβαρή γυναίκα με την οποία να μπορή να συζητάει και που να καταλαβαίνει τις σκέψεις του. Η Μιράντα ήταν ακόμη πάρα πολύ άθωα, πάρα πολύ άγνη και δεν είχε ιδέα για τον κόσμο. Μά η Λιλιάννα είχε την πείρα της ζωής. Μ' αυτήν ο έρωσ ήταν πιό αληθινός, πιό ανθρώπινος, βέβαια ο φίλος μας αν διάλεξε για ν' αγαπήση μιιά γυναίκα τόσο ψυχρή σάν την Λιλιάννα που φθώμουν ότι δεν θα εύρισκε όλα τα προτερήματα κι' ο Λουκιανός ήξερε ότι από μιιά «σύζυγο» ζητούσε πάρα πολλά πράγματα και δεν την ήθελε να την έχη μόνο σάν μιιά φίλη. Γι' αυτό όταν πάλι συναντηθήκαμε, μου δήλωσε:

— Η Μιράντα θα ήταν πολύ καλύτερη αν γινόταν γυναίκα σου. Μά εγώ δεν πίστευα κι' ούτε είχα σκεφθή ποτέ μιιά τέτοια ένωση. "Αλλωστε στη Γκρεβίλ δεν είχα δείξει ως τότε καμμιιά ιδιαίτερη συμπάθεια και δεν είχα καλοπιάσει καθόλου την κ. Γκρεβίλ για να μπορώ να της ζητήσω δίχως δισταγμό να μου δώση το χέρι της κόρης της. "Ετσι μου φάνηκε ότι ήταν πολύ φυσικό να δηλώσω στο φίλο μου:

— Αυτός ο γάμος δεν μπορεί να γίνει. Είναι αδύνατον να γίνει!... Μα ο Λουκιανός μου έρριξε ένα παράξενο βλέμμα και δεν απάντησε.

* * *

Η σκέψη ότι ο Λουκιανός θεωρούσε τη Μιράντα μιιά κατάλληλη γυναίκα μάλλον για μένα παρά γι' αυτόν, δεν μ' έκανε ν' αλλάξω τα σχέδιά μου και δεν με τρώαζε καθόλου.

— Σκέφτεται έτσι, συλλογίζομουν, γιατί ακόμη αγαπάει την Λιλιάννα. Ο έρωσ αυτής της γυναίκας του έχει κατακτήσει την καρδιά του. Είναι αδύνατο να την ξεχάση από την πρώτη κιόλας στιγμή. "Επειτα όταν κανενός του στερήσουν ένα αγαπημένο πρόσωπο, τότε το λατρεύει περισσότερο και τότε υποφέρει πιό πολύ γι' αυτό. Μά είχα ακόμη την ελπίδα άμα ο Λουκιανός έβλεπε πιό συχνά την Μιράντα θα μπορούσε να την γνωρίση καλύτερα και να την συμπαθήση. "Αλλωστε κι' ο ίδιος άναζητούσε κάτι, ένα καινούργιο ίσως αίσθημα, μιιά νέα τρυφερότητα, η οποία μπορούσε να ξεκουράση την καρδιά του.

Και μ' αυτές τις σκέψεις απέφασα να καταστρώσω το σχέδιό μου το οποίο άλλωστε ήταν απλούστατο: Θα φρόντιζα ο Λουκιανός να βλέπη πιό συχνά τη Μιράντα και θα επαγρυπνούσα στις σχέσεις τους μήπως τυχόν κανένα συννεφάκι, καμμιιά μικρή παρεξήγησι που γεννιόταν ανάμεσά τους μου χάλαγε όλους τους φιλικούς υπολογισμούς μου. Από την άλλη μεριά πάλι θα φρόντιζα να συναντώ την Μιράντα και να της μιλάω διαρκώς για το φίλο μου. Η φιλικές συστάσεις είναι ο καλύτερος τρόπος άλλωστε για ν' αγαπήση κανείς και πρό πάντων μιιά γυναίκα. Η γυναίκα ποτέ δεν έχει έμ-

πιστοσύνη στην κρίσι της, ούτε στην πρώτη εντύπωσι πού της προκαλούμε. "Επειτα θέλει πάντα τὸν ἄνθρωπο πού αὐτὴ ἀγαπάει νὰ τὸν λατρεύῃ ὅλος ὁ κόσμος καὶ νὰ μιλάῃ μὲ θαυμασμό γι' αὐτόν. "Ετσι καλακεύεται κι' ὁ ἐγωϊσμός της. Σ' αὐτὸ ἀκριβῶς ἐπάνω στηρίζα τὴν ἐπιτυχία τοῦ σχεδίου μου. Κι' ἤμουν βέβαιος ὅτι ὁ Λουκιανὸς κι' ἡ Μιράντα θὰ γινόντουσαν ἓνα εὐτυχισμένο ζευγάρι, γιατί κι' οἱ δύο τους ἦταν καλοὶ καὶ λογικοί.

Κι' ἀλήθεια πολλές φορές φανταζόμουν τὸν Μπωνιέ καὶ τὴν Γκρεβίλ παντρεμένους. Τὸς παρακολουθοῦσα στὴν εὐτυχία τους καὶ στὸ ρομαντικὸ ταξίδι τοῦ γάμου τους. "Επειτα τοὺς ἔβλεπα κατὰ τὴν ἐπιστροφή τους στὸ μέγαρο τῆς Μιράντας καὶ θαύμαζα τίς πρώτες δεξιώσεις τους, πού ἦταν γιορτὲς ἀνάλογες μὲ τῶν χιλίων καὶ μίας νύχτας.

Αὐτὰ ὅλα βέβαια καταλάβαινα ὅτι ἦταν χίμαιρες. Μὰ εἶχα τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ μὲ βοηθοῦσε ἡ τύχη. "Αλλωστε ἀπὸ αὐτὴν κανεὶς ποτὲ δὲν ξέφυγε... "Αν ἦταν μοιραῖο ὁ Λουκιανὸς νὰ παντρευτῇ τὴ Μιράντα θὰ τὴν παντρευόταν ἔστω κι' ἂν χαλοῦσε ὅλος ὁ κόσμος.

* * *

Σ' ἓνα ἄλλο χορὸ πού δόθηκε ἔπειτα ἀπὸ λίγες ἡμέρες εἶδα μ' εὐχαρίστησι μου ὅτι ὁ Λουκιανὸς τὰ πῆγαινε καλύτερα μὲ τὴν Μιράντα. Βέβαια δὲν ἤξερα τί λέγαν οἱ δύο τους ὅταν βρίσκονταν μαζί, μὰ ἐκεῖνο πού μ' ἔκανε αἰσιόδοξο, ἦταν τὸ ἑξῆς: Κάθε φορὰ πού συναντώμεθα ἐγὼ κι' ἡ χαριτωμένη Γκρεβίλ δὲν μιλοῦσαμε παρὰ μόνο γιὰ τὸν Λουκιανό. Ἡ Μιράντα ἤθελε νὰ μάθῃ τίς προτιμήσεις του, τίς ιδιοτροπίες του, τὰ θάσανά του, τίς σκέψεις του. "Ἡθελε ἀκόμη νὰ δῇ μὲ ποῖο τρόπο θὰ μπορούσε νὰ τὸν συγκινήσῃ μιὰ γυναῖκα. Διαρκῶς λοιπὸν δὲν μιλοῦσαμε παρὰ μόνο γιὰ τὸν Λουκιανό. "Εκεῖνο ἐπίσης πού μοῦ ἔκανε ἐντύπωσι ἦταν ἡ παρατηρήσεις τῆς Μιράντας. Αὐτὸ τὸ κορίτσι μπορεῖ νὰ εἶχε ἓνα σωρὸ ἀκόμη παιδικῆς ἀνοησίας στὸ μυαλό της, μὰ κατὰ θάθος ἦταν πάρα πολὺ προσεκτικὴ. Τίποτε δὲν τῆς ξέφευγε. Εἶχε προσέξει, παραδείγματος χάριν, ὅτι ὁ Λουκιανὸς κάθε φορὰ πού ἀρχίζε μιὰ καινούργια κουβέντα του, ἀνάθε κι' ἓνα τσιγάρο! "Ετσι θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ καταλάβῃ πόσες συζητήσεις εἶχε κάνει μετρώντας τὰ ἀποσιγάρτα πού ἦταν στὴν σταχτοδόχη.

Παιδικὴ παρατήρησι θὰ πῆτε; "Ε, ὄχι! "Αν αὐτὸ τὸ κορίτσι ἦταν ἀγόρι, μὰ τὴν ἀλήθεια θὰ γίνονταν ἓνας πρώτης τάξεως ἀστυνομικός.

"Αλλὴ φορὰ πάλι παρετήρησε ὅτι ὁ Λουκιανὸς ὅταν χόρευε πρόσεχε νὰ πατάῃ ὅσο μπορούσε πιὸ ἐλαφριά κι' ὅτι αὐτὴ ἡ προσπάθεια τὸν κούραζε.

— Νὰ πῆτε στὸ φίλο σου, μοῦ εἶπε χαμογελώντας ἡ Μιράντα, νὰ κόψῃ τὸν κάλο πού ἔχει στὸ τελευταῖο δάχτυλο τοῦ δεξιοῦ ποδιοῦ του! "Αν τὸν ἀφήσῃ ἔτσι θὰ μεγαλώσῃ καὶ θὰ τοῦ κάνῃ ἓνα σωρὸ ἱστορίες...

— Καὶ πού τὸ καταλάβατε; "Απόρησα.

Μοῦ ἀνέφερε τὴν παρατήρησί της πού σὰς διηγήθηκα. Κι' ἐμεινα κατὰπληκτος ὅταν ρώτησα τὸν Λουκιανό κι' ἔμαθα ὅτι πράγματι ἡ νέα εἶχε δίκιο.

Ἡ Μιράντα ὅμως δὲν ἦταν μιὰ νέα γεμάτη καλωσύνη καὶ παρατηρητικότητα. Ἦταν ἀκόμη πάρα πολὺ αἰσθηματικὴ καὶ περιποιητικὴ μὲ τοὺς ἀνθρώπους πού ἀγαποῦσε! Μοῦ ἔκανε ἐντύπωσι, παραδείγματος χάριν τ' ὅτι κυττοῦσε τὸν Λουκιανό στὰ μάτια ὅση

ώρα μιλοῦσε καὶ μόλις τέλειωσε, τοῦ δήλωσε:

— Θὰ καῖτε. Ἡ φωτιά τοῦ τσιγάρου σας ἔχει φτάσει στὰ δάχτυλά σας.

— Μπράβο Μιράντα, τῆς φώναξε ὁ Λουκιανός. Μόλις πρόλαβα νὰ τὸ πετάξω. Μὰ γιατί δὲν μοῦ τὸ ἔλεγες προηγουμένως;

— Γιατί σὰς ἄφηνα πρώτα νὰ τελειώσετε τὴν κουβέντα σας. Δὲν ἤθελα νὰ σὰς διακόψω.

— Κι' ἂν καϊγόμουν;

— Μὰ ἐγὼ δὲν θὰ σὰς ἄφηνα νὰ καῖτε. Εἶδατε σὰς εἰδοποίησα ὅταν ἦταν καιρὸς...

— "Ω, δεσποινίς πόσο καλὴ εἴσαπτε, παρετήρησε ὁ Λουκιανός. "Αν ὑπῆρχε ἓνας ἄνθρωπος νὰ μᾶς προσέχῃ σὰν ἐσὰς καὶ νὰ προλαμβάνῃ τ' ἀτυχήματά μας θὰ εἴμαστε πάρα πολὺ εὐτυχισμένοι.

Κι' ἡ Μιράντα ἦρθε νὰ μὲ βρῇ γιὰ νὰ μοῦ πῇ κατακόκκινη ἀπὸ τὴν χαρὰ τῆς τὴν φιλοφρόνησι τοῦ Λουκιανοῦ. Τὸν Μπωνιέ ἡ Γκρεβίλ δὲν τὸν συμπαθοῦσε μόνο μὰ καὶ τὸν σεβόταν. Τοῦ εἶχε τὸν σεβασμὸ τῶν μικρῶν παιδιῶν πού λατρεύουν καὶ θαυμάζουν τοὺς μεγάλους φίλους τοῦ σπιτιοῦ τους.

Ἡ Μιράντα ἦταν ἀκόμη πάρα πολὺ αἰσθηματικὴ. Τὴν θυμάμαι πάντα ἔτσι ἀκριβῶς ὅπως τὴν εἶδα ἓνα βράδυ. Θυμάμαι, καθομαστέ στη βεράντα τοῦ σπιτιοῦ της καὶ κυττοῦσαμε τὸ γοητευτικὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ. Ἡ Γκρεβίλ ἦταν ξαπλωμένη σὲ μιὰ ψάθινη πολυθρόνα καὶ κυττοῦσε ἀφηρημένη τὸ διάστημα. "Εγὼ καθόμουν πάρα πολὺ κοντά της. Τόσο πολὺ μάλιστα πού ν' ἀναπνέω τὴν ἀναπνοή της. Σιζητούσαμε γιὰ ἓνα σώρὸ πράγματα δίχως σημασία μὰ πού ἦταν τόσο εὐχάριστα. Μιὰ στιγμὴ ὅμως ἐγὼ κύτταξα τὴν Μιράντα στὸ πρόσωπο καὶ τὴν ρώτησα:

— Θὰ θέλατε νὰ ἦσαστε ἐρωτευμένη;

— Γιατί; "Απόρησε ἐκείνη.

— Γιατί, μιὰ τέτοια νύχτα μόνο οἱ ἐρωτευμένοι θὰ μπορούσαν νὰ τὴν καταλάβουν.

Ἡ Μιράντα χαμογέλασε, ἐνῶ ἀπὸ τὸ γοητευτικὸ πρόσωπό της πέρασε ἡ σκιὰ μιᾶς μελαγχολίας.

— "Ω! "Εκανε, δὲν ἔχω ποτὲ μου ἀκόμη ἀγαπήσει!...

Καὶ αὐτὴ τὴν φράσι τὴν εἶπε τόσο ἥρεμα, τόσο γλυκά, μὲ τέτοια τρυφερότητα καὶ τόσο αὐθόρμητα πού μὲ συγκίνησε. Κατάλαβα ἀκόμη ὅτι αὐτὴ ἡ καρδιά εἶχε... παρθένο ἔδαφος γιὰ ν' ἀναπτυχθῇ ἓνας σφοδρὸς καὶ μεγάλος ἔρως. Καὶ μακάρισα τὸν Λουκιανό πού θ' ἀγαπιώταν ἀπὸ ἓνα τόσο ὡμορφο καὶ γοητευτικὸ κορίτσι.

* * *

Μιὰ-δύο φορές ὁ Λουκιανὸς δὲν μπόρεσε νὰ ρθῇ μαζί μου στὸ χορὸ. Εἶχε πολλές δουλειὲς κι' ὅταν ὁ Μπωνιέ ἦταν ἀπασχολημένος μὲ τίς ἐργασίες του θυσιάζε γι' αὐτὲς καὶ τὴν πιὸ καλὴ διασκέδασι. Αὐτὲς τίς βραδυὲς τίς πέρασα ὅλες κοντὰ στὴ Μιράντα. Δὲν μπορῶ βέβαια νὰ σὰς πῶ ὅλες τίς συνομιλίες μας, οὔτε τίς τρέλλες πού κάναμε μαζί, οὔτε τίς διασκεδάσεις μας. Εἶνε μερικὰ πράγματα πού μᾶς φαίνονται εὐχάριστα μιὰ στιγμὴ, ἐνῶ τὴν ἄλλη εἶνε κωμικά κι' ἀνόητα. Εἴμαστε ὡστόσο πολὺ εὐθυμοὶ καὶ εὐχαριστημένοι γιὰ κάθε τί πού μᾶς τριγυρνοῦσε. Τώρα ἀνακαλύπτω ὅτι ἐγὼ κι' ἡ Μιράντα γινωρίζαμε τόσο πολὺ, ὥστε μπορεῖ νὰ καταλάβῃ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον μὲ μισόλογα. Μπορῶ ἀκόμη νὰ σὰς βεβαιώσω ὅτι δὲν ἀκουσα οὔτε μιὰ φορὰ τὴν Μιράντα νὰ λέῃ ἀνοησίες.

Κι' έπειδή ή Γκρεβίλ ήταν άνήσυχη την συμβούλεψα για να περνά την ώρα της, να διδάσκη μερικά θιόβλια, να έκτελέση μερικά κομμάτια μουσικής και να άντιγράψη μερικούς πίνακες ζωγραφικής: Τό «σπίτι του θοσκοϋ», «τις μελωδίες του Σοϋμαν», ένα μικρό «Βαττώ» της αίθουσής Λακάς του Λούβρου. Θυμάμαι άκόμη ότι πολλά θράδια τα περάσαμε καθισμένοι κοντά-κοντά, σ' ένα ντιβάνι και διαβάζοντας Σέλλεϋ. Αυτό τον χρόνο ή καρδιάς μας πού είχαν δοκιμασθή από την μοναξιά, πλησίαζαν ή μια την άλλη.

Προσέφερα στην ώμορφη Μιράντα αισθηματικούς στίχους και γλυκές μελωδίες, όπως ο «Φάουστ» προσέφερε σπάνια κομμάτια στην Μαργαρίτα του. Μά όλα αυτά ήσαν έντελως άθωα. Μοιάζαν σαν ένα λεπτό άρωμα πού μάς κάνει να στενάζουμε από μια γλυκειά ευχαρίστησι πού μάς κυριεύει...

Έκείνο τον καιρό ή «Άνοιξι θρίσκονταν στο τέλος της. Είχαν τελειώσει επίσης εκείνες ή μυρωμένες θραυές πού μάς έφερναν από τ' άνοιχτά παράθυρα της βίλλας τους νυχτερινούς έρωτες των λουλουδιών. Τώρα είχε άρχισει πια το καλοκαίρι. Τα θράδια τώρα ήσαν θερμά κι' ο ούρανός ήταν γεμάτος άστρα. Ούτε ένα μικρό σύννεφο δέν έκρυβε την ώμορφιά του. «Ένα τέτοιο θράδι έγω κι' ή Μιράντα στεκόμαστε μπρος σ' ένα άνοιχτό παράθυρο. Δίπλα μας θρίσκονταν ένα τραπέζακι μ' ώμορφα φρεσκοκομμένα τριαντάφυλλα πού ευωδίσαν. Θά έλεγε κανείς ότι θιάζονταν να σκορπίσουν γύρω όλο τους το μεθυστικό άρωμα πριν να προλάβη ο θάνατος να την ώμορφη νύχτα. Μά δέν μιλούσαμε καθόλου για τα αισθήματα πού ξυπνούσαν στην καρδιά μας. Μιά στιγμή ή Μιράντα παρετήρησε ότι τα μαλλιά της είχαν ξεχτενιστή. Με παρεκάλεσε λοιπόν να την συνοδεύσω να τα ταχτοποιήση.

Όταν όμως πάλι κατεβήκαμε στο σαλόνι κανείς δέν μίλησε στον άλλον γι' αυτήν την μικρή άπουσία μας.

* * *

Στο τέλος της θερινής «σαιζόν» έγινε ο περίφημος χορός της κ. ντε Βαλέρ, στο Ώτέιγ, ο οποίος αποτελούσε πάντα το πέρας των θερινών δεξιώσεων. Αυτός ο χορός ήταν ο καλύτερος κι' ο πιο ευένωτος: μια θανάσιμη μελαγχολία να πληγώνει την ψυχή μου. Καρούσα να βλέπω το χειμώνα, με την ίδια εύκολία την φίλη μου όπως τώρα.

Η μουσική, ή ώμορφες γυναίκες, ή γοητευτικές τουαλέττες, ή ώμορφη νύχτα και το γοητευτικό φεγγάρι πού λές κι' είχε σταθή πάνω από αυτό τον κήπο γοητευμένο από την λαμπρότητα αυτής της δεξιώσεις γρήγορα με κάνουν να ξεχάσω τις άπαισιόδοξες σκέψεις μου.

Χόρεψα στην κατάφωτη αίθουσα με μια εύθυμία και μ' ένα κέφι πού σκανδάλιζε τους γνωστούς μου. Αυτή ή αίθουσα ήσαν φτιαγμένη από ξύλο κι' έμοιαζε με μια παράδοση κι' έξωτική καλύβα. Στο βάθος της οι μουσικοί με τις χρυσοκέντητες στολές τους, μοιάζαν σαν άξιωματοϋχοι μιας Αύλης!

Εκείνη ακριβώς τη στιγμή φάνηκε ο Λουκιανός. Ήταν κομψός όπως πάντα, σοβαρός και μετρημένος. Μ' ένα νόημα μ' άνάγκασε να πλησιάσω κοντά του κι' οι δυό μας κατόπιν πήγαμε να χαιρετήσουμε την κ. Γκρεβίλ και την κόρη της. Η Μιράντα μάς κούνησε άπειλητικά το δάχτυλό της με μια χαριτωμένη αύστηρότητα και

μάς δήλωσε:

— Άγαπητοί κύριοι, θά έπρεπε να σας τιμωρήσω, μά σας συγχωρώ γιατί δέν θέλω να στερηθώ την ευχαρίστησι να χορέψω με σας ένα παθητικό βάλλω. Μέχρι τώρα έδωσα πέντε χορούς, μά από κανένα δέν έμεινα ευχαριστημένη. Έλπίζω λοιπόν στη εοήθειά σας.

Ο Λουκιανός τότε έσπευσε με μια υπόκλισι να της ζητήσει τον έκτο χορό. Έπειτα άπομακρύνθηκε ταραγμένος κι' είχε σπεύσει προς την έξοδο εκείνης της ώμορφης αίθουσής. Ακολουθώντας το βλέμμα του είχε δη την Λιλιάννα να μπαίνει εκείνη την ώρα στο σαλόνι. Ήταν έξαιρετικά ώμορφη και γοητευτική.

— Είμαι τρομερά κουρασμένη! Μου δήλωσε μ' ένα κωμικό μορφασμό ή Μιράντα, φαντασθήτε χόρεψα πέντε βάλλω σε μισή ώρα! Άλλά και σεις καθώς βλέπω δέν πάτε πίσω. Έχετε, όπως λένε «στραπατσarisθη»...

— Ναι, ναι, φώναξα καταγανακτισμένος. Χόρεψα με πέντε διαφορετικές «ντάμες» πού άλλοτε άγέβαιναν στα παπούτσια μου, άλλοτε μέναν κορφωμένες στη θέσι τους κι' άλλοτε στριφογύριζαν σαν δαιμονισμένες. Έπειτα λοιπόν από αυτά πάλι καλά πού βρίσκομαι σε τόσο υποφερτά χάλια...

— Δέν έχετε τώρα να κάνετε τίποτε καλύτερο, μου παρατήρησε ή Μιράντα, παρά να πάτε ν' αναπαυθήτε σε μια γωνιά, εκεί κάτω μ' όλη την γερούσια: τους άτόμαχους στρατηγούς, τους συνταξιούχους δημοσίους λειτουργούς και τις γυναίκες τους...

Εκείνη ακριβώς τη στιγμή ένας νέος δίχως σημασία ήρθε να της ζητήσει το ταγκό πού του είχε υποσχεθή. Η Γκρεβίλ σηκώθηκε, της ζήτησε με χάρη το χέρι της στον ώμο του και μου δήλωσε:

— Έμπρός, κύριε, άκόμη είσατε δώ! Γρήγορα πηγαίνετε στη γωνιά σας.

Και μ' έδιωξε κυττώντας στο πάτωμα με πείσμα το κομψό της πόδι, όπως κάνει κανείς σ' ένα χαϊδεμένο μά κακομαθημένο σκυλί πού δέν υπακούει.

Κι' έγω έσπευσα να έκτελέσω αυτή την έντολή της. Από κεί πέρα όμως κύτταξα γοητευμένος την Γκρεβίλ πού χόρευε. Ήταν έξαιρετικά χαριτωμένη. Φορούσε ένα μεγάλο καπέλλο μαύρο και μια μπλε θραυνή τουαλέττα έξαιρετικά έντυπωσιακή πού της πήγαινε θαυμάσια. Το φόρεμα αυτό στολίζονταν με μια έσάρπα πιο σκοτεινού μπλε χρώματος, ή οποία άκολουθούσε τις κινήσεις αυτής της χαριτωμένης χορευτριάς και την έκανε άκόμη πιο γοητευτική. Η Μιράντα χόρευε πράγματι, με μια άριστοκρατική άπλότητα και χάρη. Κάθε φορά πού πλησίαζε κοντά μου, έρριχνε λίγο πίσω το κεφάλι της και μου χαμογελούσε, ενώ το βλέμμα της γίνονταν τρυφερό κι' έπαιρνε μια άπερίγραπτη γοητεία.

Για να διασκεδάσω τη Μιράντα και να την κάνω να γελάσει από την καρδιά της πήγα και πήρα για να χορέψω την πιο χοντρή και την πιο άσχημη γυναίκα πού υπήρχε σ' αυτή την δεξίωσι. Ήταν αδύνατο να την κρατήσω στην άγκαλιά μου. Διαρκώς μου ξέφυγε και κυλούσε στην «πίστα» όπως τα μεγάλα θαρέλια του κρασιού. Ορκίζομαι ότι θά μου ήσαν αδύνατο να χορέψω μαζί της άλλη φορά άκόμη και στην καρδιά του χειμώνα. Μ' έδρωσε, μου τσάκισε τα πλευρά και πιθανόν να πέθαινα από εξάντλησι αν ο Θεός δέν φώτιζε τους μουσικούς να σταματήσουν. Σ' όλο αυτό το διάστημα ή Μιράντα είχε τρελλαθή στα γέλια.

— Είσατε ήρωας! Μου φώναξε.

Κι' έγω ήταν ή πρώτη φορά πού παραδεχόμουν μια τέτοια φιλοφρόνησι.

— Όταν άρχισε πάλι ή μουσική νά παίξει πλησίασα την Μιράντα και τής θύμισα τὸ βάλς πού μοῦ εἶχε ὑποσχεθῇ.

— Μὰ δὲν ἦρθε ἀκόμη ή σειρά σας, παρετήρησε ἐκείνη...

— Τόσο τὸ χειρότερο γιά μένα, στέναξα μέ ὑποκρισία. Θά μ' ἀναγκάσετε νά ὑποστῶ πάλι τὸ μαρτύριο ἐκείνης τῆς χοντρῆς.

— "Εστῶ, ἔκανε ή Μιράντα. Μὲ καταφέρατε. Ἀλλά μὴ τὸ πάρετε ἐπάνω σας! Ὁχι, ὄχι, δὲν σὰς ἀγαπῶ καθόλου, μὰ σὰς λυπάμαι.

Κι' ἀφέθηκε στὴν ἀγκαλιά μου. "Ενοιωθα τὸ πλαστικό σῶμα πῆς νά λικνίζεται μέ τοὺς ἥχους τῆς μουσικῆς καὶ ξεπηδοῦσε ἀπὸ τὴν εὐτυχία τῆς ή καρδιά μου.

"Υστερα κατόκοποι πῆγαμε καὶ καθήσαμε σ' ἕνα καναπέ πού βρίσκονταν στὸν ἐξώστη πού ἐβλεπε πρὸς τὸν κήπο. Ὁ Λουκιανὸς ἐκεῖ μὰς ἀνακάλυψε κι' ἦρθε πρὸς τὸ μέρος μου χαμογελῶντας.

— Δεσποινίς Μιράντα, στέναξε μέ προσποιητὸ θυμό. Πρέπει νά τὸν τιμωρήσετε πάρα πολὺ σκληρά. Σὰς ξεγέλασε καὶ μοῦ ἔκλεψε τὸ βάλς μου.

Ἡ Μιράντα πρὶν νά προλάβω νά προφυλαχθῶ μοῦ ἔδωσε μιὰ τρομαχτική τσιμπιά καὶ μ' ἔκανε νά τιναχθῶ ἀπὸ τὸ ντιβάνι.

Θεέ μου, τί παιδί πού ἦταν!

Ὅσο ὁ Λουκιανὸς ἐπωφελήθη ἀπὸ αὐτὴ τὴν κίνησί μου γιά νά καθήσῃ στὴ θέσι μου στὸ ντιβάνι.

— Πρὸς τιμωρία σου θά σοῦ κάνω ξέωσι ἀπὸ δῶ πέρα... Μοῦ φώναζε.

Ἡ Μιράντα ὅμως τραβήχθηκε ἀμέσως πιὸ κοντά του καὶ μοῦ ἔκανε θέσι νά κάτσω ἀπὸ τὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ καναπέ:

— Χωρᾶμε κι' οἱ τρεῖς εἶπε!

Δὲν ξέρω πόση ὥρα μείναμε κεῖ πέρα. Θυμάμαι μόνο ὅτι μίστρα καὶ τὸ φεγγάρι. "Επειτα κυριευθήκαμε ἀπὸ μιὰ φοβερὴ μελάγχολία. Εἶχαμε καταλάβει κι' οἱ τρεῖς ὅτι πλησίαζε ή ὥρα πού θά χωριζόμαστε.

Αὐτὸς ὁ χορὸς, ὅπως σὰς εἶπα, ἦταν ὁ τελευταῖος τῆς «σαιζόν».

"Ὅλες ή οἰκογένειες θά σκορπίζονταν πάλι στὰ μέρη ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶχαν ἔρβει. Ἡ Μιράντα πού κατάλαβε αὐτὴ τὴ μελαγχολία μας ἔσπευτε νά μὰς δηλώσῃ μ' εὐγένεια, ὅτι θά κρατοῦσε γιά μὰς τὴν πιὸ τρυφερὴ ἀνάμνησι καὶ δὲν θά λησμονοῦσε ποτὲ τὸν χορὸ πού εἶχαμε χορέψῃ μαζύ. Τὴν εὐχαριστήσαμε. "Επειτα ή Μιράντα μὰς εἶπε ἀκόμη ὅτι εἶχαν τελειώσει πειὰ ή «διακοπές» τῆς κι' ὅτι ἦταν ὑποχρεωμένη νά γυρίσῃ στὸ κτῆμα τοὺς στὴν Οὐάζ. Ἐκεῖ θά ἔμενε ἀναγκαστικῶς μέχρι τὸ φθινόπωρο. "Επειτα εἶχε τὴν ἐλπίδα ὅτι θά πῆγαινε νά μείνῃ λίγο καιρὸ στὴν Ἰταλία. Ὁ Λουκιανὸς τὴ ρώτησε τότε ἂν κι' ή Λιλιάντα θά τοὺς ἀκολουθοῦσε. Μὰ ή Μιράντα δὲν ἤξερε νά τοῦ πῇ τίποτε.

Ἐκείνη τὴ στιγμή ἐγὼ σηκώθηκα πῆγα ὡς τὴν ἄκρη τῆς ἀνθοστόλιστης βεράντας, ἔκοψα τρία ὀλοκόκκινα τριαντάφυλλα καὶ τὰ ἔδωσα τῆς Μιράντας:

— Σὰς παρακαλῶ, τῆς εἶπα, νά μοῦ προσφέρετε ἕνα ἀπὸ αὐτὰ γιά νά τὸ κρατήσω σ' ἀνάμνησι αὐτοῦ τοῦ τελευταίου βάλς πού χορεύσαμε μαζύ.

Τὴν ἴδια παράκλησι τῆς ὑπέβαλε κι' ὁ Λουκιανός.

Ἡ Μιράντα μέ μιὰ χαριτωμένη κίνησι μοῦ ἔδωσε ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ τριαντάφυλλα. "Επειτα δήλωσε στὸν Λουκιανό:

— Τὸ ἄλλο θά τὸ δώσω στὴν Λιλιάντα. Μὰ δὲν ξέρω ἂν θέλετε...

"Υστερα πρότεινα νά κάνουμε ἕνα περίπατο στὸ δάσος τοῦ κτῆ-

ματος πού ἦταν στολισμένο μέ γαλάζια φαναράκια.

— Σύμφωνοι, εἶπε, ή Μιράντα, μὰ ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ σὰς πρέπει νά πάῃ νά μοῦ φερῇ ἀπὸ τὴν γκαρνταρόμπα τὸ μαντῶ μου.

"Ετρεξα νά τῆς τὸ φέρω. Ἡ Μιράντα ὅπως ἦταν τυλιγμένη σ' αὐτὸ τὸ μεταξωτὸ λευκὸ μαντῶ ἔμοιαζε μέ μιὰ γοητευτικὴ «κολομπίνα». Τῆς τὸ εἶπα καὶ κείνη γέλασε εὐχαριστημένη.

— Τότε, ἀπάντησε, μοῦ χρειάζεται ἕνας «πιερότος». Ποιὸς ὅμως ἀπὸ σὰς θά κάνῃ τὸ ρόλο του;

Χαρούμενοι προχωρήσαμε στὸ μικρὸ δάσος. Ἦταν πολὺ σκοτεινὸ καὶ τὰ πυκνά φυλλώματα τῶν δέντρων σκορπίζαν στὴν καρδιά μας μιὰ φοβερὴ μελαγχολία. Ἡ Μιράντα τότε ἄλλη μιὰ φορὰ μέσα σ' αὐτὸ τὸ σκιερὸ δάσος μὰς δήλωσε ὅτι ἦταν πάρα πολὺ στενοχωρημένη πού θά ἔφευγε μακριὰ μας. "Επειτα σῶπασε. Κι' ἐμεῖς δὲν ἀργήσαμε νά τὴν μιμηθοῦμε γοητευμένοι ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀπεραντὴ σιωπὴ καὶ τὴν μοναξιά τοῦ δάσους. Κι' ὕστερα σε μιὰ στιγμή ὁ Λουκιανὸς εἶπε στὴ Μιράντα:

— Δὲν λέτε πειὰ τίποτέ!... Τόσο λοιπὸν σὰς ἐγοήτεψε ή σιωπὴ τοῦ δάσους;

Θυμάμαι ὅτι ἐκείνη τὴ στιγμή θρискόμαστε σὲ μιὰ μικρὴ γέφυρα, τῆς ὁποίας τὰ κάγκελλα ἦταν ἀπὸ κορμούς δέντρων θαμμένους μέ ἄσπρη μπογιά. Ἡ Μιράντα κύτταξε τὸν Λουκιανὸ καὶ σκεφθηκε λίγο πρὶν νά τ' ἀπαντήσῃ. "Υστερα μέ μιὰ ἀνεξήγητη νευρικότητα τοῦ ὁμολόγησε:

— Τί νά πῶ; Τὸ δάσος τὸ χαίρεται κανένας μόνο ὅταν εἶνε μ' ἕναν ἄνθρωπο. Τὸ καλύτερο πού ἔχετε λοιπὸν νά κάνετε εἶνε νά γυρίσετε πάλι στὴ θάλασσα. Δὲν θ' ἀργήσω καθόλου νά ἔρθω νά σὰς συναντήσω...

Ὁ "Λουκιανὸς μὰς χαϊρέτησε κι' ἔφυγε ἀμέσως δίχως καθόλου νά πειραχθῇ. Τοῦ φαινόταν ἄλλωστε πολὺ φυσικὸ νά θέλῃ ή Μιράντα νά μείνῃ μόνῃ μαζύ μου. Μὰ οὔτε κι' ἐγὼ πάλι εἶπα μιὰ λέξι ἔστω ἀπὸ εὐγένεια. Μοῦ ἦταν ἀδύνατο νά μὴ σεβάσθῳ αὐτὴ τὴν ἐπιθυμία τῆς Μιράντας.

Μείναμε μόνοι μέσα σ' αὐτὸ τὸ σκιερὸ δάσος. Δίχως νά μιλάμε περπατούσαμε ὁ ἕνας δίπλα στὸν ἄλλον μέ σκυμμένοι τὸ κεφάλι κι' ἀφωσιωμένοι στίς σκέψεις μας. Φοβώμαστε νά ταράξουμε μέ τὴν ὁμιλία μας αὐτὴ τὴν ἀπόλυτη μοναξιά... Μὰ ὅσο περνοῦσαν ή στιγμὲς τόσο αὐτὴ ή σιωπὴ θάραινε περισσότερο στίς καρδιές μας. Εἶνε ἀδύνατο νά σὰς περιγράψω πόσο ἡλίθιο μοῦ φαίνονταν αὐτὴ τὴν ὥρα τὸ φέρσιμά μου. Χιλιάδες σκέψεις πλημμύριζαν τὸ μυαλό μου κι' ὥστόσο ή γλώσσα μου εἶχε δεθῇ, ὁ λάρυγγάς μου εἶχε στεγνώσει καὶ δὲν μοῦ ἦταν δυνατό νά πῶ οὔτε μιὰ τρυφερὴ λέξι. Στὴν ἰδιὰ κατάστασι καταλάβαινα ὅτι ἦταν κι' ή Μιράντα. Ἦμουν βέβαιος ὅτι αὐτὸ τὸ γοητευτικὸ κορίτσι μέ συμπαθοῦσε πάρα πολὺ κι' ἐν τούτοις δὲν μοῦ ἔλεγε οὔτε μιὰ λέξι. Τὸ καταλάβαινα ὥστόσο ἀπὸ τὸ χέρι του πού ἔτρεμε στὸ δικό μου, ἀπὸ τὴν ἀναισθησία του πού ἦταν γρήγορη καὶ βαρειά, ἀπὸ αὐτὴν ἀκόμη τὴν ἐκφρασι τῶν ματιῶν τῆς πού εἶχαν διασταλῇ σὰν νά ἠθελαν νά ἐξωτερικέψουν ὅλη τὴν φλόγα κι' ὅλο τὸ πάθος πού ἔκρυβε στὴν καρδιά τῆς.

Μὰ ὁμολογῶ ἐπίσης ὅτι δὲν ἔκανα ὄνειρα καὶ εἶχα πλήρη συνείδησι τῆς πραγματικότητος. Δὲν ἦμουν βέβαιος ὅτι ή Μιράντα ἦταν ἐρωτευμένη μαζύ μου, γιὰτὶ δὲν εἶχα ἀποδείξεις. Ἡ χαριτωμένη αὐτὴ νάα μέχρι τότε δὲν μοῦ εἶχε δείξει τίποτε ἄλλο ἀπὸ μιὰ τρυφερὴ φιλία, μιὰ ἐξαιρετικὰ κολακευτικὴ ἐμπιστοσύνη καὶ μιὰ συμπαθεία. Ἀπὸ αὐτὰ εἶχα ὑποθέσει ὅτι πολὺ πιθανὸν νά μέ λάτρευε. Μ' αὐτὸ ἦταν ἀλήθεια;

Μια στιγμή όμως ή Μιράντα έγειρε το κεφάλι της και τ' άκούμπησε στον ώμο της. Αυτή τη στιγμή έμοιαζε σαν μια ώμορφη γάτα που άναζητούσε τα χάδια του κυρίου της. Της χάιδεψα τα μαλλιά και ψιθύρισα με τόση τρυφερότητα τ' όνομά της που κατάλαβα ότι άνατρίχιασε κι' ότι αυτή ή φωνή μου είχε έρθη άπ'ήχοι στην καρδιά της. Μόνο αυτή τη στιγμή κατάλαβα πόσο ήμουν εύτυχισμένος. Δέν υπήρχε καμμία άμφιβολία ότι ή Μιράντα μ' άγαπούσε, όπως την λάτρευα κι' έγώ.

Κι' ή Μιράντα σ' αυτόν τον έρωτα καταλάβαινα ότι είχε δοθή μ' όλη την θερμή της καρδιάς της. "Επειτα είμαστε είκοσι χρονών. Είχαμε ακόμη όλα τα όνειρά μας και τ' άφήναμε να πετούνε με τα ζωηρόχρωμα φτερά τους στον χρυσό ουρανό της φαντασίας μας. Μη θέλετε να σ'άς άφηγηθώ με κάθε λεπτομέρεια τί συνέβη εκείνο το βράδυ σ' αυτό το μικρό και σκιερό δάσος. "Οχι θέβαια για να μη νομισθώ αδιάκριτος, μά γιατί ούτε κι' έγώ ο ίδιος δέν θα μπορούσα και να ήθελα, να σ'άς πώ τί είχε συμβή. Το μόνο που θυμάμαι είναι ότι πρώτη ή Μιράντα διέκοψε εκείνη την σιωπή που θάραινε στην καρδιά μας. "Η μεταλλική φωνή της είχε άνηχήσει μέσα στην σκοτεινή εκείνη νύχτα σαν ένα έγερτήριο σάλπισμα.

Και τότε ή καρδιά μου πλημμύρισε από έρωτα, το μυαλό μου γέμισε από τρυφερές λέξεις που θέλαν να είπωθούν και ή γλώσσα μου λύθηκε κι' άρχισε να... λειτουργή μ' άξιοθαύμαστη γοργότητα.

"Όστόσο είμαστε κι' οι δυο ακόμη πάρα πολύ ντροπαλοί και δέν είχαμε συναισθήσι πόσο γρήγορα περνάει ο χρόνος. "Αφήναμε άδικα αυτές τις εύτυχισμένες στιγμές να περνάνε δίχως να κάνουμε τίποτε, δίχως ν' ανταλλάσσουμε ένα φίλημα ή ένα τρυφερό χάδι. Είπαμε σαν δυο παιδιά εύτυχισμένα που θαμπώθηκαν από την ίδια την εύτυχία τους και δέν ταλμούν να την άγγίξουν, φοβούμενα μήπως δέν είναι πραγματική, μήπως είναι ένα όμορφο όνειρο, το όποιο θα διελύετο δίχως ν' αφήσει κανένα ίχνος, κανένα ένθύμιο. "Όστόσο ή Μιράντα μου κρατούσε το χέρι. "Ενοιώθα τα λεπτά νύχια της να παίζουν με την παλάμη μου και να την γαργάλανε. "Ενοιώθα ακόμη το βλέμμα της βυθισμένο στο δικό μου με μια άπερίγραπτη τρυφερότητα.

Μά ξαφνικά ήρθε στο μυαλό μου όλη ή πραγματικότητα. Θεέ μου, μου ήταν αδύνατο να κάνω όνειρα μιάς μελλοντικής εύτυχίας μου με την Μιράντα. "Εκείνη δέν ήξερε τίποτε από μένα, παρ'ότι την άγαπούσα μ' ένα τρελλό πάθος. Μά αυτό δέν ήταν άρκετό για να μ'ας κάνει εύτυχισμένους.

Στο δάσος μείναμε πάνω από ένα τέταρτο της ώρας. Και αυτές ή στιγμές από δώ και πέρα θα ήταν ή πιό γοητευτική άνάμνησί μου κι' ο μοναδικός μου θησαυρός.

"Ω, πόσο ήταν μελαγχολική ή ώρα του γυρισμού! Στην αίθουσα του χορού ο κόσμος ήταν τόσο πολύς που ήταν αδύνατο πειά να βρούμε ήσυχία και να μιλήσουμε. Μά με τις ματιές μας λέγαμε τόσα πράγματα που δέν αίσθανόμαστε καθόλου όλο αυτόν τον κόσμο.

"Όστόσο δέν άργησα να καταλάβω ότι δέν μπορούσα να είμαι εύτυχισμένος από αυτό τον έρωτά μου. Μά για την Μιράντα αυτός ο έρωας ήταν ένα μεθύσι εύτυχίας για την καρδιά της. "Ημουν βέβαιος ότι ποτέ δέν θα ξεχνούσε το βάρος που είχαμε χορέψει μαζί και που μ'ας είχε κάνει να νοιώθουμε το αίμα να κυκλοφορή γρήγορα στις φλέβες μας και να κάνη την καρδιά μας να χτυπάη δυνατά.

Κατά την διάρκεια αυτής της γιορτής μου δόθηκε ή ευκαιρία να χορέψω με την Μιράντα, ν' άγκαλιάσω τη μέση της και να την κρατήσω απαλά επάνω στην καρδιά μου, ένω ένοιώθα την θερμή

άναπνοή της να μου χαϊδεύη το πρόσωπο κι' άνάπνεα το άρωμα των μαλλιών της.

"Επειτα είχα ακόμη την εύχαρίστησι να βοηθήσω τη Μιράντα να φορέση το μαντώ της, την βοήθησα ακόμη να άνεβή στ' άμάξι της. Για πρώτη φορά ακόμη ή μητέρα της μου φάνηκε άξιολάτρευτη.

Και χωριστήκαμε δίχως να μιλήσουμε καθόλου για τον έρωτά μας.

III

Η ΞΕΡΑ ότι ή Μιράντα δέν θα έρχόταν παρ'ότι τον χειμώνα μόνο στο Παρίσι. "Ετσι έγκατέλειπα την κοσμόπολι για να πάω να ξεκουρασθώ λίγες εβδομάδες κοντά στον φίλο μου τον συγγραφέα "Αντρέ Ρεόλ. Και πράγματι, έφυγα την άλλη κιόλας ήμέρα εκείνης της λαμπρής δεξίωσης. Μιά ήρεμη μέση είχε άπλωθή μέσα στην ψυχή μου. Και ήμουν εύχαριστημένος για την άναχώρησι της Μιράντας, γιατί ήξερα ότι το μέλλον έπεφύλασσε και για τους δυο μας ένα σωρό φασαρίες. Μά θα ήταν άραγε σωστό όλο αυτό τον καιρό να μείνω μόνος δίχως καμμία είδησι της; "Η Μιράντα θα έμενε μακριά μου πέντε-έξη μήνες. Κι' αυτό το διάστημα μου φαίνονταν ένας όλόκληρος αιώνας. Σκεφτόμουν όμως με μια κρυφή χαρά τα λόγια που μου είχε πη εκείνο το βράδυ:

— "Όσος καιρός κι' άν περάση να μείνετε ήσυχος ότι δέν θα σ'ας ξεχάσω κι' ότι θα συναντηθούμε πάλι με την ίδια άγάπη και τρυφερότητα.

Μά κι' έγώ ήμουν βέβαιος ότι αυτό το αίσθημά μου για την Μιράντα δέν θα έφευγε πολύ γρήγορα από την καρδιά μου. "Ο έρωας μου προς την Μιράντα ήταν ένα αίσθημα αιώνιο. Κι' εκείνο που μ' έκανε να τρελλαινουμε από την εύτυχία μου ήταν τ' ότι ή Μιράντα μ' άγαπούσε. Και κυττάζοντας τον έναστρο ουρανό, συλλογίζόμουν:

— Αυτή την ώρα ασφαλώς κι' ή Μιράντα θα με σκέφτεται. Και λάτρευα αυτό το κορίτσι, γιατί το γνώριζα από μικρό, γιατί το θυμάμαι ότι φορούσε ένα σκωτσέζικο φορεματάκι, γιατί παίζαμε μαζί και είχαμε κάνει ένα σωρό τρέλλες.

Κι' ύστερα έκλεινα τα μάτια και παρασυρμένος από τ' όνειρό μου σκεφτόμουν ότι μια ήμέρα πιθανόν ή Μιράντα θα γίνονταν γυναίκα μου. "Ο έρωας μας θα ύπερπηδούσε όλα τα εμπόδια και θα μ'ας βοηθούσε να πραγματοποιήσουμε αυτή την έπιθυμία μας. "Αλλωστε ήξερα ότι ένα από τα εμπόδια ήταν ή μητέρα της, ή όποια μπορεί να μ' έχτιμούσε μά ήταν βέβαιό ότι δέν μ' ήθελε καθόλου για σύζυγο της κόρης της.

Τώρα πειά τίποτε δέν μ' άπασχολούσε παρ'ότι μόνο ο έρωας μου για την Μιράντα. Είχα μάθει ακόμη από τον έπιστάτη του Ρεόλ ότι οι Γκρεβίλ θα μέναν ακόμη όχτώ ήμέρες στο Παρίσι. "Ετσι ή έπιθυμία να δώ άλλη μια φορά την Μιράντα γιγαντώθηκε μέσα μου. Και δίχως να διστάσω πήγα στην κοσμόπολι κι' έπεσκέφθηκα την όδο Μπαρμπέ... Είδα το σπίτι, έμεινα πολλές στιγμές έξω από τον κήπο του, χάζεψα από τ' άνοιχτά παράθυρα το έσωτερικό του, έκανα χίλιες σκέψεις κι' άπογοητευμένος γύρισα στο σπίτι μου, γιατί δέν είχα δη ούτε μια στιγμή την άγαπημένη μου.

"Εκει πέρα όμως με περίμενε μια έκπληξι. "Ελαβα ένα γράμμα που ο γραφικός χαρακτήρας του μου ήταν άγνωστος. "Εσπευσα λοιπόν να τ' άνοίξω και τότε από τις πρώτες λέξεις κατάλαβα τον άποστολέα του. "Ηταν από τη Μιράντα. Το θάρρος της να μου

γράψη πρώτη αυτή με συγκινοῦσε καὶ μ' ἔκανε νὰ πνίγουμε ἀπὸ τὴν χαρὰ μου. Ἡ Μιράντα μοῦ ἔγραφε:

«ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, ὥρα 4 π. μ. Μοῦ εἶνε ἀδύνατο νὰ μείνω μέχρι τὸν χειμῶνα δίχως νὰ ξέρω τίποτε γιὰ σένα. Πρέπει νὰ μοῦ γράψης ἀμέσως τί σκέφτεσαι νὰ κάνης. Θέλω νὰ εἶσαι πάρα πολὺ εὐλικρινὴς μαζί μου. Μετὰ τὸ χορὸ κατὰλαθα ὅτι εἰσαστε πάρα πολὺ μελαγχολικός, δὲν λέγατε τίποτε... Ἄλλοτε ὅμως εἰσαστε πιὸ τρυφερός καὶ πιὸ αἰσθηματικός μαζί μου. Γι' αὐτὸ πῆρα τὸ θάρρος καὶ σὰς ἔγραψα ἐγὼ πρώτη ἀφήνοντας κατὰ μέρος τοὺς τύπους. Δὲν μπορῶ νὰ μένω δίχως εἰδήσεις σας. Σὰς παρακαλῶ νὰ μοῦ γράψετε ἀμέσως. Ἡ ἰδέα ὅτι θὰ ὑποβόσκεισθε μακριὰ ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλο ἐξ ἡμῶν, με τρελλαίνει. Πρὶν ὅμως ἀκομῇ τὸ θράδυ χορεύαμε μαζί, μοῦ χαϊδεύατε κατὸ πῦρ τὸ χέρι καὶ μοῦ προσφέρατε ἐκείνο τ' ὁμορφο τριαντάφυλλο. Γράφετέ μου!... Γράφετέ μου γρήγορα! Περιμένω ἀπάντησί σας με τὸ ἐρχόμενο ταχυδρομεῖο...»

Τῆς ἔγραψα ἓνα φλογερὸ γράμμα γεμάτο ἔρωτα.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ἦρθε καὶ με ἔβλεπε ὁ Λουκιανός. Ἀκτινοβολῶντας ἀπὸ τὴν χαρὰ μου τοῦ διηγήθηκα ὅλη τὴν αἰσθηματικὴ ἱστορία μου.

— "Ἦσαστε κι' οἱ δύο σας, μοῦ εἶπε, πάρα πολὺ παιδιά! Θὰ ἔπρεπε ὅμως νὰ σκέφτεστε καὶ λιγάκι.

— Στὸν ἔρωτα, τ' ἀπάντησα, δὲν χρειάζεται λογικὴ.

Κι' ἀλήθεια ὁ Λουκιανός εἶχε δίκιο. Πρὶν νὰ λάβω τὴν ἀπάντησι τῆς Μιράντας, ἔλαβα τ' ἀκόλουθο γράμμα τῆς μητέρας τῆς, ἢ ὅποια μοῦ ἔγραφε:

«Ἀγαπητὴ κύριε,

Ἡ κόρη μου, ἔλαβε τὸ γράμμα σας, τὸ ὁποῖο καὶ μοῦ διάβασε... Ἄν θυμᾶμαι καλὰ σ' αὐτὸ, τῆς ἐκφράζατε τὸν ἔρωτά σας καὶ τῆς ζητούσατε τὸ χέρι τῆς. Βέβαια τὰ αἰσθηματὰ σας εἶνε πολὺ κολακευτικά γιὰ μᾶς, ἀλλὰ δὲν βλέπω τὸ λόγο σὲ τί θὰ τὴν ὠφελοῦσε ἕνας γάμος μαζί σας. Εἰσαστε ἄλλωστε κι' οἱ δύο τόσο νέοι ποὺ δὲν ἔχετε καθόλου τὴν πείρα τῆς ζωῆς. Κι' αὐτὸ ἔκανα τὴν κόρη μου νὰ τὸ καταλάβῃ... Ἐλπίζω ὅτι θὰ τὸ καταλάβετε καὶ σεῖς... Βέβαια ἡ Μιράντα λυπήθηκε πάρα πολὺ, μὰ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι γρήγορα θὰ ξεχάσῃ αὐτὸ τὸν πόνο τῆς.

Παρακαλῶ νὰ συγχωρήσετε τὴ σπουδὴ μου ν' ἀπαντήσω στὸ γράμμα σας μὰ δὲν ἤθελα νὰ σὰς προσενήσω κακὸ, ἀφήνοντάς σας νὰ κάνετε χιμαιρικὰ ὄνειρα. Πιστέψατε κύριε στὴν εὐλικρινὴ συμπάθεια ποὺ τρέφω γιὰ σὰς.

Φιλικώτατα
ΠΡΙΒΕ - ΓΚΡΕΒΙΛ.»

Κεραυνὸς ἂν ἔπεφτε στὸ κεφάλι μου δὲν θὰ μ' ἀφῆνε τόσο σατισμένο. Τὴν ἴδια κιόλας ὥρα ἔτρεξα στὸ Παρίσι γιὰ νὰ συναντήσω τὸν Λουκιανὸ καὶ νὰ τοῦ δείξω τὸ γράμμα.

— Φτωχὴ μου φίλε, ψιθύρισε στενοχωρημένος ἐκεῖνος.

— Μοῦ φαίνεται, τοῦ δήλωσα, ὅτι ἡ δυὸ ἐξαδέλφες μοιάζουν. Κι' ἡ Μιράντα με κοροϊδεύει κι' ἐπαιξε με τὸν ἔρωτά μου ὅπως ἐσένα ἡ Λυλιάννα Ρενώ. Ἀ! Ἐννοῖα σου καὶ θὰ ὑπερασπισθῶ τὴν ἀξιοπρέπειά μου μ' ὅλες μου τίς δυνάμεις.

— Τρελλάθηκες! μοῦ φώναξε σατισμένος ὁ Λουκιανός. Μ' αὐτὸ εἶνε ἀδύνατο!

— Γιατί; Ἀ, ὄχι πρέπει νὰ τῆς δώσω ἓνα καλὸ μάθημα αὐτῆς τῆς μικρῆς. Ἐπαιξε μαζί μου γιὰτὶ διασκέδαζε. Μόλις ὅμως τὰ πράγματα γίναν σοβαρὰ καὶ τὴν ζήτησα σὲ γάμο, παρακάλεσε τὴν μητέρα τῆς νὰ τὴν βοηθήσῃ γιὰ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ ἐμένα. Ἐννοῖα σου ὅμως καὶ θὰ πληρώσῃ ἄσχημα αὐτὸ τὸ παιγνίδι τῆς...

Ὁ Λουκιανός μ' ἐγκατέλειψε γιὰ νὰ μὴ ἀκούῃ τίς φοβερὲς μου γκρίνιες. Μὰ μετὰ μιὰ ὥρα ἐπέστρεψε πάλι κοντά μου χαμογελώντας καὶ μοῦ εἶπε:

— Εἶδα ἐντελῶς τυχαίᾳ τὴν Μιράντα στὸ δρόμο. Δὲν εἶχε ἰδέα ἀπὸ ὅλη αὐτὴ τὴν ἱστορία. Μὲ παρακάλεσε νὰ σοῦ πῶ ὅτι δὲν ἄλλαξαν τὰ αἰσθηματὰ τῆς γιὰ σένα κι' ὅτι λυπᾶται πάρα πολὺ γιὰ ὅ,τι ἔχει συμβῇ.

Ἐννοῖα ὅτι ὁ Λουκιανός μοῦ εἶχε ξαναδώσει τὴν χαρὰ τῆς καρδιάς μου. Τώρα δὲν μ' ἐννοῖαζε γιὰ τίς γκρίνιες τῆς κ. Γκρεβίλ, οὔτε γιὰ τὴν ἀρνησί τῆς. Ἐκεῖνο ποῦ μ' ἐνδιέφερε ἦταν ἡ ἀγάπη τῆς Μιράντας. Κι' ἀφοῦ εἶχα αὐτὴν, εἶχα δικό μου ὅλο τὸν κόσμο.

Καὶ μ' ἡσυχῇ τὴν καρδιά ξαναγύρισα στὴν «Βίλλα τῶν Κέδρων», κοντὰ στὸν φίλο μου τὸν Ἀντρέ Ρεόλ.

Ἦθελα νὰ ἡσυχάσω ἀπὸ αὐτὴ τὴν δυνατὴ συγκίνησι. Ἦθελα τὴν ἀπόλυτη μοναξιά γιὰ νὰ σκεφθῶ τὴν ἀγάπη μου. Καὶ χαίρομαι γιὰτὶ κανεὶς ἐκεῖ πέρα δὲν εἶχε ἀντιληφθῇ τὴν αἰσθηματικὴ μου ἱστορία. Οὔτε ἡ μητέρα μου, οὔτε ὁ Ρεόλ, οὔτε οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ γνωστοί μου. Τώρα μέσα στὴν ψυχὴ μου εἶχε μεγαλώσει ὁ ἔρωτάς μου κι' ἤμουν πολὺ εὐτυχισμένος γιὰτὶ ἡ Μιράντα δὲν εἶχε πάψει οὔτε μιὰ στιγμὴ νὰ μ' ἀγαπᾷ.

IV

Τὴν ἄλλη ἡμέρα, με τὸ πρῶνὸ ταχυδρομεῖο, ἔλαβα ἓνα γράμμα ἀπὸ τὴν Μιράντα.

Δευτέρᾳ θράδῳ

«Βλέπετε; Σὰς γράφω! Δὲν σὰς ἔγραψα προχθὲς γιὰτὶ δὲν με ἄφησε ἡ μαμά.

Ὁ Λουκιανός μοῦ εἶπε ὅτι πιστέψατε αὐτὰ ποὺ σὰς ἔγραφε ἡ μαμά στὸ γράμμα τῆς. Κι' αὐτὸ μ' ἔκανε νὰ θυμῶνω λιγάκι. Νομίζετε λοιπὸν ὅτι σὰς ἔπαιξα καμμιὰ κωμωδία; Αὐτὸ θὰ ἦταν τερατῶδες ἀπὸ μέρους μου... Μήπως αὐτὸ σὰς ἔκανε νὰ μὲ μισήσετε ἢ μ' ἀγαπᾶτε ἀκόμη;...

Ὅταν ἔλαβα τὴν ἀπάντησί σας χάρηκα τόσο πολὺ, ὥστε ἔδειξα ἀμέσως τὸ γράμμα σας στὴ μαμά. Αὐτὸ ἦταν μιὰ μεγάλη ἀφέλεια! Ἦμουν βέβαιη ὅτι ἡ μαμά θὰ ἔλεγε τὸ ναί. Μὰ ἡ μαμά μοῦ εἶπε: «— Ὁχι, αὐτὸ εἶνε ἀπολύτως ἀδύνατον, οὔτε νὰ τὸ συλλογίζεσαι. Αὐτὸ τὸ παιδί δὲν σοῦ ταιριάζει, γιὰτὶ δὲν ἔχετε τὴν ἴδια ἀνατροφή. Κι' ἔπειτα, τί σοῦ προσφέρει; Τίποτε! Οὔτε κανένα τίτλο εὐγενείας, οὔτε καμμιὰ περιουσία σὰν τὴν δική σου, οὔτε κοινωνικὴ θέσι, οὔτε μεγάλες οἰκίαι... Συνεπῶς, δὲν πρέπει νὰ ξαναγίνῃ λόγος γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα.»

Ἐπειτα, σὰς ἔγραψε ἓνα γράμμα. Κι' αὐτὸ τὸ γράμμα τὸ ἔστειλε παρὰ τὴν θέλησί μου. Τὴν ἄλλη ἡμέρα ἡ μαμά μοῦ ἔδειξε τὴν ἀπάντησί σας. Κι' εἶχατε τὸ δικαίωμα νὰ γράψετε γιὰ μένα αὐτὰ τὰ σκληρὰ πράγματα, ἀφοῦ πιστέψατε στὰ λόγια τῆς μαμάς. Αὐτὸ ὅμως μ' ἔκανε νὰ λυπηθῶ πάρα πολὺ...

«Στάθηκα πολὺ τυχερὴ ποῦ συνάντησα τὸν Λουκιανό!

»Τί θα κάνουμε τώρα τον έρωτά μας; Θα προσπαθήσουμε να τον ξεχάσουμε και να μείνουμε δυο καλοί φίλοι; Ή θα εξακολουθήσουμε ν' αγαπιώμαστε χωρίς καμιά έλπιδα; Γράψτε μου γρήγορα. Θα σ' απαντήσω ακόμη μια φορά. Έχω να σ' πω τόσα πράγματα που δεν μπορώ να σταματήσω... Γράψτε μου ένα μεγάλο, ένα πολύ μεγάλο γράμμα.

Η μικρούλα σας
MIRANTA.»

Αυτό το γράμμα θα με ήσυχάζε αν, ύστερ' από εκείνα που μου είχε πη ό Λουκιανός, εξακολουθούσα να είμαι ανήσυχος. Ωστόσο, μερικές φράσεις του μ' άνησυχούσαν. Πρώτ' απ' όλα με πείραζαν τα λόγια της μητέρας της Μιράντας. Αυτά με πλήγωναν. Όταν είνε κανείς είκοσι χρόνων δεν μπορεί να καταλάβη ότι τέτοιοι λόγοι, σ' αν κι' αυτούς που παρουσίαζε ή κ. Γκρεβίλ, μπορούσαν να γίνουν εμπόδιο στο γάμο δυο νέων που αγαπιώνται. Μά ό κόσμος θέλησε άμέσως να μ' δειξη ότι δεν υπάρχει καμιά άλλη εύτυχία, παρ'α μόνο εκείνη που έπιδοκιμάζει.

Έκείνο όμως που με πείραζε λιγάκι ήταν τό ότι ή Μιράντα είνε δεχθή τόση γρήγορα την απόφασί της μητέρας της. «Τί θα κάνουμε τώρα;» έλεγε. Είχε συλλογισθή λοιπόν, έστω και για μία στιγμή, ότι δεν θα εξακολουθούσα να την αγαπώ; Κι' άφοι μου έκανε μία τέτοια έρώτησι, δεν θα είχε κάνει την ίδια πρώτα σ'όν έαυτό της;... Γι' αυτό τό κορίτσι, που ήταν τόσο άθωο, ή μητέρα ήταν τό πρόσωπο που «έπιτρέπει» ή «άπαγορεύει», χωρίς να δέχεται καμιά αντίρρησι. «Θα θάλης τό άσπρο σου φόρεμα... Δεν θ' αγαπήσης τον Ραούλ Μπωσάν...» Μά... ό Ραούλ ήταν πάρα πολύ έρωτευμένος και δεν μπορούσε να δεχθή έτσι χωρίς καμιά αντίδρασι τη νίκη μ'ος έχθρικης μητέρας. Έπρεπε λοιπόν να δειξω ότι είμαι άνδρας και να διατηρήσω τον έρωτά μέσα σ' εκείνη την καρδιά που με είχε διαλέξει... Έπρεπε ν' αγωνισθώ για να κερδίσω την εύτυχία. Καί, μά την αλήθεια, ήμουν έτοιμος γι' αυτόν τον άγώνα.

Έστειλα λοιπόν στη Μιράντα ένα φλογερό γράμμα, στο όποιο της έλεγα καθαρά τίς απόψεις μου. Ήθελα να ξεσηκώσω μέσα στην καρδιά της φίλης μου μερικές δυνάμεις που δεν τίς είχε έμπυχώσει ακόμη ό έρωτας. Την άπόπειρα, μπορώ να πώ, μά με μεγάλη τρυφερότητα. Ό έρωσ φαίνεται από τον γλυκό τρόπο και την καλή διάθεσι. Ήμουν λιγάκι είρωνικός όταν της έγραφα ότι, σ' αλήθεια, δεν είχα ούτε τίτλους ευγενείας, ούτε περιουσία, όση είχαν οι Γκρεβίλ. Μά επάνω από όλα έβάζα τον έρωτα:

«Κι' έπειτα, έπρόσθετα, μπορεί κανείς να κάνει ό,τι θέλει... Πρό πάντων όταν αυτό τό θέλουμε κι' οι δυό. Άνησυχώ μόνο που σ'ας βλέπω να δέχεσθε με τόση άπάθεια τό «άδύνατον» της μητέρας σας. Δεν υπάρχουν λοιπόν για τίς καρδιές μας παρ'α μόνο αυτές ή δυό λύσεις: ένας σκληρός άποπνιγμός του έρωτός μας ή μία άργή λήθη; Συλλογισθήτε καλά: ως ποιά σημείο μ' αγαπάτε; Άν τό αίσθημά μας είνε αληθινό, σ'ας ζητώ να ξεχάσετε την απόφασί της μητέρας σας και να έχετε πάντα στο νου σας ότι μ' αγαπάτε κι' ότι σ'ας αγαπώ. Κάποιος από μ'ας θα υποχωρήσει κάποτε, δεν είνε έτσι; Καλό θα είνε λοιπόν να υποχωρήσει ή μητέρα σας. Και τότε, Μιράντα, τότε...»

Αυτή ή βεβαιότητά μου ήταν βέβαια προσποιητή. Την έχασα άμέσως, μόλις έστειλα τό γράμμα. Ό πόνος και ή χαρά μου φαίνονταν πώς ήσαν τά δυό άπαραίτητα αίσθήματα του έρωτευμένου.

Αυτό που είχα κάνει ήταν παράτολμο. Μπορούσα να χάσω για πάντα τη Μιράντα. Μά τώρα που είχα κάνει πειά αυτό που μου άρεσε, άφηνά να με πλημμυρίη μία γλυκειά μελαγχολία. Μπορώ να πώ ότι μου άρεσε λιγάκι να υποφέρω, αγαπώντας την Μιράντα.

Όσο για τό μέλλον, τό έβλεπα με πολύ μαύρα χρώματα.

* * *

Ύστερ' από λίγες ήμέρες έμαθα τον θάνατο ενός θείου της Μιράντας. «Η Μιράντα δεν έφυγε ακόμη, συλλογισθηκα, θα την δώ στην κηδεία για τελευταία φορά...»

Ό Λουκιανός κι' εγώ πήγαμε πάρα πολύ ένωρίς στην έκκλησία. Ό Λουκιανός είχε την έλπιδα ότι θα συναντούσε τη Λιλιάντα. Διαλέξαμε μία γωνία, από όπου θα μπορούσαμε να βλέπουμε όλόκληρη την «οίκογένεια». Όμολογώ ότι ένοιώθα κάποις συγκίνησι που ήλ συναντούσα τη Μιράντα, γιατί είχα να τη συναντήσω από ήμέρες.

Σέ λίγο άρχισε να παίζη τ' όργανο της έκκλησίας. Προσπαθούσαν ν' ανακαλύψω τη φίλη μου, μά δεν την γνώρισα παρ'α μόνο όταν σήκωσε τό μαύρο θέλο της. Εύτυχώς στεκόταν σε μία τέτοια θέση, ώστε δεν την έχασα από τά μάτια μου ούτε μία στιγμή. Δίπλα της έστεικε ή Λιλιάντα.

Η Μιράντα με τά μαύρα ήταν πολύ μελαγχολική. Την κύτταζα με σοβαρότητα και πάθος και συλλογίζομαι: «Εκείνη εκεί μου έγραψε αυτά τά δυό γράμματα. Μ' αγαπάει, ναι, μ' αγαπάει... Νά, αυτή τη στιγμή, θα με συλλογίζεται...» Τό λίγο στρογγυλό πρόσωπό της ήταν ωχρο μέσα σ'τά μαύρα. Η Μιράντα έσκυψε μία στιγμή τό κεφάλι και προσευχήθηκε. Κατόπιν σήκωσε τά μάτια και με έίδε. Πρόσεξα τότε ότι τό πρόσωπό της φωτίσθηκε από μία άφηνική κρυφή χαρά. Καί στο χείλη της άνοιξε τό τρυφερό, τό γλυκό, τό θωπευτικό χαμόγελό της... Η άνάμνησι κάτι τέτοιων στιγμών μ'ας κάνει ν' αγαπάμε τη ζωή. Με τη ματιά που ρίξαμε ό ένας σ'όν άλλο, είπαμε ό,τι θέλαμε, ό,τι είχαμε να πούμε. Αυτή ή ματιά ήταν σ'αν ένα φίλι από τη μία καρδιά στην άλλη. Έπειτα, χαμηλώσαμε κι' οι δυό τά μάτια κι' είμαι βέβαιος πώς κι' οι δυό μαζί σηκώσαμε πάλι τό κεφάλι, ύστερ' από λίγη ώρα. Η πένθιμη μελωδία, τό φως των κεριών, ή φωνή των παπώνων έκαναν π'ο μεγάλη την ταράχη μας. Ό έρωσ μας γέμιζε όλη την έκκλησία. Τί έκστασι! Θα ήθελα να ξαναδώσω σ' αυτή την τόσο μεταχειρισμένη λέξι όλη τη δύναμή της. Έξέφραζε ό,τι ακριβώς νοιώθαμε κι' οι δυό...

Μπροστά στην έκκλησία ήν είδα ν' άνεβαίνει στην άμξα. Έπειδη όμως ήταν πολύς κόσμος δεν μπόρεσε εκείνη να με δη. Μά τί μπορούσε να προσθέσει ένας χαιρετισμός, εκείνη τη στιγμή, άφοι ή καρδιές μας ξεχειλίζουν από την εύτυχία;

* * *

Η Μιράντα έφυγε από τό Παρίσι. Εγώ έμεινα στού Άντρέ Ρεόλ. Τί θα έκανα άλλου;

Έξακολουθήσαμε να γράφουμε ό ένας σ'όν άλλο. Αυτά τά έρωτικά γράμματα δεν ήσαν και τόσο εύθυμα. Η Μιράντα μου έγραφε κρυφά ότι ή σκληρή απόφασί της μητέρας της ήταν άμετάκλητος κι' ότι έπρεπε να τη δεχθούμε, γιατί δεν μπορούσαμε να κάνουμε άλλους. «Α! Πολλές φορές μ' έκανε να λυπηθώ ή σκέψι ότι είχε μιλήσει τόσο γρήγορα στη μητέρα της. Άν δεν έκανε αυτό τό λάθος, θα περνούσε τό καλοκαίρι μέσα σ' ένα μαγευτικό ό-

νειρο, χωρίς να συλλογίζεται όπως τώρα το ζοφερό μέλλον. "Όσο για μένα, ο ρόλος μου δεν θα άλλαζε. Θα εξακολουθούσα να καταπολεμώ την αντίδραση της κ. Γκρεβίλ. Ξαναδιαβάζοντας μερικά γράμματά μου, έλεπω τώρα πώς φάνηκα, πολύ σκληρός: «Δεν με αγαπάτε, έγραφα της Μιράντας, αφού ύστερ' από δυό εβδομάδες δεχέσθε την απόφαση της μητέρας σας...» 'Αλλοίμονο! Πώς μπορούσα να γραφω αυτά τα λόγια; 'Αν με αγαπούσε η Μιράντα; Μά τι άλλο λοιπόν έδειχναν τα τρυφερά γράμματά της;

Μου έγραφε:

«... Πόσο ήμουν ευτυχισμένη και δυστυχισμένη μαζί αυτές τις δεκαοχτώ ημέρες!... Μόνο έσείς μπορείτε να καταλάβετε τον πόνο μου! Μόνο έσείς γιατί έσείς με αγαπάτε... "Ελαθά το γράμμα σας σήμερα το πρωί. Μ' έκανε πάρα πολύ ευτυχισμένη. Σας αγαπώ... Κι' έσείς πάλι μου γράφετε πώς μ' αγαπάτε μ' έναν σταθερό και αιώνιο έρωτα. Θέλησα να μιλήσω ακόμη μία φορά στη μαμά, γιατί φοβόμυαι ότι δεν με κατάλαβε. Της είπα λοιπόν ότι μ' αγαπάτε κι' ότι κι' εγώ σας αγαπώ. Κι' εκείνη τότε, αντί να φανή πάλι άδυσώπητη όπως την πρώτη φορά, άρχισε να με παρηγορή... Κι' εγώ τότε, δεν μπόρεσα πάλι να επιμείνω και της είπα ότι θα έκανα αυτό που ήθελε. Καταλαβαίνετε... Δεν θέλω να τη λυπήσω... 'Η μητέρα μου με λατρεύει. Δεν έχει παρά μόνο έμένα στον κόσμο. "Εμεινε χήρα πολύ νέα και χωρίς κανένα άλλο παιδί. "Αν ήταν στο χέρι μου ν' αποφασίσω, ξέρετε πολύ καλά ότι θα σας περίμενα μ' έμπιστοσύνη, όλόκληρα χρόνια. Τι να σας πω; Μετανοώ τώρα πικρά, για το πρώτο γράμμα μου. "Αν δεν σας είχα γράψει, δεν θα αγαπιώμαστε ίσως με τόσο πάθος. Δεν θα σας έδινα με άφέλεια τόσες ελπίδες, για να σας κάνω ύστερα να υποφέρετε. Ούτε κι' εγώ ή ίδια θα έκανα ένα σωρό άρσενά όνειρα. Δεν θα πονούσα, όπως πονώ τώρα και για τους δυό μας. "Α! Μου φαίνεται πώς δεν μπορεί κανείς να ζήσει έτσι... Το χέρι μου τρέμει τώρα που σας γραφω. "Εξ άλλου, θρίσκομαι σε μια αξιοθρήνητη κατάσταση. Προχθές, όταν σας είδα στην έκκλησία, έννοιωσα μια τέτοια συγκίνηση που θάμπωσαν όλα μπροστά στα μάτια μου. Δεν είδα τίποτε άλλο, παρά μόνο εσάς και δεν άκουσα τίποτε... Πολλές φορές συλλογίζομαι τα λόγια σας εκείνα που μου είπατε ένα θράδυ: «Μπορεί κανείς ν' αγαπήσει πάντα, γιατί πάντα μπορεί να υποφέρει...» "Όταν μου λέγατε αυτά τα λόγια, δεν μπορούσα, δεν ήμουν σε θέση να τα καταλάβω.

»Τούλάχιστον, για να παρηγορηθώ λίγο, δεν θέλω να άμφιβάλετε για τον έρωτά μου. "Επίσης, δεν θέλω να πιστέψετε ποτέ ότι έπαιξα με τα αισθήματά σας.

»Νοιώθω πώς υποφέρετε κι' αυτό είναι που με κάνει άπαρηγόρητη από τη λύπη μου.

»Ελάτε, όπωςσδήποτε πρέπει να δοθώ ένα τέλος... "Αντίο για πάντα.»

Τέτοια γράμματα έκαναν τα μάτια μου να δακρύζουν. Θα ήθελα ν' άπαντούσα στη Μιράντα με την ίδια μελαγχολία και την ίδια γλυκύτητα. Μά έπρεπε να πολεμήσω εκείνη τη μητέρα, την έχορά του έρωτός μας κι' έτσι έκανα τάχα πώς είχα μεγάλη έμπιστοσύνη στο μέλλον, αν ή Μιράντα δεν ήθελε να ξεχάσει τον έρωτά μας.

Ξαναδιαβάζω τα «σχέδια» των γραμμάτων μου, γιατί έπρεπε να προσέχω τί έγραφα της Μιράντας και γι' αυτό, έφτιαχνα πάντα ένα «πρόχειρο»... Τα ξαναδιαβάζω και χαμογελώ με την άφελή έμειδεσιότητά τους. "Εγραφα σελίδες όλόκληρες στη Μιράντα για να της εξηγήσω ότι στο τέλος ή μητέρα της θα υποχωρούσε μοι-

ραία. Και της έφερνα ένα σωρό έπιχειρήματα, που τώρα, δυστυχώς, δεν μου φαίνονται τόσο εξαίρετα όπως άλλοτε. Της έγραφα:

«... 'Εγώ, ακόμη κι' αν το ήθελα, δεν θα μπορούσα ν' άπαρηθώ έναν έρωτα που με συνεκλόνησε και που μ' έκανε να νομίζω ότι ζω τώρα σ' έναν καινούργιο κόσμο. Μέχρι σήμερα δεν είχα γνωρίσει παρ' εκείνες τις μικρές κι' άβέβαιες αγάπες που δεν είναι, όπως μου λέγατε ένα θράδυ παρ' «ό έρωσ του "Ερωτος". Είχα την έλπίδα ότι θα συναντούσα έναν μεγάλο έρωτα. "Ε, λοιπόν, τώρα που τον συνάντησα δεν θέλω να τον χάσω.

»Αυτό είναι, δίχως άλλο, το τελευταίο γράμμα που σας γράφω. "Ωστόσο, αν νομίζετε πώς πρέπει, στέλνετέ μου καμιά φορά δυό-τρεις λέξεις για να μαθαίνω ότι τα αισθήματά σας παραμένουν τα ίδια... "Ας κάνουμε ύπομονή. Τον άλλο χρόνο θα συναντηθούμε πάλι, άποφασισμένοι αυτή τη φορά να εξουδετερώσουμε όλα τα εμπόδια. "Ελάτε, δεν είναι καμιά συμφορά για τη μητέρα σας το να γίνετε έσείς ευτυχισμένη.»

'Η Μιράντα πάλι μου άπαντούσε:

«"Α! Δεν μπορώ να πάρω την άποφασί να σας εγκαταλείψω φίλε μου. Είναι ή τελευταία φορά που μιλάω μαζί σας. Είπατε ότι ποτέ δεν θα με λησμονήσετε και γώ το πιστεύω, γιατί πράγματι σας λατρεύω με τον ίδιο άκριβως τρόπο.

»Έχω κρατήσει χίλιες άναμνήσεις από το παρελθόν μας. Θυμάμαι τα πάντα με κάθε λεπτομέρεια. Είσατε για μένα ή κορδέλλα των μαλλιών μου. Μιά φορά, πάει καιρός τώρα, θρίσκομυαι σε μια άγρέπαυλη που ήταν αρκετά μακριά από τη θάλασσα. Πηγαίναμε κεί πέ-ρα για να πιούμε γάλα που μόλις το είχαν άρμέξει και να χαρούμε την άμορφία της έξοχης. "Ω! Κανείς δεν φανταζόταν τί εξέλιξι θα είχε ή φιλία μας στο μέλλον. Κανείς δεν μπορούσε να το μαντέψι. Μά και τώρα τι μπορούμε να πούμε ότι το μέλλον είναι για μας; Αυτό δεν το λμώ να το σκεφθώ. "Αντίο φίλε μου. "Αντίο.»

Δεν μπορούσα ν' άπαλλαγώ από αυτά τα γράμματα. "Ηταν έ-κει, στο τραπέζι. Σιγά-σιγά είχαν σχηματίσει ένα πακέτο που ή-ταν για μένα το πιο άξιολάτρευτο πράγμα στον κόσμο. "Εκείνη την εποχή άλλωστε ήμουν τόσο έρωτευμένος με τη Μιράντα που κάθε τι δικό της έκανε την καρδιά μου να χτυπάη και με συγκινούσε μέχρι δακρύων. Αυτά τα γράμματα καταλάβαινα ότι έκλειναν όλη την ζωή μου, όλα μου τα όνειρα, όλη την τρυφερή αγάπη μου.

Και μου ήταν άδύνατο πειά ν' άνοιξω ένα άλλο γράμμα. Δεν μ' ένδιέφερε παρ' μόνο ή αγαπημένη μου. Νά, τί μου έγραφε ακόμη σ' ένα από τα γράμματά της:

«Δεν έχω κανένα πρόσωπο να μιλήσω για σένα, μα αυτό δεν μ' ενδιαφέρει. Σε σκέφτμυαι και φτιάχνω στη φαντασία μου τα λόγια που θα μπορούσες να μου πής. Προτιμώ ακόμη ν' αγαπιώμαστε χωρίς να παντρευόμυαι. "Ο γάμος άλλωστε είναι ένα 'σο περι-ργο πράγμα. Οί σύζυγοι μου φαίνεται ότι πολλές φορές θαρυούνται να φέρουν το θάρος του τίτλου τους. "Ωρεβουάρ, για το χειμώνα. Σ' αγαπώ μ' όλη τη δύναμη της καρδιάς μου.»

'Η Μιράντα είχα προσέξει ότι είχε γίνει κιόλας γυναίκα και ντύ-νονταν με μεγάλη κομψότητα. "Ημουν λοιπόν πάρα πολύ ευτυχισμέ-νος που μ' αγαπούσε μια τέτοια γυναίκα. Είχα επίσης την έλπίδα και την έπιθυμία ότι αυτός ο έρωσ θα μπορούσε να γίνη ακόμη πιο μεγάλος και περισσότερο τρυφερός. 'Η Μιράντα όμως δεν ήθελε ν' αλλάξει τις συνήθειές της ως το έρχόμενο καλοκαίρι. Δεν ήθελε

χτος και ποτέ δεν ένοιωσα τόσο πολύ τη μοναξιά μου όσο εκείνη την στιγμή. Εκείνο που με λυπούσε ήταν τ' ότι η Μιράντα δεν είχε φανή και τόσο ένθουσιασμένη από την παρουσία μου ούτε είχε εκδηλώσει τη χαρά που είμαι θέβαιος ότι είχε πλημμυρίσει την καρδιά της. Καταλάβαινα ακόμη ότι θα έχανα αδιάκως τον καιρό μου να μένω δώ πέρα και πώς το καλύτερο που είχα να κάνω ήταν να γυρίσω πάλι στην «Βίλλα των Κέδρων».

Πριν όμως να πάρω το τραίνο σκέφθηκα ότι θα έπρεπε ν' αποχαιρετήσω το σπίτι όπου έμενε η αγαπημένη μου και ν' αντικρύσω το φωτισμένο παράθυρό της. Και το ίδιο θράδυ πήγα πάλι στο πάρκο των Γκρεβίλ. Μά, αλλοίμονο, δεν θα έπρεπε να κάνω αυτό το «προσκύνημα». Η μελαγχολία που με κυρίεψε κατόπιν ήταν τόσο μεγάλη που κόντευε να πεθάνω από την άπελπισία μου. Και δεν ξέρω ακόμη γιατί αυτός ο παλμός πυργος μου φάνηκε σαν μια φυλακή μέσα στην οποία θασάνιζαν την αγαπημένη μου.

V

Τ Ο ίδιο κιόλας θράδυ θρискόμουν στη «Βίλλα των Κέδρων». Εκεί με περίμενε όμως ένα γράμμα της Μιράντας που μου συνεκλόνησε κυριολεκτικώς την καρδιά μου. Η αγαπημένη μου Μιράντα μου έγραφε:

«Φίλε μου, αυτό είναι το τελευταίο γράμμα που σου στέλνω. Από δω και πέρα έχω όρκιστή να μη σου γράψω ούτε μία λέξη. Σε παρακαλώ να μη μου ξαναγράψης, γιατί αυτά τα γράμματα δεν κάνουν τίποτε άλλο, παρά να μεγαλώνουν την δυστυχία μας και να μάς κάνουν να υποφέρουμε πιο πολύ. Άλλωστε δεν υπάρχει πια λόγος ν' αλληλογραφούμε αφού ξέρουμε πόσο αγαπιώμαστε. Βέβαια επειδή σε έχω καλομάθει θα σου στέλνω (καμιά φορά) μία κάρτα με μία μόνο λέξη. Μά εσύ δεν πρέπει καθόλου να μου απαντάς. Αυτή άλλωστε όπως ξέρεις είναι και η επιθυμία της μητέρας. Μά καθώς βλέπεις μου ήταν αδύνατο να συμμορφωθώ στην παράκλησή της, γιατί ο έρωας μου για σένα μ' ανάγκαζε να κάνω ένα σωρό τρέλλες.

»Ναί, φίλε μου, πρέπει να έχη έχη κανείς θάρρος για ν' αποφασίση να κάνει ό,τι σκέφθηκε και ειδικώς εσύ από το τελευταίο γράμμα σου φαίνεσαι πάρα πολύ ένκευρισμένος και πάρα πολύ... τρελλός! Μά είσαι άδικος, Ραούλ... Μου γράφεις ότι δεν σ' αγαπώ όσο θέλεις κι' όσο ώνειρεύθηκες, ότι είμαι μια αδιόρθωτη ρωμαντική, δίχως καθόλου κουράγιο, δίχως καμιά επιθυμία και χωρίς καμιά λογική. Λες ακόμη ότι είμαι έλεεινή, ότι έχω πολύ αδύνατο χαρακτήρα.

»Μπορείς να με κατηγορής Ραούλ όσο θέλεις. Ξέρω ότι δεν μπορείς να με ξεχάσης. Ξέρω ακόμη πόσο μ' αγαπάς. Όχι Ραούλ ποτέ δεν θα σ' αφήσω να καταλάβης πόσο σ' αγαπώ κι' ούτε ποτέ θα θελήσω να σου το γράψω. Όστόσο νομίζεις ότι μ' άφησες τρελλά έρωτευμένη μαζί σου και τώρα με βρίσκεις έντελως αδιάφορη. Έ, λοιπόν, εγώ σ' αγαπώ δίχως να σου το λέω και δίχως να υπολογίζω την αξία της αγάπης μου. Άλλά δεν μπορώ να υπερασπισθώ τον έαυτό μου από τις κατηγορίες σου.

»Από τον καιρό που η μαμά σου έγραψε εκείνο το γράμμα και μου απέσπασε την υπόσχεσι να μη σου γράψω, νοιώθω ότι δεν μπορώ να την αντικρύσω δίχως να κοκκινίσω, γιατί την γέλασα και έξακολουθώ να την κοροϊδεύω, αφού σου γράφω ακόμη. Κι' αυτό Ραούλ δεν το θέλω καθόλου. Μου είναι αδύνατο να κοροϊδεύω την αγαπημένη μου μητέρα. Ξέρεις είναι χίρα. Δεν έχει κανέναν άλλο στον κόσμο που

να την αγαπάη όπως εγώ. Μά εσύ δεν μπορείς να με καταλάβης και πολύ πιθανόν να διασκεδάξης με αυτά τα λόγια μου. Μου λέτε ότι δεν ενδιαφέρουμαι πιαρό μόνο για την οικογένειά μου. Έ, όχι λοιπόν. Όρίστε τώρα είμαι άπασχολημένη με τις μελέτες μου της μουσικής του Βάγκνερ. Ήθελα να δώ γιατί σάς άρεσε τόσο πολύ η μουσική του, και μ' την αλήθεια την βρήκα εξαιρετικά εύχρηστη. Ναί, μπράβο σας. Έχετε δικιο. Αγαπητέ μου φίλε, δεν πρέπει λοιπόν να στενοχωρήσθω γιατί με κάνετε και μένα να σας πω μερικά πράγματα που δεν θα ήθελα καθόλου να σας τα όμολογήσω. Λοιπόν, μάλιστα. Θα με ήθετε πάλι το χειμώνα. Μά πάμε μαζί να θαυμάσουμε την πινακοθήκη του Λούβρου, θα συναντώμεθα πάλι στους καλύτερους χορούς. Μά γιατί κάθουμαι και σας τα γράφω αυτά τα πράγματα; Έσείς ο ίδιος μου όμολογήσατε ότι δεν μ' αγαπάτε. Αφού λοιπόν δεν μ' αγαπάτε δεν μ' έχετε ανάγκη.»

Κι' εγώ που πληγώθηκα θανάσιμα από αυτό το γράμμα της δεν της άπάντησα σκεπτόμενος ότι δεν είχα τίποτε πια να περιμένω από εκείνην.

* * *

Κι' έτσι ήρθε το φθινόπωρο και πιάσαν η πρώτες βροχές του Σεπτεμβρίου. Μεταξύ της μητέρας μου, του Άντρέ Ρεόλ και μερικών φίλων μας, ο καιρός περνούσε πάρα πολύ γρήγορα. Μά εγώ, δεν σας το κρύβω ότι ένιωθα πως πονούσε ακόμη η καρδιά μου. Έτσι για να ξεχνάω τις στενοχώριες μου περνούσα τις ώρες μου στο πιάνο ή θυθίζόμουνα σε πολύωρες κι' άσκοπες όνειροπολήσεις. Υστερα έντελως άπρόσπτα με κυρίεψε η μανία της πεζοπορίας. Και τότε γυρίζα σαν τρελλός τα βουνά ως που η κούρασι να μου λυγίση τα γόνατα. Διάβαζα ακόμη ένα σωρό μυθιστορήματα και στίχους. Σ' εκείνους που είνε άπελπισμένοι από τον έρωτα αυτά τα βιβλία άρέσουν πάρα πολύ. Βρίσκουν σ' αυτά μια παρηγοριά και μια άνακούφισι του μαρτυρίου τους. Άλλωστε ο δρόμος της ζωής μου δεν ήταν ακόμη σπαρμένος μ' άγκάθια. Έτσι μπορούσα να ξεχνώ λιγάκι τις τραγικές θλίψεις μου...

Κανείς φυσικά δεν είχε υποπτευθί το μαρτύριό μου. Η σχέση μου με την μητέρα μου, ήταν πάρα πολύ τυπικές. Ποτέ δεν της είχα κάνει μια έξομολόγησι και ποτέ δεν της είχα πη τα θάσανά μου. Έτσι άνίδω έντελως από το ψυχρό μαρτύριό μου, μου δήλωσε εύθυμα στίς άρχές του Σεπτεμβρίου:

— Θα πάω να δώ λίγες μέρες τον άδελφό σου στο Μπορντώ.

Την ρώτησα τότε αν ήθελε να την συνοδέψω. Δεν ήθελα να μείνω μόνος με τον Ρεόλ στη «Βίλλα των Κέδρων». Αυτός ο άνθρωπος ποτέ δεν μου άρεσε κι' έτσι δεν τον είχα και σε μεγάλη εκτίμησι. Ήταν λοιπόν αδύνατο να μείνω μαζί του. Από την άλλη μεριά πάλι ο Λουκιανός είχε πάει με τους γονείς του στο Γκλιόν, της Έλβετίας. Από εκεί μου έγραφε ένα σωρό γράμματα και με προσκαλούσε κοντά του. Δεν είχα λοιπόν παρὰ να κάνω την έκλογή μου.

Και φυσικά προτίμησα την Έλβετία, γιατί το Γκλιόν δεν είχε την μονοτονία και τα μελαγχολικά τοπία μερικών μερών της Έλβετίας. Σ' αυτό το μέρος είχε ένα θερμό Ιταλικό χρώμα και τα νερά της λίμνης την νύχτα παίρναν μια γοητευτική λαμπρότητα.

Βρήκα τον Λουκιανό πιο καλοθερμένο και πιο κόκκινο. Εκείνο που συχνόμουν τρομερά ήταν οι τύποι που ήταν υποχρεωμένοι να κρατάη κανείς. Το θράδυ όταν φόρεσα το σμόκιν μου και μου

ρίχτηκαν ένα σωρό ξένες, σαν τὰ μηρυγκία στο μέλι, φοβήθηκαν τόσο πολύ πού τὸ ἔσκασα κρυφὰ καὶ πῆγα νὰ ἑρῶ τον ἑαυτο μου στὴ μοναξιά.

Κι' αὐτὸ μὲ ἔκανε συχνὰ νὰ σκέφτωμαι ὅτι πόσο διαφορετικὰ θὰ ἦταν τὰ πράγματα ἂν ἦταν ἐκεῖ πέρα κι' ἡ Μιράντα! Καὶ ἐπι-
ρεασμένος ἀπὸ τὸν φλογερὸ ἔρωτά μου, φανταζόμουν τὴν Γκρεβίλ νὰ κἀνὴν τὴν ἐμφάνισί της σ' αὐτὲς τὶς κατάφωτες αἰθούσες τοῦ ἀ-
ριστοκρατικοῦ ξενοδοχείου ντυμένη μ' ἐκείνη τὴν γοητευτικὴ μπλε
τουαλέττα της, τὴν ὁποία φοροῦσε ἐκείνη τὴν ἀλησμόνητη μπλε
τοῦ θάλς στο Ὠτέιγ. "Ω! Ἄν ἐρχόταν ἡ Μιράντα θὰ τὴν πλησίαζα
μὲ θάρρος, γιατί θὰ τὸ βρῖσκामε τόσο φυσικὸ νὰ συναντηθεῖμε ἐ-
κεῖ πέρα καὶ θὰ παρασυρόμεθα στὴν εὐχαρίστησι τῆς μουσικῆς καὶ
τοῦ χοροῦ. Θὰ μιλοῦσαμε ἀκόμη γιὰ τὴν ἀγάπη μας καὶ γιὰ ὅλα τ'
ἀγαπημένα πρόσωπα πού ξέραμε. Ναι, δὲν θὰ ἔθελπα πειὰ παρὰ
μόνο τὴν ἀγαπημένη φίλη μου, τὰ γοητευτικὰ μάτια της, τὰ μαργα-
ριταρένα δόντια της, τὴν πλαστικότητά τῶν ἀλαβάστρινων ὤμων
της καὶ θ' ἀκούγα τὴ φωνή της πού ἦταν τόσο δροσερή, τόσο εὐχάρι-
στη σαν τὸ κελάρισμα ἑνὸς ρυακιοῦ στο δάσος.

Κι' αὐτὸ τ' ὄνειρό μου τὸ ζοῦσα ἐκείνες τὶς στιγμὲς τόσο πολὺ
πού μοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ πιστέψω ὅτι δὲν εἶνε ἀλήθεια κι' ὅτι δὲν
ἦταν πραγματικά, ὅλ' αὐτὰ τὰ πράγματα πού φανταζόμουν.

Σκεφτόμουν ἀκόμη τὴν νεότητά μου. "Ω! Δὲν ἤμουν καὶ τόσο
εὐχαριστήμενος ἀπὸ τὸν ἑαυτό μου. Εἶχα σπαταλήσει τὰ καλότερα
χρόνια τῆς ζωῆς μου χορεύοντας θάλς στὰ κοσμοπολίτικα κέντρα!
Βέβαια, ἤμουν καλὸς χορευτῆς μὰ ὡς ἄνθρωπος δὲν εἶχα νὰ ἐπιδει-
ξω τίποτε τὸ ἀξιοσημείωτο, τίποτε τὸ ἐνδιαφέρον. "Ὅλη ἡ ζωὴ μου
ἔμοιαζε σαν τὴν ζωὴ πού ἔκανα αὐτὸ τὸ θράδυ σ' αὐτὸ τὸ ξενοδο-
χεῖο τῆς Γκλιόν, στὴν Ἑλβετία. Διαρκῶς ἔκανα διεθνεῖς γνωριμίες
πού σκορπιζόντουσαν κατόπι σ' ὅλη τὴν ὑδρόγειο καὶ μ' ἄφηναν μό-
νο κι' ἔρημο νὰ ζῶ μὲ τὴν ἀνάμνησι μόνο τῶν φιλιῶν τους καὶ τῶν
τρυφερῶν λόγων τους. "Ω! Ναι! Ἦμουν πάρα πολὺ δυστυχισμέ-
νος.

Κι' ἀπόψε ἀκόμη τὸ θράδυ αὐτὴ ἡ Ἀγγλίδα πού μοῦ χαμογε-
λοῦσε τόσο ὡμορφε, τὸ ἥξερα ὅτι ἔπειτα ἀπὸ λίγες ἡμέρες θὰ μ'
ἐγκατέλειπε γιὰ νὰ γυρίσῃ στο Λονδίνο καὶ στὴ φοβερὴ ὁμίχλη του.
Καὶ τῆς τὸ εἶπα μὲ τόση θεθασιότητα πού κι' ἐκείνη ἀκόμη τὰ εἶχε
χαμένα.

— Εἴσαστε λοιπὸν μάγος; Ἀπόρησε.

"Ὅχι, δὲν ἤμουν μάγος. Μὰ ἥξερα πῶς κυλοῦσε αὐτὴ ἡ κοσμο-
λίτικη ζωὴ μὲ τὴν τόσο λίγη χαρά, τὶς τόσο μεγάλες ὑποχρεώσεις,
τὰ τόσα θάσανα καὶ τὶς φοβερὲς καὶ μαρτυρικὲς προσπάθειες τῆς
πάντοτε ἄφογης ἐμφάνισως.

Τὸ πρῶτο θράδυ κι' ὅλη τὴν ἄλλη ἐβδομάδα ἀναγκάστηκα νὰ
λάβω κι' ἐγὼ μέρος σ' αὐτὴ τὴν ψεύτικη χαρὰ καὶ τὴν εὐθυμία πού
μὲ τριγυροῦσε. Μὰ ἦταν ἀδύνατο πειὰ νὰ εὐχαριστήθω. "Ὅλη μου
ἡ σκέψι εἶχε δοθῇ στὴ Μιράντα κι' αὐτὴ ἦταν ἡ νεράιδα πού μοῦ χά-
ριζε τὰ γοητευτικὰ μου ὄνειρα... Καὶ γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγο
δὲν μποροῦσε νὰ μ' εὐχαριστήσῃ αὐτὴ ἡ ζωὴ. Ἦταν ἀδύνατο νὰ
τὴν ὑποφέρω.

"Ὅσοις ἔπρεπε νὰ τὴν συνηθίσω γιατί αὐτὴ ἀκριβῶς θὰ ἦταν
ἀπὸ δῶ καὶ πέρα ἡ ζωὴ μου. Μὰ τὸ μαρτύριό μου ἦταν ἀκόμη με-
γαλύτερο γιατί δὲν μοῦ ἐπιτρεπόταν οὔτε νὰ γελάσω, οὔτε νὰ συζη-
τήσω εὐθυμα, οὔτε νὰ χορέψω, οὔτε ν' ἀστελευθῶ, Κάθε φορὰ πού
ἔκανα ἕνα τέτοιο πρᾶγμα, κάποιος θὰ βρισκόταν γιὰ νὰ μοῦ ψιθυ-

ρίσῃ μὲ τὴ φιδίσια γλῶσσα του:

— Δὲν ντρέπεσαι; Τόσο ἀναίσθητος εἶσαι; Διασκεδάσεις καὶ
γελᾷς, ἐνῶ ἡ Μιράντα ὑποφέρει καὶ κλαίει ἀπελπισμένη στὸν πύρ-
γο της;

Καὶ τότε ἐγὼ ξαναθυμῶμουν τὴν δυστυχία μου καὶ τὴν τραγι-
κὴ αἰσθηματικὴ κατάστασί μου.

Πρὶν νὰ φύγω ἀπὸ τὴν «Βίλλα τῶν Κέδρων», ἔγραψα δυὸ λέ-
ξεις, παρὰ τὴν ἀπαγόρευσί της στὴ φίλη μου, γιὰ νὰ τῆς δώσω τὴ
νέα διεύθυνσί μου. Τὴν ρωτοῦσα ἀκόμη σὲ τί ψυχολογικὴ κατάστα-
σι βρισκόταν κι' ἂν θὰ μποροῦσα καθόλου νὰ τὴν δῶ. Μὴ ἡ ἡμέρες
περνοῦσαν δίχως νὰ πάρω καμμιά εἰδησί της. Κι' αὐτὴ ἡ σιωπὴ
μοῦ πληγώνει πάρα πολὺ σκληρὰ τὴν καρδιά μου. "Αρχίζα ἀκόμη
νὰ ἐπιθυμῶ τὴν Μιράντα καὶ νὰ θέλω νὰ τὴν συναντήσω. Εἶχα ἀ-
νάγκη τὸ δροσερό της γέλιο, ἤθελα νὰ χαϊδέψω τὰ τρυφερὰ χέρια
της, ἤθελα νὰ σφίξω στὴν ἀγκαλιά μου τὸ πλαστικὸ σῶμα της καὶ
νὰ φιλήσω ἄπειρες φορὲς τὰ μυρωμένα της μαλλιά. Ἦθελα ἀπὸ
τὴν ἀγαπημένη μου ὅτι ἐπιθυμῶ τέλος ἑνὸς ἐρωτευμένου: τὴν συν-
τροφιά της.

Μάταια ὁ φίλος μου προσπαθοῦσε νὰ μὲ πείσῃ νὰ θάλω μυαλὸ
καὶ νὰ πάψω νὰ σκέφτομαι τὴ Μιράντα. Αὐτὸ ἦταν ἀδύνατο νὰ γί-
νῃ. Ὁ ἐρωτευμένος ἄλλωστε εἶνε χειρότερος ἀπὸ τὸν τρελλό. Κά-
νει ὅτι περνᾷ ἀπὸ τὸ κεφάλι του καὶ δὲν φοβᾶται κανένα. Κι' ἐ-
κείνος πού τραβοῦσε αὐτὸ τὸ φοβερὸ μαρτύριό μου ἦταν ὁ Λουκιανός.
Ὁ φίλος μου νύχτες ὁλόκληρες εἶχε ἀκούσει τὶς αἰσθηματικὲς
ἐξομολογήσεις μου καὶ τὰ θάσανά μου. Ἐπειτα μὲ ὑπομονὴ προσ-
πάθησε νὰ μὲ πείσῃ νὰ λογιευθῶ. Μοῦ δήλωνε ὅτι ὁ κ. Γκρεβίλ
εἶχε στὸ κάτω-κάτω τῆς γραφῆς δίκηο, νὰ μᾶς θεωρῇ ἀκόμη πολὺ
μικροὺς γιὰ παντρεῖα.

Κι' ἐγὼ ἀναγκάζομαι νὰ παρεδεχθῶ ὅτι εἶχε δίκηο.

Μὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ κι' ὁ Λουκιανὸς δὲν ἦταν σὲ καλότε-
ρη κατάστασι. Κι' αὐτὸς ἦταν τρελλὰ ἐρωτευμένος μὰ εἶχε ἐπίσης
καὶ μιὰ ἄλλη συμπάθεια γιὰ ἐντελῶς φιλολογικὲς συνομιλίες. Αὐ-
τὴ ἡ τελευταία συμπάθειά του ἦταν μιὰ Ἱρλανδέζα. Τὴν λέγαν
Μπέτυ κι' ἦταν ἀλήθεια μιὰ πολὺ χαριτωμένη νέα. Φαινόταν ἐπίσης
ὅτι συμπάθοσε τὸν Λουκιανό, γιατί ἔδειχνε ἐξαιρετικὴ εὐχαρίστη-
σι κάθε φορὰ πού τὸν συναντοῦσε. Ἀναγκάστηκα τότε ἐγὼ μὲ τὴν
σειρά μου νὰ τοῦ παρατηρήσω τ' ἄτοπο τῆς διαγωγῆς του. Μὰ μοῦ
ἀπάντησε:

— Δὲν ἔχεις δίκηο Ραούλ. Αὐτὸ τὸ αἶσθημα πού νοιώθω γιὰ
τὴν Μπέτυ δὲν εἶνε ἔρωτας. "Ὅχι, δὲν λησμόνησα τίποτε. Δὲν ὑπάρ-
χει καμμιά ἀμφιβολία ὅτι ἐξακολουθῶ ν' ἀγαπῶ τὴν Λιλιάννα. "Ὅσο
γιὰ τὴν Μπέτυ; Αὐτὴ εἶνε μιὰ φίλη μου. Ταίριαξαμε πῶς νὰ στὸ πῶ
μαζὺ καὶ κάνουμε μιὰ καλὴ κι' εὐχάριστη συντροφιά. Ἡ συμπάθειά
μας εἶνε τόσο ἀρμονικὴ πού θὰ τὴ ζήλευαν κι' αὐτοὶ οἱ ἄγγελοι.
Πέρασα μαζὺ της ὀχτὼ εὐτυχισμένες μέρες. Τώρα θὰ φύγῃ καὶ θὰ
μείνω μόνος, γι' αὐτὸ στενοχωριέμαι κι' ὑποφέρω: τὸ νὰ φύγῃ κα-
νεῖς ἀπὸ ἕνα μέρος στὸ ὁποῖο ἔζησε τόσο πολὺ εἶνε σαν νὰ... πε-
θαίνῃ λιγάκι. Καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια τώρα καταλαβαίνω τὴν ἀλή-
θεια αὐτῆς τῆς παρατηρήσεως. Ὅριστε φίλε μου, δὲν πρέπει νὰ
μοῦ κἀνῃς βλακῶδεις ἐρωτήσεις. Πέρασα ὀχτὼ εὐτυχισμένες ἡμέ-
ρες. Τώρα πειὰ δὲν θὰ θυμᾶμαι παρὰ ἕνα μεγάλο ψάθινο καπέλλο,
δυὸ γοητευτικὰ μάτια πού μὲ κυττοῦσαν πάντα μὲ συμπάθεια κι' ἔ-
να φόρεμα λευκὸ μὲ γαλάζια ζώνη. Τὸ θράδυ χορεύαμε! Ἡ νύχτα
ἦταν πάντα γοητευτικὴ καὶ γιὰ τοὺς δυὸ μας. Μὰ ὅταν ἡ Μπέτυ
ἔφυγε τῆς φίλησα τὸ χέρι καὶ τῆς εἶπα «ἀντίο» δίχως στενοχώριες
καὶ δίχως νὰ νοιώθω ὅτι ὑπέφερε ἡ καρδιά μου.

Κατόπιν ο Λουκιανός μου μίλησε για την Λιλιάννα. Καταλάβαινα ότι παρά την αισθηματική περιπέτειά του με την Μπέτυ ο Λουκιανός ήταν άφωσιωμένος υπερβολικά στη Ρενώ. Κι' άρχισα λοιπόν κι' εγώ να σκέφτωμαι να θρώ μερικές τέτοιες αισθηματικές άσχο- λίες που θα χαρίζαν στην καρδιά μου μια φευγαλέα συγκίνησι και θα με κάνουν να λησμονώ το μαρτύριό μου.

Κι' αλήθεια τ' απέφασισα και πραγματοποιήσα το σχέδιό μου. Δυό εβδομάδες μετά την άφιξί μου στο Γκλιόν άρχισα να χορεύω, να διοργανώνω εϋθυμες διασκεδάσεις, να πηγαίνω σ' όλες τις δε- ξιώσεις και να είμαι τρυφερός μ' όλες τις γυναίκες που γνώριζα. Μεταξύ αυτών δεν άργησα να προσέξω και να ξεχωρίσω την Υβό- νη Μαρσέλ που ήταν πιο αισθηματική και πιο ώμορφη απ' όλες τις άλλες. Η Υβόνη είχε έρθει στο Γκλιόν με την μητέρα της, τον άδελ- φό της και τη νύφη της. Μά ο άνδρας της διαρκώς άπουσίαζε κι' ε- γώ τουλάχιστον δεν τον είχα δη ποτέ.

Είνε αδύνατο να σάς περιγράψω τί έννοιωθα γι' αυτή τη γυ- ναίκα. Άλλωστε η σχέσεις μας ήταν λιγάκι περίεργες. Έκείνη ή- ταν μια κυρία που μπορούσε να κάνει μια κάπως ελεύθερη ζωή δι- χως να νοιάζεται για κανένα. Έγώ πάλι ήμουν πάρα πολύ νέος, άπειρος από τον κόσμο και με μια έρωτευμένη καρδιά που ήθελε να μείνη πιστή κι' άφωσιωμένη στο ένδοξό της. Έτσι η σχέσεις μας γινόντουσαν πολύ παράδοξες πρό πάντων στα μάτια των γνω- στών μας.

Έπειτα από ένα εξαιρετικά προσεχτικό γεϋμα που κάναμε στην βίλλα της που ήταν γεμάτη γοητευτικά λουλούδια ή Υβόνη Μαρσέλ χωρίς πολλές διατυπώσεις έπεσε στην άγκαλιά μου κι' έ- γινε φίλη μου άμέσως μ' αυτήν την έκπληκτική έπιθυμία που έχουν πολλές γυναίκες να πραγματοποιούν άμέσως όλες τις ιδέες τους.

Μετά δυό ώρες ένω εκείνη άναζητούσε άμέσως τις τρυφερότη- τές μου εγώ θυμήθηκα ξαφνικά τη Μιράντα και τότε μου χάλασε το κέφι γι' αυτή την εφήμερή μου περιπέτεια.

Γύρισα στο δωμάτιό μου κατατασκιμένος από την άπογοήτευσ- ι. Καί μη άντέχοντας πειά στον πόνο της καρδιάς μου έπεσα πάνω στο κρεβάτι μου κι' άρχισα να ξεφωνίζω και να κλαίω σαν τρελ- λός. Ο Λουκιανός άκούγοντας τις φωνές μου έτρεξε να δη τί συμ- βάνει:

— "Ε, μου φώναξε κατάπληκτος, τί έπαθες και κάνεις έτσι; Μήπως τρελλάθηκες.

Ναί, είχα τρελλαθώ. "Ηθελα να θγάλω τη Μιράντα από την καρδιά μου, ήθελα να πάψω να υποφέρω και να θρώ κι' εγώ σαν άνθρωπος την εύτυχία ενός ήρεμου ύπνου του δικαίου. Δεν είχα έγ- κληματίσει ο δυστυχής!... Δεν είχα κάνει άσωτείες, δεν σπατά- λησα άδίκως την νεότητά μου κι' ώστόσο κι' αυτός άκόμη ο Θεός με κατάρτεχε. Ναί, μου ήταν πειά αδύνατο να υποφέρω αυτό το μαρτύριό μου.

Ο Λουκιανός, που το πρώτο που είχα να κάνη, σκεφτόταν, ήταν να με ήσυχάση, άκουγε δίχως διαμαρτυρίες τα παράπονά μου, συμ- φωνούσε άπόλυτα μαζί μου και τότε κατηγορούσε και τότε έπαί- νούσε την Γκρεβίλ. Τέλος όταν ήσύχασα, ο Λουκιανός μου δήλωσε:

— Καί τώρα, αγαπητέ μου, θα σε παρακαλέσω να μ' άκούσης. Ξέρεις πόσο σ' αγαπώ και θέλω το καλό σου. "Ε, λοιπόν. Ένα χρό- νο τώρα δώ πέρα δεν κάνεις τίποτε άλλο παρά να ξενυχτάς και να διασκεδάζεις. Μά μη ξεχνάς ότι τ' ανθρώπινα νευρά δεν είναι από άτσάλι. Φυσικά κουράστηκαν και τώρα έχεις ανάγκη από άνάπαυσ- ι. Το Γκλιόν δεν σου κάνει. Έδω πέρα ή ζωή είναι πάρα πολύ κο- σμική, ένω έσένα σου χρειάζεται άνάπαυσι. Γι' αυτό θα σου συνι-

στούσα κάτι. Να πās να καθήσης στην άπέναντι όχθη της λίμνης Λεμόν. Έκεί ή ζωή είναι πιο ήρεμη κι' άσφαλώς ή μοναξιά κι' ή σιω- πη θα σου κάνουν καλό. Θα δής πόσο περίφημα έπειτα από λίγο θα νοιώθης τον έαυτό σου. Σου προτείνω μάλιστα να πās να καθήσης στο Σαιν-Γκινγκόλφ. Έκεί άλλωστε θα μου είναι εύκολο συχνά να έρχομαι να σε βλέπω.

Το ένδιαφέρον του Λουκιανού με συγκινούσε. Ήσυχολείτο με μένα όπως μ' έναν άρρωστο. Έτσι μου ήταν αδύνατο να του άρνη- θώ. Μου ύποσχέθηκε άκόμη ότι θα με κρατούσε ένήμερο σ' ό,τι συ- νέβαινε και θα μου διεδίδεζε κάθε πληροφορία, τόσο για την Υ- βόνη, όσο και για την αγαπημένη μου Μιράντα.

— "Όχι, όχι φώναξα, δεν θέλω πειά να μου μιλήσης για την Υ- βόνη. Αυτή ή γυναίκα είναι ή ένσάρκωσι του διαβόλου. Μου έξευτέ- λισε την πιά άγπη μου, δηλητηρίασε την άγνότητά μου και με θασά- νισε με το φλογερό πάθος της. Ποτέ άλλοτε δεν έξευτελίστηκα σαν άνδρας και σαν άνθρωπος, όσο σ' αυτή την έρωτική μου περιπέ- τεια.

Και κούνησα άνατριχιάζοντας το κεφάλι μου για να διώξω ό- λες αυτές τις εικόνες της εφήμερης περιπέτειάς μου που είχαν πλημ- μυρίσει το μυαλό μου.

Όταν επιβιβάσθηκα στο πλοίο τότε μονάχα έννοιωσα τον έαυ- τό μου που ήσυχάει και μόρεσα να χαμογελάσω στο Λουκιανό.

— Έτσι σε θέλω! Μου φώναξε εκείνος. Άίντε, μπράβο! Κάνε λίγοι κουράγιο και θα δής ότι όλα θα διορθωθούν...

Και μου έσφιξε μ' έγκαρδιότητα το χέρι.

Ω, ναί! Είχα την έλπίδα ότι όλα έπρεπε να διορθωθούν ή να πάρουν ένα τέλος. Μου ήταν πειά αδύνατο να υποφέρω. Η καρδιά μου δεν άντεχε πειά και πολύ φοβώμουν ότι θα σπάση. Ναί, ήμουν πολύ, μά πάρα πολύ δυστυχισμένος. Καί τώρα που ταξίδευα προς αυτό το νέο έρημητήριο που σκεφτόμουν τόσο καλά ήμουν πρώτα που δεν είχα τις σκοτούρες του έρωτος και πόσο ήμουν εύθυμος πριν να γνωρίσω την Γκρεβίλ.

YI

Τ Ο Σαιν-Γκινγκόλφ ήταν ένα μικρό χωριό ψαράδων στο όποιο μπορούσε πραγματι, κανείς να ήσυχάση και να θρή πάλι τον ψυχικό κόσμο του. Το ξενοδοχείο του «Χρυσού Λέοντος» στο ό- ποίο έγκαταστάθηκα δε νείχε ούτε τα στοιχειώδη μέσα περιποιήσεως, μά αυτό δεν με στενοχωρούσε. "Ημουν μάλιστα εύχαριστημένος ά- πό αυτή την μοναξιά και πρό πάντων από την άπουσία πολιτισμέ- νων ανθρώπων και γοητευτικών γυναικών.

— Θεέ μου! Θεέ μου! Στέναξα με δάκρυα στα μάτια, βοήθησε με σ' αυτόν τον ήρεμο τόπο να θρώ τη γαλήνη της ψυχής μου. Άρ- κετά υπέφερα κι' αρκετά μαστιγώθηκε ή ψυχή μου από τους έξευ- τελισμούς και τους πόνους. Τώρα αν με θεωρής πλάσμα σου, λυπή- σουμε και δώσε μου μια γωνιά αυτής της γής για ν' αναπάψω το κουρασμένο κορμί μου. Θα κτίσω μόνος μου ένα μικρό σπίτι, θα φτιάξω γύρω έναν ώμορφο κήπο και θ' άφοσιωθώ ν' άποθαυμάζω το φυσιολατρικό έργο σου. Μόνο την νύχτα αν τύχη και με θυμάσαι στέλνε μου κάποτε-κάποτε ένα όνειρο. Έτσι δεν θα έχω παράπονα και θα ζήσω άθόρυβα όπως τα χορτάρια και ποτέ δεν θα τολμήσω να ύψώσω το άνάστημά μου στη γή και να φωνάξω:

— Έγώ είμαι άνθρωπος. Πλάσθηκα κατ' εικόνα και όμοίωσι του Θεού μου, έχω λοιπόν δικαίωμα να ζήσω...

"Όχι, όχι, δεν θα τολμήσω ποτέ να πώ αυτό το πράγμα. Είμαι

ανάξιος να λέγουμε άνθρωπος, γιατί δεν πήρσα καμιά από τις έντολές σου. Ούτε εργάστηκα για να κερδίσω τίμια το ψωμί μου, ούτε σεβάσθηκα τον πατέρα μου και τη μητέρα μου, ούτε φάνηκα ποτέ άξιος της εμπιστοσύνης που μου έδειξαν. Σύρθηκα σαν το σκουλήκι μέσα στη λάσπη κι' από εκεί πέρα ύψωσα το κεφάλι μου και θέλησα να κοροϊδέσω τον κόσμο. Δίκαια λοιπόν τιμωρούμαι σήμερα, γι' αυτό δεν παραπονιέμαι. Μόνο Θεέ μου, εκεί κάτω, πέρα μακριά από το Παρίσι, υπάρχει ένας πύργος. Μέσα σ' αυτόν κλαίει και θασανίζεται μια όμορφη νέα που δεν είναι καθόλου δίκαιο να υποφέρει τόσο πολύ. "Απλώσε λοιπόν το χέρι σου πάνω στην καρδιά της και γιάτρεψέ της την πληγή του έρωτος. Η Μιράντα, η αγαπημένη μου Μιράντα δεν γεννήθηκε για να υποφέρει. Γεννήθηκε για την χαρά της ζωής κι' όχι για τον πόνο της.

Μά την αλήθεια, καταλάβαινα ότι στο Σαιν-Γκινγκόλφ είχα γίνει άλλος άνθρωπος. Είχα αρχίσει να λατρεύω τη φύσι και να ξεχνώ τις θλίψεις μου. Στο παράθυρο, παραδείγματος χάριν του δωματίου σκαρφαλώναν τα θλαστήρια μιας καταπράσινης κληματαριάς που είχε αρχίσει να ωριμάζει τα σταφύλια της. Κάθε πρωί στεκόμουν σ' αυτό το παράθυρο, τα θαύμαζα και δεν τολμούσα να τὰ κόψω για να μη χαλάσω την ωμορφιά τους. Χαϊρόμουν επίσης την γοητεία της απεραντής λίμνης και τους ψαράδες που άπλωναν πρωί-πρωί τα δίχτυα τους στην άμμουδια για να στεγνώσουν. Τους χαϊμόωνα κατόπιν την νύχτα που τὰ ρίχναν στη θάλασσα, τραγουδώντας παλιά κι' όμορφα ναυτικά τραγούδια που μιλούσαν για μακρινά ταξίδια, όμορφες κοπέλλες των λιμανιών και γοργόνες της θάλασσας.

Το ξενοδοχείο του «Χρυσού Λεονταριού» ήταν σκαρφαλωμένο στην πλαγιά ενός όμορφου βουνού στο οποίο θαύμαζα κάθε πρωί τον ήλιο. Ανέβαινε σιγά-σιγά από τα νερά της λίμνης και φώτιζε τις πλαγιές του. "Επειτα την ώρα του δειλινού χάνονταν πάλι στα νερά, σκορπίζοντας τριανταφυλλένια σύννεφα στο διάστημα.

Το τέλος του καλοκαιριού, μά την αλήθεια ήταν υπέροχο. Είχα κυριευθεί από μια παράξενη γοητεία που εύγνωμονούσα τον Λουκιανό που μ' είχε στείλει σ' αυτό το μέρος που ήταν μια γωνιά του Παραδείσου. Συχνά μάλιστα νοίκιαζα μια θάρκα, άπλωνα την λευκή ράντα της στον άνεμο και γλυστρούσα ανάλαφρα πάνω στα νερά της λίμνης. "Ω! πόσο αγαπούσα αυτή τη λίμνη! Μου είχε δώσει όλες τις όμορφιές της, όλον τον φλοίσβο των κυμάτων της, όλα τα κατάλευκα πουλιά που διέγραφαν με τα φτερά τους όμορφους κύκλους πάνω στον ουρανό κι' ύστερα θουτούσαν στα νερά για να παίξουν μαζί τους. Αυτό το γοητευτικό τοπίο του Σαιν-Γκινγκόλφ και της λίμνης. Λεμάν μου είχε δώσει την χαρά της καρδιάς μου. Συχνά μάλιστα παρομοιάζα την Μιράντα με αυτή την όμορφη φύσι. Ναι, έτσι κι' η αγαπημένη μου ήταν γοητευτική και χαριτωμένη. Πολλές φορές καθώς μάλιστα, άφηνα από τα χέρια μου να κυλάει το δροσερό νερό της λίμνης, ένοιωθα την ίδια ευχαρίστησι σαν να χαίδεα τα χέρια της Μιράντας.

"Αλλοτε πάλι κυριεύομαι από την επιθυμία να διαβάσω πάλι τα τρυφερά γράμματα της Γκρεβίλ, να ξαναδιαβάσω τα τρυφερά της λόγια, τις αδυναμίες της, τα παρόπανά της, τις άνησυχίες της κι' όλη την τρυφερότητα που είχε για μένα στην καρδιά της. Και τότε ένοιωθα ότι την αγαπούσα πιο πολύ κι' ότι αυτή ήταν για μένα η εύτυχία μου. "Άλλες φορές πάλι στεκόμουν τα σελινοφώτιστα βράδια στη μέση της άργυρης λίμνης και φώναζα μ' απερίγραπτη τρυφερότητα τ' όνομά της. Κι' η ήχώ τ' αντικρυνού βουνού έπανε-

λάβανε με το ίδιο παράπονο και την ίδια απόγνωσι τ' όνομά της!

"Ω! Δεν περίμενα πια τίποτε κι' ούτε ώνειρευόμουν ένα εύτυχισμένο μέλλον. Ήμουν ευχαριστημένος που σ' αυτή την γοητευτική γωνιά της γής μπορούσα να σκέφτωμαι την αγαπημένη μου, να διαβάζω τα γράμματά της και να κάνω όνειρα τόσο τρελλά και τόσο άπιθανα που συχνά γελούσα κι' εγώ με τον εαυτό μου!...

Μέσα σ' εκείνο το γοητευτικό περιβάλλον είχαν περάσει κιόλας δέκα ημέρες διχως να τις καταλάβω. Και να ξαφνικά ένα πρωί, θυμάμαι ότι ήταν Σάββατο, ένας ψαράς μου έφερε μια κάρτα κι' ένα γράμμα. Η κάρτα ήταν από τον Λουκιανό. Ο αγαπημένος φίλος μου, μου έγραφε τὰ ακόλουθα:

"Τώρα που νομίζω ότι έχεις ήσυχάσει κι' ότι ξαναβρήκες τον εαυτό σου, μπορώ να σου στείλω αυτή την κάρτα. Διάβασέ την. Νομίζω ότι αυτό θα σ' ευχαριστήσει."

"Ανοιξα θιαστικά τον κλειστό φάκελλο κι' η καρδιά μου άρχισε να κτυπά. Ήταν μια κάρτα της Μιράντας σταλμένη από το Μιλάνο. Η αγαπημένη μου μ' είχε θυμηθεί και μου έγραφε:

"Κατ' έντολή της μητέρας κάνω ένα ταξίδι στην Ίταλία για να ξεχάσω τις θλίψεις που μου προξένησες. Μά δεν σκέφτομαι παρά μόνο εσένα. Θα σου γράψω λεπτομέρειες μόλις θρώ καιρό.

MIRANTA."

"Ένα τέταρτο αργότερα βρίσκoμουν έξαλλος κοντά στον Λουκιανό

— Σε παρακαλώ, του δήλωσα, να μου στέλνης τις επιστολές μου, στο Μιλάνο. Είναι μάταιο να θές να μ' εμποδίσης. Φεύγω κιόλας αυτή τη στιγμή. Έννοια σου και δεν πρόκειται να κάνω τρέλλες. Έχω φρονιμέψει τώρα πάρα πολύ.

* * *

Την νύχτα βρίσκoμουν κιόλας στο Μιλάνο. Την ώρα που έν' άμαξι μ' ώδηγοῦσε στο ξενοδοχείο, εγώ σκεφτόμουν μ' ευχαρίστησι ότι είχα πραγματοποιήσει τ' όνειρό μου: να επισκεφθώ την Ίταλία. Και δεν παραξενεύομαι καθόλου που είχα πάρει αυτή την απόφασι κι' είχα κάνει αυτό το ταξίδι ακολουθώντας μια «χίμαιρα» όπως έλεγε κι' η κ. Γκρεβίλ. Στη γωνιά της κάρτας η Μιράντα είχε σημειώσει τ' όνομα και τη διεύθυνσι του ξενοδοχείου. Και να τώρα εγώ που έπειτα από τα μεσάνυχτα, βρίσκoμουν στο χώλι αυτού του ξενοδοχείου κ' έψαχνα να μάθω τον αριθμό των δωματίων της κ. και της δεσποινίδος ντε Γκρεβίλ.

Πράγματι, έπειτα από λίγο, χάρις σ' ένα γενναίο «πουρμπουάρ» εξακρίβωσα ότι είχαν νοικιάσει τὰ υπ' αριθ. 45 και 46 διαμερίσματα. Εγώ επειδή δεν είχε άλλο, έπιασα δωμάτιο στο τρίτο πάτωμα. Η Γκρεβίλ καθόταν όμως στο δεύτερο. Μά εκείνο που με γέμιζε χαρά ήταν ότι βρίσκoμαστε κι' οι δυο κάτω από την ίδια στέγη.

— "Ω! σκεφτόμουν, αν ήξερε η Μιράντα ότι αυτή τη στιγμή βρίσκομαι πάνω από το δωμάτιό της θα τρελλαινόταν από την χαρά της!

Κι' όλη τη νύχτα έμεινα άγρυπνος, διασκεδάζοντας με τις τρελλές σκέψεις που έρχόντουσαν στο μυαλό μου.

Ναι, εκείνο το βράδυ ήμουν πάρα πολύ ένθουσιασμένος κι' εί-

χα μια διαβολεμένη αίσιοδοξία. "Όλη αυτή η ιστορία μου ήταν πολύ διασκεδαστική. Δεν μ' ένοιαζε καθόλου τί τέλος θα είχε. Φτάνει ότι θα έβλεπα πάλι την Μιράντα και πιθανόν να χόρευα μαζί της ένα θιεννέζικο βάλς.

Στις εννιά ή ώρα το πρωί, άχτινοβολώντας από τη χαρά μου, κατέβηκα στο θυρωρείο του ξενοδοχείου και παρήγγειλα να στείλουν ένα όμορφο μπουκέτο λουλούδια στην δεσποινίδα Μιράντα ντέ Γκρεβίλ. Είχα... αγριέψει κι' ήμουν αποφασισμένος να παίξω πειά άνοιχτά το παιγνίδι. Άρκετά είχα υποφέρει κι' άρκετά είχα βασανισθή.

Μά ο υπάλληλος του ξενοδοχείου μου έρριξε ένα περίεργο βλέμμα και μου δήλωσε:

— Με σώγχωρείτε, κύριε, μήπως κάνετε κανένα λάθος;

— Γιατί; Άπορησα.

— Γιατί ή κ. ντέ Γκρεβίλ κι' ή δεσποινίς κόρη της έφυγαν χθές π' απόγιναν από το ξενοδοχείο.

— Μά καλά, είπα χθές το βράδυ ο άλλος υπάλληλος μου είπε ότι μένουν εδώ...

— Φαίνεται ότι δεν είχε ιδή ακόμη τον κατάλογο των άναχωρήσεων...

Σκέφθηκα τότε να πω κάτι στον θυρωρό για να μη του φανώ γελοίος και τον ρώτησα:

— Μήπως άφησαν τίποτε για μένα ή κυρίες;...

Έκείνος έψαξε τα συρτάρια του και κούνησε άρνητικά το κεφάλι.

— Δεν υπάρχει τίποτε για σας, μου είπε.

— Περίεργο! στέναξα! Είχα ένα ραντεβού σήμερα μ' αυτές τις κυρίες. Φαίνεται ότι θα τους συνέβη κάτι άπρόοπτο για να φύγουν τόσο βιαστικά. Μήπως τούλάχιστον είπαν πού θα πήγαιναν;

Και πάλι ο θυρωρός κούνησε άρνητικά το κεφάλι του.

Τί έπρεπε να κάνω; Να μείνω στο Μιλάνο; Μά για ποιό λόγο; Μη ξέροντας τί απόφασι να πάρω, άρχισα να επισκέπτομαι τα μουσεία και τις πινακοθήκες, δίχως να βλέπω και δίχως να καταλαβαίνω τίποτε. Σκέφθηκα τότε να καταφύγω πάλι στο Λουκιανό και του έρριξα ένα τηλεγράφημα να με πληροφορήσει έπειγόντως αν ύπρχε καμμιά είδησι της Μιράντας.

Η άπάντησι του Λουκιανού δεν άργησε να έρθη:

Δεν ύπάρχει γράμμα, αλλά μια κάρτα της Μιράντας μ' αυτά τα λόγια:

«Τί κάνετε κεϊ πέρα; Μήπως με ξεχάσατε». Η κάρτα είχε σταλμένη από την Μπεργκάμ. Αύτη τη στιγμή ήρθε γράμμα από τη μητέρα σου. Πρέπει να γυρίσης πίσω. Τρελλάθηκαν λοιπόν;»

"Ε, όχι δεν είχα τρελλαθώ. Μά όπωσδήποτε έπρεπε να συναντήσω τη Μιράντα. Κι' έφυγα άμέσως κιόλας για την Μπεργκάμ.

* * *

Φθάνοντας στην Μπεργκάμ το μεσημέρι, ξέχασα πόσο γοητευτική ήταν αυτή ή πόλις και πόσο αξιοθαύμαστη. Έντελως άφηρημένος διέσχισα τους στενούς και γραφικούς δρόμους της και πλανήθηκα στους άρχαιολογικούς τόπους και στα μουσεία της.

Είχα αφήσει στην τύχη τη συνάντησί μου με την Μιράντα. Γι' αυτό μπήκα στην έκκλησία Κολλεόνι για να θαυμάσω τ' άριστουργήματά της. Μά παντού έβλεπα την μορφή της Μιράντας. "Επειτα

έτρεξα άνάμεσα στην πόλι, στα προάστειά της, παντού. Άπό την κούρασι και την άγωνία ήμουν άξιολύπητος. Οι διαβάτες στεκόντουσαν στον δρόμο και με παρακολουθούσαν με φοβισμένο βλέμμα σαν να ήμουν τρελός. Κι' αλήθεια τόσο είχα παρασυρθώ από τις σκέψεις μου, ώστε έκανα χειρονομίες, παραμιλούσα και συζητούσα με τον έαυτό μου σαν να είχα μαζί μου τον Λουκιανό.

Το βράδυ το πέρασα ήρεμα. "Επειτα το πρωί έτρεξα στο ταχυδρομείο. Ο Λουκιανός μου είχε στείλει το γράμμα της μητέρας μου. Σ' αυτό εκείνη μου έξηγούσε την γνωριμία της με τον Άντρέ Ρεόλ, την συμπάθεια πού ένοιωθε ο ένας για τον άλλον και τέλος με ρωτούσε αν συμφωνούσα να παντρευθώ τον Ρεόλ. Της έστειλα άμέσως την συγκατάθεσί μου. Της γνωστοποιούσα επίσης την προσεχή μου άφιξη.

Γύρισα μελαγχολικός κι' άπογοητευμένος στο σπίτι μου. Τώρα πειά είχα χάσει τελείως το ήθικό μου. Δεν ήλπιζα πειά σε τίποτε κι' ήμουν τόσο ψυχικά κουρασμένος πού μου ήταν άδύνατο να κάνω ούτε την παραμικρή σκέψι.

* * *

Συνάντησα τη μητέρα μου στο Πασσύ. Φαίνονταν πολύ εύτυχισμένη. Η χαρά της μ' έκανε να λησμονήσω τις θλίψεις μου. "Επειτα στην άγκαλιά της σαν ένα μικρό παιδί πού ζητάει προστασία. Εκείνη μου διηγήθηκε τότε όλη την αίσθηματική ιστορία της πού είχε κρατήσει σωστά τριάντα χρόνια και πού έμοιαζε τόσο πολύ με την δική μου. Τα λόγια της κι' ή τρυφερότητάς της έχυσαν βάλασμο παρηγοριάς στην καρδιά μου και μου δώσαν το θάρρος να συνεχίσω αυτή την μαρτυρική ζωή μου.

"Ηθελα να γράψω στη Μιράντα όλες τις σκέψεις κι' όλη την άπελπισία πού πλημμύριζαν την ψυχή μου, μά δεν μπορούσα να βρω την διεύθυνσί της. Η Μιράντα κι' ή μητέρα της είχαν εξαφανισθή. Σ' αυτό το διάστημα ή μητέρα μου είχε πάει στο Μπορντώ για να δει τον άδελφό μου. Ωστόσο αυτό το τραγικό μαρτύριό μου τελείωσε. Η Μιράντα μου έγραψε και πάλι.

Αυτό το γράμμα της κατέληγε ως έξης:

«... Έγώ όκώμη σ' αγαπώ και θα σ' αγαπώ πάντα ό,τι κι' αν συμβή. Μά ή μητέρα μου παραμένει άμετάπειστη. Άπό την ήμέρα μάλιστα πού μαθεύτηκε δώ πέρα ο νέος αυτός γάμος της μητέρας σου, μου έχει άπαγορεύσει να μιλάω για σας.

»Αγαπημένε μου, περιμένω γράμμα σου. Θέλω να μάθω τί σκέφτεσαι για όλ' αυτά τα πράγματα και τί πρέπει να κάνουμε. Μά πρέπει να σου όμολογήσω ότι ύστερα άπ' αυτό πού συνέβη, έχω χάσει κάθε έλπίδα.»

Η Μιράντα είχε δίκην. Η κ. Γκρεβίλ είχε κρίνει πάρα πολύ αούστηρά τη διαγωγή της μητέρας μου... Ωστόσο έσπευσα άμέσως να γράψω στη φίλη μου, να της τα διηγηθώ όλα με ακρίβεια και να της πω να ίχη θάρρος. Της δήλωνα ακόμη ότι ή εύτυχία μας έξηρτάτο από αυτόν τον μεγάλο έρωτά μας κι' ότι έπρεπε να μην άμφιβάλλη καθόλου, ότι μια ήμέρα θα ζούσαμε μαζί.

* * *

Οι γάμοι της μητέρας μου και του Ρεόλ έγιναν τον Νοέμβριο στη «Βίλλα των Κέδρων». "Επειτα έφυγαν για να κάνουν στην "Ι-

ταλία τὸ γαμήλιο ταξίδι τους. Κι' ἐγὼ ἔμεινα μόνος σ' αὐτὴ τὴν ἀπέραντη βίλλα. Σκεφτόμουν ὅτι ἦμουν ὁ πιὸ δυστυχισμένος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου. Μὰ δὲν ὑπέφερα πειὰ τόσο πολὺ. Εἶχα συνηθίσει τὸν πόνο μου καὶ τὸν θεωροῦσα τώρα τὸν καλύτερο σύντροφό τῆς ζωῆς μου. Ζούσαμε μαζύ! Θυμῶμουν ὅλες τὶς εὐτυχισμένες ἀναμνήσεις κι' ἔκλαιγα πικρά μὴ ξέροντας τί νὰ κάνω.

Ἡ Μιράντα ἐπρόκειτο ἀκόμη ν' ἀπουσίαζε ἕναν ὁλόκληρο μῆνα. Ἦξερα ὅτι δὲν θὰ μπορούσα πειὰ νὰ τὴν δῶ παρὰ τὸ τέλος τοῦ χρόνου. Ἐρχόντουσαν μάλιστα στιγμὲς ποὺ φανταζόμουν ὅτι δὲν θὰ τὴν ἔβλεπα ποτέ, μὰ ποτέ πειὰ.

Δὲν εἶχα καμμιά ἀμφιβολία ὅτι μ' ἀγαποῦσε. Δὲν εἶχα ἐπίσης τίς μικρὲς ἀνησυχίες τῶν ἐρωτευμένων τὶς ὁποῖες προκαλεῖ ἕνας μακροχρόνιος χωρισμός. Ἦξερα ὅτι ἡ Μιράντα μὲ σκεφτόταν, ὅπως ἀκριβῶς ἐγὼ σκεφτόμουν ἐκείνη, μὲ μιὰ θαθεῖα καὶ γλυκεῖα μελαγχολία.

Καὶ φυσικὰ δὲν σκεφτόμουν καθόλου τὸ μέλλον, τὸ ὁποῖο μὰ τὴν ἀλήθεια δὲν ἔβλεπα καθόλου ρόδινο.

Εἶδα πάλι τὸν Λουκιανό. Μιλῆσαμε πάρα πολὺ γιὰ τοὺς γάμους τῆς μητέρας μου καθὼς ἐπίσης καὶ γιὰ τὴν Μιράντα. Εἶπαμε ὅσα εἶχαμε νὰ ποῦμε γι' αὐτή, μὰ τὴν ἀλήθεια, τίποτε δὲν ἔκρυβε ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον. Ὁ Λουκιανὸς πέρασε πολλὰς ὥρες μαζύ μου. Διασκεδάσαμε μὲ τὴ μουσική, παρακολοῦθήσαμε μιὰ συναυλία, μιλήσαμε γιὰ ἕνα σωρὸ πράγματα. Ἔπειτα κι' οἱ δυὸ θυβιστήκαμε σὲ σκέψεις μας. Καμμιά φορὰ μόνο ἐγὼ δῖέκοπτα τὴν σιωπὴ μας γιὰ νὰ τοῦ φωνάξω μ' ἕνα στεναγμό:

— Τὴν ἀγαπῶ! Τὴν ἀγαπῶ πάρα πολὺ!...

Ἔπειτα κλεινόμουν πάλι στὴ σιωπὴ μου καὶ στὶς ὄνειροπολήσεις μου.

Κι' οἱ δυὸ ὥστόσο δὲν εἶχαμε διάθεσι γι' ἀστεία. Ὅ,τι καὶ νὰ κάναμε τὸ κάναμε ἀπὸ συνήθεια. Ἔτσι ἡ ἑβδομάδες περνοῦσαν ἡ μιὰ πίσω ἀπὸ τὴν ἄλλη μὲ μιὰ τρομαχτικὴ μονοτονία. Ὁ χειμῶνας ποὺ πλησίαζε εἶχε ἀρχίσει νὰ κἀνὴ πένθιμες τὶς ἡμέρες. Κι' ἐγὼ ἔνοιωθα μιὰ τόσο μεγάλη ψυχικὴ κούρασι καὶ ἄφηνα τὸν χρόνο νὰ περνᾷ μ' ἀδιαφορία καὶ δίχως νὰ κάνω τίποτε.

VII

ΣΤΑ μέσοι τοῦ Δεκεμβρίου ἔλαβα μιὰ πρόσκλησι γιὰ ἕνα χορὸ. Σ' αὐτὸ τὸ χορὸ εἶχα συναντήσει γιὰ πρώτη φορὰ τὴ Μιράντα. Θὰ ἦταν ὅμως ἀράγε κι' αὐτὴ τὴ φορὰ ἐκεῖ πέρα; Ἐλάχιστες πιθανότητες ὑπῆρχαν. Ἡ Μιράντα μοῦ εἶχε πῆ ὅτι τὶς γιορτὲς τοῦ καινουργίου χρόνου τῆς περνοῦσε πάντα στὴν ἐξοχὴ στ' ἀπέραντα κτήματά της. Μὰ εἶχα ἀκόμη τὴν ἐλπίδα ὅτι μπορούσε ν' ἀλλάξῃ γνώμη καὶ νὰ πᾶι στὸ χορὸ. Θὰ πῆγαινα σ' αὐτὴ τὴν δεξιῶσι ὅχι βέβαια γιὰ νὰ διασκεδάσω, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἰδῶ πάλι τὸ σαλόνι στὸ ὁποῖο εἶχα χορέψει γιὰ πρώτη φορὰ τὴν ἀγαπημένη μου καθὼς καὶ τὴν ὡμορφὴν ἑρᾶντα στὴν ὁποία εἶχαμε ἀνταλλάξει τὰ πρῶτα αἰσθηματικὰ λόγια μας.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγες ἡμέρες, μὴ ἀντέχοντας ἐπίσης στὸν πειρασμὸ πέρασα ἀπὸ τὴν ὁδὸ Μπαρμπὲ σκεπτόμενος ὅτι τὸ σπῆτι τῆς Μιράντας θὰ ἦταν ἀκόμη κατάκλειστο. Μὰ εἶχα τὴν εὐχάριστη ἐκπληξι νὰ τὸ βρῶ ἀνοιχτό. Τώρα ἦμουν βέβαιος ὅτι ἡ Μιράντα θὰ ἔρχοταν σὲ λίγες ἑβδομάδες κι' ὅτι γι' αὐτὸ ἐτοίμαζαν τὸ σπῆτι. Καὶ μὲ κρυφὴ χαρὰ τὸ εἶπα στὸν Λουκιανό. Μὰ τὴν ἄλλη ἡμέρα ἐκεῖνος μὲ πληροφορήσε ὅτι ἡ κ. Γκρεβὶλ κι' ἡ κόρη της θρῖσκόντουσαν στὸ Παρίσι.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ αὐτὴ ἡ πληροφορία ἔδωξε τὴ μελαγχολία ἀπὸ τὴν καρδιά μου κι' ἐγίνα τρελλὸς ἀπὸ τὴ χαρὰ ἢ μᾶλλον γιὰ νὰ εἶμαι πιὸ ἀκριβῶς ξαναγεννήθηκα. Ἐπὶ τέλους θὰ μπορούσα νὰ δῶ πάλι τὴν Μιράντα... Νὰ τὴν δῶ! Πόσα πράγματα δὲν ἔκρυβαν αὐτὲς ἡ λέξεις!...

Στὸ τέλος τοῦ Ἰουνίου εἶχαμε χωρίσει μὲ τὴν Μιράντα δίχως ν' ἀνταλλάξουμε οὔτε μιὰ λέξι ἔρωτος. Ὅ,τι εἶχε συμβῆ, ὅ,τι εἶχαμε γράψει, ὅ,τι εἶχαμε πῆ, αὐτὰ γινόντουσαν ὅλα στὴν ἀλληλογραφία. Καὶ σκεφτόμουν μὲ συγκίνησι ὅτι εἶχα ν' ἀκούσω τὴν φωνὴ τῆς ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἀλυσμένην θραυὰ στὸ Ὠτεῖγ. Μὰ τώρα θὰ τὴν ἔβλεπα, θὰ γινόμουν ὁ ἀχώριστος σύντροφός της, θὰ τὴν κρατοῦσα ἀπὸ τὸ χέρι, θ' ἀγκάλιαζα τὴ μέση της καὶ θὰ χορεύαμε, ὅπως πρῶτα. Ἔπειτα θὰ μιλούσαμε κι' οἱ δυὸ γιὰ τὸν ἔρωτά μας. Θὰ μοῦ ἔλεγε: «Σ' ἀγαπῶ» καὶ τὸ βλέμμα της θὰ ἔπαιρνε μιὰ ἀπερίγραπτη τρυφερότητα.

* * *

Στὸ ἀμάξι ὅμως ποὺ μ' ὡδηγοῦσε στὸ φιλικὸ μέγαρον ὅπου θὰ δινόταν ἡ δεξίωσις, ὁ ἐνθουσιασμός μου εἶχε ἀρχίσει νὰ ὑπαχωρῇ. Ὅταν μπῆκα στὸ σαλόνι, δὲν ἤξερα πειὰ τί νὰ σκεφθῶ. Ἡ Μιράντα δὲν ἦταν ἐκεῖ πέρα. Ὅστόσο ἔκρυφα τὴν ἀμηχανία μου, χαιρέτησα τὴν οἰκοδέσποινα, μερικὲς κυρίες καὶ δεσποινίδες καὶ τέλος χάθηκα σὲ μιὰ γωνιά τοῦ σαλονιοῦ ἀπὸ τὴν ὁποία μπορούσα νὰ βλέπω ἀνενόχλητος τὴν εἰσοδὸ τοῦ.

— Δὲν μπορεῖ σκεφτόμουν, θὰ ἔρθῃ!... Πρέπει νὰ ἔρθῃ!...

Κι' ἀλήθεια ἔπειτα ἀπὸ λίγο εἶδα τὴν κ. Γκρεβὶλ καὶ τὴν κόρη της νὰ μπαίνουν στὸ σαλόνι. Ὅστόσο παρέμεινα ἀπαθὴς. Μὰ ξαφνικὰ μὲ κυρίεψε ἡ ἀγωνία μου κι' ἔβγαλα μιὰ χαρούμενη κραυγὴ ποὺ ἂν τὴν πρόσεχαν θὰ προδίδετο σ' ὅλο τὸν κόσμον τὸ μυστικὸ τῆς καρδιάς μου.

Ἡ Μιράντα πολιωρήθηκε ἀμέσως ἀπὸ τὴν εὐθυμὴ συντροφιά τοῦ Λουκιανοῦ. Ἐγὼ ἐν τούτοις εἶχα τὸ θάρρος νὰ τὴν πλησιάσω κι' ὅταν μ' ἀντελήφθη, τῆς εἶπα:

— Καλημέρα σας, δεσποινίς...

— Καλημέρα σας! μοῦ ἀπάντησε ἡρεμα.

Ὅστόσο ἂν κανεὶς ἔβλεπε ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὸ βλέμμα μας δὲν θὰ δυσκολεύονταν νὰ μαντέψῃ τὸ μυστικὸ μας. Τὸ βλέμμα μας ἦταν ἕνα τρυφερὸ χάδι καὶ φανέρωνε ὅτι μόλις συγκρατοῦσαμε τὴν ψυχραιμία μας γιὰ νὰ πέσῃ ὁ ἕνας στὴν ἀγκαλιά τοῦ ἄλλου.

Ὁ Λουκιανὸς ποὺ ἀντελήφθη αὐτὸ τὸ βλέμμα, μοῦ φώναξε:

— Ἀγαπητέ μου Ραούλ, θ' ἀναλάβῃς ἐσὺ νὰ συνοδέψῃς τὴν δεσποινίδα;

— Εὐχαρίστως! Τοῦ ἀπάντησα.

Κι' ἔδωσα τὸ χέρι μου στὴ Μιράντα. Ὅταν ἀπομακρυνθήκαμε λίγα βήματα ἀπὸ τὴν συντροφιά, ἐνοιώσα τὴν ἀγαπημένη μου νὰ τρέμῃ ἀπὸ τὴ συγκίνησι. Ὅστόσο διετήρησα τὴν ψυχραιμία μου καὶ τὴν ὡδήγησα ὡς τὸ καπνιστήριον κι' ἐκεῖ σὰν τρελλοὶ πέσαμε ὁ ἕνας στὴν ἀγκαλιά τοῦ ἄλλου καὶ δώσαμε ἕνα παθητικὸ φιλὶ, τόσο δυνατὸ καὶ τόσο διαρκείας, ποὺ πιάστηκε ἡ ἀναπνοή μας.

— Μιράντα!... Ψιθύρισα. Μιράντα, ξέρεις θὰ ἠθελα...

Μὰ ἐκείνη μοῦ ἔφραξε μὲ τὸ λεπτὸ χέρι της τὸ στόμα.

— Μὴν πῆς οὔτε μιὰ λέξι!... Παρετήρησε. Ἀφῆσέ με νὰ ζήσω τ' ὄνειρό μου.

Κι' ἔγειρε τὸ κεφάλι της στὸ στήθος μου, ἔκλεισε τὰ μάτια κι' ἔμεινε ἔτσι μὲ μιὰ μακάρια ἔκφρασι εὐτυχίας στὸ πρόσωπό της ὡς

την ώρα που άκουστηκαν βήματα στο διάδρομο. Κάποιος έρχόταν κι' είμαστε υποχρεωμένοι να χωρίσουμε.

Ήταν ο Λουκιανός που έρχόταν να μάς ειδοποιήσει να γυρίσουμε στην αίθουσα γιατί θα γινόταν αίσθητή η απουσία μας.

Εγώ άχτινοβολούσα από χαρά κι' υπερφάνεια με τη σκέψη ότι η Μιράντα έρισκόταν κοντά μου. Με μάτια έκθαμβά από το θαυμασμό, κυττούσα την γοητευτική τουσαλέττα της και την ωμορφιά της. Φορούσε ένα τούλινο φόρεμα που σχημάτιζε τρεις μεγάλες πιέτες και που κόβονταν στο στήθος με τρεις κορδέλλες του ίδιου χρώματος. Πάνω σ' αυτό το παρθενικό στήθος αναπαύονταν ένα μπουκέτο δροσερές βιολέττες. Θαύμαζα επίσης το άγγελικό χαμόγέλο της, τα γοητευτικά χείλη της που δώ και λίγη ώρα είχα δοκιμάσει την δροσιά τους, τα υπέροχα μαλλιά της και τέλος τα μάτια της, αυτά τα μάτια που είχαν σκλαβώσει την καρδιά μου.

Όσotόσο είχαμε γράψει τόσα πολλά πράγματα, ώστε δεν είχαμε πειρά τίποτε να πούμε. Ο ένας ήξερε τις στενοχώριες, τα βάσανα, τις σκέψεις του άλλου καθώς και τα όνειρά του.

— Ω! Ψιθύρισε η Μιράντα, αν ήξερες τί τράβηξα! Χάρη στα γράμματά σου κρατιώμουν στη ζωή. Αυτά μου δίνανε θάρρος. Κι' όταν τύχαινε ν' αργήσουν μιά-δυό ημέρες, τότε ανησυχούτα κι' αρρώσταίνα. Μιά φορά, η ίδια ή μητέρα μου μου έφερε ένα γράμμα σου χωρίς να φαντάζεσαι από ποιόν είνε. Όμολογώ ότι φοβήθηκα μή τ' άνοιξη ή μήπως ο γραφικός χαρακτήρας του της κινήσει την περιέργειά της. Έγινε λοιπόν κατακόκκινη από την στενοχώρια μου, έπειτα χλωμή και τέλος άρχισε να τρέμω. Μά η μητέρα μου δεν άντελήφθη τίποτε, γιατί εύτυχώς έγινε άμέσως από το δωμάτιο.

— Σου ζητώ συγγώμην..., στέναξα.

Έπειτα της διηγήθηκα την νύχτα που πέρασα στο πάρκο του πύργου της. Ύστερα πώς την είδα στην έκκλησία μιά Κυριακή πρωί... Κατόπιν μιλήσαμε για τα ταξίδια της Γκρεβίλ στην Ιταλία.

— Ησαστε πάντα μαζί μου, μου άπάντησε η Μιράντα, σ'ας είχα διαρκώς στη σκέψη μου, γι' αυτό κρατούσα μιά άπόλυτη σιωπή που νεύριαζε την μητέρα μου. Μά εγώ συνέχισα να συζητώ μέσα στο μυαλό μου μαζί σου και να σε βλέπω με τα μάτια της ψυχής μου.

Κι' ύστερα από μιά στιγμή κυττάζοντάς με με τρυφερότητα, μου ψιθύρισε:

— Σ' αγαπώ!...

Πέρασε ένα λεπτό εύτυχισμένης συγκινήσεως και κατόπιν μου είπε και πάλι:

— Σ' αγαπώ, Ραούλ!...

Και χαμήλωσε τα βλέφαρα...

Αποφεύγαμε να μιλήσουμε. Η μεγάλη εύτυχία που πλημμύριζε την καρδιά μας καταλαβαίναμε ότι δεν μπορούσε να έκφρασθ ή με λόγια. Καθισμένοι ο ένας κοντά στον άλλο με τα χέρια σφιχτοδεμένα κυτταζόμαστε στα μάτια με τρυφερότητα και διαβάσαμε το γοητευτικό βιβλίο της αγάπης... Είχαμε χάσει τη συναίσθησι της πραγματικότητας. Νομίζαμε ότι ταξιδεύαμε στα σύννεφα μακριά από τ' αδιάκριτα βλέμματα του κόσμου.

Μά κι' αυτή την εύτυχία μας ήρθε πάλι από υπερβολικό ένδιαφέρον να μάς την χαλάσει ο Λουκιανός. Μάς δήλωσε ότι η κ. Γκρεβίλ ανησυχούσε για την κόρη της. Συνάδεψα την Μιράντα στο σαλόνι και την παρέδωσα στη μητέρα της. Εκείνη μου κούνησε μ' αστηρότητα το δάκτυλό της. Ύστερα από εκείνο το γράμμα μου που είχε πέσει σ'α χέρια της και το οποίο την είχε διασκεδάσει τόσο πολύ, με θεωρούσε λιγάκι τρελλό... Έτσι δεν έδινε καμιά σημασία

ούτε στα λόγια μου, ούτε στις πράξεις μου.

Την ώρα του γεύματος ή τύχη με βοήθησε να καθίσω σ' ένα μοναχικό τραπέζι με την Μιράντα.

— Θα μπορούσε κανείς να υποθέσει... Ψιθύρισε η Μιράντα.

— Ω, τί θα υπέθετε τέλος πάντων ο κόσμος; Μήπως ότι αγαπιώμαστε; Έ, κι' έπειτα; Ήταν κανένα έγκλημα ν' αγαπιούνται δυο νέοι; Θα μπορούσε να υποθέσει ότι έπίτηδες είχαμε διαλέξει αυτό το τραπέζι; Λαμπρά! Μά σε τί μάς ζημίωνε άφου ή τύχη έκείνο το βράδυ μάς εύνοούσε τόσο πολύ!...

Γι' αυτό τ' γεύμα διατηρώ μιά αλησμόνητη ανάμνησι. Όσotόσο δεν είχαμε καθόλου όρεξι για φαγητό. Ο λαίμακός μας μόνο είχε στεγνώσει κι' αναζητούσε την παγωμένη σαμπάνια. Συχνά μάλιστα που δεν μ'ας πρόσεχαν αλλάζαμε τα ποτήρια μας. Μ' άρεσε ακόμη να παίζω με το γάντι της Μιράντας και με την βεντάλια της που ήταν επάνω στο τραπέζι. Δυο μικρά άμπαζούρ έρρίχναν ένα γλυκό φως στα χέρια της αγαπημένης μου. Κυττούσα την Μιράντα με συγκίνησι. Της μίλησα επίσης για τις βιολέττες που είχε στο στήθος της. Εκείνη τότε μ' ένα χαμόγελο έβγαλε το μπουκέτο, διάλεξε από μέσα τις πιο όμορφες βιολέττες και τις πιο δροσερές, τις φίλησε πολλές φορές, τις δάγκωσε και τις έρριψε επάνω στο τραπέζι, προς το μέρος μου. Ακολούθησα κι' εγώ τις ίδιες κινήσεις της και φίλησα κι' εγώ τις βιολέττες που είχαν φίλησει τα χείλη της Μιράντας, αυτά τα χείλη που τρέμαν τώρα από την συγκίνησι και την εύτυχία. Κι' αυτές ή βιολέττες ήταν το μόνο σημάδι με το οποίο η Μιράντα μου είχε δείξει πόσο με λάτρευε και πόσο ή τρυφερή καρδιά της ήταν δοσμένη σε μένα.

Μετά το γεύμα χορέψαμε ακόμη λίγο. Έτσι μου δόθηκε ή εύκαιρία να την ρωτήσω:

— Αλήθεια, αγάπη μου, τί θ' άπογίνουμε;

Η Μιράντα άνατρίχιασε κι' έσπευσε να μ' άπαντήσει:

— Άς μη το σκεφτόμαστε!... Σώπα! Μη λές τέτοια λόγια!...

Παίρνε την εύτυχία όπου τη βρίσκεις και μη ρωτάς το γιατί!...

Όταν τελείωσε ο χορός ή μητέρα της την πήρε από κοντά μου για να την οδηγήση στο σπίτι. Έφυγα κι' εγώ άμέσως από το χορό. Και πρόσεχα να διατηρήσω στο πέτο του σακκακιού μου τα έλαφρά ίχνη της πούδρας που είχαν αφήσει τα όμορφα της μάγουλα.

* * *

Την άλλη ημέρα θυμήθηκα αυτές τις στιγμές με μιά πολύ μεγάλη χαρά. Είχα δη την Μιράντα κι' ή γοητευτική αυτή νέα μ' αγαπούσε πάντοτε. Όλα σ' αυτήν μου πρόδιδαν την αγάπη της: το τρυφερό της βλέμμα και το κατάλευκο χεράκι της που άναζητούσε το δικό μου. Και χαίρόμουν αυτόν τον έρωτά μου όπως ένα καινούργιο κοστούμι. Ένοιωθα τον έαυτό μου τόσο πλούσιο που δεν είχα πιά τίποτε ανάγκη από τον κόσμο. Η καρδιά μου ήταν πλημμυρισμένη από εύτυχία.

Κι' αλήθεια άρχισα πάλι να συγκεντρώνω στο μυαλό μου ένα σωρό νέες εικόνες της αγάπης μου.

Λίγο πριν φύγη από τον χορό ή αγαπημένη μου, την παρεκάλεσα να βρή ένα τρόπο να της γράφω, όπως τότε, το καλοκαίρι.

— Θα ήταν για μένα μιά μεγάλη χαρά να έξωτερικεύω μ' αυτό τον τρόπο τις σκέψεις μου και να της άφηγομαι όλες τις συγκινήσεις της καρδιάς μου. Της μίλησα ακόμη για τους γάμους μας. Της είπα πόσο είχα την ανάγκη της αγάπης της και πόσο εκείνη με

Χρειάζοταν για να της κρατάω συντροφιά και να την προσέχω.

Η Μιράντα τότε όμως έσπευσε να μου δηλώσει ότι δεν μου έγραφε από οίκτο αλλά από τον άκατανίκητο έρωτα που είχε για μένα:

«Έδω κι' όχτώ ήμέρες, μου έγραφε, δεν ζω παρά μόνο περιμένοντας το γράμμα σου. Δεν τολμώ να λείπω ούτε μιάνστιγμή από το σπίτι γιατί φοβάμαι μήπως το γράμμα σου πέσει σ' άλλα χέρια...

Άλλοίμονο, ή μητέρα μου δεν θέλει ν' άκούση τίποτε για σένα. Μου ζήτησε μάλιστα να της άφηγηθώ τί έγινε κατά την διάρκεια του χορού και για ποιό λόγο είχα αυτό ψυχρό κι' αούτηρό ύφος προς όλους τους φίλους μου. Δεν τόλμησα φυσικά να της δηλώσω ότι όλο το ενδιαφέρον μου είχε συγκεντρωθί σέ σένα, ούτε ότι έβλεπα αυτούς πους ανθρώπους σαν ξένους, άφου έσύ ήσουν ο μόνος που μου είχες χαρίσει την εύτυχία που είχε όνειρευθί ή καρδιά μου.

Έπειτα δεν δίστασε να μου πη ότι δεν θα έπρεπε να έξακολουθώ να έχω τόσο φιλικές σχέσεις μαζί σου κι' ότι καλά θα έκανα αν απέφευγα όλη την οικογένειά σου.

Σκέφτονταν άκόμη ότι ο γαμπρός σου ο Ρεόλ μπορεί θέβαια να ήταν πλούσιος και να έγραφε όμορφα θιόλια, ώστόσο ή ιδιωτική ζωή του ήταν τελείως διαφορετική από την ζωή των ήρώων του!

Μά έγώ έχω να σου πώ μιá μόνη λέξι: «Σ' άγαπώ». Και θ' άγωνισθώ για να μου δώση ή μαμά την άδεια να σε παντρευθώ. Σκέφτουμε άκόμη με θλίψη, ότι ή μητέρα μου δεν μπορεί να με καταλάβη. Δεν είνε ικαθόλου φίλη μου. Με προστατεύει από πράγματα που μπορουν να μου χαρίσουν την εύτυχία και μ' έγκαταλείπει στο έλεός μου σε περιπτώσεις που διατρέχω σοβαρό κίνδυνο!... Όχι, δεν είνε κακή. Μά δεν μπορεί να με καταλάβη.

Πρίν να σου γράψω σκέφθηκα πολύ, μά πάρα πολύ. Σκέφθηκα την άγάπη μας και την εύτυχία μου όταν θα γινόμεν συνζυγός σου. Νομίζω δέ ότι ή ζωή μας θα είνε πάντα ένα χαμόγελο. Γι' αυτό έπεσα στα πόδια της μητέρας μου, την ήκέτεψα, έκλαψα για να την συγκινήσω, μά εκείνη παρέμεινε άμετάπειστη.

— Όχι, όχι, μου φώναξε. Δεν πρέπει άκόμη να σκέφτεσαι το γάμο. Είσαι πολύ μικρή...

Μά έγώ σου λέω άγαπημένε μου ένα πράγμα:

«Αν ή μαμά στο τέλος μ' άρνηθί όριστικά είμαι άποφασισμένη να φύγω μαζί σου.

Κι' αυτή ή σκέψη μ' έκανε να πάρω την άπόφασι να... θυμώσω με την μητέρα μου. Όρθώθηκα λοιπόν μπροστά της και με ξαναμμένο από το θυμό κι' την άγωνία πρόσωπο της φώναξα:

— Τόν άγαπώ! Τόν άγαπώ μ' όλη τη δύναμι της καρδιάς μου.

«Ότι και να μου πητε, όσο και να τόν κατηγορήσετε, έγώ θα τόν άγαπώ άκόμη πιο πολύ. Δεν μπορώ να τόν θγάλω από την καρδιά μου.

«Ο Ραούλ είνε ή ζωή μου. Κι' αν με στενοχωρήσετε περισσότερο θα φύγω από το σπίτι και θα πάω να τόν συναντήσω.

— Να φύγης τώρα, άμέσως! Μου φώναξε ή μητέρα μου και μου έδειξε την πόρτα.

Έγώ προχώρησα προς τά εκεί. Μά την ίδια στιγμή ή δυνάμεις μου μ' έγκατέλειψαν, όλα άρχισαν να γυρίζουν μπρος στα μάτια μου και τέλος έπεσα άναίσθητη κατά γης. Η μητέρα μου κάλεσε άμέσως όλες τις καμαριέρες για να με μεταφέρουν στο διαμέρισμά μου. Ύστερα ήρθε ο γιατρός. Εύτυχώς μην άνησυχής δεν ήταν τίποτε. Ήταν μιá λιποθυμία.

Από τότε ή μητέρα μου μ' άποφεύγει. Δεν θέλει να συνεχίση αυτή την τραγική ιστορία.

Θά έπρεπε Ραούλ να σου γράψω να πάψης να ελπίζης. Μά δεν μπορώ, δεν μπορώ να σου πώ Ραούλ ένα τέτοιο πράγμα, άφου σε λατρεύω. Πώς είνε δυνατόν να μά ξεχάσης, άφου μ' άγαπάς και πώς έγώ να σ' άπαρηθώ, άφου είσαι ή μοναδική σκέψη μου κι' ή χαρά μου. Μά επί τέλους ή μητέρα μου δεν έχει καρδιά; Δεν μπορεί να με καταλάβη; Έλπίζω ότι θα με συγχωρήσης και πάλι που σε στενοχώρησα μ' αυτό το γράμμα μου. «Ω! Αν ήξερες Ραούλ τί είσαι για μένα!... Γι' αυτό σε παρακαλώ να μ' άγαπάς όπως κι' έγώ σε λατρεύω»

Έσπευσα φυσικά άμέσως να γράψω στη Μιράντα και να της πώ ότι θα έκανα ό,τι έπιθυμούσε. Της δήλωνα ότι ή μητέρα της ήταν μιá εγωίστρια, ότι ποτέ δεν είχε άγαπήσει στη ζωή της κι' ότι ήταν πάρα πολύ κακή και στριμμένη. Της έπαναλάμβανα ότι θα την ξεχνούσα για να πάψη να θσασανίζεται Μά ήμουν βέβαιος ότι την άγαπούσα περισσότερο από κάθε άλλη φορά.

* * *

Την Κυριακή είχα έπισκεφθί μιá φίλη μου Άγγλίδα. Στο σαλόνι της είχα την εύτυχία να έχω ένα σωρό μουσικές άπολαύσεις και καμμιá φορά συναντούσα εκεί πέρα και τους Γκρεβίλ. «Ετσι κι' εκείνη την ήμέρα είδα την Μιράντα. Δεν έδειξα λοιπόν καμμιá έκπληξι. ούτε τη ρώτησα πάλι πώς είχε βρεθί εκεί πέρα. Σε μιá στιγμή δέ που κατάφερα να ξεγλυστρήσουμε από την προσοχή του κόσμου, πήγαμε και κρυφθήκαμε σε μιá γωνιά της θεράντας κι' εκεί παραμείναμε ώρες πολλές άγκαλιασμένοι κι' άμίλητοι. Καταλάβαινα όμως ότι ποτέ άλλοτε δεν είμαστε τόσο εύτυχισμένοι όσο τώρα που ο έρωας μας είχε σκεπασθί από μιá μικρή μελαγχολία.

Έπειτα από μιá ώρα ή Μιράντα έφυγε από κοντά μου χαρίζοντάς μου ένα γοητευτικό χαμόγελο. Την είδα που άπομακρύνονταν με την μητέρα της και θαύμαζα την πλαστικότητα του σώματος της και τη χάρι της.

Μά την άλλη ήμέρα έλαβα... «τόν κεραυνό σε φάκελλο εύωδη!» Η Μιράντα μου έγραφε:

«Άγαπημένε μου,

«Θά πεθάνω από τη στενοχώρια μου! Η μητέρα μου άπαγόρευε να μιλάω πειά μαζί σου. Διαφορετικά θα φεύγαμε άμέσως από το Παρίσι. Προτίμησα να δεχθώ ό,τι ήθελε. Λέει ότι κάνει όλ' αυτά τα πράγματα για το καλό μου. Άλήθεια, Ραούλ έχεις έμπιστοσύνη σε μένα; Θα δεχθής κι' αυτό το νέο μαρτύριο της άγάπης μου; Έννοια σου και θα φροντίσω να σε συναντώ ή να σου γράψω κρυφά από τη μητέρα έτσι που να μη νοιώθης την θλίψη αυτής της άναγκαστικής σιωπής μου.

Τέλος σε πληροφορώ ότι θα έχης μιá πρόσκλησι για την δεξίωση της κ. Ζ... Πρέπει να έρθης για να μου πης κρυφά δυό λόγια. Μά δεν πρέπει να τολμήσης να μου ζητήσης ούτε ένα χορό. Πρέπει να άπακούσω στη μητέρα μου. Έσύ όμως δεν πρέπει να μου ζητήσης το χορό, γιατί έγώ δεν θα μπορέσω να σου τόν άρνηθώ...»

Πήγα φυσικά, σ' αυτό τόν χορό μετά την άφιξι των Γκρεβίλ. Μά μόλις αντίκρισα την Μιράντα έγινα κατάχλωμος. Το πρόσωπό της ήταν κουρασμένο και τα μάτια της φανέρωναν μιá φοβερή μελαγχολία. Πλησίασα με τρόπο κοντά της και την ρώτησα:

— Πώς τά περνάς;

— Ήρθα για να σε δώ! Μ' άπάντησε...

— 'Αγάπη μου! Ψιθύρισα με τρυφερότητα.

— Σωπα! Μοῦ φώναξε έντρομη χωρίς νά με κυττάξη. Μή μοῦ μιλάς. Μὰς παρακολουθεῖ ἡ μητέρα!...

Αὐτὴ τῇ φορᾷ ἡ Μιράντα συνοδεύονταν πάντα ἀπὸ ἓναν νέο, ὁ ὁποῖος ἦταν ἐξαιρετικά εὐγενικός καὶ περιποιητικός μαζί της. Δυὸ φορές ἡ μητέρα της τὴν φώναζε κοντά της καὶ δυὸ φορές ἐκεῖνη προσποιήθηκε ὅτι συζητοῦσε γιὰ νὰ μὴ φύγῃ ἀπὸ κοντά μου. Τὴν ἴδια ταχτική ἀκολούθησε καὶ τὴν ὥρα πού θρискόταν στὸ κυλικεῖο. Ὁ νέος πού τὴν συνώδευε γίνονταν, δίχως νὰ τὸ θέλῃ, συνέννοχος της σ' αὐτὸ τὸ ξεγέλασμα τῆς μητέρας της. Μὰ ἡ Μιράντα φαίνονταν πάρα πολὺ ἐκνευρισμένη. Καταλάβαινα ὅτι ὑπέφερε πού της εἶχαν στερήσει τὴν ἐλευθερία της. Καὶ ξαφνικά, τὴν ὥρα πού διέσχισε τὴν αἰθούσα κλονίστηκε, ἔφερε τὸ χέρι της στὴν καρδιά της κι' ἐγείρε γιὰ νὰ σωριασθῇ ἀναισθητὴ κατὰ γῆς. Ὁ συνοδὸς της τὴν κράτησε δυνατὰ στὰ χέρια του. Τὴν μετέφεραν λιπόθυμη στὴ θεράντα. Ἡ οἰκοδόσποινα, ἡ κ. Γκρεβίλ, πολλοὶ καλεσμένοι, ἔσπευσαν νὰ ἰδοῦν τί συμβαίνει. Μὰ ἡ κ. Γκρεβίλ τοὺς καθυσχάσε:

— Δὲν εἶνε τίποτε, μὴν ἀνησυχεῖτε. Ἡ δεσποινὴ Γκρεβίλ εἶνε λίγο κουρασμένη. Θὰ τὴν οδηγήσω στὸ σπῆτι γιὰ ν' ἀναπαυθῇ. Αὐριο θὰ εἶνε πάλι, δροσερὴ κι' εὐθυμὴ ὅπως πρῶτα.

Ἐγὼ εἶχα καθήσει μελαγχολικός σὲ μιὰ γωνιά καὶ σκεφτόμουν μὲ θλίψι πὺ εἶχαν ἀρχίσει γιὰ μὰς ἡ πιὸ τραγικὴς στιγμὲς τοῦ ἔρωτός μας.

VIII

Κ Ἡ ἀλήθεια ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ θράδυ πέρασα φριχτὲς ὥρες ἀγωνίας. Δὲν εἶχα λάβει κανένα γράμμα τῆς Μιράντας κι' ἀνησυχούσα γιὰ τὴν ὑγεία της.

Γιὴν ἄλλη λοιπὸν ἡμέρα ἔτρεξα νὰ συναντήσω τὸν Λουκιανό. Τὸν παρεκάλεσα μὲ δάκρυα στὰ μάτια νὰ πάῃ στὴν ὁδὸ Μπαρμπὲ γιὰ νὰ μάθῃ πῶς ἦταν ἡ Μιράντα. Τὸν συνώδεψα μάλιστα μέχρι τὸ δρόμο της καὶ τὸν περίμενα λίγο πιὸ μακριὰ ἀπὸ τὸ σπῆτι.

Ὁ Λουκιανὸς ἦρθε μετὰ ἀπὸ ἓνα τέταρτο τῆς ὥρας. Τὸ πρόσωπό του ἦταν ἥρεμο, πράγμα πού ἔκανε τὴν καρδιά μου νὰ ἔρθῃ στὴ θέσι της.

— Ἡ Μιράντα, μοῦ εἶπε, δὲν ἔχει τίποτε σοβαρό, ἦταν καλύτερα, μὰ δὲν τὴν ἀφηναν ἀκόμη νὰ βγῇ ἀπὸ τὸ δωμάτιό της.

Ζήτησα τὴ συμβουλὴ τοῦ Λουκιανοῦ, μὴ ξέροντάς τί νὰ κάνω.

— Ἄν ἦμουν στὴ θέσι σου, μ' ἀπάντησε ἐκεῖνος δὲν θὰ ἔκανα τίποτε. Θ' ἀφηνά τὸν χρόνον νὰ ταχτοποιήσῃ τὰ πράγματα... Δὲν ξέρει κανεὶς τί τοῦ ἐπιφυλάσσει τὸ μέλλον... Διαφορετικά, φρόντισε νὰ ξεχάσῃς!...

Ὅλη ἐκεῖνη τὴν νύχτα δὲν κοιμήθηκα καθόλου. Μὲ τις πρῶτες ἀχτῖνες τοῦ ἡλίου σηκώθηκα ἀπὸ τὸ κρεβάτι μου καὶ ντύθηκα σὰν αὐτόματο. Ἐπειτα ἀρχισα νὰ περπατῶ μέσα στὸ διαμέρισμά μου μὲ τὸ κεφάλι ζαλισμένο ἀπὸ ἓνα σωρὸ ἀλληλοσυγκρουόμενες σκέψεις.

Ξαφνικά κάποιος κτύπησέ τὴν πόρτα μου. Κύτταξα τὸ ρολόι. Ἡ ὥρα ἦταν ἔντεκα. Ὁ ὑπηρετὴς μου μοῦ ἔφερε μιὰ γυναικεία κάρτα. Ἦταν τῆς κ. ντὲ Γκρεβίλ. Ἡ καρδιά μου πάγωσε καὶ πῆγα νὰ πάθω συγκοπή. Ὡ, ἦμουν βέβαιος ὅτι ἐρχόταν νὰ τοῦ ἀναγγεῖλῃ τὸν θάνατό τῆς Μιράντας! Ἐτρεξα λοιπὸν κοντὰ στὴ μητέρα τῆς ἀγαπημένης μου.

— Ἐμαθα, μοῦ εἶπε, ὅτι ἦρθατε σπῆτι γιὰ νὰ μάθετε νέα τῆς κόρης μου. Σκέφθηκα λοιπὸν σήμερον νὰ σὰς ἀπαλλάξω ἀπὸ αὐτὸν τὸν κόπο... Ἡ κόρη μου πάει πολὺ καλύτερα, μὰ ἡ κατάστασί της

ἀκόμη ἐμπνέει ἀνησυχίες. Θὰ θέλατε, κύριε, νὰ συζητήσουμε λίγο...

— Παρακαλῶ, ψιθύρισα, μ' ὅλη μου τὴν καρδιά, μάλιστα.

Ἡ κ. ντὲ Γκρεβίλ κάθησε ἀπέναντί μου.

— Ἐπειτα, μοῦ εἶπε, ἀπὸ τὸ γράμμα πού σὰς ἔστειλα ἀναγκάσθηκα νὰ προσέξω καλύτερα τὴ Μιράντα καὶ νὰ τὴν περιορίσω γιὰ τὶ τόσο ἐκεῖνη, ὅσο κι' ἐσεῖς δὲν κρατήσατε τὴν ὑπόσχεσι πού μοῦ δώσατε. Ὡστόσο εἶδα μὲ μὲ θλίψι ὅτι ἡ κατάσταση τῆς κόρης μου ἀπὸ ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα χειροτέρεψε πάρα πολὺ. Ἡ Μιράντα ἔχασε τὴν δροσιά της, ἀδυνάτησε, ἔχασε τὸν ὕπνο της καὶ κάθε στιγμὴ πού περνάει γίνεται χειρότερα. Οἱ γιατροὶ πού τὴν ἐξέτασαν μοῦ δήλωσαν ὅτι ἡ Μιράντα ὑποφέρει ψυχικὰ κι' ὅτι ἡ ἐπιστήμη τους εἰς τὴν ἰατρικήν, ἀδυνάτησε. Μὰ μόνον ἀπὸ ἔρωτα δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐσεῖς τὴν λατρεύετε. Μὰ μόνον ἀπὸ ἔρωτα δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ παντρευθῇ. Χρειάζεται καὶ νὰ ἔχῃ τὰ μέσα γιὰ νὰ ζήσῃ. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἡ ἐννοία σας εἶνε ἀδύνατος. Ἡ κόρη μου, σύμφωνα μὲ τὴν οἰκογενειακὴν παράδοσί μας, πρέπει νὰ σὰς ἐπισκεφθῶ... Ἦθελαν νὰ σὰς τῆς σειρὰς της. Νὰ γιὰτὶ ἦρθοι νὰ σὰς ἐπισκεφθῶ... Ἦθελαν νὰ σὰς τὸ πῶ μόνον μου καὶ νὰ πάρω τὴν ὀριστικὴν ἀπόφασί σας.

— Κυρία μου, τῆς ἀπάντησα, ἀγαπῶ τρελλὰ τὴν κόρη σας, αὐτὸ εἶνε ἀλήθεια. Μὰ ποτὲ δὲν πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό μου ἡ σκέψις ὅτι μποροῦσα νὰ τὴν παντρευθῶ.

— Σύμφωνα! Μὰ δὲν ἔχω καμμιά διάθεσι μ' αὐτὸ τὸν ἔρωτά σας νὰ κλονίζεται ἡ ὑγεία τῆς κόρης μου καὶ νὰ ὑποφέρῃ ὅπως τώρα... Ἄν λοιπὸν τὴν ἀγαπάτε πραγματικά, πρέπει νὰ φύγετε μακριὰ της. Θέλω νὰ ἰδῶ τὸ κορίτσι μου εὐτυχισμένο καὶ κανεὶς δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα, οὔτε ἐσεῖς, οὔτε κανεὶς ἄλλος νὰ τὸ βασανίζῃ μὲ τὰ ἀνόητα αἰσθηματά του καὶ μὲ τις φλυαρίες του.

Κύτταξα τὴν κ. ντὲ Γκρεβίλ. Τὸ πρόσωπό της ἔδειχνε τὸ σπαργμὸ τῆς καρδιάς της καὶ τὰ μάτια της εἶχαν θολώσει ἀπὸ τὰ δάκρυα.

Αὐτὸς ὁ μητρικὸς σπαργμὸς μ' ἔκανε νὰ πάρω τότε μιὰ τρομερὴ ἀπόφασιν. Καὶ τῆς ἀπάντησα:

— Θὰ κάνω ὅ,τι θελήσετε, κυρία μου! Θὰ γράψω στὴν δεσποινίδα κόρη σας ἓνα γράμμα. Μείνετε ἡσυχῇ. Θὰ εἶνε τὸ τελευταῖον... Καὶ ὑποκλίθηκα. Ἡ κ. ντὲ Γκρεβίλ φεύγοντας μοῦ ἔδωσε τὸ χέρι της, ἐνῶ μοῦ ἔλεγε:

— Βεβαιώθητε ὅτι λιπαῖμαι πάρα πολὺ γιὰ ὅ,τι συνέβη.

Φίλησα μὲ σοβαρότητα τὸ χέρι τῆς γυναίκας πού μοῦ εἶχε δολοφονήσει τὴν καρδιά μου καὶ τῆς ψιθύρισα:

— Σὰς παρακαλῶ, ὡς μὴ μιλάμε περὶ γι' αὐτὴ τὴν ἱστορία.

* * *

Ἐπειτα ἀπὸ λίγο ἔγραψα τὸ ἀκόλουθο γράμμα στὴ Μιράντα:

«Καταλαβαίνετε ὅτι δὲν μποροῦμε περὶ νὰ ζήσουμε μαζί. Ὅταν σὰς εἶδα νὰ λιποθυμάτε στὸ σπῆτι τῆς κ. Ζ... κατάλαβα ὅτι ὁ ἔρωτός μου ἀντὶ νὰ σὰς κάνῃ εὐτυχισμένη, σὰς στέρησε τὴν χαρὰ τῆς ζωῆς. Τί θὰ κάνουμε λοιπὸν ἀγαπημένη μου; Ὁ κόσμος εἶνε πῶς ἰσχυρὸς ἀπὸ ἐμὰς. Γι' αὐτὸ ἔχω τὸ θάρρος πρῶτος ἐγὼ νὰ σοῦ ζητήσω νὰ μὴν συναντηθοῦμε ποτὲ περὶ. Βλέπεις; Κατάφερα νὰ γράψω αὐτὴ τὴν λέξι. Ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ νομίσῃς ὅτι σ' ἀγαπῶ λιγώτερο. Μὰ μοῦ εἶνε ἀδύνατον περὶ νὰ σκεφθῶ ὅτι θὰ σὲ κάνω γυναῖκα μου. Ὅχι Μιράντα εἶνε ἀδύνατον νὰ ζήσουμε μαζί. Σκέφθηκα λοιπὸν ὅτι θὰ ἦταν καλύτερο νὰ χωριστοῦμε. Δὲν θὰ σοῦ γράψω περὶ καὶ δὲν θὰ σὲ ξαναἰδῶ γιὰ

— Άληθεια Ραούλ, μου φαίνεται ότι δεν έπαφες ν' αγαπᾶς την Γκρεβίλ. Γιολύ φοβούμαι μάλιστα ότι όλ' αυτά τα ταξίδια σου πηγαν χαμένα!...

— Δεν ξέρω, τί νά σου εἰπῶ! Ψιθύρισα. Μὰ ἀφοῦ ἐπιμένεις δὲν ντρέπομαι νά σου πῶ ότι ἐξακολουθῶ νά την ἀγαπῶ κι' ότι θά την λατρεύω σ' ὅλη τὴ ζωὴ μου.

X

ΑΡΧΙΣΑ πάλι νά ταξιδεύω. Καί νά, πού γιὰ τρίτη φορὰ τώρα βρίσκουμαι στήν Ἰταλία! Μὰ γιὰ πρώτη φορὰ κάνω αὐτὸ τὸ ταξίδι σαν ἕνας περιηγητής. Ἡν καρδιά μου τώρα δὲν τὴν πληγώνει ὁ πόνος καί τὰ μάτια μου δὲν θολώνουν ἀπὸ τὰ δάκρυα. Ἐχῶ ξεχάσει πειὰ τὴν Μιράντα; Αὐτὸ δὲν μπορῶ νά τὸ πῶ. Μὰ ἡ μορφή της ἔχει παῖει νά με κάνη νά ὑποφέρω κι' ἀποτελεῖ γιὰ μένα μιὰ γλυκεῖα καὶ παληὰ ἀνάμνησι.

Εἶχα ἐγκαταλείψει τὴν μελαγχολικὴ Ἑλβετία τὴν ἐποχὴ πού ὁ οὐρανὸς της γέμιζε ἀπὸ μαύρα συννεφᾶ, ἡ ἀτμόσφαιρα γίνονταν ὕγρὴ καὶ τὰ νερά της λίμνης Οὐρὶ πού τὸ καλοκαίρι ἦταν τόσα ἡρεμά τώρα κι' αὐτὰ ἀγρίευσαν. Ὅταν ὅμως πέρασα τὴν σήραγγα τοῦ Σαίν-Γκοτάρ ξαναβρῆκα τὸν ἥλιο, ἕναν ἥλιο θερμό, εὐθυμο, πού χάιδευε τὶς κορυφές τῶν βουνῶν κι' ἔκανε ν' ἀστράφτῃ ὁ σταυρὸς μιᾶς ἐκκλησίας. Καί παρὰ τὴν θερμότητα τοῦ ἡλίου δὲν τολμούσα νά τραῖξω τὰ στόρια τοῦ βαγονιοῦ γιὰτὶ ἤθελα νά βλέπω τὸ μαγευτικὸ τοπίο πού ἀπλώνονταν μπροστά μου καὶ νά λουζώμαι στὸ ἡλιακὸ φῶς.

Κι' ὕστερα ἄρχισε τὸ τραῖνο νά σταματᾶ λίγα λεπτὰ σὲ ἕνα σωρὸ μικροὺς καὶ χαριτωμένους σταθμούς: στὴ Μπιάσκα, στὴν Ὁζόκα, στὴ Μελίντε. Ἀπὸ αὐτὸ τὸ δρόμο εἶχα νά περάσω ἀπὸ τὸ 1901, δηλαδὴ σωστὰ δέκα ἔξη χρόνια! Κι' ὥστόσο θυμώμουν ὅτι εἶχε ἕνα τηλεγραφικὸ σταθμὸ καινούργιο πού ἔλαμπε ἀπὸ ὠμορφιά καὶ καθαριότητα.

Ἡ Μιράντα εἶχε τώρα δυὸ χρόνια παντρεμένη. Καί σκεφτόμουν μὲ μιὰ κρυφὴ κακία ὅτι ἀφοῦ δὲν ἔπαφε νά μ' ἀγαπᾶ καὶ νά με θυμᾶται, ἂν ἐρχόταν καμμιά φορὰ στὸ Μιλᾶνο θά περνούσαμε καλά. Θά ἔκανα στενὴ φίλη μου τὴν γυναῖκα πού ὠνειρεύομαι νά κάνω σύζυγό μου!

* * *

... Τώρα παρατήρησα ὅτι ἡ γραμμὴ κατέβαινε. Τὸ τραῖνο προχωροῦσε στήν ὕχθη τῆς λίμνης. Βρισκόμαστε στὸ Λουγκάνο. Ὁ Λουκιανὸς, πού ἦταν μαζί μου, ἔμενε γοητευμένος ἀπὸ αὐτὸ τὸ θέαμα καὶ διαρκῶς ἔμενε στὸν ἐξώστη τοῦ βαγονιοῦ μὲ μιὰ ἔκφρασι ἀδολῆς χαρᾶς στὸ πρόσωπό του.

Μιὰ στιγμὴ ἐγὼ τὸν πλησίασα καὶ τοῦ δήλωσα:

— Σκέφτομαι τὴ Μιράντα!... Εἶνε ἀδύνατο νά τὴν ξεχάσω. Τρελλαθῆκε ἀπὸ τὰ γέλια. Ὑστερα μὲ κύτταξε κατὰπληκτος καὶ μοῦ εἶπε:

— Ἐξακολουθεῖς λοιπόν, νά εἶσαι ἀκόμη ἕνας χαμένος ἄνθρωπος;

— Πές ὅ,τι θές, τοῦ δήλωσα, μὰ ἐγὼ ἐξακολουθῶ νά τὴν ἀγαπῶ.

— Τρελλάθηκες; Ἐπιμένεις νά πληγώσης πάλι τὴν καρδιά σου; Θές νά ξανανοίξης τὴν πληγὴ της, τὴν πληγὴ πού τρώμαξες νά

τὴν ἐπουλώσης. Ἄ, δὲν ἔπρεπε νά πάρουμε τὸ τραῖνο. Αὐτὰ ὅλα τὰ ρωμαντικὰ τοπία σοῦ ξυπνοῦν τὸν ἔρωτα στὴν καρδιά σου. Αὐτὰ σὲ κάνουν νά τὴν θυμᾶσαι.

Μπορεῖ ὁ Λουκιανὸς νά εἶχε δίκιο. Μὰ ἦταν γνωστὸ ὅτι δὲν εἶχα λησμονήσει οὔτε μιὰ στιγμὴ τὴν ἀγαπημένη μου.

* * *

Στὸ Μιλᾶνο πῆγα πάλι στὸ ἴδιο ξενοδοχεῖο πού εἶχε μείνει ἡ Μιράντα. Ζήτησα μάλιστα τὸν ἀριθμὸ τοῦ δωματίου στὸ ὁποῖο εἶχε ἀναπαυθῆ καὶ κοιμηθῆκε; στὸ ἴδιο κρεβάτι πού εἶχε ξεκουράσει τὸ πλαστικὸ της σῶμα. Ὅλη δὲ ἐκείνη τὴν νύχτα δὲν ἔκανα τίποτε ἄλλο παρὰ νά σκεφτώμαι τὴν Μιράντα.

Κι' ὕστερα ἀπὸ τὴν ἄλλη κιόλας ἡμέρα ἄρχισα μὲ τὸν Λουκιανὸ τὸ μεγάλο καὶ μορφωτικὸ ταξίδι μας στὶς πόλεις τῆς Ἰταλίας...

Τὸ Σεπτέμβριο βρεθήκαμε στὴ Βενετία. Εἶχαμε συντροφιά δυὸ γοητευτικὲς γυναῖκες τὴν Κλαίρη καὶ τὴν Μάριλαν πού μᾶς ἦταν ἀφώσιωμένες καὶ μὲ τὶς ὁποῖες προσπαθοῦσαμε νά ξεχάσουμε τὶς μελαγχολίες μας.

Αὐτὲς ἡ νέες τραγουδοῦσαν περιφῆμα καὶ παίζαν θαυμάσια κιθάρα. Κι' εἶσι τὴ νύχτα μέσα σὲ μιὰ ὠμορφὴ γόνδολα διασχίζαμε τὰ κανάλια τῆς Βενετίας τραγουδώντας ὠμορφες ρομάντσες κάτω ἀπὸ τὸ φεγγάρι. Ὅσοι μᾶς ἀκούγαν χαμογελοῦσαν μὲ καλωσύνη γιὰτὶ μᾶς νόμιζαν γιὰ δυὸ τρυφερά ζευγάρια ἐρωτευμένων πού εἶχαν ἔρθει σ' αὐτὴ τὴν πόλι τοῦ ἔρωτος γιὰ νά χαροῦν τὴν εὐτυχία τῆς ἀγάπης τους. Μ' αὐτὴ δὲν ἦταν ἡ ἀλήθεια. Μὲ τὴν Κλαίρη καὶ τὴ Μάριλαν μᾶς εἶχε συνδέσει μιὰ ἐφήμερη περιπέτεια τὴν ὁποία συνεχίζαμε μὴ ἔχοντας νά κάνουμε τίποτε καλύτερο.

Στὴ Βενετία θέλησα νά ἰδῶ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Σάντα Μαρία ντέι Μιράκολι, στὴν ὁποία ὅπως μοῦ εἶχε γράψει ἡ Μιράντα, εἶχε προσευχηθῆ κάποτε γιὰ μένα. Ἐτοί πῆγα ὁλομόναχος ἐκεῖ πέρα κι' ἀφοῦ θαύμασα τὰ πολύχρωμα μάρμαρα αὐτῆς τῆς μικρῆς ἐκκλησίας καὶ τὶς ἀριστουργηματικὲς εἰκόνες της, ἀναζήτησα κοντὰ στ' ἄγαλμα τῆς Παναγίας τὸ μέρος στὸ ὁποῖο εἶχε γονατίσει ἡ ἀγαπημένη μου γιὰ νά προσευχηθῇ. Κι' ἐκεῖ ἔκανα κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο. Καὶ ξαφνικὰ μέσα ἀπὸ τὴν καρδιά μου ξεπήδησε μιὰ φοβερὴ τύφι. Εἶχα ἀρχίσει νά συχαίνουμαι τὸν ἑαυτὸ μου. Μετανοοῦσα πού εἶχα χαρίσει τὶς τρυφερότητές μου σὲ μιὰ ἄλλη γυναῖκα κι' εἶχα πῆ καὶ σ' ἐκείνη ἕνα σωρ ἐρωτικὰ λόγια. Καὶ τὸ ἴδιο κιόλας θράδυ ἔγραψα στὴ Μιράντα τ' ἀκόλουθο γράμμα:

«Αγαπημένη μου, σοῦ ζητῶ συγγνώμην. Πῆγα στὴ Βενετία, μὲ μιὰ γυναῖκα πού δὲν ἀγαπῶ, ὅπως πῆγες κι' ἐσὺ μὲ τὸν ἄνδρα σου... Παρὰ τὸν μεγάλο ἔρωτα πού ἔχω γιὰ σένα, ὥστόσο δὲν μπόρεσα ν' ἀντισταθῶ στὶς ἀνθρώπινες ἀδυναμίες, οὔτε νά διατηρήσω τὴν ἀρετὴ τῆς ἀγάπης μας. Ἐλπίζω ὅτι θά με συγχωρήσης καὶ θά ἐξακολουθήσῃς νά με θεωρῆς καλὸ φίλο σου.»

Τὴν ἄλλη ἡμέρα στὴν Πιατσέττα συναντήσαμε ἕναν συγγενὴ τοῦ Λουκιανοῦ τὸν Πῶλ Σουρμέ. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἤξερα ὅτι συνδεόταν τόσο μὲ τὴν Λιλιάναν ὅσο καὶ μὲ τὴ Μιράντα. Γι' αὐτὸ ὁ Λουκιανὸς δὲν φάνηκε καὶ τόσο ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴν συνάντησί του, γιὰτὶ εἶχαμε μαζί τὴν Κλαίρη καὶ τὴν Μάριλαν.

Ὅσῳ ὁ Σουρμέ ἦταν ἕνας πολὺ εὐχάριστος τύπος. Λάτρευε κυριολεκτικῶς τ' ὠμορφο αὐτοκίνητό του καὶ μᾶς πρότεινε νά κάνουμε τὴν ἄλλη ἡμέρα μιὰ ἐκδρομὴ ὡς τὸ Καστελφράνκο.

Κι' αλήθεια πήγαμε πράγματι, εκεί πέρα, θαυμάσαμε τον «Τζιορτζιόνε» του Καστελφράνκο και την θύλα Μαζέρε, την οποία είχαν διακοσμήσει ο Βερονέζε κι' ο Αζόλο και στην οποία είχε πεθάνει η Κατερίνα Κορνάρο, η βασίλισσα της Κύπρου. Ύστερα γυρίσαμε πάλι στη Βενετία. Μά εκεί πέρα σ' αυτή την πόλι του έρωτος κάθε νύχτα τόσο έγω όσο κι' ο Λουκιανός, κυριευόμαστε από μια θανάσιμη μελαγχολία. Εκείνος σκεφτόταν την Λιλιάνα κι' έγω την αγαπημένη μου Μιράντα. Έτσι μάτια η Μαίρη κι' η Μάριλαν προσπαθούσαν να μάς διασκεδάσουν με την εύθυμία τους και την συντροφιά τους. Εμείς παραμένουμε σκυθρωποί κι' άμιλητοι. Κι' αυτό άναγκαζε την Μάριλαν να δηλώνη κάθε τόσο ότι η Βενετία είναι μόνο καλή για τους έρωτευμένους. Μά για τον άλλο όμως κόσμος είναι μια πόλι χωρίς καμιά χαρά και γεμάτη θάσανα...

* * *

Στο «Καφέ Φλόριαν» περίμενα σήμερα τον Λουκιανό, την Κλαίρη και τη Μάριλαν. Είχαν πάει κι' οι τρεις να επισκεφθούν ένα περιεμικό καράβι το οποίο άφου τάραξε όλο τον κόσμο με τις κανονιές του τα έξημερωματα, τώρα ήσυχάζε στο λιμάνι.

Στο «Καφέ Φλόριαν» έγω ωστόσο είχα βρή την ήσυχία μου. Μ' άρεσε άλλωστε αυτή η μικρή αίθουσα στα μαρμάρινα τραπέζια της οποίας είχαν γείρει πολλές φορές για να γράψουν τις έντυπώσεις τους ο Στανιόλ, ο Γκωτιέ κι' ο Μυσέ... Σ' αυτό το μπαρ σύχναζε ακόμη ο Καζανόβα, αυτός ο φοβερός «γόνος» των γυναικών και στο όποιο τέλος όπως αναφέρει η παράδοσι είχε πληρώσει για πρώτη φορά στη ζωή του τον έρωτα!

Σ' αυτό λοιπόν το κέντρο έρχόμουν κάθε ημέρα, την ώρα που οι δρόμοι καιγοντούσαν από τον ήλιο κι' όλος ο κόσμος άναζητούσε λίγο ήσυχία.

Πήγαινα εκεί πέρα για να ιδώ την όμορφη άνθοπώλιδα της πλατείας του Αγίου Μάρκου. Γιατί ακόμη και στο πρώτο ταξίδι μου στην Βενετία, ο παπούς μου μου είχε πη:

— Μη ξεχάσεις να δής αυτή την άνθοπώλιδα. Είναι η πιό έξυπνη κι' η πιό όμορφη γυναίκα της Ιταλίας.

Και πράγματι, η άνθοπώλιδα αυτή άν κι' είχε γεράσει πειά, διατηρούσε τα ίχνη της άλλοτε τόσο γοητευτικής όμορφιάς της κι' εκείνη την εκπληκτική ευγένεια με την οποία σάς προσέφερε ένα λαυλοῦδι. Ο Πόλ Σουρμέ που γύριζε στην πλατεία του Αγίου Μάρκου και χάζεγε τα περιστέρια, μ' άντελήφθηκε σε μια στιγμή κι' έτρεξε χαμογελώντας προς το μέρος μου.

— Έπί τέλους, μου φώναξε, βρήκα συντροφιά. Είναι τρομερό κανείς να γυρίζη μόνος του μέσα σ' αυτή την τεράστια πόλι.

Έπειτα ο Σουρμέ με πληροφόρησε ότι θα έφευγε σε λίγες ή-μέρες για μια μεγάλη κούρσα με τ' αυτοκίνητό του. Μου πρότεινε μάλιστα να μάς παρη μαζί του. Κι' έπειδή έγω δεν είχα πάει ποτέ ούτε στην Λοσίζη, ούτε στο Σπολέτο, του υποσχέθηκα ότι θα προσπαθούσα να πείσω το Λουκιανό να φύγουμε από την Βενετία.

* * *

Στο τέλος του Σεπτεμβρίου θρισκόμαστε στη Φλωρεντία. Είχαμε πειά κουρασθή από τις επισκέψεις στα μουσεία και τους αρχαιολογικούς τόπους. Είχαμε βαρεθή τις πινακοθήκες και τις εκθέσεις και τώρα άναζητούσαμε μια ήρεμη γωνιά για να ξεκουρασθούμε.

Στη Φλωρεντία είχαμε θάσει το βράδυ και τ' αυτοκίνητο του Σουρμέ σταμάτησε στο πρώτο καλό ξενοδοχείο που συναντήσαμε. Άνεθήκαμε γρήγορα στα διαμερίσματά μας, κάναμε ένα καλό μπάνιο, ξαπλώθηκαμε στα κρεβάτια μας και κοιμηθήκαμε μακαρίως. Έπειτα την ώρα του γεύματος κάναμε την τουαλέτα μας και κατεθήκαμε στο έστιατόριο. Διαλέξαμε φυσικά, μια γωνιά για να μη μάς ένοχλή ο θόρυβος του κόσμου κι' άφωσιωθήκαμε στις συζητήσεις μας.

Ξαφνικά όμως, ο Λουκιανός, μου έσπρωξε το χέρι και μου φώναξε:

— Κιὰ κύτταξε εκεί κάτω, στο πέμπτο τραπέζι δεξιά!...

Γύρισα προς τα εκεί το κεφάλι, μα την ίδια στιγμή έγινε κατάχλωμος. Είχα δη την Μιράντα και την Λιλιάνα μαζί με μια εύθυμη συντροφιά να διασκεδάζουν. Ο Σουρμέ μόλις τις άντελήφθη κι' αυτός έκατέλειψε το τραπέζι του και με ξεφωνητά χαράς έτρεξε να τις συναντήσει. Και φυσικά τον άκολουθήσαμε κι' εμείς.

Η Μιράντα μου έδωσε το χέρι της κι' έγω έσκυφα και το φίλησα με σεβασμό και μ' ένα χαμόγελο εύχαριστήσεως, όπως φιλάει κανείς το χέρι μιας γνωστής κι' όμορφης κυρίας. Η Μιράντα έπίσης δεν έδειξε καμιά ταραχή. Συζητήσαμε μαζί πάνω από μια ώρα, μιλήσαμε για την Ιταλία και τ' άξιοθαύμαστα έργα τέχνης της, για τα μαγευτικά τοπία της και για το γοητευτικό της κλίμα. Η Μιράντα δεν φαινόταν καθόλου στενοχωρημένη. Δεν έκρυβε μάλιστα τη χαρά της που μάς είχε συναντήσει έτσι έντελως άπρόοπτα στη Φλωρεντία.

— Αυτό θά πη τύχη! Ψιθύρισε και μου χαμογέλασε με καλωσύνη.

Κι' έγω τότε κατάλαβα ότι δεν είχα πέσει θύμα όφθαλμοπάτης, ότι δεν άνειρευόμουν, αλλά ότι πράγματι, εκείνη η κυρία που μου μιλούσε με τόσο θάρρος και με τόσο έλευθερία ήταν η Μιράντα, εκείνο τ' άγνo και παρθενικό πλάσμα που τόσο είχα άγαπήσει και που είχε θασανίσει πάρα πολύ τα νεανικά μου όνειρα.

Μά πόσα είχε αλλάξει! Τώρα φαινόταν τολμηρή, εύθυμη, γεμάτη ζωή. Θα έλεγε κανείς ότι από δώ και πέρα πραγματοποιούσε ό,τι περνούσε από το κεφάλι της.

Όστόσο δεν μπορούσα να ξεχάσω ότι ήταν η γυναίκα ενός άλλου. Κι' αυτό μου χαλούσε όλα μου τα όνειρα.

* * *

.. Θα ήθελα τώρα να ξέρω όλες τις στιγμές εκείνης της άλη-σμόνητης θράδυας. Θυμάμαι ότι έπειτα από μερικές κοινές φράσεις που είχαμε ανταλλάξει για αυτή την παραξενιά της τύχης να μάς συγκεντρώση όλους σ' ένα τραπέζι ο Σουρμέ, ο Λουκιανός κι' έγω συγκινήσαμε την εύθυμη αυτή συντροφιά και γυρίσαμε πάλι στο τραπέζι μας. Μά από τη θέσι που καθόμουν μπορούσα να βλέπω καλά τη Μιράντα και να παρακολουθώ κάθε κίνησή της. Και τότε πρόσεξα μερικά πράγματα που είχαν αρχίσει πάλι να ταραίζουν την καρδιά μου. Πράσεξα: παραδείγματος χάριν, ότι η Μιράντα ενώ πρώτα ήταν ζωηρή κι' εύθυμη κι' είχε μια μεγάλη έλευθερία στις κινήσεις της, τώρα το πρόσωπό της είχε πάρει ξαφνικά μια ελαφρά μελαγχολική έκφρασι, μιλούσε πάρα πολύ λίγο κι' άπέφευγε να κυττάζη προς το μέρος μου. Στα χείλη της έπίσης διαγράφονταν ένα χαμόγελο στενοχώριας και πίκρας.

Ναί, έτσι ξαφνικά εκεί που δεν το περίμενα, μ' είχε άντικρύσει μπροστά της ύστερα από πέντε όλόκληρα χρόνια χωρισμού.

Βέβαια, εκείνη τη στιγμή είχε διατηρήσει την ψυχραιμία της. Μά κατόπιν όταν πάλι έμεινε μόνη, άρχισαν να την βασανίζουν η αισθηματικές μας άιαμνήσεις, όλα τα τρυφερά λογία που είχαμε ειπεί, όλες, ή υποσχέσεις μας, θυμώταν άκόμη τις φλογερά γραμματα που είχαμε ανταλλάξει και θα σκέφτονταν ότι κι' εγώ έκανα λίγα μέτρα από αυτήν τις ίδιες μελαγχολικές σκέψεις.

Ξαφνικά μη άντέχοντας στόν πειρασμό γύρισε τό κεφάλι και με κύτταξε κατά πρόσωπο. Ήταν ή πρώτη φορά που τόλμουσε να κάνει αυτό τό πράγμα. Είδα τό βλέμμα της να είνε γεμάτο φώς και να κρύβη τις σκέψεις μιάς ήρεμης ζωής. "Επειτα όμως τό φώς αυτόν των γοητευτικών ματιών άρχισε να σκοτεινιάζει, τό βλέμμα της να γίνεται περίλυπο και μιά στιγμή, από τις άκρες των ελεφάντων της είδα να κυλούν άσυναίσθητα δυό δάκρυα.

Ναί, ή Μιράντα, εκείνη την στιγμή θρηνούσε τόν χαμένο έρωτά μας. Από τόν τρόπο επίσης που με κυττούσε είχα καταλάβει ότι ήταν άπαρηγόρητη, που είχε στερηθή τα χάδια μου και τα φιλιά μου. Μέσα σ' εκείνο τό μελαγχολικό βλέμμα της που είχε ξεχασθή στο πρόσωπό μοι, διάσφαζε όλη την ιστορία της ζωής της που έκανε πέντε χρόνια μακριά μου άναζητώντας μάτια την εύτυχία.

Καύμένη Μιράντα, έν' όλοι οι άνθρωποι άγαπούσαν πραγματικά κι' άν όλοι πίστευαν και λάτρευαν σάν Θεό τόν έρωτα, ο κόσμος θά ήταν πολύ διαφορετικός. Τό ξέρω, δέν πρέπει να με κυττάζεις έτσι. Ξέρω πόσο υπέφερε και πόσο άκόμη από τό βάθος της καρδιάς σου σέ κάνει να υποφέρεις, ο έρωτάς μου. Μά δέν φταίω εγώ, Μιράντα, για όλη αυτή την ιστορία. Ή μητέρα σου σέ πήρε, ένω σ' άγαπούσα κι' άκόμη σ' άγαπώ τόσο πολύ για να σέ δώση σ' έναν άσωτο, έναν ήλιθιο της νυχτερινής ζωής της κοσμοπόλεως. "Ω! Είμαι βέβαιος ότι πολλές φορές θα έκανες την σύγκρισί του μαζί μου. Κι' είμαι άκόμη βέβαιος ότι τόν συζάηκες γι' αυτό. Ναί, Μιράντα, καταλαβαίνεις ότι είνε όχι μόνο διανοητικά κατώτερός μου, μά κι' ότι δέν ήταν άξιος της αγάπης σου. "Ελα, σώπασε. Μη παίρνεις αυτό τό παραπνεμένο ύφος. Θα δής μιά ήμέρα ότι όλα θα διορθωθούν.

Κι' αυτή ή κουβέντα των ματιών μας κράτησε αρκετή ώρα. Τέλος ή ίδια ή συντροφιά της έκανε την Μιράντα να συνέλθη και να προσέξει στο τραπέζι της.

Κι' ή Μιράντα, άφοι άλλη μιά φορά μου χαμογέλασε, έσκυψε πάνω από τό πιάτο της κι' άρχισε να τρώη δίχως όρεξι, πράγμα που καθως έβλεπε άνησυχούσε τους φίλους της.

Ο Πάωλ Σουρμέ όμως μ' έκανε να συνέλθω από τους ρεμβασμούς μου. Αυτός ο άνθρωπος που δέν έκανε τίποτε στη ζωή του, που έχανε τις ώρες του χαζεύοντας τις βιτρίνες των δρόμων και κυνηγώντας δίχως επιτυχία τις όμορφες γυναίκες, είχε κυριευθή τώρα από μιά άκατάσχετη φλυαρία. Ή παρουσία της Λιλιάνας και της Μιράντας του είχε έρεθίσει τα νεύρα του, όπως έναν ταύρο τό κόκκινο πανί. Είχε ζωηρέψει, μιλούσε μ' ένα σωρό χειρονομίες, έλεγε άνοστες κουβέντες και κάθε τόσο κύτταζε πότε την άγαπημένη μου και πότε την Λιλιάνα με μιά τόσο μεγάλη αυθάδεια που πολλές φορές έννοιασα την επιθυμία να σπάσω τό ποτήρι της σαμπάνιας στο φαλακρό κεφάλι του.

Τό γεύμα ώστόσο τελείωσε δίχως να συμβή τίποτε. "Επειτα ή συντροφιά της Μιράντας κι' έμεις συναντηθήκαμε πάλι στο σαλόνι. Εκεί πειά είχαμε όλο τόν καιρό για να μιλήσουμε για χιλιά δυό πράγματα. Ή Μιράντα μου άνέφερε μ' ένα γοητευτικό χαμόγελο ότι είχε επισκεφθή και τις πέντε όμορφες και ρωμαντικές λίμνες

της Ιταλίας κι' ότι βρίσκονταν τώρα δυό ήμέρες στη Φλωρεντία για να ξεκινηρασθή.

— "Ω! στέναξε, τό ταξίδι άκόμη και στόν Παράδεισο είνε κουραστικό άν δέν έχη κανείς μιά συντροφιά που να τόν καταλαβαίνη. Ανατρίχιασα. Αυτά τα λογία της Μιράντας ήμουν βέβαιος ότι ήταν μιά προκλησις. "Ήθελε να μ' άναγκάση να της όμολογήσω όλη την πεζότητα της σημερινής ζωής μου, όλες τις άπογοητεύσεις, όλες τις χαμένες στιγμές που είχα περάσει στα διάφορα λιμάνια. Μά εγώ κράτησα την ψυχραιμία μου. Θεωρούσα κομικό να κλαίω και να στενοχωριέμαι πειά για έναν έρωτα που ήταν αδύνατο να μου δώση την χαρά. Δέν ήθελα άκόμη να λέω λογία του άνέμου. Βέβαια ή Μιράντα ήξερε πόσο την άγαπούσα. Ήξερε επίσης ότι ούτε μιά στιγμή ή εικόνα της δέν είχε φύγει από την σκέψι μου, μά για ποιό λόγο να της τό πω; Για ποιό λόγο να την κάνω να μου όμολογήση τις άπογοητεύσεις της ζωής της; "Επειτα δέν ήταν σωστό, δέν ταίριαζε σ' έναν άντρα να πληγώνη μιά γυναίκα με τις ίδιες τις άδυναμίες της. "Ω! "Όχι! ή Μιράντα έπρεπε να μείνη για μένα τό ιδανικό εκείνο πλάσμα που μ' είχε κάνει να νιώσω την ώμορφιά μιάς σεληνοφώτιστης νύχτας και τη γλώσσα των λουλουδιών. Γι' αυτές τις εύτυχισμένες ώρες που είχα περάσει κοντά της δέν ήθελα τώρα να της κάνω μιά παρατήρησι. Δέν ήθελα να της πω ότι την εύρισκα πιό πολύ όμορφη, πιό περισσότερο γυναίκα, πιό επιθυμητή. Δέν ήθελα ούτε έχι ο ίδιος να παραδεχθώ ότι μετά τό γάμο της ή Μιράντα, είχε γίνει μιά από εκείνες τις έντυπωσιακές κουκλές των σαλονιών που χαρίζουν τόσο φτηνά τό χαμόγελό τους και που σέρνουν πίσω τους ένα έπιτελείο θαυμαστών. "Όχι, δέν ήθελα να χαλάσω τό πιό όμορφο όνειρό μου. Κι' ή Μιράντα παρατήρησε αυτή την προσπάθειά μου.

— Ραούλ, μου υπθύρισε, έλάτε, ή ζωή χρειάζεται θάρρος! Πρέπει κανείς να την αντιμετώπιζει με τόλμη για να μπορη να την δαμάση. Έλάτε πέστε μου τί σκέφτεσθε για μένα; Τό ξέρω ότι έπαψα πειά να είμαι εκείνη ή άθώα και ρωμαντική ύπαρξι που σάς έγγραφε φλογερά έρωτικά γράμματα, που ξενοχτούσε στη βεράντα του πύργου της και που έκλαιγε από τόν πόνο του χωρισμού σας. Τώρα είμαι πειά γυναίκα! Μοιάζω κι' εγώ μ' εκείνα τα κορίτσια που μόλις πάντρευθουν, από τόν πρώτο κιόλας μήνα της νέας ζωής τους αλλάζουν χαρακτήρα και γίνονται άγνώριστες. Θυμάστε πόσο φρόνιμο κορίτσι ήμουνα; "Ε, λοιπόν σήμερα με θεωρούν την πιό εύθυμη, την πιό τρελλή, την πιό άσυλλόγιστη γυναίκα του κόσμου... Χαίρουμαι τη ζωή μου, Ραούλ, τη ζωή που περνά τόσο γρήγορα, που δέν έφέρει κανείς από που άρχίζει και που τελειώνει.

— "Υστερα μόνη της ή Μιράντα με πληροφορήσε:

— Ο άντρας μου θα περάση άκόμη ένα μήνα στη Ντωβίλ. "Επειτα θα πάη στο Μπίαρριτς. Θα συναντηθούμε στο Σπαλάτο... Μέχρι τότε θα είμαι μόνη, Ραούλ, Μπορείτε να έπωφεληθήτε άν θέλετε, αυτής της μοναξιάς μου.

— Νά έπωφεληθώ; Απόρησα κατάπληκτος. Τί θέλετε να πητε Μιράντα; Ποιά σκέψι σας έκανε να πητε αυτά τα λογία; Τόσα χρόνια που με ξέρετε έκανα ποτέ κατάχρησι της άδυναμίας σας; Έπωφεληθήκα ποτέ μιά στιγμή που έσεις ήσαστε πρόθυμη να κάνετε μιά τρέλλα;

— "Όχι, όχι, φίλε μου!... Κι' αυτό άκριβώς είνε τό μεγάλο, τό άσυγχώρητο λάθος σας. Ή γυναίκες, όλες ή γυναίκες, δέν άγαπούν παρά μόνο τους ανθρώπους που τις βοηθούν να κάνουν τρέλλες στη ζωή τους. Έσεις δέν είσατε από αυτούς. Γι' αυτό τό λόγο χωρίσαμε. Άν δέν είχατε αυτή την έκπληκτική λογική θα ήμα-

σε δίπλα μου χωρίς καμμιὰ τύψη, πρόθυμη νὰ μοῦ χαμογελάσῃ καὶ νὰ κρεμασθῇ πάλι μὲ τρυφερότητα στὸ χέρι μου.

Ἐμένα ὅμως πονοῦσε ἡ καρδιά μου. Δὲν τολμοῦσα ὥστόσο νὰ πιστέψω ὅτι εἶχε συμβῇ. Νομιζα ὅτι εἶχα δὴ ἓναν ἐφιάλτη. Ὅτι εἶχα δὴ ἓνα ὄνειρο. Ἐρχόντουσαν στιγμὲς ὥστόσο πού δὲν ἀναγνώριζα πειὰ τὴ Μιράντα. Κι' αὐτὸ μοῦ προξενοῦσε μιὰ ἀπερίγραπτη θλίψη στὴν καρδιά μου.

Καὶ ξαφνικά, γιὰ νὰ πῶ κάτι, ῥώτησα:

— Προηγουμένως, μοῦ εἶχατε πῆ ὅτι ἔχετε ἓνα παιδί. Τὸ ἔχετε φέρεῖ μαζί σας;

— Ὁχι, ὄχι, ἐσπευσε νὰ μ' ἀπαντήσῃ. Εἶνε μαζί μὲ τὴν μαμὰ, στὴν ἐξοχή.

— Τ' ἀγαπάτε;

— Θεέ μου, τί ἐρώτησι! Ἀπόρησε ἡ Μιράντα. Καὶ βέβαια τ' ἀγαπῶ μ' ὅλη τὴ δύναμι τῆς καρδιάς μου.

— Κι' ὁ ἄλλος;... Ἐκανα μὴ τολμώντας νὰ προφέρω τ' ὄνομα τοῦ συζύγου της.

— Κι' ἐκεῖνος τὸ λατρεῖ...

Καταλάβα ὅτι ἡ Μιράντα εἶχε συνέλθει πειὰ ἀπὸ τὴν αἰσθηματικὴ ἐξαψί της κι' ὅτι υπεράσπιζε τώρα τὴν καινούργια εὐτυχία της μὲ μιὰ φοβερὴ κακία ἐναντίον μου.

Ὡστόσο ἐγὼ δὲν λυπώμουν πού τῆς εἶχα ὁμολογήσει ὅτι ἐξακολουθοῦσα νὰ τὴν ἀγαπῶ. Μὰ δὲν ὑπῆρχε καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι κι' αὕτῃ μὲ λατρεῖ. Μὰ εἶχε πειὰ γίνεῖ γυναίκα, ἦταν μητέρα ἐνὸς χαριτωμένου παιδιοῦ κι' ἀσφαλῶς ποτὲ δὲν θὰ μοῦ ἐξωμολογεῖτο αὐτὸ τὸ φλογερὸ αἰσθημά της.

Μὰ δὲν ἦταν ὅμως μιὰ ἐντιμὴ γυναίκα;

Αὐτὸ δὲν τολμοῦσα νὰ τὸ φαντασθῶ. Ἦμουν βέβαιος ὅτι ἀγαποῦσε κιόλας τὸν ἄνδρα της ἢ μάλλον εἶχε συνθίσει τὴ συντροφιά του κι' αὐτὸ νόμιζε ὅτι ἦταν ὁ ἔρωτας! Μὰ ἐξακολουθοῦσε ἀκόμη νὰ ἔχῃ ἀδυναμία σὲ μένα. Φαινόταν ἀπὸ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο μοῦ μιλοῦσε, ἀπὸ τὸ βλέμμα της, ἀπὸ τὴν ἀφοσίωσι πού μοῦ ἔδειχνε κι' ἀπὸ τὸ θάρρος μὲ τὸ ὁποῖο μοῦ ἐμπιστευόταν τὴν καρδιά της.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ φάνηκε νὰ ἔρχεται ὁ Λουκιανὸς κι' ἡ Λιλιάννα πρὸς τὸ μέρος μας. Κατάλαβα ὅτι εἶχαν ἀνησυχήσει ἀπὸ τὴν ἀπουσία μας κι' ὅτι μᾶς ἀναζητοῦσαν.

— Τί γίνετε; Φώναξε ἡ Λιλιάννα. Ἐμεῖς νομιζάμε ὅτι μᾶς τὸ εἶχατε σκάσει. ..Καὶ γέλασε. Ὁ Λουκιανὸς ὅμως δὲν εἶπε τίποτε. Ἦταν λιγάκι χλωμὸς καὶ φαινόταν ταραγμένος. Ἡ στάσι του μοῦ φανέρωνε ὅτι ὁ αἵτοχος φίλος μου θὰ εἶχε ὑποφέρει πολὺ ἀπὸ τὴν συντροφιά τῆς Λιλιάννας. Ποιὸς ξέρει πόσο θὰ τὸν εἶχε βασανίσει ἡ κ. Ρενὼ μὲ τὴν φιλαρέσκειά της καὶ τὴ μανία πού εἶχε νὰ εὐχαριστῆται ἀπὸ τὸν πόνο του.

Μὰ ἐγὼ ἔκανα ὅτι δὲν κατάλαβα τίποτε. Ἔτσι συζήτησα λίγους μὲ τὴν Λιλιάννα γιὰ τὴν ὀμορφιά τῆς νύχτας. Μὲ τὴν ἀφίξι τοῦ λόρδου Ὁουεν καὶ τῆς γυναίκας του ἡ αἰσθηματικὴ ἐκείνη νύχτα εἶχε τελειώσει.

Τὴν ὥρα πού χωρισθήκαμε φίλησα μὲ σεβασμὸ τὸ χέρι τῆς γοητευτικῆς λαίδης Ὁουεν, τῆς Λιλιάννας καὶ θέλησα νὰ φιλήσω καὶ τὸ χέρι τῆς Μιράντας. Μὰ ἐκείνη τὸ τράβηξε ξαφνικά ἀπὸ τὸ χέρι μου. Δὲν ἤθελε νὰ ὑποφέρῃ τὴ φλόγα τῶν χειλιῶν μου.

— Ὁχι, ὄχι, μοῦ εἶπε σιγὰ. Μὴ μὲ φιλάτε! Μὴ κάνετε μεγαλύτερα τὸ μαρτύριο τῆς ἀπόλυτης μοναξιάς μου. Ἀφήστε με νὰ συνέλθω ἀπὸ αὕτῃ τὴν περιπετειώδη νύχτα. Ἀφήστε με νὰ σκεφθῶ. Ἄν καταλάβω ὅτι δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ξεχάσω ὅπως μοῦ παρουσιάσθηκατε ἀπόψε, τολμηρὸς σὰν ἄνθρωπος πού δὲν ἀγαπάει, θὰ σᾶς γρά-

ψω καὶ θὰ σᾶς ὀρίσω μιὰ συνέντευξι...

Κι' ἔφυγε διασπαστικά, δίχως νὰ γυρίσῃ τὸ κεφάλι της, δίχως νὰ μοῦ χαμογελάσῃ, λὲς καὶ τὴν καταδίωκαν ἢ ἀναμνήσεις της.

* * *

Τὴν ἄλλη ἡμέρα το πρωὶ πῆγα μόνος νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν Περούζ. Σ' αὕτῃ τὴν πόλι ἐν εἶχα πάει ποτὲ μου ἂν κι' ἤξερα ὅτι παρουσίαζε ἐξαιρετικὸ ενδιαφέρον. Κι' ἀλήθεια σ' αὐτὸν τὸν περίπατο μοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ θαυμάσω τὶς ὀμορφες ἐκκλησίες της, τὰ παλαιὰ ἀνάκτορά της μὲ τὰ χρωματιστὰ μάρμαρα καὶ τὰ γοητευτικὰ βουνὰ τὰ ὁποῖα ὑπὸλιναν αὐτὸ τ' ὀμορφο τοπίο.

Τὸ μεσημέρι βρέθηκα στὴ μέση μιᾶς μικρῆς πλατείας πού εἶνε μπρὸς τὴν ἐκκλησία τοῦ Σάν-Μπερναντίνου. Ὁ ἥλιος ἦταν ἀνυπόφορος. Σκέφθηκα τότε νὰ πάω νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν Μιράντα καὶ νὰ ζητήσω τὴ φιλοξενία της. Θὰ μὲ δεχόταν ὅμως ἄραγε μὲ χαρὰ καὶ τρυφερότητα ἢ θὰ μὲ κυτοῦσε μ' ἓνα ἐχθρικό βλέμμα πού εἶχα τολμήσει ν' ἀνακατευθῶ στὴν οἰκογενειακὴ ζωὴ της;

Ὁ ἔρωτος μοῦ ὅμως γι' αὕτην δὲν ἦταν πειὰ τόσο μεγάλος. Τὰ τελευταῖα γεγονότα τοῦ εἶχαν κόψει τὶς πὺδ ὀμορφες φτεροῦγες τους. Ἔτσι εἶχα ἀρχίσει νὰ ἐξετάζω πάλι κάθε πράξι μου μὲ τὴν λογική.

Γι' αὐτὸ τὸ λόγο κιόλας στεκόμουν ἀναποφάσιτος μπρὸς σ' αὕτῃ τὴν ἐκκλησία, μὴ ἔβλεπτας ἂν θὰ ἔπρεπε νὰ γυρίσω πίσω στὸ ξενοδοχεῖο μου ἢ νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν Μιράντα.

Ἐκείνη τὴν στιγμὴ ὅμως ἄκουσα κάποιον νὰ μὲ φωνάζῃ μ' εὐθυμία. Περιέργως γύρισα τὸ κεφάλι κι' εἶδα μὲ κατὰπληξί μου τὸν λόρδο Ὁουεν νὰ συνοδεύῃ τὴν Μιράντα. Ἐγὼ ἔμεινα θαμπωμένος ἀπὸ τὴν ὀμορφιά αὐτῆς τῆς γυναίκας. Τὸ πλαστικὸ σῶμα της ξεπηδοῦσε ἀπὸ μιὰ διάφανη μουσελίνα καὶ ὀλόκληρη ἀχτινοβολοῦσε ἀπὸ ὀμορφιά.

Ὅταν ὁ λόρδος Ὁουεν ἀπομακρύνθηκε γιὰ νὰ πάρῃ μερικὲς φωτογραφίες, ἡ Μιράντα μοῦ δήλωσε μ' ἓνα χαμόγελο:

— Εἶμαι πάρα πολὺ εὐθυμὴ σήμερα, γιατί πῆρα μιὰ μεγάλη ἀπόφασι. Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα δὲν θὰ σᾶς ἐπιτρέψω νὰ μιλήσουμε πειὰ γιὰ τὸ παρελθόν. Θέλω νὰ τὸ ξεχάσω. Ἡ ζωὴ νὰ μὲν ἀρχίσει ἀπὸ χθὲς τὸ βράδυ. Ὅλα τ' ἄλλα, οἱ ρωμαντικοὶ ἔρωτες κι' ἡ ἀλληλογραφίες ἦταν παιδικὰ παιχνίδια. Λοιπὸν ἂν μοῦ ὑποσχεθῆτε ὅτι ποτὲ ἄλλοτε δὲν θὰ μοῦ μιλήσετε γιὰ τὸ παρελθόν, θὰ σᾶς πάρουμε μαζί μὲ τὸν Λουκιανὸ καὶ τὴν Λιλιάννα στὴν Ὀμπρί. Ἄν ὄχι, τότε θὰ σᾶς ξεχάσουμε δῶ πέρα. Ὡστόσο αὐτὸ τὸ ταξίδι θὰ εἶνε τόσο ὀμορφο!...

— Ἀλλοίμονο!... Φώναξα. Προκειμένου νὰ σᾶς χάσω, σᾶς ὑπόσχομαι ὅτι θέλετε...

— Λαμπρά! Ἐκανε ἐνθουσιασμένη ἡ Μιράντα. Ἔτσι μ' ἀρέσετε. Τώρα λοιπὸν μπορῶ νὰ σᾶς πῶ ἀκόμη ὅτι δὲν ἐλησμόνησα τίποτε... Εἶμαι δὲ εὐτυχισμένη πάρα πολὺ πού βρίσκουμαι κοντά σας.

* * *

Στὸ ξενοδοχεῖο σύμφωνα μὲ τὴν παράκλησι τοῦ Σουρμέ δειπνήσαμε ὅλοι μαζί. Ἡ θέσι μοι ἦταν δίπλα ἀπὸ τὴν Μιράντα. Τὴν ἐνοιωθα λοιπὸν πάρα πολὺ κοντά μου καὶ συχνὰ μὲ τὰ πόδια μας παίζαμε ὅπως τὰ παιδιὰ! Ἐγὼ ἐκνευρισμένος ἀπὸ αὕτῃ τὴν διαρκὴ ἐπαφὴ τοῦ πλαστικοῦ σώματος τῆς φίλης μου εἶχα ἀρχίσει νὰ

πίνω άφθονο κρασί για να κρύβω την ταραχή μου. Στο τέλος του δείπνου ήμουν πειά μεθυσμένος και έκτος έαυτού. Η Μιράντα κατάλαβα ότι διασκέδαζε μαζί μου. Τόσο όμως ήταν το θάρρος μου, ώστε μετά τα μεσάνυχτα της είχα κλείσει ένα ραντεβού. Ναι, ή Μιράντα θα έρχόταν στο διαμέρισμά μου. "Ήθελε να της δανείσω ένα ώμορφο ρομάντσο. Κι' εγώ κάνοντας ότι δεν καταλάβαινα τί σημασία είχε αυτή ή επίσκεψί της, της δήλωσα:

— Βεβαίωθηκε, κυρία μου, ότι θα σάς άρεση πάρα πολύ αυτό το βιβλίο. Είναι πάρα πολύ αισθηματικό.

Και γέλασα ήλίθια.

Θεέ μου πόσο κι' εγώ ό ίδιος είχα αλλάξει!

Όστόσο ήμουν εύχαριστημένος. Πέρασα με την άγαπημένη μου Μιράντα, που ήταν τώρα ή γυναίκα ενός άλλου, δέκα πέντε ήμέρες εύτυχίας. Μισό μήνα έρωτος. Η Μιράντα ήταν ξετρελλαμένη μαζί μου. Είχε άφεθη σ' αυτή την περιπέτεια μ' όλη τη δύναμη της ψυχής της. Δεν ήθελε να σκέφτεται ότι όλα αυτά μία ήμέρα θα τελείωναν κι' ότι ό καθείς θα έπρεπε ν' ακολουθήση το δρόμο του.

Μά ούτε κι' εγώ έκανα αυτή τη σκέψη. Είχα παρασυρθη από την φλόγα του πάθους μου και δεν μ' ένοιαζε παρά μονάχα πώς θα χαίρομουν περισσότερο τα φιλιά και τα χάδια της Μιράντας.

Μετά τόν γεύμα όλοι άποσύρθηκαν στα δωμάτιά τους για να στείλουν άναμνηστικές κάρτες στους φίλους τους και στους γνωστούς τους. Εγώ άφωσιώθηκα να γράψω στο ήμερολόγιό μου, τις έντυπώσεις μου. Μά ή καρδιά μου ήταν τόσο πλημμυρισμένη από τόν έρωτα της Μιράντας που δεν έγραφα, παρά μόνο γι' αυτήν. Μά συχνά, σε κάθε φράση, σε κάθε σελίδα, ξεπετιώταν ένα φοβερό έρώτημα:

— Τί επρόκειτο να γίνει; Πώς θα μπορούσε να συνεχισθ ή αυτή ή ιστορία; Ήταν δυνατό να εξακολουθούσα αυτές τις ένοχες σχέσεις με την Μιράντα; Ήταν σωστό να την παρασύρω σε μία περιπέτεια; Βέβαια ή Μιράντα μέχρι της στιγμής τουλάχιστον ήταν ξετρελλαμένη μαζί μου κι' ήταν ένθουσιασμένη από αυτήν την νέα φάση του έρωτός μας. Της άρεσε που ζούσαμε διαρκώς μαζί από τόν πρωί μέχρι τόν βράδυ, δίχως να μάς κατασκοπεύη κανείς και δίχως να φοβώμαστε κανέναν. Άλλωστε όλη εκείνη ή εύθυμη συντροφιά είχε τα μυστικά της. Κι' ό Λουκιανός κι' ή Λιλιάνα κι' ή γοητευτική λαίδη Όουεν. Ό καθένας λοιπόν πρόσχε μόνο την εύτυχία του και δεν τόν ένοιαζε καθόλου για τόν άλλον. Η Μιράντα εν τούτοις με διασκέδαζε συχνά, γιατί έπαιρνε ξαφνικά ένα άυστηρό ύφος και μου δήλωνε μ' έπισιμότητα:

— Άγαπητέ μου φίλε!...

Μά έπειτα από λίγο συνεχόταν, παρεσύρετο από τόν έρωτά της, έρριχνε τα χέρια της γύρω στο λαιμό μου και με φώναζε με μία φωνή γεμάτη περιπάθειο:

— Ραούλ, άγαπημένε μου Ραούλ...

Κι' ή ήμέρες κι' ή νύχτες περνούσαν τόσο εύτυχισμένες που άρχισα να φοβάμαι για ό,τι μου έπεφύλασσε τόν μέλλον...

* * *

Ό Λουκιανός ένα από σ' αυτά τα βράδια ήρθε και με βρήκε στο δωμάτιό μου και με ρώτησε:

— Είσαι εύτυχισμένος;

Τού άπάντησα με μία έρώτησι:

— Κι' εσύ;

— Ω, είμαι υπερβολικά εύτυχισμένος, μου δήλωσε. Άνακάλυ-

ψα μία καινούργια Λιλιάνα γεμάτη έρωτα και τρυφερότητα. Μία Λιλιάνα που είναι πάρα πολύ γυναικεία. Μιλήσαμε όλο τόν πρωί μαζί γι' αυτές τις ιστορίες. Όστόσο ό Λουκιανός ήταν λυπημένος λίγο, γιατί ή Λιλιάνα δεν παραδεχόταν ότι αυτές ή σχέσεις τους ήταν ένας φλογερός έρωτας, αλλά ότι ήταν ένα «φλέρτ». Τί περιέργες που είναι ή γυναίκες!

— Κι' όστόσο, στέναξε ό Λουκιανός, είμαι βέβαιος ότι ή Λιλιάνα μ' αγαπάει, ότι είναι ξετρελλασμένη μαζί μου... Κι' εσύ, Ραούλ, πώς πάς με τη Μιράντα;

— Ω, εγώ τ' άπάντησα, μέχρι πρό όλίγων ήμερών ακόμη ζούσα σ' ένα κόσμο που βρίσκονταν πολύ μακριά από τήν πραγματικότητα, σ' ένα φανταστικό κόσμο. Χρειαζόταν ή Μιράντα όμως να έρθη σε μία στιγμή άδυναμίας για ν' άποκαλυφθ ποιος ήταν ό άληθινός δρόμος της αγάπης μας.

Κατάλαβα ότι ό Λουκιανός δεν πίστεψε στα λόγια μου. Ήξερε τόν χαρακτήρα μου κι' ένοιωθε ότι ήταν άδύνατο να μ' εύχαριστή αυτή ή ζωή με τη Μιράντα. Υποπτεύονταν μάλιστα ότι ήμουν λιγάκι άπογοητευμένος. Και δεν είχε άδικο.

* * *

Σήμερα βρίσκόμεν όλομόναχος στο σαλόνι μαζί με την Μιράντα. Καθόμουν κοντά της στο πιάνο και γυρίζα τις σελίδες τών βιβλίων της μουσικής. Ένοιωθα την Μιράντα κοντά μου κι' ή καρδιά μου πνίγονταν από τήν συγκίνησι. Η μουσική επίσης μ' έκανε να είμαι πιο τρυφερός και πιο αισθηματικός μαζί της.

Μά συχνά ή σκέψη ότι σε έχτώ ήμέρες θα χωριζόμαστε μ' άναστατώνει την ψυχή μου. Και της τόν είπα χαϊδεύοντας τα ώμορφα μαλλιά της. Μά εκείνη μου έκλεισε μ' ένα παθητικό φιλι τόν στόμα. Δεν ήθελε ν' άκούση τίποτε για τόν μέλλον. Είχε άφωσιωθ στο παρόν.

— Αύριο; Στέναξε, τί θα γίνει αύριο; Ποιος ξέρει;... Μπορεί και να μ' ή ζούμε αύριο, Ραούλ!...

Αυτή ή μοιρολατρεία της με σκανδάλιζε. Και θύμωνα, γιατί δεν έκανε τίποτε για να συγκρατήση την εύτυχία της, ή όποια της έφευγε από τήν ζωή της.

Μά έμένα ή σκέψη ότι σε λίγες ήμέρες θα χωριζόμαστε με τρέλαινε.

Η ιδέα επίσης ότι σε πέντε ήμέρες ή Μιράντα θα έπεφτε πάλι στην άγκαλιά του συζύγου της και θα άφωσιώνονταν σε εκείνον μ' έκανε έξαλλο από τόν πάθος μου. Και κατάλαβα ότι δεν υπήρχαν λέξεις που να μπορούν να έξωτερικέψουν τόν σπαραγμό της καρδιάς μου.

* * *

Αύριο τόν πρωί θα έφευγε ή Μιράντα. Όλα είχαν τελειώσει πειά. Στις πέντε ή ώρα γυρίζοντας στο ξενοδοχείο είχε βρή ένα τηλεγράφημα τού συζύγου της. Ό άνδρας της βρίσκόταν στο Όρσιέ-το και περίμενε τήν έπομένη, όλη την εύθυμη συντροφιά της γυναίκας του.

Είχαμε συμφωνήσει να προχωρήσουμε μαζί μέχρι τόν Σπολέτο. Έπειτα από ένα λευκό δρόμο φτάσαμε σε μία έκκλησία. Κι' εκεί μείναμε πάνω από μία ώρα μιλώντας για τόν έρωτά μας. Η Μιράντα φορούσε μία τουαλέττα ταξιδιού και στενοχωριώταν ότι ενώ την έβλεπα ότι θα έφευγε από κοντά μου, όστόσο δεν είχα βρή να

της πώ δυό τρυφερές λέξεις.

Ξαφνικά όμως έπεσα στην άγκαλιά της μ' ένα ξέσπασμα του φλογεροῦ έρωτός μου, της φώναξα:

— Πάμε νά φύγουμε Μιράντα. "Ελα νά ζήσουμε μαζί. Ξέχασε τους όλους!... Πές ότι ήτ'ν ένα κακό όνειρο πού πέρασε.

Μά ή Μιράντα μέ κύτταξε μέ σοβαρότητα και μου δήλωσε:

— Ξέρεις πολύ καλά φίλε μου, ότι δέν πρόκειται νά σ' άκολουθήσω. Ξέρεις ότι πάντα έκανα τό καθήκον μου έστω κι' άν ό έρωσ μου υπέφερε σκληρά από αυτό τό πράγμα.

— Μά άφού σ' άγαπώ, τρελλά! Της φώναξα.

— Τό ξέρω, μά δέν μπορώ νά κάνω διαφορετικά. Δέν μπορώ ν' άρνηθώ τις υποχρεώσεις μου.

Κι' έφυγε από κοντά μου σάν νά την κυνηγούσαν.

* * *

Τό ίδιο θράδυ ή άγωνία μου είχε φθάσει πειά στον μεγαλύτερο βαθμό του μαρτυρίου. Ήταν ή τελευταία νύχτα πού θρискόμουν μέ την Μιράντα. Άύριο τό πρωί θά έφευγε και δέν θά είχα πειά καμιά έλπίδα νά την σφιζώ στην άγκαλιά μου.

Καθισμένος μπρός στο γραφείο του διαμερίσματός μου πίεζα τό κεφάλι μου μέ τά δυό μου χέρια γιατί ένοιώθα ότι θά μου έφευγε τό μυαλό. Πρώτη φορά είχα έρθει σέ μία τόσο τραγική άπελπισία. "Αν δέν είχα δώσει τό λόγε μου στην κ. ντέ Γκρεβίλ ότι ποτέ πειά δέν θά γυρίζα στο Παρίσι, άν όλη αυτή την ιστορία μου δέν την ξέραν όλοι οι φίλοι μου, θά μπορούσα ν' άκολουθήσω την Μιράντα, έστω και μέ κίνδυνο νά έξευτελισθώ. Μά τώρα μου ήταν άδύνατο. "Επρεπε νά μείνω μακριά από τό Παρίσι, μακριά από την μόνη γυναίκα πού λάτρεψα. Μά πώς θά ζούσα; Πώς ήταν δυνατό ύστερα από όσα συνέβησαν νά ζήσω μακριά της;

Δέν ξέρω πόση ώρα έμεινα καθισμένος εκεί πέρα και θυσι-σμένος στην άπελπισία μου. Τώρα στο ξενοδοχείο όλοι ήσυχάζαν και όλα τά φώτα του είχαν σβύσει. Μόνο τό δικό μου φώς έμενε άναμμένο. Κι' αυτή άκόμη ή Μιράντα παρά τη στενωχρία της και τά δάκρυά της για τό χωρισμό μας σκεφτόμουν, ότι μ' είχε ξεχάσει κι' ότι είχε κοιμηθί.

Στις τρεις ή ώρα όμως τη νύχτα άκούστηκε νά κτυπά έλαφρά ή πόρτα του διαμερίσματός μου. "Επειτα τό πόμολό της γύρισε άργά και στην είσοδο του δωματίου φάνηκε ή Μιράντα. "Εβγαλα μία κραυγή έκπλήξεως και τινάχθηκα όρθιος!

— Σεις έδώ; Αυτή τη ώρα, ψιθύρισα έντρομος...

Μά ή Μιράντα μου έκανε νόημα νά σιωπάω. Παρατήρησα ότι είχε έρθει κοντά μου δίχως νά προσθέση τίποτε στην νυχτερινή της τουαλέτα. Ήταν χίλιες φορές περισσότερο γοητευτική. Κάθησε σ' ένα ντιβάνι και μέ φωνή ήρεμη, μου είπε:

— Με συγχωρείς πού σ' άνησυχώ, μά πρέπει νά σου όμολογήσω ότι κατάλαβα πώς σ' άγαπώ πάρα πολύ κι' ότι μου είναι άδύνατο νά φύγω μακριά σου.

Κι' ύστερα μου δήλωσε:

— Ραούλ, θέλεις νά πεθάνουμε μαζί; Θες νά θυσιασθώμε στη φλόγα του έρωτός μας; Είναι ό μόνος τρόπος για νά μη χωρισθώμε.

Δέν μπόρεσα νά συγκρατήσω τά δάκρυά μου. Ή σκέψι ότι ή Μιράντα ήταν άποφασισμένη νά θυσιάση τη ζωή της για τόν έρωτά μας μ' έκανε τρελλό από την εύτυχία μου.

— "Οχι, όχι, της φώναξα, δέν θέλω νά πεθάνουμε! Πρέπει νά ζήσουμε και ν' άγαπηθώμε άκόμη πιο πολύ.

— Τότε στέναξε, εκείνη, θά πεθάνω μόνη!...

Παρ' όλη την ταραχή μου σκέφθηκα τό φοβερό σκάνδαλο πού θά έσοπούσε και τό θόρυβο πού θά προκαλούσε αυτή ή διπλή αύτοκτονία μας. Κι' άνατρίχιασα. Είχα σκεφθί ξαφνικά τό παιδί της Μιράντας, αυτό τό άθώο πλάσμα πού θά τό θάρραινε σ' όλη του τη ζωή αυτό τό μοιραίο διάβημα της μητέρας του.

Και μέ την ψυχρή λογική του ανθρώπου πού ξέρει ν' άντιμετωπίζει την πραγματικότητα, σκέφθηκα ότι ή Μιράντα δέν είχε τό δικαίωμα νά πεθάνη, γιατί ήταν μητέρα. Ναι, ήταν υποχρεωμένη νά σύρη τό σταυρό του αίσθηματικού μαρτυρίου της μέχρι τό τέλος της ζωής της. Και της τό είπα και προσπάθησα νά την κάνω νά συνέλθη.

Ή Μιράντα πεσμένη στην άγκαλιά μου, έκλαιγε διαρκώς και προσπαθούσε νά μέ πείση νά πεθάνουμε:

— Αυτά όλα είναι προφάσεις, μου δήλωνε. Είσαι δειλός! "Αγαπάς την ζωή σου γι' αυτό δέν θέλεις νά πεθάνης! Είσαι άνάξιος της μεγάλης αγάπης μου.

"Ως τό πρωί μείναμε άγκαλιασμένοι στο διαμέρισμά μου. Στις πρώτες άκτίνες της αύγής ή Μιράντα είχε συνέλθει πειά. Τώρα δέν θασανίζονταν από τόν φοβερό εφιάλτη του θανάτου. Τό πρόσωπό της είχε πάρει μία έκφρασι έγκαρτερήσεως και κατάλαβα ότι είχε άποφασίσει νά υποταχθί στην τραγική τύχη της.

— "Ας έλπίσω, μου δήλωσε την ώρα πού έφευγε από τό δωμάτιό μου, ότι αυτή ή συμβουλή σου, δέν θά μέ κάνη νά μετανοήσω πικρά!...

Την έσφισα στην άγκαλιά μου και την φίλησα πολλές φορές στο στόμα. Μετά δυό ώρες τό τραίνο την έπαιρνε μακριά μου. Με δακρυσμένο βλέμμα έβλεπα την άμαξοστοιχία νά φεύγη από τό σταθμό... Για λίγο μέσα σ' εκείνο τό πρωί του φθινοπώρου έβλεπα ένα λευκό μαντήλι πού έκινείτο σέ σημείο άποχαιρτισμού. Ήταν ή τελευταία άνάμνησι του φλογεροῦ έρωτά μου. Από δώ και πέρα άρχιζε μία ζωή δίχως χαρά.

* * *

Είδα τη Μιράντα μετά από δέκα χρόνια. Ήξακολουθούσε νά είναι γοητευτική και νά μ' άγαπάη. Την είχα συναντήσει στη Ρώμη. μου έσφισε μέ τρυφερότητα τό χέρι. Και σέ μία στιγμή πού, ό νέος πού την συνώδευε, τό παιδί της, είχε άπομακρυνθί λίγο μου δήλωσε:

— Σ' εύχαριστώ Ραούλ για ό,τι έκανες για μένα. Σ' εύχαριστώ πού μ' επανέφερες στον ίδιο δρόμο της ζωής. Σ' εύχαριστώ άκόμη κι' έξ όνόματος του παιδιού μου...

Και μου χάιδεψε τό χέρι. Μά έγώ δέν της άπάντησα. Κύτταζα πολύ την ώμορφη γυναίκα στο μάτια και σκεφτόμουν ότι θά μπορούσα νά κάνω κάθε θυσία για νά την βλέπω νά είναι εύτυχισμένη. Κι' αυτό ήταν ή μεγαλύτερη άπόδειξι της αγάπης πού ένοιώθα γι' αυτήν, μιας άγίας πού θά έξακολουθούσε ως τόν τάφο.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΗ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΚΟΡΑΙΕ ΖΟΥΒ

ΕΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑ

Σελίδες από το 'Ημερολόγιο του κατασκόπου Τζών Χήρστ, ο οποίος δολοφονήθηκε στην έρημική βίλλα του, στη Μουριγιόν, την.. Αύγουστου 1932, χωρίς ν' ανακαλυφθούν μέχρι σήμερα οι δολοφονοί

Την είδα ένα θολό απόγευμα να περνάει τυλιγμένη σε μία μακρυά κάπα, από το δρόμο που απλώνεται σαν φίδι κάτω από την ψηλή τοποθεσία, στην οποία είχε χτισμένη η βίλλα μου. Δεν μπόρεσα να διακρίνω το πρόσωπό της και να καταλάβω αν ήταν νέα ή περασμένη στα χρόνια, όμορφη ή άσχημη. Μά ή ξαφνική εμφάνισή της γυναίκας αυτής μέσα στη μελαγχολία του φθινοπωρινού εκείνου δειλινού, έρριξε την καρδιά μου σε μία ιπαράξενη ταραχή.

Από τον καιρό, που φεύγοντας από την Αγγλία, εγκατεστάθηκα στο Μουριγιόν, το μικρό αυτό γαλλικό παραθαλάσσιο χωριό, κι' έπιασα μία βίλλα σε μία έρημη τοποθεσία, ζω μόνος μου, χωρίς συντροφιά, χωρίς καμιά διασκέδαση... Μά, όχι, όχι! Δεν είπα την αλήθεια. Έχω ένα σύντροφο στη μοναξιά μου, ένα σύντροφο που δεν μ' αφήνει ούτε στιγμή από το πρώτο ως το βράδυ με το πολυθρόνου τραγοῦδι του, — τη θάλασσα, την άπειραν τη θάλασσα, τον Ατλαντικό Ωκεανό, που απλώνεται κάτω από τον εξώστη της βίλλας μου, ξεδιπλώνοντας τα κύματά του λίγα μέτρα μακριά από το βρόμο, από τον οποίο είδα να περνά, ένα θολό απόγευμα, μία γυναικεία σιλουέτ-

τα, τυλιγμένη σε μία μακρυά κάπα...

Είμαι κουρασμένος, τρομερά κουρασμένος. Τα τέσσερα χρόνια, που πέρασα ως κατάσκοπος, κατά τη διάρκεια του μεγάλου πολέμου, με τσάκισαν, μου κλόνησαν το νευρικό σύστημα, μ' έκαναν να γεράσω πρόωρα. Όποιος δεν ανακατάθηκε στον πολυύπλοκο αυτό μηχανισμό, που λέγεται «Κατασκοπεία», δεν μπορεί να καταλάβει πόση αγωνία, πόση οδυνηρή υπερένταση των νεύρων, πόση διανοητική έξαψη δοκιμάζουν οι μυστικοί πράκτορες, οι άνθρωποι που πολεμούν όχι με χειροβομβίδες και όπλοπολυβόλα, αλλά με τη δύναμη του μυαλού τους...

Γιατί όμως να τα ξαναθυμάμαι όλα αυτά; Αφίσα την πατρίδα μου και ήρθα και κάθησα στην έρημη αυτή βίλλα, όσο το δυνατό πιο μακριά από τους ανθρώπους — κοντά στη θάλασσα, που νανουρίζει όλους τους πόνους και άποκοιμίζει όλες τις θλίψεις... — άκριβώς για να ξεχάσω τα περασμένα, να ξανάβρω την πνευματική και ψυχική μου ισορροπία...

Ξαφνικά, όμως, μία γυναικεία σιλουέττα πέρασε από μπροστά μου σαν καπνός μέσα στη θολή ατμό-

σφαιρα ενός φθινοπωρινού απόγευματος, και χάθηκε σαν καπνός...

Γιατί ή σιλουέττα αυτή να με ρίξει σε ταραχή; Γιατί ή παρουσία μιας γυναίκας να με κάνει να νοσταλγίσω τον κόσμο που τον απαρνήθηκα — να με κάνει να λαχταρήσω τις μεγάλες, τις πολυθρόνες και φωτισμένες πολιτείες, στις οποίες βασιλεύουν το άρωμα και το γέλιο της γυναίκας; Θά ήταν πολύ νόστιμο αλήθεια, αν εγώ, ο Τζών Χήρστ, ένας από τους πιο ψυχραίμους κατασκόπους της Αγγλίας, να έρωτευόμουν πυρά τη θέλησή μου μια σκιά...

Θυμάμαι τώρα πώς ούτε ή Σόνια δεν μπόρεσε να με σαγηνεύσει... Καύμένη Σόνια! Πού να βρίσκεται τώρα, τι να κάνει, άρα γε;... Ήταν ή ωραιότερη γυναίκα που γνώρισα στη ζωή μου... Ήταν Γερμανίδα. Μικρή ακόμα — δεκαοχτώ μονάχα χρόνων... Γινίκαμε μαζί φίλοι στο Λίβερπουλ, στα 1917... Προσπάθησε να με σαγηνεύσει, να με κατακτήσει... Χαμένο όμως πηγυνη οι κόποι της... Ή «Ιντέλλιτζενς Σέρβις» μου είχε αναθέσει τότε ν' ανακαλύψω μερικούς

αυστριακούς κατασκόπους, που είχαν εγκαταστήσει το στρατηγείο τους στο Λίβερπουλ. Έπιασα στενές γνωριμίες με τη Σόνια, με την ελπίδα ότι θα μπορούσε να μου φανεί χρήσιμη στην αποστολή μου, γιατί συχνά την άκουσα να μιλά με περιφρόνηση για τους πατριώτες της... Φαίνεται πως εκείνη μ' έρωτεύτηκε... Μου άρεσε πολύ... Καταλάβαινα πως θα μπορούσα να την αγαπήσω... Μά δεν είχα ούτε καιρό, ούτε μυαλό για αισθηματικές τρυφερότητες... Και αντιστάθηκα με παγερή αδιαφορία στον ξανθό πειρασμό...

Μία μέρα, την έχασα από το Λίβερπουλ... Και αργότερα έμαθα, πως ή κοπέλλα αυτή ήταν ή άρχηγός των αυστριακών κατασκόπων, που δεν μπόρεσα να τους ανακαλύψω!

Τί μ' έχει πιάσει:

Γιατί κάθε βράδυ, μόλις αρχίζει να βραδυάζει, στέκομαι στον εξώστη της βίλλας μου και κυττάζω μ' αγωνία το βρόμο, με την ελπίδα να δω να περνάει και πάλι ή γυναικεία σιλουέττα με τη μακρυά κάπα;

Γιατί νοιώθω ένα παράξενο και αναιτίο πόνο στην καρδιά; Γιατί αισθάνομαι τόσο έντατικά την ανάγκη ν' αφήσω το κεφάλι μου να γείρει σ' ένα γυναικείο στήθος; Γιατί να ξαναθυμάμαι και τις πιο άσημαντες συνομιλίες που κάναμε με τη Σόνια — τον καιρό ακόμα που ή Γερμανίδα αυτή ήταν για μένα μία άθωα παιδούλα, τον καιρό που καταλάβαινα ότι θα μπορούσα να την αγαπήσω;

Είπε περασμένα μεσάνυχτα τώρα που ξανακάθουμαι στο γραφείο μου για να γράψω στο 'Ημερολόγιό μου την παράξενη σκηνή που είδα πριν από μία ώρα...

Καθόμουν στον εξώστη και κύτταζα τ' άσημένα κυματάκια της θάλασσας, όταν, ξαφνικά, στο φως του φεγγαριού, διέκρινα μία μικρή θάρ-

κα να πλησιάζει στην παραλία και ν' αράξει κοντά σ' ένα βράχο. Από πού έρχόταν αυτή ή θάρκα και ποιοι ήσαν οι επιβάτες της που βγήκανε να κάνουν ένα νυχτερινό θαλασσινό περίπατο ως τὰ μέρη μας; Πρόσεξα καλύτερα — από τον εξώστη μου μπορούσα να δω καλά τι γίνεται στην ακροθαλασσιά — και λίγο έλειψε να ξεφωνίσω από την κατάπληξή μου, όταν παρετήρησα να βγαίνει από τη θάρκα και να περπατήσει στην άμμο μ' ευκυνήσια ή γυναικεία σιλουέττα!... Ύστερα ή θάρκα, στην οποία είχαν μείνει δυο άνδρες — τους έβλεπα καλά — απομακρύνθηκε σιγά - σιγά.

Ένα σωρό ερωτήματα πλημμύρισαν άμέσως το μυαλό μου — σχετικά βέβαια με τη μυστηριώδη άφιξη εκείνης της σκιάς, με το σκοπό της

έπισκέψω της... Καί, ξαφνικά, χωρίς να καλοσυλλογιστώ τι κάνω ξαναμπήκα στο δωμάτιό μου, πέρασα ένα πανωφόρι, κυτέθηκα τρεις — τρεις τις σκάλες, βγήκα από τη βίλλα μου κι' έτρεξα προς την ακροβαλακισιά, π' προσέχοντας συνειδητά μήπως με αντιληφθώ ή άγνωστη γυναίκα, ενώ κατέβαινα τη βουνοπλαγιά.

Κρυμμένος πίσω από ένα δέντρο, είδα τη σιλουέττα να προχωρή στον παραθαλάσσιο δρόμο, γυρνώντας κάθε τόσο το κεφάλι της άριστερά και πίσω, σαν να φοβόταν μήπως γίνει αντιληπτή. Την παρακολούθησα με μεγάλη προφύλαξι, θαδίζοντας ανάμεσα στους θάμνους που στόλιζαν την άκρη του δρόμου και τέλος, είδα τη σιλουέττα να μπαίνει σε μια καλύβα που βρισκόταν στην άλλη άκρη του χωριού. Ή καλύβα αυτή χρησίμευε άλλοτε — καθώς μου είπαν — για σταθμός χωροφυλακής, με έμεινε από καιρό έρημη και άκατοίκητη...

Ή καρδιά μου χτύπησε δυνατά... και με πόνο ανυπόφορο. Τρόμαξα όταν κατάλαβα ότι το αίσθημα που δοκίμαζα τότε ήταν ζήλεια... Δεν μου έμεινε ή παραμικρή αμφιβολία ότι ή γυναίκα εκείνη θα πήγαινε να συναντήσει στην έρημη καλύβα τον φίλο της.

Περίμενα μια ώρα έξω από τη καλύβα, χωρίς να δώ την άγνωστη να ξαναβγαίνει... Και με την καρδιά θαρεια, γύρισα σπίτι μου σαν πικραμένος και απογοητευμένος, καταλαβαίνοντας ότι από τη στιγμή που βεβαιώθηκα πως ή γυναίκα εκείνη άνηκε σε άλλον άρχισα να την αγαπώ με απελπισμένο πάθος...

...Και τώρα, ενώ γράφω στο Ημερολόγιό μου αυτές τις γραμμές, νοιώθω το μυαλό μου να σαλεύει με τη σκέψη πως ή άγνωστη, ή αγαπημένη μου σιλουέττα, ή γυναίκα που λατρεύω, χωρίς να την έχω δει στο πρόσωπο, δέχεται τα έρωτικά φιλήματα ενός άλλου !...

Ή σιλουέττα ξανάρθε με τη θάρκα και ξαναπήγε στην έρημη καλύβα. Δεν είχα τη δύναμι να την ακολουθήσω κι' αυτή τη φορά... Έξάλου, τι είχα να κερδίσω;... Εκείνα που έμαθα, μ' έπεισαν ότι δεν έπρεπε να έχω πειρά καμιά έλπίδα...

Σημερώνει...

Απόψε την νύχτα, μ' έπιασε ή περιέργεια να δώ πότε θα έφευγε ή άγνωστη από την καλύβα — από την αγκαλιά του αγαπημένου της. Ναί, με κατέλαβε ξαφνικά ή νοσηρή αυτή έπιθυμία. Θέλησα να ανοίξω μόνος μου περισσότερο, με τα νύχια μου, την πληγή της καρδιάς μου. Και πέρασα πέντε ολόκληρες ώρες καθισμένος στον εξώστη μου, με φλογισμένο μέτωπο, παρ' όλο το διαπεραστικό κρύο που έκανε, καπνίζοντας την μια πίπα κατόπιν της άλλης, απολαμβάνοντας σαν σαδιστής το σκληρό μαρτύριο που επέβαλλε στον ίδιο τον εαυτόν μου...

Κατά τα χαράματα, ή θάρκα που έφερε τα μεσάνυχτα την άγνωστη, ξαναγύρισε. Σε λίγο, φάνηκε στο δρόμο και ή σιλουέττα, επιστρέφοντας από την καλύβα. Πήδησε μέσα στην θάρκα — και το όραμα χάθηκε μέσα στην πρωινή ομίχλη.

Ορθιος στον εξώστη, έσφιγγα τις γροθιές μου με αδύναμη έλπίσιν !

Δεν μπορώ πειρά ν' αντέξω σ' αυτό το μαρτύριο. Όταν θα ξανάρθω ή σιλουέττα, θα την ακολουθήσω, θα μπό ξαφνικά στην καλύβα για να δώ ποιός είναι ο άντρας που της δίνει ραντεβού εκεί, για ν' αντικρύσω επί τέλους και την ίδια στο πρόσωπο και...

...Τι θα κάμω ύστερα; Ούτ' εγώ δεν ξέρω !...

Ή θάρκα με την άγνωστη γυναίκα ξανάρθε απόψε. Μόλις ή σιλουέττα πήδησε έξω κι' άρχισε να προχωρή προς την άπομένη καλύβα, βγήκα πίσω από το δέντρο που μ' έκρυβε τη στιγμή εκείνη κι' άρχισα να παρακολουθώ την μυστηριώδη γυναίκα...

Ή σιλουέττα μπήκε στην καλύβα, χωρίς να μ' αντιληφθώ... Περίμενα ακόμα λίγο έξω. Αμέσως ώρμησα κι' εγώ προς την καλύβα και άοχι-

σα να χτυπώ την πόρτα, φωνάζοντας :

— Άνοιχτε ! Άνοιχτε !

Δεν έλαβα καμιά άπάντησι. Ξαμαθρόντησα τη θύρα. Κανείς δεν μου άνοιξε. Δεν μπορούσα πειρά να κρατηθώ. Έδωσα μια δυνατή κλωτσιά της πόρτας, έσπασα τη λεπτή κλειδαριά της και θρέθηκα στο έσωτερικό της καλύβας... Μά δεν είδα κανένα εκεί μέσα...

Μά τι έγινε ή σιλουέττα ; Την είδα με τα μάτια μου να μπαίνει εκεί μέσα... Ποι είχε πάει ; Ποι είχε κρυφτεί ;

Προχώρησα μηχανικά στη μέση της καλύβας, προσπαθώντας ν' ανακαλύψω την πόρτα κανενός άλλου δωματίου... Σε μια στιγμή τα βλέμματά μου έπεσαν στο τραπέζι. Και είδα ανοιγμένο ένα χάρτη της Γαλλίας, σημαδεμένο έδώ κι' εκεί με κόκκινες μολυβιές... Δίπλα στο χάρτη, ήσαν ένας διακόστης, κυάλια και διάφορα χαρτιά, με σημειώσεις σχετικές με τις στρατιωτικές δυνάμεις της Γαλλίας !

Τότε τα κατάλαβα όλα !

Ή μυστηριώδης γυναίκα, ή σιλουέττα που είχα αγαπήσει, ήταν μια κατάσκοπος. Και ή κατάσκοπος αυτή έρχότανε στην έρημη καλύβα για σκοπούς που άφορούσαν την άποστολή της !

Το πρώτο αίσθημα που δοκίμασα, μόλις έκανα αυτή την ανακάλυψι, ήταν μια άπέραντη χαρά !... Τι μ' ενδιέφερε αν ή γυναίκα εκείνη κατασκοπούσε τη Γαλλία ! Εκείνη που μ' ενδιέφερε έμένα ήταν πως ή σιλουέττα δεν πήγαινε στην καλύβα για να συναντήσει ένα φίλο της !... Ή άγνωστη δεν άνηκε σ' άλλον, δεν περνούσε τη νύχτα της στην αγκαλιά ενός άλλου !... Ένοιωθα την έπιθυμία να ξεφωνίσω, να τραγουδήσω από τη χαρά μου !

Ενώ όμως έρριχνα γύρω μου άγανιόδη βλέμματα, προσπαθώντας ν' ανακαλύψω την άγνωστη για να της πώ πόσο την αγαπούσα, για να της οφίξω στην αγκαλιά μου, — ήμουν έτοιμος και να της ύποσχεθώ ακόμα ότι θα την βοηθήσω σε ό,τι μου ζητήσει !... — είδα ξαφνικά ένα

άπό τα σανίδια του τοίχου ν' ανοίγει σιγά - σιγά και να προβάλλει από μέσα ένα χέρι που κρατούσε ένα περιστρόφο. Και ή κάνη του περιστρόφου αυτού ήταν γυρισμένη έναντίον μου !...

Ο τοίχος ήταν κούφιος, σχηματίζοντας μια κρυψώνα. Εκεί θα κρύφτηκε ή άγνωστη όταν μ' άκουσε να χτυπώ την πόρτα, χωρίς να προφθάσει να κρύψει το σημαδεμένο χάρτη. Και τώρα ήθελε να με σκοτώσει, για να μη της χαλάσω τα σχέδια...

Ή σκέψεις αυτές πέρασαν σαν άστραπή από το μυαλό μου, ενώ έβλεπα το περιστρόφο να διευθύνεται καταπάνω μου. Θα ήθελα να φωνάξω της άγνωστης, ότι δεν ήθελα το κακό της, ότι ήμουν φίλος της, ότι την αγαπούσα... Μά κατάλαβα ότι, πριν προφτάσω ν' ανοίξω το στόμα μου, εκείνη θα με πυροβολούσε... Και τότε, ένα τυφλό, σκοτεινό ένστικτο μ' έκανε να μη συλλογιστώ τίποτ' άλλο παρά μονάχα ότι κινδύνευε ή ζωή μου... Έβγαλα με άστραπιαία ταχύτητα από την τσέπη μου το περιστρόφο μου και πρόλαβα να πυροβολήσω πρώτος — ενώ το μυαλό μου έφρισε με τη σκέψη ότι κείνη τη στιγμή σκότωνα τη γυναίκα που αγαπούσα...

Ένα ξεφωνητό πόνου άκούστηκε πίσω από τον τοίχο... Σνεδόν άμέσως το σανίδι μετακινήθηκε σαν πόρτα και μια γυναίκα, σκεπασμένη από ένα μαύρο μαγιό, έπεσε θαρεια στο πάτωμα... Γονάτισα δίπλα της, τρέμοντας ολόκληρος, κι' είδα πως ή σφαίρα την είχε βρή άκριβώς στην καρδιά... Όλα στριφογύριζαν γύρω μου...

...Και όταν έσκυψα καλύτερα, με όδυνηρή περιέργεια, για να δώ για πρώτη φορά τα χαρακτηριστικά της αγαπημένης μου σιλουέττας, έβγαλα ένα ξεφωνητό καταπλήξεως. Ή γυναίκα που ήταν εξαπλωμένη νεκρή μπροστά μου, ή γυναίκα που σκότωσα, ήταν ή Σόνια, ή Αυστριακή κατάσκοπος, ή άθωα παιδούλα, που είχα κάποτε έρωτευθώ !... Ο πόλεμος είχε τελειώσει, μά ή Σόνια εξακολουθούσε να είναι κατάσκο-

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΙΕΡ ΜΙΑ

ΣΤΗ ΔΥΣΤΥΧΙΑ

Μόλις είχε φύγει ο γιατρός.

— Μαμά, είπε ο μικρός ανάπηρος στη μητέρα του. Είν' αλήθεια ; Θά πάω πάλι ;

— Που γλυκό μου παιδί ; ρώτησε η κ. Έρσιέ.

— Στο Μπερέκ, μαμά...

Ο γιατρός είχε φύγει, όπως είπαμε, προόλιγου, αφού έπλυνε τα χέρια του πάνω στο τραπέζι της τραπεζαρίας, μέσα σε μία γυαλιστερή πήλινη γαβάθα.

Η κ. Έρσιέ πήγε ν' αδειάσει το νερό στο νεροχύτη κι' άπλωνε τώρα την πετσέτα που θα δώσει στο γιατρό, πάνω σε μία καρέκλα, για να στεγνώσει. Ήταν ακόμη καθαρή και δεν μπορούσε να την ρίξει στ' άπλυτα. Το κρεβάτι του άρρωστου μικρού Άνσέλμου ήταν κι' αυτό μέσα στην τραπεζαρία, κοντά στο παράθυρο, για νάχη λιγάκι ήλιο κι' έέρυα και για να βλέπει τα πουλιά :

πος...

... Έφυγα σαν τρελλός από την καλύβα, αφήνοντας ανοιχτή την πόρτα. Ούτε εγώ δεν ξέρω πώς βρέθηκα στο δωμάτιό μου... Δεν μπορώ ακόμη να ξέρω πόση ώρα είχε περάσει από την στιγμή του φόνου... Σε μία στιγμή, όμως, γυαίνοντας στον έξωστη, για να δροσίσω το φλεγόμενο μέτωπό μου, στο δροσερό άερα, είδα τους δυο άνδρες που συνώδευαν πάντοτε τη σιλουέττα να μεταφέρουν το πτώμα της Σόνιας στη θάρκα — και να χάνονται μέσα στη νύχτα.

Οι δυο εκείνοι βοηθοί της Σόνιας

Τα σπυργίτια, που έρχόντουσαν δυο - δυο, κοντά στο παράθυρο, χαρωπά, φωνακλάδικα, και τα χελιδόνια, που πετούσαν τόσο γοργά, με τόσο χάρη, για να ταΐσουν τα μικρά τους. Στην άλλη γωνιά, σ' ένα μεγάλο κρεβάτι κοιμώντουσαν τα δυο μεγαλειότερα παιδιά, και στο δεύτερο δωμάτιο ήτανε το κρεβάτι του κ. και της κ. Έρσιέ και μία κούνια για τον Άλμπερτο, το πιο μικρό παιδί. Έτσι μόλις άπόμεινε στη μέση της κάμαρης αυτής λίγη θέσι για να κινηθή κανείς.

— Στο Μπερέκ !... Άκουσα το γιατρό που τ'έλεγε... Θά ξαναπάω στο Μπερέκ !... ψιθύριζε διαρκώς ο μικρός άρρωστος.

Ο μικρός Άνσέλμος είχε σπονδυλίτιδα. Είχαν «μαλακώσει τα κόκαλα κάλά του», όπως έλεγαν, με τραγική απλότητα ή γειτόνισες. Τον πε-

θα με είδαν να τρέχω πίσω από την κατάρκοπο και θα ξέρουν ότι ο δολοφόνος της Σόνιας μένει τώρα σ' αυτή τη θίλλα.

Ίσως να πρέπει να φύγω... Μά δχι, όχι !...

Τώρα που σκότωσα τη σιλουέττα τη γυναίκα που αγάπησα μου είνε αδιάφορο αν θα με σκοτώσουν και μένα...

(Έδω τελειώνει το Έμερολόγιο του πρώην κατασκόπου Τζών Χήρστ, ο οποίος, καθώς είπαμε, δολοφονήθηκε στην έρημική θίλλα του, χωρίς ν' ανακαλυφθούν μέχρι σήμερα οι δολοφόνοι...)

ρασμένο χρόνο ο μικρός άρρωστος είχε περάσει τρεις εβδομάδες, με έξοδα του Δήμου, σ' ένα δημοτικό σανατόριο, χτισμένο στη θαυμασία ακροθαλασσιά του Μπερέκ για τα φτωχά παιδιά. Του φάνηκε τότε πως έβρισκότανε στον παράδεισο. Τα μεγάλα κύματα, που κυλούσαν με βοή από το βάθος του όριζοντος, τα ώμορφα πλοία, που περνούσαν, το ωραίο τοπίο, με τις μύριες χαρούμενες λεπτομέρειές του, άνατηδούσαν κάθε στιγμή στο μυαλό του...

Η κ. Έρσιέ ένοιωθε τώρα την καρδιά της να σφίγγεται μέσα στο στήθος της. Άλήθεια, ο γιατρός είχε συστήσει να ξαναπάη στο Μπερέκ, είνε όμως τόσα πολλά τα μικρά άρρωστα παιδιάκια εκείπέρα, κι' η θέσις τόσο λίγες ! Πολύ σπάνια δέχονται το ίδιο παιδί δυο φορές. Είχαν παρακαλέσει μάλιστα για τον Άνσέλμο τους και τους άρνήθηκαν. Έπρεπε να πληρώσουν λοιπόν για να ξαναπάη ο μικρός Άνσέλμος στο Μπερέκ.

Άλλά με τι να πληρώσουν ; Ο Έρσιέ δεν είχε δουλειά, ζούσαν με χρέη. — Πές μου, μαμά, θα πάω φέτος στο Μπερέκ ; ξαναρώτησε τώρα ο Άνσέλμος.

Η κ. Έρσιέ έσφιξε τα δόντια της κι' επιτέλους, σαν νάπαιρνε μία μεγάλη απόφασι, του είπε :

— Ναί, θα πās !... Σου το υπόσχομαι...

Μήνες τώρα η κ. Έρσιέ έκρυβε μία διεύθυνσι, που την είχε κόψει απ' την έφημερίδα. Την πήρε λοιπόν, σημείωσε καλά στο μυαλό της την όδο και τον αριθμό, κι' έβγαλε το καπέλλο της με αποφασιστικότητα. Ο άνδρας της δεν θέλησε ποτέ να χτυπήσουν στις πόρτες των φιλικών

θρωπικών ιδρυμάτων. Εύτυχώς ο κ. Έρσιέ έλειπε την ώρα αυτή. Η γυναίκα του παρακάλεσε μία καλή γειτόνισσα νάχη το νού της στο μωρό και στο άρρωστο κι' έφυγε. Τ' άλλα της παιδιά ήταν στο σχολείο.

Ύστερ' από μισή ώρα η κ. Έρσιέ στάθηκε μπροστά σε μία πόρτα με μαρμαρίνες κολώνες. Έδω ήτανε εκείνο που ζητούσε : Τα γραφεία του Συλλόγου των Πολυτέκνων. Δεν πήγαινε να ζητήσει έλεημοσύνη θέβαια, από κει. Ζητούνα παιδιά για την πατρίδα. Πήγαινε λοιπόν κι' αυτή να ζητήσει τη συνδρομή του συλλόγου. Θα της έδιναν λίγα χρήματα για τα παιδιά της, δεν

είνε ντροπή αυτό. Πέρα απ' τη συνοικία της ως το κέντρο της πόλεως, ο δρόμος είνε πολύς κι' έκανε ζέστη. Ήταν μουσκεμένη απ' τον ιδρώτα. Ωστόσο, ανεβαίνοντας τη σκάλα, ένοιωσε κρυάδες στη νπλατή της κι' η σταγόνες που μούσκευαν το μέτωπό της πάγωσαν, γιατί δεν ήτανε συνηθισμένη να ζητά και

φωβάτανε. Γι' αυτό το λόγο μπήκε σχεδόν σαν άγριεμένη στο γραφείο. Η στενοχώρια της ξέφαινε τη φωνή. Ένας υπάλληλος καθότανε πίσω από το γραφείο του. Άρχισε να του μιλή, κι' όπως συμβαίνει σχεδόν πάντα με τις γυναίκες, άρχισε να τ'ά λη μερδεμένη, με φωνή τρεμάμενη. Ο υπάλληλος την διέκοψε.

— Πρόκειται για βοήθημα, υποθέτω, της είπε με καλωσύνη. Δεν είνε έτσι ; Είσατε μητέρα, πολύτεκνος ;...

— Μάλιστα, είπε κείνη, μόλις ταί... Κι' ο μικρός μου είν' άρρωστος. Καταλαβαίνετε... είνε δεκαοχτώ μήνες τώρα στο γύψο. Όχτώ χρόνων παιδάκι, και τόσο ώμορφο, το καμμενούλι, τόσο χαριτωμένο !... Ο για-

τρός είχε πώς θά την γλυτώσει, αν ξαναπάει άλλη μιὰ φορά στο Μπερέκ, θά γίνη κι' αυτό καλά, σάν τ' άλλα μου παιδιά... Κι' έχασα ως τώρα δυο άλλα αγοράκια απ' την ίδια άρρώστεια...

Καθώς τ'άλεγε αυτά τὰ λόγια, ξανάβλεπε ή άμοιρη τὰ δυο πεθαμένα παιδιά της, άθωα θύματα, που όγήκαν απ' τή γόνιμη και καταραμένη της κοιλιά. Τά ξανάβλεπε, όπως ήσαν μέσα στ' άσπρα τους σάβανα, με τὰ προσωπάκια τους ήσυχα πια, ύστερ' από τόση άγωνία και με τὰ φτωχικά λουλουδάκια, που τούς είχαν φέρει ή πονετικές γειτονίσσες στη θανά τους. Τό στόμα της έτρεμε λιγάκι σ' αυτή την παραμικρή άνάμνησι. Ο ύπάλληλος δέν τὰ πρόσεξε αυτά.

— Τ' όνομά σας πρώτα και τή διεύθυνσί σας, τής είπε.

Τάδωσε.

— Είστε χήρα ;

— Όχι, άποκρίθηκε κείνη. "Εχω άκόμη τόν άνδρα μου, τόν Έρσιέ, τόν κ. Έρσιέ, 47 όδός Μπαρτωμέ, στην Πλαϊζάνς. Δούλευε σ' ένα κατάστημα καφέδων, στη λεωφόρο Στρατσούργου, μα έκλεισε τώρα κι' αυτό. "Εχει όμως πολύ καλά πιστοποιητικά... Μπορείτε νά τὰ έξετάσετε...

Ο ύπάλληλος ικάτι σημείωσε, βαγκάνοντας τὰ χείλη του.

— "Εχετε τόν άνδρα σας... Χμ... χμ... ζή ό άνδρας σας... Και πόσα παιδιά έχετε ;

Έκείνη είπε τὰ δνόματά τους :

— Άλμπέρτος, Ίούλιος, Άνσέλμος, Ίούλιος, Λέων, Λουίζέττα...

— Έξη παιδιά, λοιπόν... Πολύ καλά, έξη παιδιά...

— Όχι έξη, φώναξε ή γυναίκα. Ό Λέων και ή Λουίζέττα μου έχουν πεθάνει...

"Ητανε όμως πάντα ζωντανά μέσα στο νοϋ της. Αυτή τὰ γέννησε, κι' όπως όλες ή μανάδες, έπέμενε νά τὰ έπαναφέρει σε κάθε περίστασι.

— Μα τότε, φώναξε ό ύπάλληλος ριχδόν άγανακτισμένος, τί κάθεστε και μοϋ λέτε ;... "Εχετε μονάχα τέσσερα παιδιά!...

— Μάλιστα, άποκρίθηκε εκείνη.

Άλμπέρτος, Ίούλιος....

Ο ύπάλληλος έκλεισε τó βιβλίό του.

— Κυρία μου, είπε πάλι με πιό μαλακή φωνή. Κάποιο λάθος κάνετε, Δέν έπρεπε νάρθητε εδώ, υπάρχουν άλλα ιδρύματα για σας. Έμεις ήμαστε Σύλλογος τών Πολυτέκνων.

— Λοιπόν ; ρώτησε ή κ. Έρσιέ.

— Η περίπτωση σας παρουσιάζει, βέβαια, πολύ ενδιαφέρον, δέν λέω. Άλλά τέσσερα παιδιά για μάς δέν άποτελούν πολυάριθμη οικογένεια... Έμεις έχουμε δώ, πρόσθεσε με περηφάνεια, οικογένειες με όχτώ, με δέκα και με δώδεκα παιδιά!... "Όπως καταλαβαίνετε, φυσικά, πρέπει πρώτα νά φροντίσουμε γι' αυτές...

— Και κείνα που μοϋ πέθαναν ;... είπε ή γυναίκα με πόνο.

"Ηθελε νά 'πη : «Κείνα που μοϋ πέθαναν ίσως νά ζούσαν σήμερα, αν είχα τὰ μέσα νά τὰ σώσω!»

Έκείνος όμως την διέκοψε με κάποια άνυπομονησία :

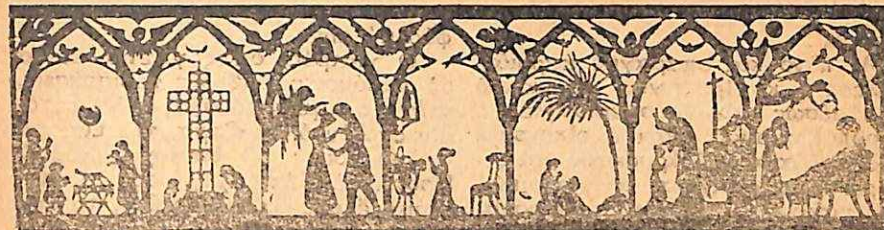
— Δέν μπορούμε νά λογαριάζουμε εκείνα που πέθαναν, κυρία...

Η κ. Έρσιέ ξανακατέβηκε τή σκάλα. "Ενοιωσε τσακισμένα, πολύ άδύνατα, τὰ πόδια της. Η κούρσι της καρδιάς και τοϋ κορμιού της ήτανε τόση, που σκέφτηκε νά πάρη τó λεωφορείο. Άνοίγοντας όμως την τσάντα της, είδε πώς της άπόμειναν μονάχα έξη ντα λεπτά. Κάθησε τότε στα σκαλοπάτια του μεγάρου του συλλόγου κι' άρχισε νά κλαίη πνιγμένα, σιγανά, τραυλίζοντας :

— Παιδάκια μου!... Παιδιά μου!... Θέλουν τόν θάνατό σας... Άνσέλμου, φως μου, δέν θά πάς στο Μπερέκ, θά σέ πάρη ό Θεός μαζί του... Θά μοϋ πεθάνει κα σύ, παιδάκι μου! Χρυσό μου παιδί!...

ΠΙΕΡ ΜΙΑ

Πρός εκμάθησιν κοπτικής και ραπτικής συνιστώμεν τó έργαστήριον έλευθέρων σπουδών ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ, Μητροπόλεως 14 Α. Τηλέφωνον 25.733.

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΩΡΖ ΝΤΟΛΛΕΥ

ΟΙ ΕΤΟΙΜΟΘΑΝΑΤΟΙ

Ίησου Χριστέ! Δέν γνώριζε κανείς στη γειτονιά πιό φιλαργύρους ανθρώπους απ' τούς Προντιγκέ. Τό ίδιο ήταν κι' ό άντρας κι' ή γυναίκα του, λες και τούς ένωσε για όλη τους τή ζωή αυτό τó τρομερό πάθος της τσιγγουνιάς.

Για νά σχηματίσετε κάποια ιδέα γι' αυτούς, θά σας πω ένα μονάχα περιστατικό τής ζωής των.

"Αν ύπάρχη στη ζωή όλου τοϋ κόσμου κάποια έποχή που κι' ό πιό φτωχός ξοδεύει αλύπητα κι' όσο μπορεί περισσότερα, είνε βέβαια ή πρώτη περίοδος τοϋ γάμου, ό μήνας τοϋ μέλιτος.

"Ε, λοιπόν, οι Προντιγκέ, όταν παρθήκανε, για νά μη κλείσουν ούτε μιὰ μέρα τó μαγαζί τους και ζημιώσουν, κάμανε τó ταξίδι τοϋ γάμου τους Ο ΚΑΘΕΝΑΣ ΧΩΡΙΣΤΑ ό ένας ύστερ' από τόν άλλον!

Πήγε πρώτα ό γαμπρός, μόνος του, στη Βενετία τόν "Οκτώβριο κι' ή νύφη κρατούσε τó μαγαζί. Γύρισε ό γαμπρός κι' έκανε κι' αυτή τó ταξίδι τοϋ γάμου, μόνη της, τόν Νοέμβριο, κι' ό γαμπρός έμεινε στο μαγαζί, νά μη ζημιωθούν ούτε πεντάρα.

Κι' από τότε ούτε σκέφτηκαν πια νά τοξιδέψουν άλλη φορά.

Σ' όλα ήσαν οίκονομοι, στα ρούχα όμως ήσαν άνυπέριθτοι. Δέν είχανε ποτέ τους δεύτερη φορεσιά, δεύτερο καπέλλο, ή δεύτερο ζευγάρι παπούτσια. Όλα από ένα και μονάκριβο.

Χειμώνα - καλοκαίρι, ό Γάστων Προντιγκέ φορούσε ρούχα. και κα-

πέλλο γκριζα, τó αγαπημένο του χρώμα...

Η Όρτανσία Προντιγκέ, που στα νειάτα της ήτανε ρωμαντική, προτιμούσε τὰ ζωηρά χρώματα. Φορούσε κάθε μέρα, καθημερινές και γιορτές, κόκκινο φουστάνι και καπέλλο θυσσινί.

"Ετσι γέρασαν σιγά-σιγά, με τή μοναδική έννοια και τή μοναδική ευτυχία νά αισθάνονται πώς κάθε χρόνο έχουν και περισσότερα λεφτά. Αυτή ήτανε ή μοναδική χαρά τής ζωής τους. Άντι νά θγούνε περίπατο ή νά πάνε κι' αυτοί, σάν όλο τόν κόσμο, σε κανένα θέαμα, κλειδωνόντουσαν οι δυο τους στο γραφείο, άναβαν τή μικρότερη λάμπα — ή μεγαλύτερες έκαιγαν την ώρα τής δουλειάς, για τήν πελατεία — άνοιγαν τὰ βιβλία τους και τούς λογαριασμούς τών Τραπεζών και ρουφούσαν με άπληστία τούς άριθμούς, σάν νά ήσαν ολόδροσα πιστά. Ευτυχισμένοι ύστερα, τραβούσαν χαμογελαστοί για τó σπίτι τους, σιωπηλοί, μα χαρούμενοι, νοιώθοντας τις γέλικες καρδιές τους νά χτυπούν με τόν ίδιο παλμό.

Ξαφνικά αυτή ή άπόλυτη ευτυχία ταράχτηκε, και πολύ άσκημα μάλιστα: Άρρώστησε ό κ. Προντιγκέ. Στην άρχή χάρηκαν κι' οι δυο τους υπερβολικά, γιατί ή διαίτα τοϋ άρρώστου ήτανε μιὰ πρόσθετη άναγκαστική οικονομία. Γρήγορα όμως άπογοητεύτηκαν: "Επρεπε νά καλέσουν γιατρό — όχι και πολύ συχνά βέβαια — αλλά δέν μπορούσαν νά κάνουν άλλοιώς, έπρεπε νά φέρουν

γιατρό.

Με πόνο και σπαραγμό καρδιάς, κάλεσε η κ. Προντιγκέ το γιατρό κι' άμέσως αναποδογυρίστηκε ο προϋπολογισμός. Πάει η οικονομία από τη δαίτα του άρρώστου και έξωρα πόσο στοιχίζουν τα γιατρικά! Τοῦ κάκου η κ. Προντιγκέ προσπάθησε νά θρῆ ἕνα φαρμακείο πού νά τῆς ἰκάνῃ ἔκπτωση. Ὅλα πούλουν δυστυχῶς μέ τήν ἴδια κρατική διατίμησι. Ἀπελπισία! Τά φάρμακα τόσο ἀνοστα καί πικρά πράγματα, καί νά στοιχίζουν τόσο ἀκριβά!... Καί τὸ χειρότερο, ἡ κατάστασι τοῦ ἀρρώστου ὅλο καὶ χειροτέρευε.

Σάν νά μὴν ἔφταναν ὅλες αὐτὲς ἡ συμφορὲς, κουρελιάστηκε, ἀπ' τὴν πολλὴ χρῆσι, καί τὸ φόρεμα τῆς κ. Προντιγκέ. Μποροῦσε βέβαια νά τὸ φορέσῃ ἀκόμη μέσα στὸ σπῆτι, δὲν ἦταν ὅμως πειὰ γιὰ ἔξω. Ἐπρεπε νά τὸ πάρῃ ἀπόφασι καί νά ράψῃ καινούργιο φόρεμα.

Ἦταν ἔτοιμη νά γράψῃ στὴ ραφτρούλα τῆς νάρθη γιὰ νά τῆς δώσῃ τὴν παραγγελία γιὰ καινούργιο, κόκκινο βέβαια, φόρεμα, ὅταν, ξαφνικά, μιὰ σκέψι τὴν ἔκανε νά χάσῃ τὸ χρῶμα τῆς, δηλαδὴ ἀπὸ κίτρινη πού ἦτανε πάντα, νά γίνῃ πράσινη :

— Κι' ἂν πεθάνῃ ὁ ἄντρας μου, τί γινόμεσθε ; Δὲν θά μπορέσω νά φορέσω τὴν κόκκινη τουαλέττα μου ἔναν ὀλόκληρο χρόνο... Πρέπει νά ράψω μαῦρα.

Τὸ πράγμα ἦτανε σοβαρό, ἤθελε μεγάλη σκέψι. Ὑστερ' ἀπὸ τόσα ἔξοδα γιὰ γιατροὺς καί γιὰ φάρμακα νά πετάξῃ κι' ἄλλα λεφτά γιὰ ἕνα ἄχρηστο φόρεμα, θά ἦτανε ἀληθινὰ ἀπελπιστικό.

Περίμενε τὴν ἐπίσκεψι τοῦ γιατροῦ, τὸν πῆρε κατόπιν κρυφά, ἰδιαιτέρως, καί τοῦ ζήτησε εἰλικρινὰ τὴ γνώμη του γιὰ τὴν κατάστασι τοῦ ἀνδρός τῆς. Ἐπρεπε νά ξέρῃ, θά ζήσῃ ἢ δὲν θά ζήσῃ ὁ ἀρρώστος, κι' ἀναλόγως νά παραγγεῖλῃ τὸ

φόρεμά τῆς.

Ὁ γιατρός, ὅπως γίνεται πάντα σὲ παρόμοιες θλιβερὲς περιστάσεις, στὴν ἀρχὴ μὲ μισόλογα, ἀλλὰ ἰκατόπιν σχεδὸν ὀλοκάθαρα, τῆς εἶπε τὴ γνώμη του : Ὁ δυστυχισμένος ὁ Προντιγκέ ἦτανε χαμένος. Ἡ ἐπιστήμη ἔκανε ὅ,τι μπορούσε, τὸ κακὸ ὅμως ἦταν ἀθεράπευτο, κι' ἡ ἡλικία τοῦ βλέπετε... Μόλις τοῦδινε λοιπὸν μιὰς ἑβδομάδος ζωῇ.

Ἡ κ. Προντιγκέ εὐχαρίστησε τὸ γιατρό γιὰ τὴ λεπτότητά του, καί πῆρε ὀριστικὰ τὴν ἀπόφασί τῆς. Κάλυψε τὴν ραφτρούλα τῆς, τὴν πῶφτην, φυσικά, τῆς γειτονιάς, ἂν ὄχι τοῦ Παρισιοῦ ὀλοκλήρου, καί τῆς παράγγειλε ἕνα φόρεμα πένθιμο μὲ κρέπια.

Γιὰ κύττα ὅμως ἀτυχία!... Λίγες μέρες ὕστερα, ὁ Προντιγκέ καλυτέρευε. Ἡ κατάστασί του ἄρχισε νά βελτιώνεται. Καί πρὸς μεγάλη ἀπελπισία καί τῶν δυὸ συζύγων, εἶχε πειὰ μιὰ ὀρεξία διαβολὴ μὲν ἢ. Ἐτρώγε, ἔτρωγε, ὅσο μπορούσε οἰκονομικὰ βέβαια, ἀλλὰ ἔτρωγε, ὅσο δὲν ἔφαγε ποτὲ στὴ ζωὴ του.

Σὲ δυὸ ἑβδομάδες ἦτανε στὰ πόδι.

Ἐξαντλημένη ἀπ' τὶς περιποιήσεις πού ἔκανε τοῦ ἀνδρός τῆς, ἀπὸ τὰ ξενύχτια κι' ἀπὸ τὶς τόσες καταποδιαστὲς συγκινήσεις, ἡ κ. Προντιγκέ κρεβατωθήκε τώρα, μὲ τὴ σειρά τῆς γιὰ τὰ καλά.

Τὸ πρωτὶ αὐτὸ ὁ Προντιγκέ ἀνοίξε τὴ ντουλάπα γιὰ νά πάρῃ τὸ μονάκριβο κοστούμι του καί νά βγῇ ἔξω. Ἦταν ἡ πρώτη μέρα πού θά ξεπόρτιζε, μετὰ τὴν ἀρρώστειά του. Μ' ἀπόγνωσι ὅμως εἶδε τὰ ρούχα του φαγωμένα ἀπὸ τὸ σκόρο, τρύπια κι' ἄθλια. Ἦταν ἀδύνατο νά φορεθοῦν. Ἐτοί ἀναγκάστηκε νά παραγγεῖλῃ κι' αὐτὸς καινούργιο ρούχα χωρὶς νά τὸ πῇ βέβαια στὴ γυναῖκα του, μὴ τὴν συγχύσῃ στὴν κατάσταση πού θρῆσκότανε. Κάνοντας

αὐτὴ τὴ σκέψι, τὴν κύτταξε προσεχτικά. Εἶχε τὰ χάλια τῆς ἡ δύστυχη. Πράσινη, σωστὸ πτώμα !...

Ἐπρεπε συνεπῶς νά ξέρῃ, θά ζήσῃ ἢ δὲν θά ζήσῃ ἡ γυναῖκα του, κι' ἀναλόγως νά παραγγεῖλῃ τὴ φορεσιά του. Περίμενε λοιπὸν τὴν ἐπίσκεψι τοῦ γιατροῦ, γιὰ νά ρωτήσῃ.

Ὁ γιατρός, ὅπως γίνεται πάντα σὲ παρόμοιες θλιβερὲς περιστάσεις, στὴν ἀρχὴ μὲ μισόλογα, ἀλλὰ κατόπιν σχεδὸν ὀλοκάθαρα, τοῦ εἶπε τὴ γνώμη του. Ἡ δυστυχισμένη ἡ κ. Προντιγκέ ἦτανε χαμένη. Ἡ ἐπιστήμη ἔκανε ὅ,τι μπορούσε, τὸ κακὸ ὅμως ἦταν ἀθεράπευτο, κι' ἡ ἡλικία τῆς βλέπετε... Μόλις τῆς ἔδινε μιὰς ἑβδομάδος ζωῇ...

Ὁ κ. Προντιγκέ εὐχαρίστησε τὸ γιατρό γιὰ τὴν λεπτότητά του καί παράγγειλε μιὰ πένθιμη, ὀλόμαυρη φορεσιά.

Μέσα στὴ ντουλάπα τῶν ἡλικιωμένων συζύγων, πρὸς τὰ δεξιὰ, κάτω ἀπὸ ἕνα σεντόνι, εἶνε κρεμασμένη τώρα ἡ μαύρη τουαλέττα μὲ τὰ κρέπια, τῆς κ. Προντιγκέ, καί πρὸς τ' ἄριστερά, σκεπασμένο μὲ μερικὲς πετσέτες, τὸ ὀλόμαυρο πένθιμο κοστούμι τοῦ κ. Προντιγκέ.

Λὲς κι' ἡ κ. Προντιγκέ περίμενε νά τὴν καταδικάσῃ ὁ γιατρός γιὰ νά γίνῃ καλὰ ! Ἀπὸ τὴν ἄλλῃ μέρα ἡ κατάστασί τῆς ἄρχισε νά καλυτερεύῃ. Ἀρχισε νά τρώῃ κι' αὐτὴ σάν τὸ λύκο καί σὲ δυὸ ἑβδομάδες ἦτανε στὸ πόδι.

Ὑστερ' ἀπὸ δέκα ἄλλες μέρες, οἱ δυὸ σύζυγοι ἦσαν πάλι γεροί, ὅπως πρὶν ἀπ' τὴν ἀρρώστειά τους.

Κεῖνὴ τὴ μέρα ὁ ἥλιος ἔλαμπε θερμὸς κι' εὐεργετικὸς. Ἀποφάσισαν νά βγοῦν λιγάκι περίπατο, μὲ τὰ πόδια φυσικά. Αὐτὸ τοὺς ἔλειπε πῶρα, ὕστερ' ἀπὸ τόσα ἀπρόβλεπτα ἔξοδα, νά πάρουνε κι' ἀμάξι!...

Ἡ κ. Προντιγκέ φόρεσε τὴν ὠραία κατὰμαυρὴ τουαλέττα τῆς μὲ τὰ κρέπια κι' ὁ κ. Προντιγκέ φόρεσε κι' αὐτὸς τὸ καινούργιο, ὀλόμαυρο πένθιμο κοστούμι του κι' ἔτσι, βγῆκαν περίπατο, πλάι-πλάι, φορώντας ὁ καθένας τοὺς τὰ πένθιμα ρούχα οὐρραψε γιὰ τὸ θάνατο τοῦ ἄλλου....

ΓΝΩΜΙΚΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Ἡ γυναῖκες δὲν δίνουν στὴ φιλία, παρὰ ὅ,τι δανεῖζονται ἀπὸ τὸν ἔρωτα. Σ α μ φ ο ρ

Ἐκεῖνος πού * * * κάνει τὴ γυναῖκα του νά θυμῶνῃ, δὲν κάνει τίποτε διανοητικὸ ἀπὸ κείνον πού ἀναστατώνει μιὰ κυψέλη καί ἀναγκάζει τὶς μέλισσες νά βγοῦν μέσα ἀπ' αὐτὴν καί νά τὸν κεντρίσουν.

Ἀ δ ρ ι α ν ὁ ς Ν τ υ π ο υ ῖ

Πλανῶνται οἰκτῶς ὅσοι πιστεύουν ὅτι ὁ παράφορος ἔρωτας σβύνει πολὺ γρήγορα. Ἀντιθέτως, ὁ γνήσιος, ὁ πηγαῖος, ὁ παράφορος ἔρωτας, εἶνε ἀθάνατος!... Ζῇ κι' ὅταν ἀκόμη πάθουν νὰ χτυποῦν ἡ καρδιές, μέσα στὶς ὁποῖες γεννήθηκε.

Π ρ ο π ῆ ρ τ ι ο ς

Ὁ ἔρωτας δίνει φτερά στὶς καρδιές.

Α . Δ ο υ μ ᾶ ς

Τὸ μυστικὸ ἐμπιστεύεται στὴ φιλία καί φεύγει μακριὰ ἀπὸ τὸν ἔρωτα.

Λ α μ π ρ υ γ ι ῆ ρ

Ἀγάπη πραγματικὴ δὲν μπορεῖ νά ἐννοηθῇ, ἂν δὲν θρῆσκῃ ὁ ἕνας τὴν εὐτυχία τοῦ ἄλλου.

Λ ᾱ ῖ μ ο ν ι τ ς

Πρέπει νά φοβᾶται κανεὶς περισσότερο τὸν ἔρωτα τῶν γυναικῶν, παρὰ τὴν ἐχθρότητα τῶν ἀνδρῶν.

Γ α λ λ ι κ ῇ Π α ρ ο ι μ ῖ α

Ὁ πλούσιος ποτὲ δὲν εἶνε γέρος, προκειμένου νά γίνῃ σύζυγος ἐνὸς κοριτικοῦ.

Τ ο σ κ α ν ι κ ῇ

Ἡ γυναῖκα πού * * * ἔχει ὠραῖα δόντια, διαρκῶς γελάει, κι' ἐκεῖνη πού χει πλούσια μαλλιά, διαρκῶς χτενίζεται.

Ν ε β ι λ

ΕΡΩΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΜΠΡΟΥΝΑ ΠΕΝΤΕΡΤΣΑΝΙ

ΤΟ ΕΙΔΥΛΛΙΟ ΤΗΣ ΜΙΜΜΑΣ

Ἡ Μίμμα κεντούσε κοντά στο παράθυρο, θυσιμένη σ' έναν ατέλειωτο ρεμβασμό, όταν άξαφνα τῆς φώναξε ὁ Ζάκ ἀπὸ τὸ γραφεῖο του:

— Ξέχασα νὰ σοὺ πῶ Μίμμα, ὅτι γύρισε ὁ Ροζέ ἀπὸ τὴ Γερμανία... Ὁ ἄρρεθ, μάλιστα σὲ λίγο νὰ σὲ χαιρετήσῃ.

Ὁ Ροζέ! Αὐτὸ τ' ὄνομα θύμιζε στὴ Μίμμα τὰ παιδικὰ τῆς χρόνια, τὶς ὥμορφες ἐκδρομὲς τῆς χρόνια, καὶ τὸ καλοκαίρι στὰ δάση καὶ στὰ ἡλιόλουστα ἀκρογιάλια. Ἐπειτα ὁ μὲν ἡ ζωὴ ἄλλαξε ἀπότομα, μὲ τὸ θάνατο τῆς μητέρας της. Ἄν' ἰκ' ἡ Μίμμα ἦταν πὶο μικρὴ ἀπὸ τὸν Ζάκ, τὸν ἀδελφὸ τῆς, ἔπρεπε νὰ νοιαστῇ γιὰ τὸ σπίτι, νὰ προσέχῃ τὴν ὑπηρέτρια, νὰ φροντίζῃ γιὰ τὸν πατέρα τῆς. Κι' ἔτσι πέρασαν τὰ χρόνια, δίχως νὰ τὰ καταλάβῃ. Ὅλοι οἱ παιδικοὶ φίλοι τῆς μεγάλωσαν, σπούδασαν. Τράβηξαν τὸ ἱερὸ μοτοῦς. Ὁ πὶο ἀγαπημένος ἀπ' ὅλους, ὁ Ροζέ, εἶχε πᾶει στὴν Γερμανία, γιὰ δυὸ χρόνια, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ συμπληρώσῃ τὶς σπουδὲς του στὰ νοσοκομεία.

Καὶ σήμερα, νὰ, θὰ ἐρχόταν ἄξαφνα, ὕστερα ἀπὸ τόσο καιρό, νὰ χαιρετήσῃ τὴν ἀγαπημένη του Μίμμα, ὅπως τὴν ἔλεγε στὰ φιλικὰ γράμματά του.

Ἡ Μίμμα παράτησε ἀμέσως τὸ κέντημά της κι' ἔτρεξε γρήγορα στὴν κάμαρά της. Μπροστὰ τότε στὸν καθρέφτη χτένισε τὰ φωτεινὰ μαλλιά της, ἠουδραρίστηκε κι' ἔτριψε τὰ χέρια της μὲ λίγη κολώνια. Ἐπειτα γέλασε κι' εἶπε μονάχη

της:

— Μὰ γιατί ἄρα γε θέλω τόσο νὰ γίνω ὡμορφῇ; Ὁ Ροζέ μὲ ξέρεi ἀπὸ μικρὴ! Δὲν εἶμαι ἀνόητη;

Μὰ δίχως νὰ δώσῃ καμμιά ἀπάντησι στὸν ἑαυτὸ τῆς, κυττάχτηκε πάλι στὸν μεγάλο καθρέφτη τῆς ντουλάπας, ἔσιαξε τὸ φόρεμά της κι' ὕστερα ξαναγύρισε κοντὰ στὸ παράθυρο κι' ἄρχισε νὰ κυττάξῃ κάτω, στὸ δρόμο.

Ὁ Ροζέ ἔφτασε σὲ λίγο.

— Ἀγαπημένη μου Μίμμα! τῆς φώναξε, ὅταν τὴν εἶδε μπροστὰ του, καὶ τὴν ἀγκάλιασε, τρελλὸς ἀπὸ μιὰ παιδικὴ χαρὰ. Γιὰ στάσου νὰ σὲ δῶ! Θεέ μου! Πόσο ὡμόρφηνες, ἀγαπημένη μου Μίμμα!...

Ἐπειτα κάθισαν ἀπέναντι, σὲ δυὸ πολυθρόνες τοῦ σαλονιοῦ. Ὁ Ροζέ ἄρχισε νὰ τῆς διηγῆται τὶς ἐντυπώσεις του ἀπ' τὴ Γερμανία.

— Δὲν ξέρεις πόσο εἶνε συμπαθητικὸ τὸ Βερολῖνο! τῆς εἶπε. Ὅσο γιὰ τὶς Γερμανίδες, εἶνε ὅλες τους ξανθὲς καὶ ρόδινες!... Ἀ! Δὲν ἔχω κανένα παράπονο!... Εἶνε πολὺ κελὲς μὲ τοὺς ξένους... Πῶς;... Ἄν' ἀγάπησα καμμιά; Ξέρω κι' ἐγώ... Ἄν' εἶνε ἀλήθεια, ὅπως λὲς κι' ἐσύ, ἀγαπημένη μου Μίμμα, ὅτι ὁ ἔρωσ εἶνε ἕνα πολὺ σοβαρὸ αἶσθημα, ἔ, τότε ὄχι, δὲν ἀγάπησα... Ἐ, κανὲν ὅμως μιὰ μεγάλη καὶ χαριτωμένη συλλογὴ ἀπὸ τρυφερὰς φίλες. Τὴ μιὰ τὴν ἔλεγαν Φρίντα, τὴν ἄλλη Ἐλσα, τὴν τρίτη Λόττε... Μὰ σὰν νὰ πολυμίλησα γιὰ τὸν ἑαυτὸ μου. Ἡ σειρά σου τώρα, Μίμμα!...

Τῆς ἔπιασε τὰ χέρια, τὰ ἔσφιξε

δυνατὰ μέσα στὰ δικά του καὶ τὴν κύτταξε στὰ μάτια, μὲ μιὰ κομικὴ σοβαρότητα.

— Πότε θὰ παντρευτῇ, Μίμμα; τὴν ρώτησε σὲ λίγο. Τὸ ξέρεις ὁ τι μεγάλωσες πειὰ; Εἶσαι εἰκοσιτεσσάρων χρόνων! Ναι, ναι... Τὸ θυμᾶμαι πολὺ καλά. Ἐλα, τώρα! Μὴν κοκκινίζεις!... Δὲν εἶσαι δὰ καὶ γρηῃ!... Εἶσαι δυὸ χρόνια πὶο μικρὴ ἀπὸ μένα, δὲν εἶν' ἀλήθεια;

— Ναι, εἶνε ἀλήθεια, Ροζέ... τοῦ ἀπάντησε χαμογελώντας ἡ Μίμμα. Τί νὰ σοὺ πῶ ὅμως... Μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν θὰ παντρευτῶ ποτέ. Εἶνε ἀργὰ πειὰ γιὰ μένα νὰ βρῶ ἕναν ἄνδρα. Συνήθισα τόσο νὰ ζῶ γιὰ τὸν πατέρα καὶ γιὰ τὸν Ζάκ, ὥστε δὲν ἔνοιωσα ποτέ τὴν ἀνάγκη νὰ νοιαστῶ γιὰ τὸν ἑαυτὸ μου...

Ἐκείνη ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ μπῆκε στὸ σολόνι ὁ ἀδελφός της.

— Δὲν μοὺ λὲς Ροζέ, ρώτησε ἄξαφνα τὸ φίλο του, εἶνε ἀλήθεια ὅτι ἔφερες μαζί σου ἀπὸ τὴ Γερμανία μιὰ τρυφερὴ φίλη;

— Ποίος σοὺ τὸ εἶπε; ρώτησε στενοχωρημένος ὁ Ροζέ...

— Μὰ μιλοῦσαν γι' αὐτὴν ὅλοι οἱ φίλοι μας στὴ Λέσχη. Εἶνε περίεργοι νὰ τὴν ἐρῶν! Ἐλα, Ροζέ, πές μου: Εἶνε ὡμορφῇ; Πῶς τὴ λένε;

— Ὁ Ροζέ σήκωσε τοὺς ὤμους του, ἀδιάφορα.

— Τὴν γνώρισα στὸ τραῖνο, τοῦ ἀπάντησε. Ἐρχότανε μονάχη της στὸ Παρίσι. Ἐμπλεξα μαζί της δίχως νὰ τὸ θέλω καὶ τώρα δὲν ξέρω πῶς θὰ τὰ καταφέρω νὰ τὴν κάνω νὰ μ' ἀφήσῃ ἡσυχῶ... Λέει ὅτι μ' ἀγαπάει... Μὰ δὲν θαυμάζετε!... Τὴ λένε Χίλντα. Εἶνε ὡμορφὸ κορίτσι, μὰ δὲν εἶνε ὁ τύπος μου... Μὴν παραξενεύεσαι, ἀγαπητὴ Μίμμα. Μὲ μερικὰ ἐλεύθερα κορίτσια δὲν χρειάζονται πολλὲς λεπτότητες. Δὲν ζή-

τησα ἐγὼ τὴ φίλια της καὶ δὲν νοιώθω τίποτα γι' αὐτὴν... Μοῦ εἶνε ἄδιάφορη! Πρέπει νὰ βρῶ κάποια πρόφασιν, γιὰ νὰ γλυτώσω ἀπὸ τὸν μαρτυρικὸ ἔρωτά της. Μὰ ἀρκετὰ σὰς ἐξάλισα μὲ τὶς φλυαρίες μου... Εἶνε ἀργὰ πειὰ... Γιὰ σὰς τώρα. Θάρθω πάλι νὰ σὰς δῶ, μόλις καταφέρω νὰ τὸ σκάσω ἀπὸ τὴν κλινικὴ μου...

Κι' ὁ Ροζέ ἀποχαιρέτησε τὴ Μίμμα καὶ τὸν Ζάκ.

Ἐνα θράδυ, ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες, ὁ Ροζέ θρῆκε μονάχη τὴν Μίμμα στὸ σπίτι. Ὁ Ζάκ κι' ὁ πατέρας της εἶχαν βγῆ ἔξω, ὕστερ' ἀπὸ τὸ βεῖπνο. Κάθισε λοιπὸν στὸ ντιβάνι, δίπλα της, καὶ τῆς εἶπε:

— Ἀκουσε, Μίμμα. Ἦρθα γιὰ σένα. Θέλω νὰ μὲ βοηθήσῃς...

— Εὐχαριστῶς, τοῦ ἀπάντησε γελώντας ἡ φίλη του. Πές μου τί θέλεις ἀπὸ μένα...

— Σοὺ ἔχω κάνει λόγο γιὰ τὴν Χίλντα, συνέχισε ὁ Ροζέ. Λοιπὸν, δὲν μπορῶ πειὰ νὰ τὴν ὑποφέρω... Τὴν ἔχω στὸ σπίτι. Ὅταν τῆς λέω ὅτι δὲν μοὺ ἀρέσει, μοὺ ἀπαντᾷ ὅτι ἐγὼ τῆς ἀρέσω κι' ὅτι αὐτὸ τῆς εἶ-

νε ἀρκετό. Καταλαβαίνεις, Μίμμα; Δὲν θέλει νὰ φύγῃ... Κι' ἐγὼ θέλω νὰ μελετήσω, νὰ ἡσυχάσω, νὰ γράψω μιὰ ἐπιστημονικὴ διατριβή. Δὲν μπορῶ νὰ ἔχω μιὰ ἰδιότροπη γυναῖκα, δίπλα μου, ἀπὸ τὸ πρῶτ' ὥς τὸ θράδυ! Ἀρχισε τώρα νὰ κάνῃ καὶ τὴ ζηλιάρα κι' ἀνοίγει ὅλα τὰ γράμματά μου... Ἐλα, μὴ γελάς Μίμμα! Βοηθήσέ με.

— Μὰ πῶς; ἀπόρησε ἡ Μίμμα.

— Νά, θέλω νὰ μοὺ γράψῃς μερικὰ ἐρωτικὰ γράμματα. Ἡ Χίλντα θὰ τ' ἀνοίξῃ καὶ θὰ τὰ διαβάσῃ. Μπροστὰ λοιπὸν σὲ μιὰ ἀληθινὴ ἀρραβωνιαστικίαν πού θὰ γίνῃ τόχα σὲ λίγο γυναῖκα μου, ἡ Γερμανίδα θὰ καταλάβῃ ὅτι χάνει ἄδικα τὸν και-

ρό της. Δεν είν' είνε έτσι ; 'Εσύ μό-
νο τώρα μπορείς να μου κάνης αὐτὴ
τὴ χάρι... Γράφε μου ὅ,τι θέλεις, ὅ,τι
σοῦ ἱερνάει ἀπ' τὸ κεφάλι... Θέλω
νὰ κάνης τὴ Γερμανίδα νὰ πιστέψῃ
ὅτι εἶσαι ἀρραβωνιαστικιά μου, ὅτι
μ' ἀγαπᾷς, κι' ὅτι θὰ παντρευτοῦμε
γρήγορα !...

— Μὰ ἐγώ...

— Μὴ μοῦ πῆς ὅχι, Μίμπα, Φεύ-
γω πρὶν προφτάσῃς νὰ μοῦ ἀρνηθῇς
τὴ βοήθειά σου. Λοιπὸν, περιμένω
τὰ γράμματά σου... Εὐχαριστῶ !
Κι' ὁ Ροζέ τῆς φίλησε τὸ χέρι καὶ
τὴν ἀφῆσε μονάχη στὸ σαλόνι.

Ἡ Μίμπα, πρὶν κοιμηθῇ, ἰκάθησε
μπροστὰ στὸ γραφεῖο τῆς καὶ προ-
σπάθησε νὰ γράψῃ ἕνα ἐρωτικὸ
γράμμα. Τὴ δύσκολο πού ἦταν ! Ἀπο-
γοητευμένη, σηκώ-
θηκε τότε, στάθηκε
μπροστὰ στὸν καθρέ-
φτη κι' ἄρχισε νὰ
κυττάζῃ τὸν ἑαυτὸ
τῆς, σὰν νὰ τὸν ἐ-
βλεπε γιὰ πρώτη
φορὰ. Εἶχε χρυσό-
ξανθα μαλλιά, ἀθῶα
γαλανὰ μάτια κι' ἐ-
να στόμα δροσερὸ
καὶ κατακάικιν ο.
Κανεὶς ὥς τότε δὲν
τῆς εἶχε πῆ : « Μ' ἀ-
ρέσεις ! » κανεὶς δὲν
τὴν εἶχε ἀγαπήσει
κι' οὔτε κι' ἐκείνη εἶχε ἀγαπήσει
κανένα...

Ξαναγύρισε λοιπὸν στὸ γραφεῖο
τῆς καὶ σιγά - σιγά, ἄρχισε νὰ γρά-
φῃ, μ' ἕνα παράξενο αἶσθημα στὴν
καρδιά :

« Ἀγάπη μου, ἂν μπορούσες νὰ
νοιώσῃς πόσο σὲ λατρεύω ! Ὅταν
μὲ σφίγγῃς στὴν ἀγκαλιά σου καὶ
μὲ φιλᾷς, καταλαβαίνω ὅτι σὺ μο-
νάχα εἶσαι ὁ κύριος τῆς ζωῆς μου
κι' ὅτι δὲν μπορῶ νὰ ζήσω παρὰ
μονάχα κοντά σου Σ' ἀγαπῶ, Ρο-
ζέ, σ' ἀγαπῶ ! Εἶσαι δικός μου ! »

Ἡ λέξις « Σ' ἀγαπῶ », ἀνηχοῦσε
μέσα στὴ βαθειὰ σιωπὴ τῆς νύχτας

μ' ἕνα παράξενο τόνο, σὰν νὰ ἔλε-
γε κάποιος ἀδιάκοπα μέσα στὸ σίκο-
τάδι : « Σ' ἀγαπῶ ! Σ' ἀγαπῶ ! »
Τὸ ἄλλο θρόνυ ἡ Μίμπα ἔγραψε
τὸ δεύτερο γράμμα :

« Ροζέ, σήμερα μοῦ ζήτησες νὰ
γίνω γυναίκα σου, γιὰ πάντα. Καὶ
μὲ φίλησες, ὅπως δὲν μὲ εἶχες φι-
λήσει ποτέ σου : Μὲ τὴν ψυχὴ στὰ
χεῖλιά ! Ναι, ἀγαπημένε μου, θὰ γί-
νω γυναίκα σου, γιὰ πάντα, θὰ εἶ-
μαι ἡ πιστὴ καὶ ἀφωσιωμένη σου γυ-
ναίκουλα, ἡ φίλη σου, ἡ σύντροφος
τῆς ζωῆς σου... Εἶμαι τόσο εὐτυχι-
σμένη, πού κλαίω ἀπὸ τὴ χαρὰ
μου !... »

Τὸ πρῶτ' τῆς ἄλλης ἡμέρας ἡ Μίμ-
πα ἔλαβε μιὰ ἐπιστολὴ ἀπὸ τὸν
Ροζέ, ὁ ὁποῖος τῆς
ἔγραψε :

« Ἀγαπημένη μου
Μίμπα, θαυμάσια !
Ἐξακολούθησε ἔτσι,
ὥς τὸ τέλος τῆς
ἐβδομάδος. Ἐπει-
τα θὰ σὲ εἰδοποιή-
σω... Ὁ ἄρθρ' στὸ
σπίτι νὰ σὲ δῶ...
Μὲ πολλὴ φιλία
Ρ ο ζ έ »

Τὴ μαρτύριο ! Αὐ-
τὰ τὰ γράμματα ἔ-
καναν τὴ Μίμπα νὰ
δακρῶσθῃ... Εἶχε

καταλάβει ὅτι ἀγαποῦσε ἀπὸ και-
ρὸ τὸν Ροζέ καὶ τὰ λόγια ἐκείνα
πού τοῦ ἔγραφε, δὲν ἦταν ψεύτικα.
Ἐβγαίνουν ἀπὸ τὸ βάθος τῆς καρ-
διάς τῆς...

Τοῦ ἔγραψε λοιπὸν ἄλλα τέσσερα
γράμματα, πὺ φλογερὰ ἀπὸ τὰ
πρῶτα κι' ὕστερα περιέμενε μὲ ἀνω-
νία τὴν ἐπίσκεψι τοῦ φίλου τῆς.

— Ἀγαπημένη μου, Μίμπα, τῆς εἶ-
πε ὁ Ροζέ, μπαίνοντας στὸ σαλόνι,
στὸ τέλος τῆς ἐβδομάδος. Εἶσαι, μὰ
τὴν ἀλήθεια, ἕνα πολὺ ἐξυπνὸ κορί-
τσι ! Ἐπαιξες τόσο ὡμορφα τὸ ρό-
λο σου, ὥστε μὲ γλύτωσες μιὰ γιὰ
πάντα ἀπὸ τὴ Γερμανίδα. Ἡ Χίλντα
ἔφυγε ! Τὰ γράμματά σου τὴν εἶ-
χαν τρελλάνει... Ἦσαν γράμματα

ΧΙΟΥΜΟΡΙΣΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΩΛ ΡΕΜΠΟΥ

ΜΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΩΝ..

Ὁ Πιεντανιόλ, ἂν καὶ ἦταν ἀπὸ
τὴ Μασσαλία, δὲν λεγόταν οὔτε Ὁ-
λιβ, οὔτε Μάριος, μὰ ἀπλούστατα
Ἀλέξανδρος. Κατὰ τὰ ἄλλα ὅμως
ἦταν πραγματικὸς Μαρσεγιέζος, ὡς
τὸ κόκκαλο. Ντυμένος πάντοτε φαν-
ταχτερά, μὲ μιὰ πελώρια φλοτὰν
γραβῶτα, μὲ ρούχα χρώματος ζω-
ηροῦ καὶ μὲ καπέλλο μαλακὸ, δια-
κρινότανε γιὰ τὶς ζωηρὲς χειρονομί-
ες του, τὴν ἀσταμάτητη φλυαρία του
καὶ, πρὸ πάντων, γιὰ τὴν ἀπέραντη
φαντασία του.

Χάρις στὴν φαντασία του αὐτῆς, ὁ
Ἀλέξανδρος Πιεντανιόλ, σχημάτιζε
ἄεσφρα τὴν βεβαιότητα, ὅτι μιὰ συλ-
λογὴ γραμματοσήμων, τὴν ὁποία
κληρονόμησε ἀπὸ τὸν ἀδελφὸ του
καὶ τὴν ὁποία φρόντισε νὰ συμπλη-
ρῶσθαι καὶ ὁ ἴδιος, εἶχε μιὰ ἀξία μυ-
θική, ἀντιπροσώπευε μιὰ ὁλόκληρη
περιουσία.

Στὴν ἀρχὴ ὁ Πιεντανιόλ τιμολό-

γῆσε μόνος του αὐτὴ τὴ συλλογὴ
του γιὰ ἑκατὸ χιλιάδες φράγκα. Σι-
γὰ - σιγὰ ὅμως ἡ ἀξία τῶν γραμμα-
τοσήμων ἀνέβαινε κάθε μῆνα κατὰ
μερικὲς χιλιάδες φράγκα... Κι' ἔ-
τσι, τὴν ἐποχὴ πού ἀρχίζει ἡ ἱστορία
μας, ὁ Πιεντανιόλ εἶχε τὴν ἀκρά-
δαντη πεποίθησι ὅτι ἡ συλλογὴ του
ἄξιζε τριακόσιες τοῦλάχιστον χιλιά-
δες φράγκα !...

Ἐνα πρῶτ' κάποιος φίλος του,
ναυτικός, πληροφόρησε τὸν Ἀλέ-
ξανδρο ὅτι εἶχε διαβάσει σὲ μιὰ ἐφη-
μερίδα τοῦ Λονδίνου, ὅτι ἕνας ἰδιό-
τροπος Ἀγγλος ἀγόραζε συλλογὰς
γραμματοσήμων σὲ πολὺ καλὲς τι-
μές. Ἡ φαντασία τοῦ Πιεντανιόλ
ἄρχισε νὰ δουλεύῃ... Καὶ ὁ Μαρ-
σεγιέζος μας, βέβαιος ὅτι δὲν θὰ
τοῦ ἦταν δύσκολο ν' ἀποκτήσῃ ξαφνι-
κὰ μιὰ τεράστια περιουσία, πωλῶν-
τας τὰ γραμματόσημά του ἀποφά-
σισε νὰ κάνῃ ἕνα ταξίδάκι στὸ Λον-

δίον, γιὰ νὰ πωλῇ τὴν συλλογὴν ἐν-
τελῶς, μὲ πάθος !...

Κι' ὁ Ροζέ γελοῦσε ὁλόχαρος,
καθὼς τὴν κύτταζε στὰ μάτια.

Ἡ Μίμπα κοκκίνισε καὶ προσά-
θησε νὰ χαμογελάσῃ γιὰ νὰ κρύψῃ
τὸ κλάμα, πού τὴν ἐπνιγε στὸ λαι-
μό. Ἀεσφρα ὅμως ὁ Ροζέ τὴν ἄρ-
παξε στὴν ἀγκαλιά του, τὴν κύτταξε
ἀκόμη πὺ βαθειὰ στὰ μάτια καὶ τῆς
εἶπε :

— Μίμπα, ξέρεις, ποτε ἔφυγε ἡ
Γερμανίδα ; Ὑστερ' ἀπὸ τὸ δεύτερο
γράμμα...

— Ὡ, γιατί τότε... ψιθύρισε ἐ-
κείνη.

— Μίμπα, ἐξακολούθησε ὁ Ροζέ,

ξέρεις τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀνθρώπου ἐ-
κείνου, πού νομίζει ὅτι ἡ εὐτυχία
βρίσκεται μακριὰ του καὶ πού ἀεσ-
φρα βλέπει ὅτι εἶνε δίπλα του, κον-
τά του ; Ἐ, λοιπὸν, τὸ ἴδιο ἔπαθα
κι' ἐγώ. Δὲν εἶχα προσέξει ὅτι ἐσὺ
ἦσουν ἡ εὐτυχία μου ! Ἦσουν
πάντα τόσο κοντά μου, ὥστε δὲν σ'
ἐβλεπα... Ἐλα, μὴν κλαῖς, Μίμπα.
Μὰ δὲν καταλαβαίνεις, λοιπὸν, πό-
σο σ' ἀγαπῶ !...

Κι' ὁ Ροζέ τὴν ἔσφιξε τρυφερά
στὴν ἀγκαλιά του καὶ τῆς ἔδωσε τὸ
πρῶτο ἐρωτικὸ φιλί, μέσα σ' ἕνα ἀ-
πιστευτὸ ὄνειρο εὐτυχίας...

M. PENTERTSANI

δίνο και να παρουσιασθή στὸν ἰδιότροπο "Αγγλο.

"Εβαλε, λοιπόν, στὴν τσέπη του ὅλες τὶς οἰκονομίες του, ποὺ τὶς εἶχε κρυμμένες σ' ἓνα μαξιλάρι — κάπου τριάντα πέντε χιλιάδες φράγκα — ἔκανε ἓνα δέμα τὸ πολύτιμο ἄλμπουμ μὲ τὰ γραμματόσημα καὶ τράβηξε γιὰ τὸ Λονδίνο.

"Όταν ἔφτασε στὴν Ἀγγλικὴ πρωτεύουσα ὁ Ἀλέξανδρος Πιεντανιόλ, καταλαβαίνοντας ὅτι δὲν θὰ μπορούσε νὰ βρῇ μόνος του τὸ σπῆτι τοῦ ἰδιότροπου Ἀγγλου, ἀποφάσισε ν' ἀναθέσῃ τὴν φροντίδα αὐτῇ σ' ἓναν σωφῆρ.

Σταμάτησε, λοιπόν, ἓνα ταξί κι' ἔδωσε στὸν ὁδηγὸ τὸ ἀνάκομμα τῆς ἐφημερίδος. Ὁ σωφῆρ κατάλαβε τί ζητοῦσε καὶ ξεκίνησε ἀμέσως.

Εἰκεῖ ὅμως ποὺ προχωροῦσαν μὲ δυσκολία ἀνάμεσα στοὺς πολυσύχναστους δρόμους τοῦ Λονδίνου, τὸ ταξί ἀναγκάστηκε νὰ σταματήσει. Ἀπὸ μιὰ κεντρικὴ λεωφόρο περνοῦσε ἡ βασιλικὴ ἀκολουθία, πηγαίνοντας στὸν καθεδρικὸ ναὸ τοῦ Οὐενστέμινστερ. Κάθε κίνησις σὲ κάθε σημεῖο εἶχε σταματήσει, γιὰ νὰ περάσουν οἱ βασιλεῖς.

Ὁ Ἀλέξανδρος Πιεντανιόλ δὲν μπορούσε ν' ἀφήσῃ αὐτὴν τὴν εὐκαιρία. Προθύσε νὰ ἰδῇ ἀπὸ κοντὰ τὸ βασιλικὸ ζεῦγος τῆς Ἀγγλίας. Ἀφῆσε λοιπόν, τὸ δέμα του στὸ ταξί, εἶπε στὸν ὁδηγὸ ὅτι θὰ ξαναγυρνοῦσε ἀμέσως καὶ προχώρησε, σπρώχνοντας τοὺς συγκεντρωμένους πολῖτες, γιὰ νὰ πάρῃ μιὰ θέσι στὴν πρώτη σειρὰ τῶν περιέργων, ποὺ παρακολουθοῦσαν τὴν περέλασι.

"Όταν ἵεράσε ἡ βασιλικὴ ἀκολουθία, ὁ Ἀλέξανδρος Πιεντανιόλ ξαναγύρισε στὸ μέρος, ὅπου εἶχε σταθμεύσει τὸ ταξί. Μὰ τὸ ταξί δὲν ἦτοκ ἔκονταν ἐκεῖ! "Ενας ἀστυφύλαξ τῆς τροχαίας κινήσεως εἶπε στὸ σωφῆρ

νὰ πάῃ νὰ σταθῇ ἄλλου, γιὰ νὰ μὴν ἐμποδίσῃ τὴν κυκλοφορία. Ἐλάτε τώρα σεῖς νὰ βρῆτε — ἂν μπορῆτε — ἓνα ταξί, ποὺ τὸ χάσατε στὸ Λονδίνο, σὲ μιὰ πόλι δηλαδὴ μὲ ὀχτὼ ἑκατομμύρια κατοῖκους!...

Δὲν εἶνε βέβαια μεγάλη δυστυχία νὰ χάσετε ἓνα ταξί, ὅταν τὸ ταξιμετρὸ του ἐργάζεται... γιὰ λογαριασμὸ σας! "Αλλ' ὅταν μέσα σ' αὐτὸ τὸ ταξί ἔχετε ἀφήσει ἓνα μικρὸ δέμα, ποὺ ἀντιπροσωπεύει γιὰ σᾶς ὁλόκληρη τὴν ἱερουσία σας, τότε μπορεῖτε εὐκόλα νὰ νοιώσετε στὸ μυαλό σας τὰ παράξενα ἐκεῖνα ρίγη, ποὺ εἶνε συνήθως ὁ προάγγελος τῆς τρέλλας!...

Καὶ σ' αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν θέσι βρέθηκε ὁ ἥρωας τῆς ἱστορίας μας!

Ὁ Ἀλέξανδρος Πιεντανιόλ, μισότρελλος ἀπὸ ἀπελπισία, πλησίασε ἓναν πανύψηλο καὶ ἀπαθέστατο πόλισμαν καὶ τοῦ ἐξιστόρησε τὸ δράμα του, μὲ χειρονομίες τόσο ζωηρές, ὥστε ὁ φλεγματώτικος Ἀγγλος ἀναγκάστηκε νὰ τοῦ πιάσῃ καὶ τὰ δύο του χέρια καὶ νὰ τὰ κρατήσῃ ἀκίνητα, ἐπιδὴ τὸ θέαμα τῆς συζήτησεως τοῦ

Μαρσεγιέζου ἄρχισε νὰ προκαλῇ συγκέντρωσις περιέργων... Τέλος τὸ ὄργανο τῆς τάξεως, τὸ ὁποῖον ἀγνοοῦσε καθολοκληρίαν τὴν εὐγενῆ γλῶσσα τοῦ Ρακίνα, ὠδήγησε τὸν Ἀλέξανδρο στὸ πλησιέστερο ἀστυνομικὸ τμήμα, γιὰ νὰ τοῦ φανῇ ὁ πωσθήποτε χρήσιμος.

Ὁ διοικητὴς τοῦ τμήματος αὐτοῦ ἔτυχε νὰ γνωρίζῃ Γαλλικὰ κι' ἔτσι ὁ Πιεντανιόλ μπόρεσε νὰ συνεννοηθῇ μαζί του καὶ νὰ τοῦ δώσῃ νὰ καταλάβῃ τὸ κακὸ ποὺ τὸν βρῆκε.

— Ποιᾶς ἀξίας ἦταν αὐτὴ ἡ συλλογὴ γραμματισμῶν; ρώτησε ὁ ἀστυνομικὸς διοικητὴς τὸν Μαρσεγιέζο.

— Ποιᾶς ἀξίας; φώναξε ὁ Ἀλέξανδρος. Πολὺ μεγάλης ἀξίας, κολοσσιαίας ἀξίας!...

— Προτιμῶ νὰ μοῦ καθορίσετε ἓνα ποσόν! τὸν διέκοψε ὁ ἀστυνομός.

— Καὶ πῶς μπορῶ, φίλτατέ μου, νὰ καθορίσω τὸ ποσόν; Ἡ συλλογὴ αὐτὴ ἀξίζει καὶ ἑκατὸ, καὶ διακόσιες, καὶ πεντακόσιες χιλιάδες φράγκα!... "Ισως κι' ἓνα ἑκατομμύριο!... Αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐκείνον ποὺ θὰ τὴν ἀγοράσῃ!...

Ἡ φαντασία τοῦ Ἀλεξάνδρου βρισκόταν σέ... δημιουργικὸ ὄργανο.

— Πολὺ καλὰ! εἶπε ὁ διοικητὴς τοῦ τμήματος. Θέλετε νὰ καθορίσωμε τὴν ἀξία τῆς στὸ ποσόν τῶν τετρακοσίων χιλιάδων φράγκων;

— "Εστω ψιθύρισε ὁ Ἀλέξανδρος, μὲ ὕφος ποὺ μαρτυροῦσε ὅτι ἔκανε μιὰ πολὺ μεγάλη συγκατάτασι.

— Ὑπογράψτε, λοιπόν, αὐτὴν τὴν δήλωσι...

Μόλις ὁ Ἀλέξανδρος Πιεντανιόλ ἔβαλε τὴν ὑπογραφή του κάτω ἀπὸ μιὰ μεγάλη ἐντυπῆ καὶ ἰσχυρὰ, ποὺ τοῦ παρουσίασε ὁ ἀστυνομικὸς διοικητὴς, μπῆκε στὸ γραφεῖο ἓνας σωφῆρ, κρατῶντας στὸ χέρι του ἓνα μικρὸ δέμα. Ἡ καρδιά τοῦ Μαρσεγιέζου ἄρχισε νὰ χτυπᾷ δυνατὰ...

Ὁρμήσε στὸν σωφῆρ, τὸν ἀγκάλιασε, τὸν φίλησε, τὸν χάιδεψε φιλικῶτα στὰ μάγουλα, στὴ ράχι, στὸ κεφάλι, τοῦ ἔσφιξε μὲ παρὰ τὰ χέρια — ἐξεδήλωσε τέλος τὴν χαρὰ καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη του μ' ἓναν τρόπο, ποὺ ἔκανε τὸν ὁδηγὸ τοῦ ταξί νὰ τὸν κυττάξῃ κατάπληκτος.

"Ὑστερα ὁ Ἀλέξανδρος ἔβγαλε ἀπὸ τὸ πορτοφόλι του μιὰ λίρα καὶ τὴν ἔδωσε στὸν σωφῆρ μὲ μεγαλοπρεπῆ χειρονομία, θέλοντας νὰ τοῦ δείξῃ ὅτι τὰ τέκνα τῆς Γαλλίας εἶνε γενναῖα ὅπως καὶ ἐξέρουν ν' ἀνταμείβουν ἡγεμονικὰ τὶς ὑπηρεσίες ποὺ τοὺς προσφέρουν... Καὶ νομίζοντας πῶς ἡ ἱστορία αὐτὴ τελείωσε, ἔβαλε τὸ μικρὸ δέμα κάτω ἀπὸ τὴν μα-

σχάλῃ του κι' ἐτοιμαζόταν νὰ φύγῃ, μοιράζοντας δεξιά καὶ ἀριστερὰ ἀφθονὰ χαμόγελα.

Μὰ ὁ ἀστυνομικὸς διοικητὴς δὲν τὸν ἀφῆσε νὰ θγῇ ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα...

— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε, τοῦ εἶπε. Ἐμεῖς, στὴν Ἀγγλία, ἔχουμε ἓνα εἰδικὸ νόμο γιὰ τὰ ἀπολεσθέντα ἀντικείμενα...

— Κάνετε πολὺ καλὰ! τὸν διέκοψε ὁ Μαρσεγιέζος. Ἐγὼ πάντα τὸ ἔλεγα ὅτι ἡ Ἀγγλία εἶνε ἓνα κράτος καλὰ ὀργανωμένο...

— Μὰς εἶπατε ὅτι ἡ συλλογὴ σας ἀξίζει τετρακόσιες χιλιάδες φράγκα καὶ ὑπογράψατε μάλιστα καὶ τὴ σχετικὴ δήλωσι.

— Βεβαίως!...

— Τὴ συλλογὴ αὐτὴν σᾶς τὴν ἐπέστρεψε ἐκείνος ποὺ τὴν βρῆκε...

— Φυσικὰ.

— "Ε, λοιπόν! συνέχισε ὁ διοικητὴς τοῦ τμήματος, μὲ τὴν ἴδια ἀπάθεια. Σύμφωνα μὲ τὸν νόμο ποὺ σᾶς ἀνέφερα πρὸ ὀλίγου, κάθε ἰδιοκτήτης ἀπολεσθέντος ἀντικειμένου ὀφείλει νὰ καταβάλῃ σὲ κείνον ποὺ βρῆκε τὸ ἀντικείμενον αὐτὸ δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν τῆς ἀξίας του... Ὁ νόμος, σὲρ, σᾶς ὑποχρεώνει νὰ δώ-

σετε στὸν σωφῆρ... Ὁ ἀστυνομικὸς διοικητὴς ἔκανε ἓναν πρόχειρο ὑπολογισμό, σημείωσε διάφορα νοῦμερα σ' ἓνα σημειωματῆριο καὶ ἐξακολούθησε:

— Σᾶς ὑποχρεώνει νὰ δώσετε στὸν σωφῆρ γιὰ ἀμοιβὴ τριάντα μιὰ χιλιάδες διακόσια φράγκα, μὲ τὰ χαρτὸς τῆς ἐιδικῆ φορολογίας.

— "Ε, ἔ! Τί ἔκανε λέει! τραύλισε ὁ Ἀλέξανδρος Πιεντανιόλ.

— Μάλιστα, σὲρ!...

Ἡ σκέψις ὅτι θὰ ἔδινε 31.000 φράγκα — ὅσα χρήματα δηλαδὴ εἶχε ἐπάνω του — ἔκανε τὸ μυαλό τοῦ Μαρσεγιέζου νὰ θολώσῃ.

— Ἀφοῦ εἶνε ἔτσι, δὲν τὰ θέλω τὰ

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΤΖΕΒΑΤ ΒΕΗ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΕΪΛΑΣ

“Όταν ο σουλτάνος Σελήμ Α΄ έγινε, στά 1517, απόλυτος κύριος της Αιγύπτου, ύστερα από τη μεγάλη μάχη, που έδωσε με τους Μαμελούκους, πολύ λίγες ήταν ή έπαρχίες εκείνες, που κατώρθωσαν να διατηρήσουν την ανεξαρτησία τους. Μιά από τις έπαρχίες αυτές, ή καλύτερη σε φυσικές όμορφιές και ώραία τζαμιά, ήταν και το Χοσεϊρ.

Σείχης του Χοσεϊρ ήταν τότε ο Μουλά Χουσεϊν, ένας Άραβ φύλαρχος, που τον αγαπούσαν όλοι οι υπήκοοί του για τη σοφία και την καλώςσύνη του. Είκοσι χρόνια τώρα κυβερνούσε ο Μουλά Χουσεϊν τον τόπο, και στο διάστημα αυτό δεν έκανε ούτε ένα πόλεμο με τις γειτονικές έπαρχίες. Οί κάτοικοι του Χοσεϊρ ζούσαν ευτυχισμένοι και ήσυχoi, χωρίς να φοβούνται ούτε τις αδικίες αίματοχυσίες, αφού ο άρχοντας τους ήταν ο πιο ειρηνικός άνθρωπος του κόσμου, μά ούτε και την

πεινά, αφού ο Μουλά Χουσεϊν είχε κρυμμένους, σε μία τοποθεσία που την ήξεραν έξη μονάχα σκλάβοι του, τόσους θυσανρούς, όσους θά χρειαζόντουσαν για να κάνουν πλουσίους όλους τους Αιγυπτίους.

Όστόσο, ο σείχης, απ’ όλους τους θυσανρούς του προτιμούσε την ευνοούμενη του Λεϊλά, ένα ξωτικό λουλουδι της όάσεως, μία γυναίκα με μαλλιά κατάμυρα, που της σκέπαζαν τους ώμους όταν τάλυνε, με χεϊλή κερασένια, με φιλντισένια επιδερμίδα και με αναπνοή πιο μυροβόλο και από τα ρόδα του Ισπαχάν.

Ο Μουλά Χουσεϊν δεν είχε έννοιες στο κεφάλι του. Ήταν όμως βέβαιος ότι και ή μεγαλύτερη συμφορά κι’ αν τον εύρισκε, δεν θά έπαυε να δοξολογεί τον Άλλάχ και να θεωρή τον έαυτό του ευτυχισμένο, άρκεί να είχε κοντά του την αγαπημένη του Λεϊλά, την γυναίκα,

γραμματόσημα ! Μπορείτε να τα κρατήσετε !... φώναξε.

— Λυπούμαι πολύ ! αποκρίθηκε ο διοικητής του τμήματος. Σύμφωνα όμως με το νόμο, είστε υποχρεωμένος να ξαναπάρτε το αντικείμενον που σας ανήκει...

— Κι’ αν άρνηθώ να πληρώσω ; τραύλισε ο Άλέξανδρος.

— Θα βρεθώ στη δυσάρεστη θέση να σας στείλω στη φυλακή.

Ο Πιεντανιόλ κοίκαλόωσε. Τί να κανε ; Μπρός γκρεμός και πίσω ρέμα ! Άναγκάστηκε, λοιπόν, να

πληρώσει «βρετικά» στον σωφφέρα 31.000 φράγκα !

Κι’ αργότερα, όταν παρουσίασε τη συλλογή του στον Άγγλο συλλέκτη, έμαθε με κατάπληξι ότι αυτή δεν άξιζε πάνω από 25.000 φράγκα !

Σωστή κεραμίδα !... Κεραυνός !...

Κι’ ο δύστυχος Πιεντανιόλ γύρισε στο Παρίσι άπένταρος, χρεωμένος, βλαστημώντας την Μαροσεγιέζικη φαντασία του, την επικινδύνως εξαπίστρωτη !... ΠΩΛ ΡΕΜΠΟΥ

που την είχαν έξυμνήσει για την ωμορφιά και τη μεγάλη καρδιά της καρδιάς της. όλοι οι ποιηταί της έποχής.

Μά ή άκύμαντη ευτυχία του Μουλά Χουσεϊν δέ βάσταξε πολύν καιρό ακόμα.

Μιά μέρα ο άρπαγας και σκληρόκαρδος Χαϊρ μπής, ο Τουρκος διοικητής της Αιγύπτου, άκουσε να γίνεται λόγος για τους θυσανρούς που είχε κρυμμένους ο σείχης του Χοσεϊρ σε μία άγνωστη τοποθεσία, και έσειλε έναν άξιωματικό του στον Μουλά Χουσεϊν, για να του πη ότι έπρεπε, αν αγαπούσε τη ζωή του, να παραδώσει άμέσως όλα τα πλούτη στον σουλτάνο Σελήμ.

“Υστερ’ από τρεις μέρες, ο άπεισταλμένος του Χαϊρ μπής, αφού είδε τον Μουλά Χουσεϊν, ξαναγυρνούσε στο Κάιρο, όπου είχε εγκατασταθή ο Τουρκος διοικητής.

— Τί άπάντησι μου φέρνεις ; τον ρώτησε ο Χαϊρ μπής.

— Κακά και μαύρα μαντάτα, άρχοντά μου ! αποκρίθηκε ο άξιωματικός. Ο Μουλά Χουσεϊν μου είπε ότι προτιμάει να χάσει έκατό φορές τη ζωή του, παρά να μάς δώσει τους θυσανρούς, που έχει κρυμμένους !... Έμαθα όμως, μπής μου...

— Τί έμαθες ;

— “Ότι ο σείχης έχει στο χαρέμι του την όμορφότερη γυναίκα του κόσμου ! Ένα τέτοιο ούρι έπρεπε να βρίσκεται στο χαρέμι του Πατισάχ !...

Ο Χαϊρ μπής έμεινε λίγο σκεπτικός...

Και τέλος πήρε την άπόφασι να έκστρατεύσει κατά του Μουλά Χουσεϊν, για να πάρη και τους θυσανρούς του και τη Λεϊλά, που λογάριαζε να την στείλη πεσκέσι στον σουλτάνο Σελήμ, στην Πόλη.

Όταν τα τουρκικά στρατεύματα πολióρκησαν το Χοσεϊρ, βρήκαν μία άπελπισμένη αντίστασι από τους κατοίκους του. Και ο ίδιος ο σείχης έλαβε μέρος στην άμυνα, έμψυχώντας με την παρουσία του τους στρατιώτες του, που προσπαθούσαν ν’ άπαικρούσουν τους έθχρους.

Στη δύσκολη αυτή περίστασι ή

Λεϊλά έδειξε όλο το μεγαλείο της καρδιάς της.

Συνώδεε παντού τον αγαπημένο της, με το χαμόγελο στο στόμα, και προσπαθούσε να του δίνη θάρρος. Και, κάθε θράδυ, τον νανούριζε, σαν μωρό παιδί, στην άγκαλιά της, για να τον κάνει να λησμονήσει τους κόπους και την άγωνία της μέρας...

Μά οί Τουρκοί ήσαν πολυάριθμοι, καλά όπλισμένοι και πολεμούσαν με πείσμα άποφασισμένοι να κατακτήσουν το Χοσεϊρ, την πόλι με τους άτίμητους θυσανρούς !

— Η πάλη είνε άνιση ! είπε ο Χουσεϊν, στην Λεϊλά. Οί περισσότεροι από τους ανθρώπους μου σκοτώθηκαν και ύστερ’ από λίγον καιρό θα μάς λειψουν και τα τρόφιμα... Τί θα κάνουμε τότε ;

— Θα πολεμήσουμε, όσο μάς μένει ακόμα ή ψυχή ! αποκρίθηκε με σταθερή φωνή ή Λεϊλά. Ποιός ξέρει ! Ίσως την τελευταία στιγμή να μάς λυπηθί ο Άλλάχ και να μάς στείλη μια άνέλιπτη βοήθεια !...

— Έχεις δίκιο ! ψιθύρισε ο Μουλά Χουσεϊν, θαυμάζοντας το θάρρος της ευνοούμενης του. Μά ό,τι και να κάνουμε, δεν θ’ άργήση νάρθη ή μέρα που το Χοσεϊρ θά πέση στα χέρια αυτών των ληστών.... Έκτός αν γίνη κανένα θαύμα ! Και κείνο που με θασανίζει περισσότερο, είνε ή σκέψη ότι δεν θά μπουρεσω ίσως να σε προστατεύσω από τα χέρια αυτών των θηρίων, είδωλο της ζωής μου, λουλουδι των όνειρων μου !...

— Μην άνησυχείς για μένα, αγαγαπημένε μου ! είπε ή Λεϊλά. “Όταν θάρθη ή ώρα που φοβάσαι τόσο, ξέρω τι άπόφασι θά λάβω.... Δεν θά πέσω ζωντανή στα χέρια των έχθρών μας !... *

Πέρασαν λίγες μέρες ακόμα.

Και όταν σώθηκαν πειά όλα τα τρόφιμα στην πολιορκημένη πόλι, όπαν ο έχθρος κατέστρεψε τα φρούρια, ο Μουλά Χουσεϊν κατάλαβε ότι δεν του έμενε πειά καμιά έλπίδα. Άπό ώρα σε ώρα, ο Τουρκικός στρατός θα έκανε γενική επίθεση κατά του Χοσεϊρ.

Ὁ Μουλά Χουσεΐν κάλεσε τότε τοὺς ἔξι ἀφωσιωμένους τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἤξεραν πού ἦσαν θαμμένοι οἱ θησαυροὶ του, καὶ τοὺς εἶπε:

— “Υστερ’ ἀπὸ λίγη ὥρα ὁ ἐχθρὸς θὰ βρίσκεται στὸ Χουσεΐρ. Εἶνε ἀδύνατο νὰ φέrouμε καὶ τὴν παρμικρὴ ἀντίστασι... Ξέρετε πόσο φιλοχρήματος εἶνε ὁ Χαϊρ μπέης... Ἄν πέσετε στὰ χέρια τῶν ἀξιωματικῶν του, θὰ σᾶς υποβάλουν σὲ προμερὰ θασανιστήρια, γιὰ νὰ σᾶς ἀναγκάσουν νὰ τοὺς πῆτε ποὺ εἶνε θαμμένοι οἱ θησαυροὶ μου... Ἐνας μυνάχα τρόπος ὑπάρχει γιὰ νὰ γλυτώσετε ἀπὸ τὰ χέρια τῶν δημίων: Νὰ δεχθῆτε τὸ θάνατο, πού θὰ σᾶς προσφέρω ἐγώ!...

— Εἴμαστε ἔτοιμοι νὰ πεθάνουμε! ἀποκρίθηκαν μὲ μιὰ φωνὴ οἱ ἔξι ὑπήκοοι τοῦ Μουλά Χουσεΐν.

Καὶ τράβηξαν, μὲ σταθερὸ καὶ ἀποφασιστικὸ βῆμα, στὸ θάλαμο τῶν δημίων, γιὰ νὰ μὴ ξαναβγοῦν ἔξω ζωντανοί.

Ξαφνικά δυνάτὰ σαλπίσματα ἀκούστηκαν... Ὁ Μουλά Χουσεΐν κατὰλαβε πὼς οἱ Τούρκοι εἶχαν ἀρχίσει τὴν γενικὴ ἐπίθεσι... Κι’ ἔτρεξε ἀμέσως νὰ βρῇ τὴν Λεϊλά...

Ἡ εὐνοουμένη του ἦταν στολισμένη ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά. Ὁ σείχης τὴν κύτταζε μὲ μάτια ὀρθάνοιχτα ἀπὸ θαυμασμό.

— “Ἐφτασεν ἡ ὥρα πού φρωθῶ, σουν τόσο πολὺ, δὲν εἶνε ἔτσι; ρώτησε ἡ Λεϊλά τὸν Μουλά Χουσεΐν.

— Ναί! ἀποκρίθηκε μὲ βαρεῖα φωνὴ ὁ σείχης.

— “Ἀφοῦ εἶν’ ἔτσι, φώναξε ἡ Λεϊλά, ξεσκεπάζοντας τὸ στήθος της, βύθισε τὸ μαχαίρι σου σ’ αὐτὴ τὴν καρδιά, πού χτύπησε μονάχα γιὰ σένα!... Θέλω νὰ βρῶ τὸ θάνατο ἀπὸ τὸ χέρι σου, ἀφοῦ κοντὰ σου κα-

τάλαβα τὴν θά πῃ ζωὴ!...

Μὰ ὁ σείχης ἀγκάλιασε μὲ παραφορά τὴν ἀγαπημένη του καὶ ἀρχισε νὰ τὴν φιλεῖ, χωρὶς νάχη τὴν δύναμι νὰ τῆς κἀν κακὸ.

— Δὲν ἀκούς τὸ κανόνι πού θρονοῦν; ρώτησε ξαφνικά ἡ Λεϊλά. Πρέπει νὰ κάνουμε γρήγορα!...

— “Ἀφῆσέ με νὰ σὲ φιλήσω ἀκόμα μιὰ φορά καὶ νὰ σοῦ δώσω ἕνα τελευταῖο φιλή! εἶπε, ἀναστενάζοντας, ὁ σείχης.

Καὶ ἰκόλλησε μὲ πάθος τὰ χεῖλη του στὸ στόμα τῆς εὐνοουμένης του. Καὶ τὸ στεγνὸ αὐτὸ φιλή ἦταν τόσο γλυκὸ καὶ μεθυστικὸ, ὥστε ὁ Μουλά Χουσεΐν ξεχάστηκε καὶ πάλι στὴν ἀγκυλιά τῆς Λεϊλάς...

Τὰ κανόνια ἀκούστηκαν τώρα πὺ κοντὰ...

— Πρέπει νὰ τελώνουμε! φώναξε ἡ Λεϊλά. Βύθισα τὸ μαχαίρι σου στὴν καρδιά μου! Σὲ λίγο θὰ εἶνε ἔσως πολὺ ἀργά!... Γιατὶ φρεβάσαι;... Γιατὶ διστάζεις;... Σὲ γνώρισα πάντοτε θαρραλέο καὶ ἀποφασιστικὸ!...

— Ἡ ὁμορφιά σου, μὲ κάνει δειλὸ καὶ ἄνθρωπο τραύ-

λισε ὁ σείχης.

— Τότε, δώσε μου τὸ μαχαίρι σου, νὰ σκοτώθω μόνη μου!...

Καὶ ἡ Λεϊλά τράβηξε τὸ μαχαίρι ἀπὸ τὴ ζώνη τοῦ Μουλά Χουσεΐν, καὶ, πρὶν ὁ ἀγαπημένος της προφτάσει νὰ τὴν κρατήσῃ, τὸ βύθισε στὴν καρδιά της ὡς τὴ λαβή...

Ἐνα σπαραχτικὸ ξεφωνητὸ πόνου ἐγῆκε ἀπὸ τὰ στήθη τοῦ Μουλά Χουσεΐν.

Μὰ ἡ Λεϊλά ἦταν πειὰ νεκρή...

Ὁ σείχης τὴν ἐξέπλωσε στὸ ντιβάνι, φίλησε γιὰ τελευταία φορά τὰ χεῖλη της, τῆς ἐκλείσε τὰ μάτια καὶ ὕστερα ὤρμησε ἔξω σὰν τρελλός, κραυγάζοντας:

— Θὰ μοῦ τὸ πληρώσουν ἀκριβὰ

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟΥ REGINALD RIGBY

Η ΑΡΠΑΓΗ ΤΗΣ ΛΑΙΔΗΣ

Α'.

(Ὁ λόρδος Πέρσυ, κόμης τοῦ Πέικχαμ, πρὸς τὴν Λαΐδη Ἐδὶθα κόμισσα τοῦ Στρήτχαμ).

2 Ἰουνίου 1312.

«Ἀγαπημένη μου,

Ὁλομόναχος στὸν πύργο μου τοῦ Στόουνμπρουκ, ἔχω τὸ μαυλὸ μου καρφωμένο σὲ σένα. Σὲ σκέπτομαι μικρὴ, γλυκεῖα κι' ἀθώα ἀγάπη μου, νὰ στενάζῃ κάτω ἀπ' τὸ ζυγὸ τοῦ βαρβαρικοῦ διαρκῶς ἀρρωστιά-ρη συζύγου σου. Καὶ τότε ἀπ' τὸ μυαλὸ μου ἔρπονθ' ὅλες ἡ γοητεῖ-

τὸ θάνατό σου, οἱ κακοῦργοι!...

Καὶ ὁ Σείχης μάζεψε ἀμέσως τὰ λίγα παλληκάρια, πού ἀτόμειναν στὴν πολιορκημένη πόλι, καὶ χύμηξε πᾶνω στὸν ἐχθρὸ, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀρχίσει κιόλας νὰ σκαρφαλώνῃ στὰ τεῖχη.

Μὰ ἀλλοίμονο!—ὕστερ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, ὁ Μουλά Χουσεΐν ἦταν ἐκπλωμένος νεκρός, μὲ τὸ σῶμα τρυπημένο ἀπὸ πληγές, πᾶνω σ' ἕνα σωρὸ ἀπὸ πτώματα Τούρκων, πού τοὺς εἶχε σκοτώσει ὁ ἴδιος μὲ τὸ χέρι του, γιὰ νὰ ἐκδικηθῇ τὸ θάνατο τῆς ἀγαπημένης του Λεϊλάς... Ὁ Ἀλλὰχ δὲν εἶχε κάνει τὸ θαῦμα του. Κι' ἔτσι χάθηκε τὸ Χουσεΐρ, ἡ πανέμορφη πόλις, κι' ἔτσι μείνανε γιὰ πάντα κρυμμένοι στὴ γῆ οἱ θησαυροὶ τοῦ Μουλά Χουσεΐν, γιὰτὶ τὰ χεῖλη πού θὰ μαρτυροῦσαν τὸν κρυψώνα τους, πὰ εἶχε παγώσει ὁ θάνατος.

TZEBAT BEN S

τικὲς σκηνὲς τῆς μέχρι πρό τριῶν ἀκόμῃ χρόνων εὐτυχισμένης ζωῆς μας, καὶ τὸ στήθος μου φουσκώνει ἀπὸ ἀνικανοποίητη λύσσα... Ἀχ, πόσο θὰ ἤθελα νὰ πετοῦσα ὡς αὐτοῦ, νὰ σπαράξω τὸν ἄρπαγα καὶ τύραννό σου, καὶ φέρνοντάς σε στὸν πύργο μου νὰ σὲ κάνω—ὅπως καὶ πότε—εὐτυχισμένη...

Θυμήσου καὶ σύ, μαζί μου, γιὰ μιὰ στιγμή, τὰ περασμένα... Μικρὸς τότε, σὲ γνώρισα μικρούλα καὶ σένα... Παίζαμε μαζί στὰ λειβάδια τὰ ὀλοπράσινα, σκαρφαλώναμε στὰ δένδρα γιὰ δροσάτους καρπούς, κι' ἀλλάζαμε τὸ θράδυ ἀπὸ ἕνα φιλή ἀγνὸ, ἀδελφικὸ, ὅταν μᾶς χάριζαν ἡ παραμάνες μας νὰ κοιμηθοῦμε...

Μεγαλώναμε ἐντωμεταξὺ, ὅσο τὰ χρόνια κυλοῦσαν καὶ στίς ψυχές μας μεγάλωνε συγχρόνως κι' ἡ ἀμοιβαία μας λατρεία... Εἶχαμε ὀρκισθῇ κι' οἱ δύο μας γιὰ μιὰ αἰώνια ἀγάπη κι' εἶχαμε πλέξει κιόλας γλυκὰ ὄνειρα καὶ σχέδια γιὰ τὸ μέλλον... Εἶχαμε ἀρραβωνιαστῇ στίς ψυχές μας, πρὶν ἀκόμῃ κανένας γύρω μας ὑποψιαστῇ τὸ αἰσθημά μας...

Μὰ ἦρθε ἡ καταραμένη μέρα, πρὸ τριῶν χρόνων ἀκριβῶς. Ὑποχρεωμένος ν' ἀκολουθῆσω τὸν δοῦκα Τζὼν Πάρκερ σὲ μιὰ ἐπίθεσί του κατὰ τοῦ πύργου τοῦ Οὐώρουϊκ, ἔλειψα ἀπὸ κοντὰ σου...

Ἀνάθεμα στὴν ὥρα.

Ἐνῶ ἐγὼ πολεμοῦσα μακριὰ σου, ἐσύ, ἀνυπεράσπιστη, παραδόθηκες ἀπ' τοὺς γονεῖς σου γιὰ σύζυγός σ' ἕνα τέρας... Σ' ἕναν δράκο τοῦ παραμυθιοῦ, στὸν ἰκόμητα τοῦ Στρή-

χαμ, στόν τόσο πλούσιο καί πανί- καί περίμενε νά μέ δῆς μέ ὄση λα-
ρχυρο, μά καί τόσο μαχητῆρ καί γε- χτάρα ἀνυπομονῶ κι' ἐγὼ νά σέ
ρογκρινιάρη κι' ἀρρωσιάρη ἀρ- δῶ...

"Εσκυψες τὸ ἀγνὸ σου κεφαλάκι
κι' ὑποτάχθηκες στόν ἀμείλιχτο νό-
μο τῆς πατρικῆς θελήσεως.

"Εσκυψα κι' ἐγὼ τὸ ἱκεφάλι μου,
σάν ἔμαθα τὸ τρομερὸ νέο, κι' ἔ-
κλαινα πικρά.

Μά ὄχι... "Επαψα πειὰ νά κλαίω.
"Όταν σὸ πλευρὸ μου χτυπάει σπα-
θὶ αἱματολουσμένο, κι' ὅταν στὰ
στήθῃ μου χτυπάει ἱκαρδιά πού δὲν
σέ ἔχεσσε ποτέ της, τὰ κλάματά
εἶνε ντροπὴ καί ἀνανδρία...

Εἶμαι μονάχος τώρα... "Απόλυ-
τος κυρίαρχος τοῦ πύργου Στόουν-
μπρουκ, τοῦ πύργου Πέκχαμ, κι' ἀ-
περάντων ὑποστατικῶν... "Εχω ἔξα-
κόσια παλληκάρια, ὡ-
πλισμένα, ὅλα καθολι-
λάρηδες, καί μέ ἱκαρ-
διά φαρδύτερη ἀπ' τὰ
στήθῃ τους.

"Ετοιμάσου, γλυκειά
μου... Σέ πέντε μέρες
φτάνω τρομερός! Θά
στήσω σκάλες στὰ τεί-
χη τῆς ληστρικῆς φω-
ληᾶς τοῦ ἀρπαγὸς συ-
ζύγου σου, θά γκρεμί-
σω τίς πόρτες τοῦ μέ-
τους πολεμικοῦς «κρι-
οὺς» καί θά σέ λυτρώσω ἀπὸ τὰ νύ-
χια τοῦ φέρνοντάς σε στόν δικό μου
πύργο...

"Ω, θά πάμῃς πειὰ νά εἶσαι νο-
σοκόμος ἐνὸς γερογκρινιάρη καί
θαῖσαι σὸ μέλλον ἡ ζηλευτὴ καί ξα-
κουσμένη καί λατρευτὴ μου σύζυ-
γος... Θά πάψουν νά σέ περιστοιχι-
ζουν γιατροί, καί γιατρικά, καί
μπουκαλάκια μέ ριγανόζουμο, καί
ποδάγρες καί ρευματισμοί. Στὸ
μέλλον θά σέ περιστοιχίζουν ἱκοπέλ-
λες τῆς ἡλικίας σου, ὅλες δροσάτες
καί χαρωπές κι' ὅλες παλῆς σου
φίλες, καί θά ξαναχαροῦμε τὰ δρο-
σερά λαγκάδια μας, καί τὰ τρελλά
καί ἔξνοιαστα τρεχάματα τῆς παι-
δικῆς μας ἡλικίας.

Κάψε τὴν ἐπιστολή μου μόλις τῇ
λάθῃς, ἔχε ἐμπιστοσύνη στόν κοι-
στή της ἀφωσιωμένο ἀνθρωπό μου

Δικός σου πάντα

ΠΕΡΣΥ»

Β'

(Ἡ λαίδη Ἐδιθα, πρῶ-
ην κόμησσα Στρήτχαμ
καί νῦν κόμησσα Πέκ-
χαμ, πρὸς τὴν λαίδη
Ἐρμιντρούδη, μαρκη-
σία τοῦ Μάλμσεϋ).

28 Ἰουνίου 1312

«Πολυαγαπημένη Ἐρμιν,

"Ελαβα τὴν ἐπιστολή σου τῆς 14
Ἰουνίου... Μὲ ἀποκα-
λεῖς ἀκόμη σ' αὐτὴν ὡς
«λαίδη Στρήτχαμ», ἐ-
νῶ τώρα εἶμαι «λαίδη
Πέκχαμ»!

"Ἦμουν μιὰ ζωντανή
νεκρή, ἀγαπημένη μου,
πρὶν ἀπὸ λίγες ἡμέρες,
καί τώρα τρέμω τὸν
φθόνον τῆς μοίρας γιὰ
τὴν ἀπέραντη εὐτυχία
μου...

Πῶς νά σοῦ τὰ πῶ;...
"Απὸ ποῦ ν' ἀρχίσω καί
ποῦ νά τελειώσω;

"Ας προσπαθῶ νά τακτοποιή-
σω λιγάκι τὴ σύγχυση τοῦ μυαλοῦ
μου κι' ὅς ἀφηγηθῶ μέ λίγα λόγια
τὴ θαυμαστὴ περιπέτειά μου...

Στὴς 5 Ἰουνίου, ὁ ἰδιαιτέρος ἱπ-
ποκόμος τοῦ λόρδου Πέκχαμ, τοῦ
ἀγαπημένου καί γνωστοῦ μου Πέρ-
συ, μεταμφιεσμένος σὲ πρυγματευ-
τὴ, μοῦ ἔφερε ἕνα γράμμα τοῦ κα-
λοῦ μου...

Οὔτε πολὺ οὔτε λίγο, μοῦ γραφε
σ' αὐτὸ ὅτι θά πολιορκοῦσε τὸν πύρ-
γο μου μέ πιστά του παλληκάρια
καί θά μέ λύτρωνε ἐπὶ τέλους ἀπ' τὴν
τυραννία τοῦ ἀνυπόφορου γερο-
συζύγου μου!

Σ' ἀφῆνω νά φανταστῇς τὴν ἄλ-
λόκοτη ψυχική μου κατάστασι—χα-
ρὰ μαζὺ καί αγωνία—στὴν ὁποία μ'
ἔρριξε ἡ ἀπόφασί του, γιὰ τὸν ἡ-

Ξερα πάντα του θερμοκέφαλο κι' ἀ-
ποφασιστικό...

Τὸ μοιραῖο ἀκολούθησε: Στὴς 8
Ἰουνίου, πλῆθος ἀπὸ σιδερόφραχτα
παλληκάρια, καθόλα σὲ ἄλογα
τρελλά, χύθηκαν σάν θεία μάστιγ
στὰ κτήματα τοῦ συζύγου μου, ἔλ-
σφαξαν ὅσους μπόρεσαν ἀπὸ τοὺς
ἀνθρώπους του, ἔκαισαν καλύβια
καί σπαρτὰ καί πολιορκήσαν στὰ
τελευταία καί τὸ Χίγκμπουρν, ὅπου
εἶχαμε κλειστή τρομαγμένοι.

Ὁ σύζυγός μου θυμήθηκε τότε τὴ
θυελλώδη νεότητά του, καί τίς πα-
λῆς ἐπιδρομὲς του. Σύναξε ὅσους
ἀνθρώπους πρόλαβε, ἀνέβασε τίς
κρεμαστὲς γέφυρες ἐπάνω, πλημμύ-
ρισε μέ νερὸ τίς τάφρους τοῦ τριγυ-
ρίζουν τὸν πύργο μας καί μοίρασε
μέ πολεμικὴ τέχνη τοὺς τοξότες στὰ
τείχη καί τὰς ἐπάλξεις.

Τὰ βέλη ἔπεφταν ὀρο-
χή, οἱ σκοτωμένοι κι' οἱ
λαθωμένοι ἦσαν ἀμύητοι...
οἱ ἀπ' τὰ δυὸ μέρη, μὰ
ἡ ὁρμὴ τῶν παλληκariῶν
τοῦ Πέρσυ μου ἦταν ἀλύγι-
στη καί ματωμένη. Κατά-
φεραν νά ἀνεβάσουν στὴν
πρῶτη αὐλὴ τοῦ πύργου
σκάλες καί «κριοὺς» κι' ἡ
ἀμυνὰ μας τότε ἔγινε ἀ-
πελπιστική κι' ἡ θέσις τοῦ
πύργου μας κρίσιμος...

Λίγοι ἀπομείνανε ζωντανοί... Ὁ
μεγάλος μοχλὸς τοῦ «κριοῦ» τοῦ
Πέρσυ κόντευε νά κομματιάσῃ—
μέ τὰ ἱκερανοβόλα χτυπήματά του—
καί τὴν τελευταία σιδερένια πόρτα
τοῦ φρουρίου μας... Τὰ παλληκάρια
τοῦ ἔστηναν τίς σκάλες των, γιὰ ν'
ἀνεβοῦν στόν τελευταῖο πειὰ προ-
μαχὸνὰς μας... Σάν λεοντάρη πολε-
μοῦσε ὁ σύζυγός μου κι' οἱ λιγοστοὶ
ἀνθρωποὶ του. Ἐπιστράτεψε καί τίς
ὀπρῆτριες ἀκόμη τοῦ πύργου καί
μέ χτηνώδη ὀρμὴ τοποθέτησε καί
μένα τὴν ἴδια στὰ ἱκαζάνια μέ τὸ
θραστὸ λάδι, μέ τὸ ὁποῖο θά περὶ-
χυνε τοὺς ἐπιδρομείς.

Φαντάσου, φιλάτῃ μου, ὅτι ἀναγί-
κάστηκα—τρομαγμένη ἀπ' τὴν αὐ-
στηρή κι' ἐπιτηρητικὴ ματιά του—
νά κάψω μέ τὰ ἴδια μου τὰ χέρια
δυὸ—τρία παλληκάρια τοῦ Πέρσυ

τὰ ὁποῖα ἀνέβαιναν στόν προμα-
χῶνα μας μέ τὴ σκάλα τους... "Ε-
κλαίγε ἡ ψυχὴ μου, οἱ ἀμοιροὶ νέοι
ξεψυχοῦσαν θογγώντας θλιβερά,
καθὼς ζεματιζόντουσαν ἀπ' τὸ καυ-
τὸ λάδι, μὰ τί μπορούσα νά κάνω;

Ὁ κόμης θὰ μέ σκότανε, στὴν
πρῶτη ὑποπτη κίνησί μου!

Τέλος, ὁ τελευταῖος προμαχῶνας
κυριεύθηκε. Καί τοῦτο, γιὰτὶ ἕνα
θέλος, ἀπὸ ἐπιδέξιο χέρι ριγμένο,
χώθηκε σὸ λαιμὸ τοῦ συζύγου μου,
κι' ἐκεῖνος πέφτοντας μπρούμυτα
κάτω στὴν αὐλὴ καί θγάζοντας ἄ-
φθονο αἷμα ἀπ' τὸ στόμα του, ἔγινε
κομμάτια!

Φαντάζομαι, πῶς μόνο τὸ χέρι τοῦ
Πέρσυ μου μπορεῖ νά τεντώνῃ ἔτσι
τὸ δοξάρι καί νά ρίχνῃ τόσο ἐπιτυ-
χημένα βέλη. Τὸν ρώτησα σχετικὰ,
μὰ ἐκεῖνος ἀρνήθηκε μέ
ζωηρότητα...

"Ἴσως ἀπὸ γενναιοφυ-
χία δὲν μοῦ τὸ μαρτυρά-
ει... Θὰ σκέπτεται, πῶς θά
λυτῇθω ἴσως ἐξακριβώ-
νοντας πῶς εἶνε ὁ φονῆας
τοῦ πρῶην συζύγου μου,
καί δὲν θά εἶχε ἄδικο γι'
αὐτό... "Όσο καί νά μὴν
τὸν ἀγαποῦσα, ὅσο καί
νά μέ τυραννοῦσε, μιὰ
τέτοια περίπτωση εἶνε λυ-
πηρὴ καί φέρνει τύψεις...

Τί ἄλλα νά σοῦ γράψω;... Μάθε
μόνον, ὅτι ὁ Πέρσυ εἶνε σύζυγός
μου τώρα, ὅτι εἶνε νόμιμος κύριος
καί τοῦ πύργου Χίγκμπουρν, κι' ὅτι
ὅλοι οἱ πυργοδεσπότες γύρω ἀνα-
γνώρισαν ἐπισήμως τὴν κατάκτησί
του καί τοὺς γάμους μας!

Πόσα θαύματα μέσα σὲ λίγες ἡ-
μέρες!...

Θά προσπαθῶ νά παρευρεθῶ
στὴ δεξιῶσι τοῦ δουκὸς Τζὼν Πάρ-
κερ... "Αν παρευρεθῇς κι' ἐσύ, θά
τὰ ποῦμε προφορικῶς καλύτερα...

Εἶμαι εὐτυχής, καί μένω μέ ἀ-
γάπη.

Ἡ φίλῃ σου

ΕΔΙΘΑ

ΑΓΓΛΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Ν. ΒΟΥΡΚ

ΤΑ ΝΕΙΑΤΑ

«Αγαπητέ μου, αν έρθη η κόρη μας Πέγκυ εδώ, σκέψου πόσο ήλπιωμένος θα φανώ μπροστά της... Αυτή είχε μόλις δεκαεφτά χρόνων...»

Φρίκη !!!

Η Λίλιαν Φάρκουερ κύτταζε τον άνδρα της, ικαθώς της μιλούσε, και το βλέμμα της ήταν παραπνευμένο. Ο Χομππερτ, ένας πελώριος Άγγλος με άγρια φυσιογνωμία, δεν απάντησε άμέσως. Σκεπτικός, κύτταζε την όμορφη, ξανθή Λίλιαν. Τέλος είπε :

— Σκέψου, Λίλιαν, πόσο θα εύχαιριστηθής ή μικρούλα μας ! Θα διασκέδαζε εδώ... Κι' όμορφη ικαθώς είχε, θα ξετρελλάνη όλους τους νέους αξιωματικούς του άποικιακού σταθμού μας.

— Ναί, —είπε η Λίλιαν χαμογελώντας με χάρι—μά εγώ τι θα κάνω; «Α! Όχι, φίλε μου σκέψου, αν έρθει η Πέγκυ, θα ικαταδικαστώ να περνάω την ώρα μου παίζοντας πληκτικές παρτίδες μπριτζ μαζί της.. Δεν θα μπορώ να φλερτάρω!..»

Ο Χομππερτ γέλασε εύθυμα.

— Μά τι θέλεις λοιπόν; Νά με ικατί νης να ζηλέψω τον νεαρό Σέρρινγκ;... «Α ! τον άθλιο! Άκούς εκεί να τολμά να φλερτάρη με τη γυναίκα μου!»

— Πρόσεξε, μη γελοιοθής και τον πειράξεις, Χομππερτ! Είναι άξιος να τὸ πάρη στὰ σοβαρά!

— Μη φοβάσαι, αγαπημένη μου. Θά είμαι προσεκτικός! Αυτοί οι καυμένοι οι άνθυπολοχαγοί πρέπει να φλερτάρουν λιγάκι, τί διάβολο! Άρκεϊ να μην τὸ παραικάνουν!.

— Άπόψε ὁ Τόνυ Σέρρινγκ θά δειπνήσῃ μαζί μῃς. Μη τὸ ξεχάσης, Χομππερτ...

— Είναι δυνατόν να τὸ ξεχάσω, ἀφοῦ κάθε μέρα ὁ Τόνυ βρίσκεται

ἐδῶ; Ὡστόσο δὲν μοῦ εἶπες, τί θά γίνῃ γιὰ τὴ Πέγκυ;

— Νομίζω ἥπως μπορεῖ νὰ μείνῃ ἀκόμα ἓνα χρόνο στὸ σχολεῖο στὴν Ἀγγλία. Εἶνε μικρὴ ἀκόμα. Δὲν νομίζεις;

Ο Χομππερτ Φάρκουερ δὲν ἐπέμεινε περισσότερο. Ἀνασήκωσε τοὺς ὤμους του μ' ἀδιαφορία καὶ πῆγε στὸ γραφεῖο του.

Ἐπειτ' ἀπὸ λίγη ὥρα, ἡ Λίλιαν βρισκόταν στὴ βεράντα μετὸν Τόνυ. Κι' ἐνῶ ἐκεῖνη ἐτοίμαζε τὰ κακτέιλ, ὁ νέος στεκόταν καὶ τὴν κύτταζε.

Ο Τόνυ ἦταν ἓνας ὕψηλός λεπτοκαμωμένος νέος με συμπαθὴ φυσιογνωμία. Φοροῦσε μετὰ χάρι τὴ βραβυνὴ τουαλέττα του, ἡ ὁποία ὅμως τὸν ζέσταινε πολὺ, γιὰτὶ σὲ λίγο εἶπε, ἐνῶ σκούπιζε μετὰ τὸ μαντῆλι του, τὸ ἱδρωμένο πρόσωπό του:

— Καλότυχες ἐσεῖς ἡ γυναῖκες μετὰ τῆς ἐλαφρὸς τουαλέττες σας! Φαίνεσαι τόσο δροσερή, Λίλιαν μετὰ τὸ λεπτὸ φόρεμά σου!

— Ἦσουν θαυμάσιος σήμερα στὸ «πόλο» Ἐπαίξεις πολὺ καλά, Τόνυ.

— Νομίζεις; ἔκανε ὁ νέος μ' ἀμφιβολία.

Ο Τόνυ ἦταν καλὸς παίκτης τοῦ πόλο ἀλλὰ ὅταν ἡ Λίλιαν παρακολούθησε τὶς παρτίδες του, τόσο ἦταν ἡ ταραχὴ του ποὺ συνήθως τὰ θαλάσσωσε, σάστιζε, κι' ἀδιάκοπα μουρμούριζε ικαὶ βλαστημοῦσε.

Σήμερα τὸ ἀπόγευμα πάλι, ἡ Λίλιαν εἶχε παρακολουθήσει τὸ παιχνίδι. Μετὰ τὸ κομψὸ φόρεμά της καὶ τὸ μεγάλον ικαπέλλο της, τὸ ὁποῖον ἐρριχνε μιὰ διακριτικὴ σκιά στὸ πρόσωπό της ικανεῖς ἀσφαλῶς ἀπὸ τοὺς ἀνδρες καὶ τὶς γυναῖκες ἀνάμεσα στοὺς ὁποῖους ικαθόταν, δὲν μποροῦ-

σαν νὰ φανταστοῦν πὼς ἡ Λίλιαν εἶχε κόρη δεκαεπτὰ χρόνων, τὴ Πέγκυ.

Ὅταν μιλοῦσε γιὰ τὴ Πέγκυ, ἡ Λίλιαν εἶλεγε: «Τὸ κοριτσάκι μου» Ἀ! Πόσο θ' ἀποροῦσαν οἱ φίλοι της ἀν ἤξεραν ὅτι εἶχε μιὰ κόρη τόσο ὀραία... Κι' ἀν ἐρχόταν ἡ Πέγκυ στίς Ἰνδίες, μονάχα μ' αὐτὴν θά χόρευαν οἱ ἀξιωματικοί, μονάχα μ' αὐτὴν θά φλερτάρειαν. Ποῖος θά γύριζε πειὰ νὰ κυττάξῃ μιὰ ὀριμὴ πειὰ γυναῖκα, ὅταν θά εἶχε ἓνα μπουμπουκι ἀπέναντί τους!

Ἡ φωνὴ τοῦ Τόνυ τὴν ἀπέσπασε ἀπὸ τὶς θλιβερὲς σκέψεις της.

— Σ', εὐχαριστῶ πολὺ, Λίλιαν εἶλεγε ὁ νέος ποὺ εἶχες τὴν καλωσύνη νὰ με καλέσης πάλι ἀπόψε. Τί λέει ὁμως ὁ.. ἀνδρας σου;

— Τί θέλεις νὰ πῇ;

— Δὲν τὸν νοιάζει ποὺ ἐρχομαι τόσο συχνά;

— Νά τὸν νοιάζῃ; Ὁχι, βέβαια!

Τοῦ ἀρέσει νάχη συντροφιά.

Εἰκείνη τὴ στιγμὴ, ὁ Χομππερτ μπῆκε στὴ βεράντα. Ἦταν εὐθυμὸς καὶ γελαστός σ' ὅλο τὸ διάστημα τοῦ βελίπνου. Σὲ λίγο ὁμως δικαιολογήθηκε στὸν Τόνυ καὶ στὴ Λίλιαν:

— Εμένα θά μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ πάω νὰ ἐργασθῶ. Ἐχω κατὰ ἐγγράφα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἐτοιμάσω ὡς αὔριο τὸ πρωτὶ.

Ἡ Λίλιαν ἔμεινε μόνη της μετὰ τὸν Τόνυ. Πῆρε ἓνα σιγάρο καὶ τὸ ἀναψε. Κατόπιν εἶπε :

— Δὲν μοῦ μίλησες ποτὲ γιὰ τὴν οἰκογένειά σου, Τόνυ. Ἐχεις γονεῖς, ἀδελφία; Ποῦ κατοικοῦν;

— Δὲν ἔχω ἀδελφία καὶ μόνο ἡ μητέρα μου ζῇ.

Ἡ Λίλιαν ἐνοιωσε μιὰ αὐθόρμητὴ συμπάθεια γιὰ τὴ μητέρα τοῦ νέου.

Μήπως κι' αὐτὴ δὲν εἶχε μιὰ μοναχοκόρη, τὴ Πέγκυ, ποὺ βρισκόταν χιλιάδες μῖλια μακριά;...

— Μόνο τὴ μητέρα σου ἔχεις Τόνυ; Μίλησέ μου γι' αὐτὴν.

— Ὡ! ἡ μητέρα μου εἶνε μιὰ ὀπεροῦς γυναῖκα. Ζῇ μ' ἓναν καὶ μὸ. Πότε θά ἐπιστρέψω κοντά της. Τώρα μάλιστα ποὺ τὸ προσέχω, βρίσκω πὼς σοῦ μοιάζει, Λίλιαν. Φαντάζομαι πὼς κι' αὐτὴ στὰ νεῖτα της θά ἦταν ὀμορφὴ ὡς ἐμένα...

— Δὲν ἔχεις καμμιά συμπάθεια ἐκεῖ στὴν πατρίδα; ἔσπευσε νὰ ρωτήσῃ ἡ Λίλιαν, γιὰ ν' ἀλλάξῃ κουβέντα.

Ο Τόνυ γύρισε ἀπότομα καὶ τὴν κύτταξε κατὰματα. Κατόπιν εἶπε:

— Γιατί μοῦ κάνεις αὐτὴ τὴν ἐρώτησι, Λίλιαν;

— Σκέφθηκα, πὼς ἴσως θά σ' εὐχαριστοῦσε νὰ μᾶς ἀνοίξης τὴν καρδιά σου. Ξέρω τόσοις νέους ἐδῶ, ποὺ συλλογίζονται μετὰ καὶ μὸ τὴ μνηστὴ τους.

— Δὲν ἔχω ἐγὼ καμμιά συμπάθεια ἐκεῖ πέρα στὴν Ἀγγλία.

— Ἀ! Χαίρομαι γι' αὐτὰ.

— Χαίρεσαι; φώναξε ὁ νέος με φανερὴ ταραχή.

— Ναί! Εἶνε τόσο ὀραῖο νάχη ἓνας νέος τὴν καρδιά του ἐλεύθερη γιὰ ν' ἀγαπήσῃ!

Ἡ δικὴ μου καρδιά δὲν εἶνε ἐλεύθερη! εἶπε ὁ νέος ἀπότομα.

Ἀπελπισμένη μετὰ τὴν τροπὴ ποὺ ἔπαυρε ἡ κουβέντα, ἡ Λίλιαν φώναξε :

— Χομππερτ, ἄφησε τὴ δουλειά γιὰ τὸ πρωτὶ κι' ἔλα μαζί μου!...

— Σας! ψιθύρισε γρήγορα ὁ Τόνυ. Μὴν τὸν φωνάζεις! Πρέπει νὰ σοῦ μιλήσω. Ἰσως δὲν μοῦ δοθῇ ἄλλη εὐκαιρία, Λίλιαν. Θέλω νὰ σοῦ μιλήσω γι' αὐτὴν ποὺ ἀγαπῶ...

— Καλά, Τόνυ, εἶπε ἡ Λίλιαν στενωχωρημένη. Μίλα μου!

— Ὅταν ἦμουν στὴ σχολή, οἱ συμμάθηταί μου εἶχαν ὅλοι ἀπὸ μιὰ φίλη. Ἐγὼ ὁμως ὄχι!... Ζήλευα καμμιά φορὰ τοὺς ἄλλους, οἱ ὁποῖοι γλεντοῦσαν, μὰ ἐγὼ εἶχα ἓνα ὄνειρο στὴ ζωὴ μου. Ἦθελα νὰ πῶ στὴ νέα ποὺ θ' ἀγαποῦσα πὼς τὰ χεῖλη μου δὲν εἶχαν φιλήσει ὡς τότε, παρὰ τὰ δικά της χεῖλη. Ἰσως σοῦ φαίνεται ικαράξενη αὐτὴ ἡ σκέψις γιὰ ἓναν νέο. Ταίριαζει μᾶλλον σὲ κορίτσι. Ἀς εἶνε! Ἦρθα λοιπὸν ἐδῶ στίς Ἰνδίες, μετὰ τὴν ἐλπίδα ὅτι πιθανὸν θά εὗρισκα τὴ νέα ποὺ θ' ἀγαποῦσα. Καὶ τὴ βρήκα! Ὡ Λίλιαν, ἴσως δὲν ἔπρεπε νὰ σὰς τὸ πῶ. Θά ἦταν προτιμότερο νὰ ἐφευγα ἄμέσως, ὅταν κατὰλαθα πὼς ἀγαποῦσα μιὰ παντρεμένη γυναῖκα. Μὰ δὲν μπόρεσα!

Ὡ! Λίλιαν, ἀγαπημένη μου, ἀν δὲν

ήσουν παντρεμένη...

— Σσας ! Σώπα, Τόνυ! φώναξε η Λίλιαν.

— "Ω ! Τώρα πρέπει να μ' άκούσης. Θέλω να πάρης το διαζύγιο. Είμαι δυστυχής, όταν σκέπτομαι πώς ανήκεις σε άλλον. Μετρώ τις ώρες, όταν βρίσκω μια μακρυά σου και συλλογίζομαι πότε θα συναντηθώμαι πάλι... Σε θέλω δική μου. Λίλιαν ! Είνε κρίμα να χάνης τα νειάτα σου μ' έναν σύζυγο, που έχει διπλή ηλικία από τη δική σου. Αυτός θα είχε ξεχάσει πειά τι θα πη αγάπη, όταν σε πήρε γυναίκα του.

Η Λίλιαν άναστήναξε. Ο Χομπερτ την περνούσε τρία μόλις χρόνια. Αλλά ο Τόνυ δεν ήξευρε βέβαια πώς τα χρόνια της αγάπης του ο Χομπερτ τα είχε περάσει μαζύ της.

— Σώπα, Τόνυ. Σε παρακαλώ !...

— "Οχι ! Ακόμη δεν τελειώσα. Αν δεν θέλεις να τον χωρίσης, θυμήσου πώς ό,τι δήποτε κι αν θελήσης, δεν έχεις, παρά να με φωνάξεις. Θα ήθελα μόνο... "Ω ! Λίλιαν, άφησέ με να σε φιλήσω μια φορά μονάχα, γι' ανάμνησι... Γιατί το καταλαβαίνω...

Είνε καλύτερα να φύγω.

Ο Τόνυ την κύτταζε με λαχτάρα, με πόθο. Η Λίλιαν ένοιωσε ένα ρίγος σ' το της τo κορμί. Σκέφθηκε πώς μέν στο γραφείο του ο Χομπερτ εργαζότανε γι' αυτήν, και για τη μικρούλα τους, την Πέγκυ ! Ο άνδρας της ήθελε να έρθη πειά ή Πέγκυ. Η παρουσία της κόρης της, θα σήμαινε για τη μητέρα το τέλος της νεανικής ζωής της. Με φρίκη ή Λίλιαν σκέφθηκε πώς τα γεράματα πλησίαζαν. Δεν θα ξανάβλεπε έναν τρελλό από πάθος νέο, να της ομολογή την αγάπη του γι' αυτήν. Ο Τόνυ θάταν το τελευταίο της φλέρτ. Δεν θα χαιρόταν πειά ποτέ το μεθυστικό, γλυκό αίσθημα του έρωτος. Θα ζούσε στο έξης, μια ήσυχη, ομοιόμορφη ζωή με τον Χομπερτ !... Με μια απότομη κίνησι ή Λίλιαν πέταξε το σιγάρο της και με πνιγμένη φωνή μωρμούρισε :

— Τόνυ :

Από τον τόνο της φωνής της, ο νέος κατάλαβε πώς είχε νικήσει.

Την άρπαξε στην άγκαλιά του και κόλλησε τα χείλη του άπάνω στα δικά της σ' ένα τρελλό, παράφορο φιλή...

— Λίλιαν, αγαπημένη μου !... ψιθύρισε.

Μά την ίδια στιγμή ή Λίλιαν τον έσπρωξε και τραβήχτηκε από τ' άγκάλιασμά του. Ο Χομπερτ στεκόταν στο κατώφλι. Για μια στιγμή, κανείς δεν μίλησε.

— Λοιπόν ; φώναξε ξαφνικά ο Τόνυ.

— Βλάκκα ! είπε ο Χομπερτ. Ακόμα δεν έμαθες να φέρεσαι όταν βρίσκεσαι σε ξένο σπίτι ;

— Δεν σ' ά επιτρέπω να με προσβάλετε ! φώναξε ο Τόνυ.

— Έγώ σε πρόσβαλα ; ρώτησε ο Χομπερτ ειρωνικά. Νομίζω, νεαρά μου, πώς...

— Αν ήσαστε πιο νεώτερος, θα σ' άς μπάτσιζα ! ούρλιαξε ο νέος.

— Θα σε παρακαλέσω, είπε ο Χομπερτ μ' άπάθεια, να φύγης άμέσως !

— Θέλετε να φύγω, για να ξεσπάσθ ό θυμός σας στη γυναίκα σας, ξ ;

— Σου δίνω καιρό μισό λεπτό, για να φύγης ! Άλλοιώς...

— Δεν φεύγω λοιπόν, προτοϋ σέ...

Με λύσσα ο Σέρρινγκ ρίχτηκε έναντιον του ανώτερου του. Μά ο Χομπερτ τον άρπαξε με τα γερά χέρια του, και με μια απότομη κίνησι, του έστριψε το χέρι.

Ο νέος χλώμιασε τρομερά και μάτια προσπάθησε ν' άπαλλανθ.

— Αφήστε με ! φώναξε. Αφήστε με !

— "Αν μου υποσχεθής πώς θα φερθής καλά, θα σ' άφήσω !... είπε ο Χομπερτ αυστηρά. Συλλογίσου, σε περιμένει στρατοδικείο !... Θα γίνης ριζίλι στο στρατεύμα...

— Καλά... Αφήστε με ! τραύλισε ο νέος.

Η Λίλιαν επενέβη εκείνη τη στιγμή...

— Πήγαινε. Τόνυ ! Σε παρακαλώ ! Θα μετανοιώσης, αν ηπειράξης τον Χομπερτ.

Ο Σέρρινγκ απομακρύνθηκε ντροπισμένος, όταν έξαφνα ο Χομπερτ τον φώναξε :

— Σέρρινγκ, έχασέ τα αϋτά κι

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΧΑΜΕΝΟ ΚΛΕΙΔΙ

Σε μισή ώρα ο Κέννεδυ θα ήταν κάτοχος μιας μεγάλης περιουσίας, άποτελουμένης από πολυτίμους λίθους. Αυτό σκεπτότανε τώρα σκυμμένος πάνω στα κατάστιχά του, μα δεν συλλογίζόταν συγχρόνως καθόλου ότι για ν' άποχτήσει αυτήν την περιουσία, θάπρεπε να σκοτώσει έναν άνθρωπο.

Ενώ έγγρατσούνιζε με την πένα του το χαρτί, παραμόνευε τον Λεβή. Ο Λεβή ήταν προϊστάμενός του, ο ιδιοκτήτης αυτών των πολυτίμων λίθων, ένας κοντούτσικος Έβραίος με ζωηρά και λαμπερά μάτια. Εκείνη την στιγμή πίσω από τον ήγυκο του καθισμένος τακτοποιούσε ένα κουτί, χαμογελώντας μπρός

ας μείνουμε φίλοι !

Αλλά ο Τόνυ, χωρίς να δώσει άπάντησι, έφυγε. Τότε ο Χομπερτ είπε :

— Νομίζω, αγαπητή μου, πώς άφησες τα ή πράγματα να προχωρήσουν πάρα πολύ ! Λυπούμαι, γιατί δεν μ' άρέσουν αυτά τα έπεισόδια. Τό φλέρτ είναι κυλό, όταν περιορίζεται σε κομπλιμέντα και κοκτέιλ... Αϋτά όμως...

Η Λίλιαν κατάλαβε πόσο είχε στενοχωρηθ ή Χομπερτ, ο καλός και συγκαταβατικός σύζυγός της, ο όποιος εργαζόταν άκατάπαυστα γι' αυτήν και τό παιδί τους, ενώ εκείνη φλερτάριζε με τους νεαρούς άξιωματικούς...

Κατόπιν συλλογίστηκε τη μητέρα του Τόνυ κι ένας οίκτος πλημμύρισε την καρδιά της. Γύρισε και κύτταξε τον άνδρα της. Τό φως της λάμπας έπεφτε άπάνω στα ψαρά μαλλιά του. Η Λίλιαν ένοιωσε ένα κόμπο στο λαιμό της. Πήγε στην άκρη της βεράντας κι άκούμπησε σε μια κολώνα.

Αϋτός λοιπόν ήταν ο άποχαιρετήμους της πρός τα νειάτα ;... Με σιγαή φωνή, που έτρεμε από συγκίνησι είπε :

στα ώραία δαχτυλία, τα σκουλαρίκια και τις καρφίτσες, που άράδαιζε.

Χρόνια τώρα κάθε μέρα έκανε την ίδια δουλειά. Αϋτή όμως ή ήμέρα έπρόκειτο να τελειώσει για τον Λεβή κατά τρόπο έντελώς διάφορο. Πρίν περάσει μισή ώρα, θάταν νεκρός.

Ο Κέννεδυ έσκυψε περισσότερο στο κατάστιχό του, γράφοντας άριθμούς. Συχαίνότανε το δουλικό του έπάγγελμα. Συχαίνότανε τα λογιστικά βιβλία που έμυρίζαν μουχλα, τις πέννες που έμουτζούρωναν τα δάχτυλα, τις άτέλειωτες ώρες που έμενε κλεισμένος εκεί μέσα σ' εκείνο το μπουντρούμι. Συχαίνότανε

— Να γράψουμε αύριο στην Πέγκυ να έρθη, Χομπερτ, αγαπημένη μου !

— Γιατί τόσο βία, Λίλιαν ;

— Μά... μα δεν καταλαβαίνεις λοιπόν ; είπε μέσα σ' ένα λυγμό.

— "Οχι ! είπε ο Χομπερτ παρνενεμένος.

— Θυμάσαι την τελευταία φωτογραφία που μ' άς έστειλε ; Μόνος σου είπες πόσο μου μοιάζει ή μικρούλα μας !...

— Α ! έννοω τώρα ! Θέλεις να πής πώς ο νεαρός Σέρρινγκ...

Η Λίλιαν άναρωτιώταν αν ο άνδρας της αντιλαμβάνόταν πόσο της κόστιζε ή ύποταγή της στον άδυσώπητο χρόνο. Με νευρικό γέλιο είπε :

— Τα νειάτα ταιριάζουν με τα νειάτα, αγαπημένη μου ! Ο Τόνυ θα πάψη ν' αγαπά μια παντρεμένη γυναίκα, από τη στιγμή που θα ίδή ότι ύπάρχει μια νεωτέρα έκδοσι της γυναίκας που αγαπά κι' ή όποια είνε ελεύθερη...

Ο Χομπερτ πλησίασε σιγά τη γυναίκα του, ή όποια με θουρικωμένα μάτια κύτταζε πέρα τα σκοτεινά βουνά, κι' άπαλά, προστάτευτικά την τράβηξε άπάνω στο στήθος του, κι' άκούμπησε τα χείλη του στο μέτωπό της.

τόν Λεβή, πού, ενώ ήταν τόσο πλούσιος, τόν πλήρωνε τόσο λίγα. Συ χαινότανε εκείνο το μαγαζί, πού ήταν φυλακή γι' αυτόν.

Τό διαμέρισμα τού Λεβή άπετε-λείτο από δυο δωμάτια. Τό πρώτο, πού έχρησιμευε γιά σάλλα πωλήσε-ως, ήταν χωρισμένο σέ δυο μ' έναν πάγκο. Πίσω άπ' αυτόν τόν πάγκο ήταν σέ μία γωνιά τό γραφείο τού Κέννεδου. Τό δεύτερο δωμάτιο ήταν μέσα άπό τό πρώτο. Έκεί μέσα θρι-σκότανε ή κάσα, μέσα στην όποία έ-κλειδώνε κάθε θράδυ τά κοσμήμα-τα ό Λεβή, στίς πέντε ή ώρα, μόλις έκλεινε τό μαγαζί.

Ένας επιτήδειος κλέφτης θά μπο-ρουσε εύκολα ν' άνοιξη την κάσα, πού ήταν μία χοντρή και θαρειά, μά παλιά. Ο Λεβή όμως είχε λάβει τέτοιες προ-φυλάξεις και τόσα μέ-τρα, ώστε τό δωμάτιο άκείνο ήταν σαν φρού-ριο άπόρρητο. Τό άδα-μαντοπωλείον αυτό τού Λεβή ήταν στό έκτο πά-τωμα ένός σπιτιού μέ όχτώ πατώματα. Όποτε άπ' έξω δέν μπορούσαν νά μπούνε κλέφτες. Κα-λού-κακού όμως ό Λε-βή είχε άσφυλίσει τά δυο παράθυρα τού δρό-μου μέ χοντρές σιδε-ριές. Η έσωτερική πόρ-τα ήταν άπό δρυ, χοντρή και σκε-πασμένη, γιά περισσότερη άσφάλεια, μέ χοντρή λαμαρίνα. Έκλειδώνε δέ μ' ένα κλειδί πού έπαιρνε κάθε θρά-δυ ό Λεβή μαζί του.

Όταν τό ρολόγι χτύπησε πέντε, ό Λεβή άρχισε την συνηθισμένη ιερο-τελεστήα τού κλειδώματος τών δια-μαντικών. Έκλεισε πρώτα κι' έ-κλειδωσε την πόρτα της εισόδου τού μαγαζιού άπό μέσα, ύστερα έπήρε άπό τίς βιτρίνες όλα τά κουτιά μέ τά κοσμήματα και τούς πολυτίμους λίθους, τά πήγε στό γραφείο, τ' ά-κούμπησε σ' ένα τραπέζι κι' άνοιξε ή κάσα.

Ο Κέννεδου δέν άνακατευόταν σ' αυτή ή δουλειά, μά τώρα τελευ-ταία παρακολουθούσε τόσο προσε-

χτικά τίς κινήσεις τού Λεβή, ώστε τίς έμαθε άπ' έξω.

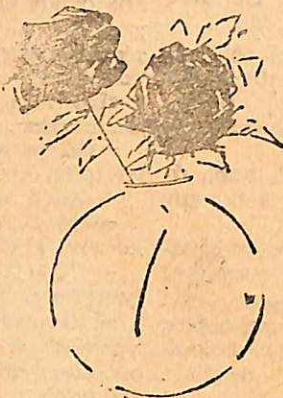
Ηξερε τι έκανε. Είχε σχεδιάσει έκ τών προτέρων τό τι θά έκανε, ως την παραμικρότερη λεπτομέρεια. Η κλοπή τών κοσμημάτων θάταν παιγνιδάκι. Δέν είχε, παρά νά μπη στό μέσα γραφείο πριν κλείση ή κάσα, νά ξεφορτωθή τόν Λεβή και νά πάρη τά πολυτιμότερα κοσμήμα-τα. Ούτε τά παράθυρα μέ τίς σιδε-ριές, ούτε ή θαρειά πόρτα θά τού έκλειναν τό δρόμο. Αυτά ούτε τά σκεφτότανε καν.

Θεωρούσε άναπόφευκτη ή δολο-φονία τού Λεβή. Άν δέν τόν σκό-τωνε, ό Έβραίος θάβαζε τίς φωνές. Άν τόν σκότωνε, δέν θ' άναγκά-λυ-παν άμέσως τό πτώμα του. Θά τό εύρισκαν την άλλη μέ-ρα τό πρωί, ίσως κι' άρ-γότερα. Στο μεταξύ ό Κέννεδου είχε τόν καιρό νά φύγη μακριά, ώστε νά μην τόν φτάνη ή ά-στυνομία. Μόλις έφευ-γε άπό τό μαγαζί, θά πήγαινε νά έρη τόν Φράνκου - Λέρνερ σέ μία γωνιά τού Μπροντγου-αίη.

Μέ τόν Φράνκου - Λέρ-νερ αυτόν είχαν συναν-τηθή μερικους μήνες πριν, σ' ένα καμπαρέ, μία νύχτα και μαζί έ-σχεδιάσαν την... υπόθεσι.

Αυτός ό Φράνκου ζούσε μέ τά έσο-δά του, έσοδα όχι και πολύ καθα-ρής προελεύσεως, μά έξυθσε καλά.

Θά πήγαιναν μαζί σ' έναν κλει-παποδόχο πού έγνώριζεν ό Λέρνερ και θά πουλούσαν τά κοσμήματα. Θάπαιρνε ό Φράνκου τό μερτικό του κι' ό Κέννεδου θάταν κατόπιν έλεύθερος. Τάχυν όλα λεπτομερώς σχεδιάσει. Είχαν προπαρασκευάσει λεπτομερώς και μέ άκρίβεια και ή φυγή τού Κέννεδου. Είχαν κρατήσει μία θέσι σ' ένα άεροπλάνο γιά ή βοστώνη, άπό ή βοστώνη θά πή-γαινε μέ τό τραίνο ως τό Νιού-Χά-βεν κι' άπ' εκεί θ' άγόραζεν έν' α-υτοκίνητο και θά τώσκαζε πρός Βορ-ράν. Τό αυτοκίνητο φυσικά θά τό ά-

γόραζε μέ ψεύτικο όνομα και μέ θραύος. Δέν έχετε τό νοϋ σας στη ψεύτικο όνομα θά περνούσε και τά δουλειά...

— Σήμερα δέν έκανα λάθη, άπάν-τησε ό Κέννεδου, προσπαθώντας νά πνίξη την ταραχή του. Ο Λεβή έκούνησε τό κεφάλι του και μπηκε στό μέσα δωμάτιο. Ο Κέννεδου έκλεισε τό κατάρτιχο κι' έ-λοξοκύτταξε τόν προϊστάμενό του. Άπό ένα συρτάρι τού γραφείου του πήρε κατόπιν ένα πιστόλι, τώθαλε στην τσέπη τού σακκακιού του και σηκώθηκε.

Ο Λεβή περίμενε τόν ύπάλληλό που κοντά στην άνοιχτή πόρτα της κάσας, κουνώντας άνυπόμονα τό πόδι. Ο Κέννεδου τούδωσε τό κατάρτιχο. Ο Λεβή τό πή-ρε, τώθαλε στην κάσα κι' έσπρωξε την πόρτα της. — Μία στιγμή!

Αυτή ή κραυγή ξε-φυγεν άπό τά χείλη τού Κέννεδου. Ένοιω-σε τό αίμα του νά θρά-ζη μέσα στίς φλέβες του. Είχεν έρθει ή ώ-ρα νά άκτελέση τό σχέ-διό του. Έστάθηκε μία στιγμή κρατώντας την άναπνοή του και συλ-λογίσθηκε τι έπήγαινε νά κάνη, μά ή άπόφα-σις είχε παρθη.

Ο Λεβή έγύρισε έκ-πληκτος. Ο Κέννεδου έκλεισε άμέσως την πόρτα της εισόδου γιά νά μην άκουστούν ή φωνές τού Λε-βή, κι' έπέστρεψε κοντά του. Ο Έ-βραίος, παραξευμεμένος άπό τά κινή-ματα αυτά, έβαλε τό χέρι στην τσέ-πη του.

— Τί τρέχει ; έρώτησε. Ο Κέννεδου έβγαλε τό πιστόλι του και τώστριψε έναντίον του. Τά μά-τια τού Έβραίου άνοιξαν όλοσπρόγ-γυλα και πετάχτηκαν έξω άπό τίς κόγχες τους σαν της γαρίδας. Έ-χλώμιασε σαν νεκρός κι' άνοιξε τό στόμα του γιά νά φωνάξη, μά την ι-δια στιγμή ό Κέννεδου έπίεσε ή σκαν-δάλη τού πιστολιού του.

— Ένας πυροβολισμός άκούσθηκε.

— Ένα λεπτό !... άπάντησεν ό Κέννεδου.

Ο Έβραίος δέν κουνήθηκε κι' έκύτταζε τά κατάρτιχα μέ τό διαπε-ραστικό του βλέμμα. Ο Κέννεδου έ-κανε πώς δέν τό άντελήφθη, μά έ-νοιωθε νά τόν θαραίνη τό έχθρικό μάτι τού Λεβή.

— Κάνετε πολλά λάθη τώρα τε-λευταία στα βιθλία ! είπεν ό Έ-

Μά ή σφαίρα δέν πέτυχε τόν Έβραίο.

Έπηκολούθησε μιά στιγμή τρομεράς πάλης. Ο Κέννεδου είχε απομείνει ακίνητος. Ο Λεβή, θυζώντας πότε μιά διωπεραστική κραυγή, έκαμεν έκαμεν ένα πήδημα πρὸς τὰ έμ- πρὸς γιά ν' άρπάξη τὸ όπλο τοῦ άντιπάλου του. Ήταν τόσο όρμητικὸ τὸ πήδημα του αὐτό, ὥστε βρέθηκαν κι' οἱ δύο κολλημένοι στὸν τοίχο.

Ο Κέννεδου έπρόφερε μιά θλαστή- μιά, πέταξε μακριά τὸ όπλο του κι' έβγαλε τὰ δυνατά του γιά ν' άπαλλα- γή από τὸν έξαλλον Έβραίο, πὺ εἶχε κολλήσει επάνω του, χτυπώντας τον, σαγκώνοντας και ξεσχίζοντάς τον με τὰ νύχια. Τέλος με μιά κλω- τιά εκύλισε τὸν Λεβή κάτω. Κατό- πιν έσκυψε, ξαναπήρε τὸ πιστόλι του και πυροβόλησε ξανά. Αὐτὴ τὴ φορά δέν έλάθεψε. Ή σφαί- ρα θρήκε τὸν Έβραίο κατάστηθα. Ο Κέννε- δου τούρριξεν άκόμα τρεῖς σφαίρες. Ο Λε- βή έκαμε μερικὲς σπα- σμωδικές κινήσεις, ένα πιγμένο ροχαλιτὸ έ- θβαινε από τὰ χεῖλη λη του και σὲ λίγο έ- τευνώθηκε νεκρὸς πειά.

Ο Κέννεδου έμεινε πάλι μερικὲς στιγμὲς ακίνητος, ὡς πὺ νὰ θεβαιωθῇ πὺς ὁ Έβραίος ἦταν νεκρὸς. Ή πραγμα- τοποίησης τοῦ σχεδίου του τοῦδινε νέα δύναμι, ένεργοῦσε πειά με ψυ- χραιμία και άποφασιστικότητα. Βλα- στημοῦσε από μέσα του πὺ δέν πέ- τυχε με τὴν πρώτη σφαίρα, μὰ αὐτό, συλλογιζόταν, δέν εἶχε καμιά ση- μασία. Τὰ κοσμήματα ἦταν πειά στὴ διάθεσί του. Δέν εἶχε παρὰ νὰ συνεχίσῃ τὴν εφαρμογὴ τοῦ σχεδίου του. Έβγαλε τὸ πιστόλι στὴν τσέπη του, άφουγκράσθηκε λίγο κι' άφου θεβαιώθηκε πὺς ἦταν απόλυτη ήσυ- χία έξω, έπήγε πρὸς τὴν κάσα. Έκ- κύτταξε ένα - ένα όλα τὰ κουτιά, έδιάλεξε τὰ πολυτιμότερα κοσμή- ματα και τὰ έβαλε στὴν τσέπη του. Ή δουλειά αὐτὴ δέν έβάσταξε, πα- ρά λίγα λεπτά μόνον, γιὰτὶ ἤξερε

από πρῶτα ποιὰ κοσμήματα εἶχαν μεγάλη αξία. Έκλεισε κατόπιν τὴν κάσα, έρριξε ένα βλέμμα στὸ πτώ- μα τοῦ Λεβή και τράβηξε νὰ φύγῃ. Γυρίζοντας όμως τὸ πόμολο, εἶδε πὺς ἡ πόρτα ἦταν κλειδωμένη. Ναί, θυμήθηκε ἡράγματι, πὺς ὁ Λεβή τὴν εκλείδωνε πρὶν άρχίσῃ τὴν τοποθέ- τησι τῶν κοσμημάτων στὴν κάσα.

Τὸ χρειάζόταν λοιπὸν τὸ κλειδί γιά ν' άνοίξῃ τὴν πόρτα, μὰ τὸ κλει- δί τὸ έσερνε πάντα ὁ Λεβή επάνω του.

Ο Κέννεδου ξύνισε τὰ μούτρα του κάνοντας τὴν σκέψιπὺς θάπρεπε νὰ ψάξῃ τὸν άνθρωπο πὺ εἶχε σκοτώ- σει. Έν τούτοις δέν χωροῦσε διαταγ- μός. Έσκυψε πάνω στὸ πτώμα, τὸ γύρισε στὸ πλευρὸ, μὰ άμέσως τι- νάχθηκε ὀρθιος. Τὰ χέρια του έγέ- μισαν αἷμα, αἷμα, ξε- στὸ, κόκκινο, γλυστε- ρό! Άνατρίχιασε, έβ- γαλε τὸ μαντήλι του κι' έσκούπισε τὰ χέρια του καλά. Έσφιγγε τὰ δόντια του με συχαμά- ρα, ὅταν έβγαλε ξανά τὸ χέρι του γιά νὰ ψά- ξῃ στὴν τσέπη τοῦ πανταλονιοῦ τοῦ σκο- μένου. Δέν θρήκε όμως οὔτε εκεί τὸ κλειδί. Έ, γύρισε από τὸ άλλο πλευρὸ τὸ πτώμα κι'

έψαξε στὴν ἄλλη τσέπη. Βρήκε μέσα μερικὲς γαζέτες, ἄλλὰ κλειδί δέν ὡ- πήρχε. Σηκώθηκε, άπομακρύνθηκε λίγο από τὸ πτώμα, τὸ κύτταξε κι' έσκούπισε πάλι τὰ χέρια του πὺ έ- τρεμαν.

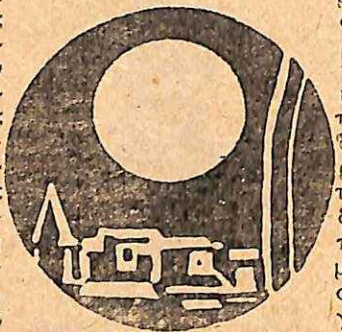
Έπρεπε νὰ θρῇ τὸ κλειδί.

Πλησίασε πάλι κι' έψαξε στὶς τσέ- πες τοῦ γιλέκου τοῦ νεκροῦ. Βρήκε εκεί ένα χρυσὸ ρολόγι κι' ένα κου- πτί σπρίτα. Έψαξε ὕστερα στὶς τσέ- πες τοῦ σακκακιῦ του, μὰ οὔτ' ἐκ- κεί ὡπήρχε τὸ κλειδί.

Ωπισθοχώρησε λίγο και ψιθύρι- σε !...

Δέν βρίσκεται επάνω του. Θά τοῦπρεσε !...

Έπρεπε νάβρῃ τὸ κλειδί αὐτό, γρήγορα. Δέν εἶχε συλλογισθῇ πὺς θάμπαινε σὲ τέτοιο μπελῶ, σκοτώ-

νοντας τὸν Έβραίο. "Όταν προμε- λητοῦσε με τὴν ψυχραιμία τὸ φόνο, δέν σκέφθηκε πὺς θάχυνεν αἷμα... Και τὸ αἷμα τοῦ θύματός του τοῦ- φερνε αἰδία και τὸν ξεενεύριζε. Έ- κύτταξε θυμωμένος τὸ πτώμα...

Ήξερε πὺς αν έβγαине από κεί- νο τὸ δωμάτιο, θ' άνακτοῦσε τὴν ψυ- χραιμία του, μὰ γιά νὰ θυγῇ τοῦ χρε- ιάζοταν τὸ κλειδί.

Με τὸ βλέμμα του έψαξε στὸ πά- τωμα. "Όλο του τὸ σῶμα έτρεμε, έ- κοδόταν ἡ άναπνοή του. Έγονάτισε κι' εκύτταξε κάτω από τὴν κάσα. Μὲ τὰ χέρια του έψαξε και τὶς παραμι- κρότερες τρύπες τὶς γεμάτες σκόνῃ. Ξανασηκώθηκε κι' εκύτταξε σ' ὅλο τὸ δωμάτιο. Πουθενά τὸ κλειδί.

— Θεέ μου ! εἶπε. Μὰ δέν μπορεί, κάπου ἐδῶ πρέπει νάναί !

Τὰ μάτια του έπεσαν πάλιν στὸ ά- κίνητο πτώμα τοῦ Λεβή. Ο Έβραίος έσερνε πάντα τὸ κλειδί επάνω του. Δέν τ' άφηνε ποτέ. Έπρεπε λοιπὸν επάνω του νάναί. "Ίσως δέν έψαξε καλά τὴν πρώτη φορά.

Ο Κέννεδου έτρεμεν από τὴν κορ- φή ὡς τὰ νύχια. Ή σκέψι πὺς έπρε- πε νὰ ψάξῃ και δεύτερη φορά τὸ πτώμα, τοῦ έφερε τρομερὴ ὡπερδιέ- γερσι. Έγονάτισε ὡστόσο και άρχι- σε νὰ ψάχνῃ καλά ὅλες τὶς τσέπες. "Ενωίθε σάν λιποθυμία και τὸ κε- φάλι του έγύριζε από τὴ ζάλη. "Ε- κλεισε τὰ μάτια του, έδάγκωσε τὰ χεῖλη του κι' άφηνε ένα παραπνε- πτικὸ στεναγμό. Ενωίθε τὰ χέρια πὺ νὰ κολλοῦν από τὸ αἷμα, μὰ έ- σφίχτηκε κι' εξακολούθησε νὰ ψά- κνη.

Τὸ κάκου ! Κλειδί δέν ὡπήρχε ! Προσπάθησε νὰ ἡσυχάσῃ, νὰ συ- νέλθῃ. Άδύνατον. Ή ὡρα πὺ έπέ- ρασεν εκεί μέσα στὸ δωμάτιο, συν- προφία με τὸ πτώμα, τοῦ φάνηκε ὡ- λόκληρη αἰωνιότης βασάνων. Μὰ τί εἶχε γίνεи τὸ κλειδί ;

Άφου δέν τῶβρε στὶς τσέπες τοῦ Λεβή, θάταν κάπου ἄλλου σίγουρα. Ξανάρχισε νὰ ψάχνῃ παντοῦ. Μὰ τοῦ κάκου, τοῦ κάκου !

Άπελπισμένος πειά, έτρεξε πρὸς τὴν πόρτα. Έπιασε τὸ πόμολο, τὸ έγύρισε κι' έτράβηξε με ὅλη του τὴ

δύναμι. Προσπάθησε νὰ ξεκαρφώσῃ με τὰ νύχια του τὴ λαμαρίνα. Μά- ταιος άγώνας !

"Άρχισε τότε νὰ κλαίῃ. Δάκρυα λύπης κυλοῦσαν στὰ μάγουλά του...

Μεσάνυχτα...

Ο κρότος ενός τζαμιῦ πὺ έспа- σε, προσεἰλκυσε άξαφνα τὴν προσο- χή τοῦ παιδιοῦ πὺ ὡπηρετοῦσε στὸ άσσανσέρ τοῦ σπιτιοῦ αὐτοῦ. Πνιχτά άναφυλλητά άντηχοῦσαν από τὸ μα- γαζί τοῦ Έβραίου. Κάποιοι οὔρλια- ζε :

— Θεέ μου ! Βγάλε με από ἐδῶ μέσα !...

Ο ὡπάλληλος τοῦ άσσανσέρ ει- δοποίησε τὴν άστυνομία. Οἱ χωρο- φύλακες έσπασαν με τὰ τσεκούρια τὴ βαρειά πόρτα τοῦ μαγαζιοῦ τοῦ Λεβή. Κι' ὅταν έμπήκαν μέσα θρέ- θηκαν μπρὸς σ' ένα νέο ποῦχε τὰ μά- τια πεταγμένα έξω από τὸν τρόπο και τοῦς εκύτταξε, σκουπίζοντας μ' ένα μαντήλι τὰ χέρια του.

— Εγὼ τὸν σκότωσα ! τοῦς εἶπε. Καὶ τὸν εκλειψα ! Μὰ θγάλτε με απ' ἐδῶ μέσα... δέν σὰς ζητῶ ἄλλο τίς ποτε...

Στὴν άστυνομία ὡπέβαλαν τὸν Κέννεδου σὲ άνάκρισι. Κι' αὐτὸς εἶπ- ε μόνον πὺς έζητοῦσεν ένα κλειδί και δέν κατάρθωσε νὰ τὸ θρῇ... Δὲν μποροῦσαν νὰ καταλάθουν τί ἤθελε νὰ πῇ και τὸν έστειλαν στὸ φρενο- κομεῖο. Τὴν ὡπόθεσι τὴν ανέθεσαν σ' έναν ντέτεκτιβ.

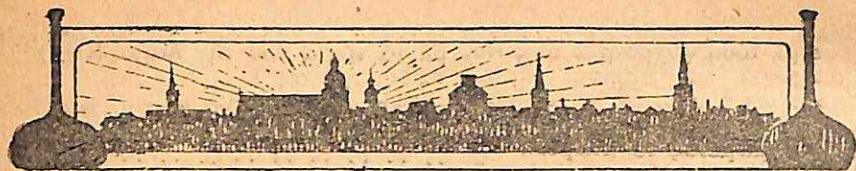
Τὴν ἄλλη μέρα ὡ ντέτεκτιβ παρου- σιάστηκε στὸν άστυνόμο, κρατώντας ένα κλειδί στὸ χέρι.

— Νὰ ἡ έξηγησις τοῦ μυστηρίου ! φώναξε.

Και συνέχισε :

— Νὰ πὺς έγινεν ἡ ὡπόθεσις, κα- θὼς μπόρεσα νὰ έξιχνιάσω. Τὴν πρῶ- τη φορά πὺ ὁ Κέννεδου πυροβόλησε τὸν Λεβή και δέν τὸν πέτυχε, ὁ Λεβή κρατοῦσε, φαίνεται, τὸ κλειδί στὸ χέρι. Καθὼς επάλευαν, χωρὶς νὰ τὸ καταλάθουν, φαίνεται, οὔτε ὁ ένας, οὔτε ὁ ἄλλος, τὸ κλειδί έπρεσεν από τὰ χέρια τοῦ Λεβή στὴν τσέπη τοῦ σακκακιῦ τοῦ Κέννεδου.

— "Ωστε ὅλην τὴν ὡρα πὺ ὁ φο-

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΡΝΕΣΤ ΓΚΛΑΝΤΙΕΡ ΜΟΣΤΑΝΣΕΡ ΚΑΙ ΖΟΒΕΪΡ

Ἀπρίλιος τοῦ 862.

Δὲν εἶχε καλοξημερώσει ἀκόμα. Σ' ἔναν ἀπ' τοὺς λαμπροὺς καὶ κατατόλιστους διαδρόμους τῶν ἀνακτόρων τῆς Σαμάρρας, ἕνας νέος εὐσταλῆς, τοῦ ὁποῦ τοῦ πρόσωπο ἔλαμπε μὲ μιὰ ἀγρία ὠμορφιά, περπατοῦσε νευρικά καὶ ἀνυπόμονα, σφίγγοντας πότε - πότε μὲ τὸ λεπτό, μὰ ἀτσαλένιο, χέρι του - τὴ λαβὴ τοῦ γυναικωνίου του.

Ἦταν ὁ Μοστάνσερ, γιὸς τοῦ τυραννικοῦ καὶ σκληροῦ χαλίφου τῆς Βαγδάτης Μουταουακίλ. Δὲν ἀγρυπνοῦσε μόνος, γιατί, ἐκτὸς ἀπ' τοὺς πολυαριθμοὺς Ἀραβες σωματοφύλακες τοῦ χαλίφου, οἱ ὁποῖοι φρουροῦσαν μισονυσταγμένοι μπρὸς στὸν κοιτῶνα τοῦ τυράννου, κι' ἄλλη μιὰ διαλεκτὴ ὕπαρξις - ἡ Ζοβεΐρ, ἡ εὐνοουμένη τοῦ χαλίφου - ἀγωνιοῦσε στὸν γυναικωνίτη.

Δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῇ πειά, σὰν εἶδε τὸν ὀρίζοντα νὰ ροδίζῃ, δίχως ἀκόμα τὸ ἐκτάκτο πὸν περίμενε γιὰ κείνη τὴ νύχτα νᾶχῃ συντελεσθῇ. Γι' αὐτὸ χτύπησε μὲ τὴς ἀβρέγ παλάμες τῆς, δυὸ - τρεῖς φορές, κι' ἡ ἀφωσιωμένη σκιά της, ἡ Νουριέ, ἔτρεξε κοντά της.

— Ἀκόμα τίποτα, Νουριέ ; τῆς ψιθύρισε μὲ λαχτάρα.

Ἠδὲς ἔφαχνε γιὰ τὸ κλειδί, τῶχεν ὁ ἴδιος στὴν τσέπη του ;

— Ἀκριβῶς... Ἐφαχνε παντοῦ. Δὲν τοῦρθε στὸ μυαλό νὰ ψυχτῇ κι' ὁ ἴδιος... Καὶ τρελλάθηκεν ἀπ' τὴν ἀγωνία του !...

ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ ΝΤΑΙΒΙΣ

— Τίποτα, χρυσὴ μου κυρία ! ἀποκρίθηκε ἐκείνη. Εἶδα χθὲς τὸ θρόνο τὸν Μοστάνσερ, σύμφωνα μὲ τὴν παραγγελία σας, καὶ μοῦ εἶπε πὼς ὅλα θὰ τελειώνουν αὐτὴ τὴ νύχτα. Ὡστόσο, κοντεύει νὰ γῇ ὁ ἥλιος, κι' ἀκόμα τίποτε δὲν φανερώνει τὴν ὑποθητὴ λύσι... Νὰ πεταχτῶ μιὰ στιγμή νὰ μάθω μὲ τρόπο ;

— Ὁ Ἀλλάχ νὰ μᾶς φυλάξῃ, καλή μου Νουριέ ! ξεφώνισε τρομαγμένη ἡ Ζοβεΐρ. Ἐξέχασες πὼς στὴν πόρτα ἀγρυπνοῦν αἰμοχαρεῖς εὐνοῦχοι ; Ἐξέχασες πὼς ἀκόμα κυκλοφοροῦν στοὺς διαδρόμους ἡ ἔχιδνες καὶ ἡ τίγρεις τοῦ τυράννου ; Ἐξέχασες πὼς ὁ ἴδιος κάθε θρόνο τὰ θγάζει ἀπ' τὰ κλουβιά τους καὶ τὰ ἀφήνει νὰ κυκλοφοροῦν ἐλεύθερα, γιὰ μεγαλειότητα ἀσφάλειά του ;

Ἡ ἄτυχη Νουριέ ἔνοιωσε ἀνατριχίλα φρίκης στὸ κορμί της. Ἦταν σωστὲς δυστυχῶς ἡ παρατηρήσεις τῆς κυρίας τῆς. Πραγματικά, ὁ ὁδελυρὸς ἐκεῖνος τύραννος, ὁ χαλίφης Μουταουακίλ, εἶχε πλουσιοπαλάμι ἀπὸ ἔχιδνες, ἀπὸ κάθε εἶδους δηλητηριώδη ἔρπετά, κι' ἀπὸ τίγρεις. Συχνά, στίς ἐκρήξεις τῆς θηριώδους μανίας του, ἀνοίγε τὰ κλουβιά τους, καὶ τὴν ἡμέρα ἀκόμα, κι' ὅλα αὐτὰ τὰ φρικιαστικὰ ὄντα ξεχνούντουσαν στοὺς διαδρόμους τῶν ἀνακτόρων σπαράζοντας ἡ δαγκώνοντας θανατηφόρα τὸν πρῶτο ἄτυχον αὐλικὸ ἢ ὑπηρέτη πὺ θὰ συναντοῦσαν...

Ἀλλοίμονο δὲ σ' ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος θὰ προσπαθοῦσε νὰ τὰ ἀποφύγῃ ἢ νὰ ἀμυνθῇ κατὰ τῶν ἐπιθέσεων

τους. Τὸν περίμενε ἐξάπαντος ζωντανὸ ψήσιμο σ' ἕνα φούρνο ἢ τὸ ὀλιγώτερο ἡ κυτὴ σπάθη τοῦ δημίου !

Εἰδικοί δαμασταὶ ἄφηναν ἐλεύθερα τὰ θηρία κάθε θρόνο νὰ κυκλοφοροῦν στὰ ἀνάκτορα καὶ κάθε πρῶτὴ πάλι τὰ ξαναμάζευαν στὰ κλουβιά τους. Ὁ σκοπὸς δὲ ὅλης αὐτῆς τῆς τρομερῆς μανιούρας ἦταν νὰ φρουρῇται καλύτερα ὁ τύραννος ἀπ' τοὺς συνωμῶτας, τοὺς ὁποῖους δὲν ἔπαυε ποτὲ νὰ δημιουργεῖ ἡ νουσηρὴ καὶ ζωερὴ καχυποψία του.

Ἀξαφνα, τὴ βουθὴ συλλογῇ τῶν δυὸ ὄχρων ἀπ' τὴν ἀγωνία γυναικῶν διέκοψε ἕνας ἡνιχτὸς θόρυβος κι' ἀόριστα βογγητὰ στὴν πόρτα. Κι' ἐνῶ μιὰ στιγμή ἡσύχαζαν πάλι βαθεῖα ὅλα, ἀνοίξε σιγαλὰ ἡ πόρτα, παραμέρισαν ἡ θαραῖες πανύψηλες κουρτίνες καὶ φάνηκε στὸ ἀνοιγμά τους ἡ μαυρομελὴς ὁδὸς τῆς ὠμορφιάς τοῦ Μοστάνσερ.

Στυγνὴ λάμψη θριάμβου φώτιζε τὰ μάτια του καὶ τὰ λεπτά του χεῖλη μισοάνοιγαν σὲ χαμόγελο παράδοξης τρυφερότητας. Σκούπισε μὲ ἀπάθεια τὸ αἷμα-τολουμενὸ γινάκον του στὴν κουρτίνα καὶ βάζοντάς το ξανά στὴ θήκη, γλύστρησε ἀθόρυβα ὡς τις δυὸ γυναῖκες, ἡ ὁποῖες δὲν ἔπαυαν νὰ τὸν κυττοῦν μὲ θαυμασμὸ καὶ τρόμο.

Ἐσκυψε στὴ Ζοβεΐρ, φίλησε ἀνάλαφρα τὸ κατὰλευκο μέτωπό της καὶ ψιθύρισε ἀπλᾶ :

— Προσκυνήστε με... Εἶμαι ἀπ' τὴ στιγμή αὕτὴ ὁ Μοστάνσερ ἱμπν Μουταουακίλ, ὁ χαλίφης τῆς Βαγδάτης κυρίαρχός σας !

Ἡ τρομερὴ σημασία τῶν δυὸ αὐτῶν φράσεων του δὲν ξέφυγε ἀπ' τὴν ἀντίληψιν τῶν γυναικῶν. Χλωμές, θγάζοντας ἕνα στεναγμὸ τρύμου κι' ἀνακουφισέως ἡ Ζοβεΐρ καὶ τρόμου

μονάχα ἡ Νουριέ, γονάτισαν στὸ παχὺ χαλί, ἀκούμπησαν τὸ μέτωπό τους στὸ δάπεδο σὲ σημεῖο ὑποταγῆς καὶ μουρμούρισαν :

— Πολλὰ τὰ ἔτη σου, πολυχρονεμένη μας ἀθῆντῃ !...

Ὁ Μοστάνσερ ἔσκυψε πάλι, ἀνυσήκασε μὲ στυγρὴ τὴν Ζοβεΐρ, τὴν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του, κι' εἶπε στὴ Νουριέ :

— Πήγαινε στὸ δωμάτιό σου... Πάρε τὸ σαχτυλίδι μου μήπως σὲ συναντήσουν οἱ ὁπαδοί μου καὶ σὲ σκοτώσουν, γιατί τὴ στιγμή αὕτὴ καθαρίζουν τὰ ἀνάκτορα ἀπ' τὰ ἀπομεινάρια τῶν τεράτων τοῦ πατέρα μου...

Ἡ Νουριέ ὑποκλίθηκε βαθεῖα, φίλησε τὰ πέδιλα τοῦ καινούργιου χαλίφου καὶ δρασκελίζοντας μὲ φρίκη τὸ πτώμα τοῦ φρουροῦ στὴν πόρτα — τὸν ὁποῖο πρὸ ὀλίγων στιγμῶν εἶχε σφάζει ξαφνικά ὁ Μοστάνσερ — ἐξαφανίστηκε στὸ διάδρομο.

Ἐμειναν μόνοι τους τώρα. Παράξενο ὅμως ! Ἡ Ζοβεΐρ, ἀντὶ νὰ ριχτῇ στὴν ἀγκαλιά τοῦ Μοστάνσερ, ὁ ὁποῖος

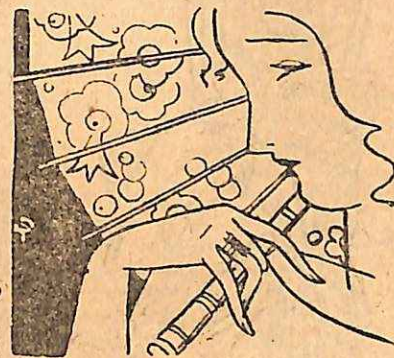
τὴν ἰκύτταζε μὲ ἀπερίγραπτη τρυφερότητα, ἀντίθετα, στεκόταν μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι, διστακτικὴ καὶ μουδιασμένη.

Ἐκπληκτος στὸ τέλος ὁ Μοστάνσερ, τῆς εἶπε :

— Τί ἔχεις, λουλοῦδι μου ;... Γιατί εἶσαι μαραμμένη, ἀντὶ νὰ χαίρεσαι γιὰ τὸ σημερινὸ μας θρίαμβο ;... Ξεχνᾷς ὅτι ἀπὸ σήμερα μποροῦμε ἐλεύθερα ν' ἀναπνέουμε κι' ἐλεύθερα νὰ χαίρωμαστε τὴν ἀμοιβαίά μας ἀγάπη ;

Ἡ Ζοβεΐρ μουρμούρισε :

— Τρομάζω, πολυχρονεμένη μου ἀθῆντα... Δὲν πιστεύω νὰ φυλακίσῃς τώρα τὸν πατέρα σου, ἀλλά, παρ' ὅτι σὺ καθὼς εἶσαι, θὰ τὸν περιποιηθῇς, ἀφοῦ τὸν ἔκανες ἀκίνδυνον...

«Ένα σατανικό γέλιο παραμόρφωσε τη μορφή του Μοστάνσερ. Ξεφώνισε με σαρκασμό :

— Χά !... χά !... χά !... Ο πατέρας μου τώρα μεταμορφώθηκε απ' τόν 'Αλλάχ σέ σκυλί.. Ο πιστός Μυχμούτ Όσμάν τουκόψε το λαρύγγι πρίν, με το κοφτερό του γιγαντάνι !

Βόγγησε από φρίκη ή Ζοβεϊρ, και χαμήλωσε τὰ μάτια. Παραξενεμένος, άγριωπός τώρρα, ό καινούργιος χαλίφης, της έπιασε τὰ άφρορόδινα μπράτσα, τάσφιξε θιαία και είπε...

—Τί σημαίνει ή στάσι σου, Ζοβεϊρ; Πώς τολμάς νά παίρνεις μπροστά μου αυτό τὸ μισοεπιπληκτικό ύφος; Γιατί, άντι νά πέσης στην άγκαλιά μου ξένοιαστη και χαρούμενη, αντίθετα έχεις ζαρώσει, σαν δυσारेστημένη και μετανοιωμένη;

Η πανέμορφη δαλίση ένοιωσε κρυάδα στο κορμί της. Μουρμούρισε πνιχτά :

— Δέν φανταζόμουν τὰ πράγματα έτσι... Είνε κόκκινα τὰ χέρια σου από αίμα, Μοστάνσερ... Και αυτό τὸ αίμα είνε τοῦ ίδιου τοῦ πατέρα σου... Τρέμω, άγαπημένε μου.. Κάτι τὸ άκαθόριστο με σπρώχνει μακριά σου... Φοβοῦμαι τὰ χέρια σου, Μοστάνσερ...

Δέν πρόλαβε ν' άποτελειώση τη φράσι της ή άτυχη Ζοβεϊρ. Ο χαλίφης τράβηξε τὸ γιγαντάνι του και τὸ ούράνιο κεφάλι της κύλησε στὰ πόδια του αίματόβρεχτο. Κί έκεινος άνεμίζοντας άκόμα στὰ μανιακά χέρια τὸ μοιραίο γιγαντάνι, ξεφώνιζε άφρισμένος :

— Νά, κι' έσύ, σκύλα!... Σκύλας γέννημα ! Ξεχάστηκες με ποιόν μιλούσες !... Κί' άν έτρεμες πρίν τὸν θηριώδη τὸν πατέρα μου, δέν ένοιωσες πώς τὸ αίμα εκείνου τρέχει και στίς δικές μου φλέβες !....

Μισοπαράφρων απ' τη λύσσα του, κλώτσησε τὸ πτώμα της ευνουμένης, άναίσθητος κι' άδιάφορος στοῦς υστάτους σπασμούς του θανάτου, και βγήκε έξω, γιά νά συμπληρώση με καινούριες διαταγές τὸ φρικαλέο δράμα της σφονγής, τὸ όποιο παιζόταν απ' τη χαραυγή στὰ άπέραντα χαλιφικά άνάκτορα της Σαμάριας.

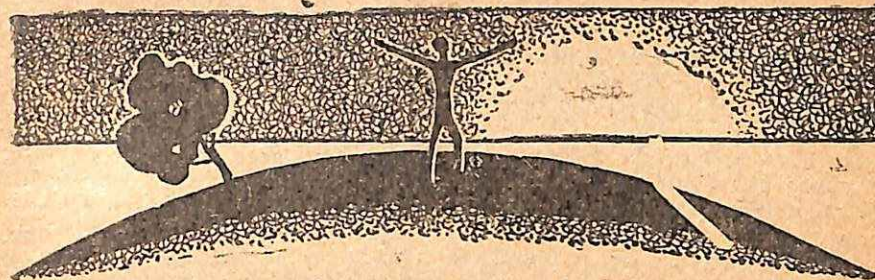
Πέρασαν λίγες μέρες αίματος και τρόμου. Ο καινούριος χαλίφης της Βαγδάτης Μοστάνσερ, άφοῦ στερέωσε με άφθονο αίμα τήν άνοδό του στὸν περίλαμπρο χαλιφικό θρόνο — τὸν όποιο είχυν δοξάσει οι άθάνατοι προκάτοχοί του "Άλ Μανσούρ και 'Αρουν άλ Ρασίδ— άρχισε κατόπι νά νοιώθη βαρειά γιά τη συνείδησί του τὰ αίματόβρεκτα άνάκτορα.

Τὸ φάσμα της άγαπημένης του κι' άδικοσκοτωμ έν η ς Ζοβεϊρ τουδιωχνε τή νύχτα τὸν ύπνο απ' τὰ όλέφραρά του. Κ' ή άμείλιχτη τύψη συμπλήρωνε τήν ταρχή του, τυραννῶντας διαρκῶς τή σκέψι του με άφωνες κραυγές μομφής:

—Μπορεί ό χαλίφης Μουταουακίλ νά ήταν τύραννος... Μπορεί οι ύπήκοοί του νά τὸν άνόμαζαν «Νέρωνα της Βαγδάτης»... Μά ήταν γιά σένα ό πατέρας σου, Μοστάνσερ... Έβασφες τὰ χέρια σου στο αίμα τῶν θυδὸ πὸ ιερῶν ύπάρξεων στὸν κόσμο. Στὸ αίμα τοῦ πατέρα σου και της γλυκειάς σου Ζοβεϊρ!...

Γιά νά γλυτώση από τήν τυραννία αυτή τῶν άπαισίων άναμνήσεων, ό Μοστάνσερ έφυγε από τη Σαμάρια και ξαναπήγε στη Βαγδάτη, έπισκευάζοντας με λαμπρότερη πολυτέλεια τὰ ξακουστά άνάκτορά της.

«Μάχαιραν έδωσες, μάχαιραν θά λάβης». Η φωτεινή αλήθεια της φράσεως αυτής τοῦ Θεανθρώπου έπιβεβαιώθηκε άλλη μιὰ φορά: Στὸν

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΡΟΜΠΕΡ ΓΚΑΓΙΑΡ

ΕΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑ

—Αυτή είνε τουλάχιστον ή γνώμη μου, είπε, συμπερασματικά, ό Νταρζές στο δικηγόρο Άνρϋ Ζωρζέ, ένα παλιό του φίλο, ό όποιος τὸν έπεσκέφθη εκείνο τὸ θράδυ στο δωμάτιό του. Η πείρα πὸν άπόκτησα από τὸ έπάγγελμά μου, μ' έκανε νά κταλ' λήξω στο συμπέρασμα ότι όλοι οι έγκληματίαι συλλαμβάνονται στο τέλος από τήν άστυνομία γιά τὸν άπλουστάτο λόγο ότι είνε άνόητοι...

— Φαντάζεσαι, δηλαδή, ρώτησε ό δικηγόρος ότι είνε δυνατόν νά διαπρυχθῇ ένα έγκλημα ύπό τέτοιες συνθήκες ώστε κανείς άπολύτως άστυνομικός νά μὴ μπορέση ν' άνακαλύψη τήν παραμικρή ένδειξι γιά τήν ταυτότητα τοῦ δράστου;

— Δέν τὸ φαντάζομαι άπλῶς. Τὸ πιστεύω... Ναι, τὸ πιστεύω με πάθος... Μά, τί είδους έγκλημα μπορεῖ νά είνε αυτό; ... Όμολογῶ ότι, άν και μ' άπασχολῇ πολὺ αυτό τὸ πρόβλημα, δέν κατάρθωσα μέχρι σήμερα νά βρῶ μιὰ λύσι του...

Η ώρα ήταν περασμένη. Ο δικηγόρος άπεχαιρέτησε τὸν άστυνομι

χρόνο άπάνω, στίς άρχές τοῦ 863 μ. Χ., ό χαλίφης Μαστάνσερ, μισητός απ' όλους και μισότρελλος απ' τίς πύψεις, δηλητηριάστηκε απ' τὸν διάδοχο του Μοσαΐν, ό όποιος έγινα χαλίφης της Βαγδάτης, γιά νά σφαχτῇ κι' αυτός σὲ τρία χρόνια μέσα, απ' τὸν διάδοχο του Μοτάζ!..

κό, κι' έφυγε. Ο Νταρζές κάθισε στο γραφεῖο του κ' έπιασε τὸ κεφάλι του με τὰ δυὸ χέρια του. Η συζήτησι πὸν έκανε με τὸ φίλο του τοῦ ξαναθύμισε τήν περίπτωσι τοῦ «τελείου έγκλήματος», πὸν τὸν άπασχολούσε τόσο καιρό...

Ξαφνικά, μπήκε στο δωμάτιο ό κύριος 'Αλπερ, ένα συμπαθέστατο γεροντάκι, πὸν κατοικοῦσε στή σοφίτα της πολυκατοικίας, στην όποιά έμενε και ό άστυνομικός. Ο Νταρζές τοῦ έδινε κάτι κάθε μῆνα γιά νά τοῦ συγυρίζη τὸ διαμέρισμά του.

— Τί ώρα θέλετε νά σᾶς ξυπνήσω κύριο τὸ πρωί, κύριε Νταρζές; ρώτησε ό 'Αλπερ.

— Στίς έφτά... Μά τί έχεις; Σε βλέπω κακόκεφο...

— Ένας τρομερὸς πονόδοντός δέν μ' αφήνει νά κλείσω μάτι δυὸ νύχτες...

— Διάβολε! αυτό είνε δυσάρεστο! ψιθύρισε ό άστυνομικός. Θά σοῦ δώσω ένα ναρκωτικό...

«Ανοίξε ένα συρτάρι τοῦ γραφείου του, έβγαλε από μέσα ένα κουτάκι με 'παστίλιες κ' έδωσε τρεῖς στὸν 'Αλπερ.

— Νά τίς πάρω και τίς τρεῖς κύριε Νταρζές; ρώτησε ό κύριος 'Αλπερ.

— Ναι, καλύτερα είνε... άποκριθήκε άφηρημένος ό άστυνομικός.

Υπελόγισε τί ώρα ήταν κι' έκανε τή σκέψι ότι ό 'Αλπερ θά κοιμόταν τουλάχιστον ὡς τίς ὀχτὼ τήν ἄλλη

μέρα.

«Δεν πειράζει όμως, συλλογίστηκε, αν κοιμηθῇ καὶ λίγο περισσότερο! Καλὸ θὰ τοῦ κάνῃ.. Καὶ τὸ κυριώτερο εἶναι ὅτι.. θὰ μὲ ξυπνήσῃ καὶ μὲνα λίγο ἀργότερα...»

Σὲ λίγο ὁ Νταρζὲς ἦταν καὶ πάλι μόνος στὸ δωμάτιο τυρ.. Τὸ ρολοὶ τοῦ τοίχου χτύπησε δάκα φορές...

Ὁ Νταρζὲς ὅμως δὲν μπόρεσε νὰ κλείσῃ μάτι κείνῃ τῇ νύχτα. Τὸν κατέλαβε παράξενη ταραχὴ. Ξημερώθηκε καθισμένος μπρὸς στὸ γραφεῖο του, γράφοντας διάφορες σημειώσεις ξαναμελετώντας ὀρισμένα παλαιὰ ἄρθρα του, πού τὰ ἐβγαλε ἀπὸ ἓνα μυστικὸ συρτάρι. Τῇ νύχτῃ ἐκείνῃ, ἡ ἰδέα τοῦ «τελείου ἐγκλήματος», τοῦ ἐγκλήματος πού δὲν θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ τὸ ἐξιχνιάσῃ, τὸν βασάνιζε περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ...

Στὸ διάστημα τῆς καριέρας του, ὁ Νταρζὲς γνώρισε ἀπὸ κοντὰ λογῆς-λογῆς ἐγκληματίας. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ αὐτοὺς ἦσαν δειλοὶ ἢ ἄνθρωποι. Εἶχαν σκοτώσει ἢ γιὰ νὰ ἀκδικηθοῦν ἢ γιὰ νὰ κλέβουν ἢ σὲ στιγμὲς μέθης, τρέλλας, ἀναισθησίας. Καί, ἀργότερα ὅταν τοὺς συνέλαβαν, οἱ περισσότεροι ἀπὸ αὐτοὺς ἦσαν συντριμμένοι, πικρὰ μετανοημένοι γιὰ τὸ ἐγκλημά τους. Κανεὶς ἀπὸ αὐτοὺς δὲν εἶχε σαφὴ ἐπίγνωση τοῦ κακοῦ πού ἔκανε, ὅπως κανεὶς δὲν κλέφτηκε σοβαρὰ πῶς θὰ μπορούσε ν' ἀποκρύψῃ τὸ ἐγκλημά του ἢ, τουλάχιστον, νὰ μὴ κινδυνεύσῃ νὰ συλληφθῇ... Καὶ αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ λεπτομέρεια βασάνιζε τόσα χρόνια τὸν ἀστυνομικὸ Νταρζὲς: Ἦταν δυνατό νὰ γίνῃ ἓνα ἐγκλημα χωρὶς ν' ἀνακαλυφθῇ ποτὲ ὁ δράστης του;

Δέκα ὁλόκληρα χρόνια ἀπασχολοῦσε τὸν Νταρζὲς αὐτὸ τὸ πρόβλημα! Μὲ τὸ θολὸ καὶ ταραχμένο μυαλό του εἶχε ὑπολογίσει— μὲ μαθηματικὴ ἀκρίβεια— τί κινήσεις πρέπει νὰ κάνῃ καὶ τί μέτρα πρέπει νὰ λάβῃ ἓνας κακοῦργος πού θέλει νὰ παραμείνῃ ἀσύλληπτος. Ἀπ' ὅλα, ὅμως, τὰ ἐρωτήματα πού γεννήθηκαν στὴ συνειδήσει τοῦ ἀστυνομικοῦ, ἐκείνο πού τὸν βασάνιζε περισσότερο ἦταν τὸ ἐξῆς: Ἄν κατάρθωνε στὸ

τέλος νὰ καταστρώσῃ τὶς λεπτομέρειες ἑνὸς ἐγκλήματος σὲ τρόπο ὥστε ὁ δράστης νὰ εἶναι ἀπόλυτα βέβαιος γιὰ τὴν ἀτιμωρησίαν του, θὰ εἶχε τὴ δύναμιν νὰ τὸ διαπράξῃ ὁ ἴδιος, ἐφαρμόζοντας πρῶτος τὴν θεωρίαν του περὶ «τελείου ἐγκλήματος»;

Καθὲ φορὰ πού ὁ Νταρζὲς ἔκανε αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν στὸν ἑαυτὸ του, ἐνοιῶθε τὸ μυαλό του νὰ σαλεύῃ καὶ μιὰ ἀνυπόφορη ἀγωνία νὰ σφίγγῃ τὴν καρδιά του...

Ξημέρωσε τέλος, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ ὁ ἀστυνομικὸς, θυσιζόμενος στοὺς στοχασμούς του.. Ὅταν σήμανε ἡ ὥρα ἐφτά, ὁ Νταρζὲς τακτοποίησε τὰ διάφορα χαρτιά πού ἦσαν ἀραδιασμένα μπροστὰ του, στὸ γραφεῖο του, καὶ ἀφοῦ δρόσιζε τὸ φλογισμένο μετωπὸ του μὲ κρύα νερό, ἔβαλε τὸ παλτό του καὶ τὸ κατέλλο του, γιὰ νὰ πάῃ νὰ κάνῃ ἓνα ἱερέπατο.

Τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ, ἀκούστηκαν δυνατὰ χτυπήματα στὴν πόρτα.

Ἦταν ἡ θυρωρὸς.

— Ὁ κύριος Ἀλμπέρ δὲν εἶναι σὲ σὰς; ρώτησε τρομαγμένη τὸν ἀστυνομικὸ. Ὁχι;... Μὰ τί ἔγινε, λοιπόν; Μήπως πέθανε;.. Μήπως τὸν σκότωσαν;...

Ὁ Νταρζὲς ἄρπαξε ἀπότομα τὴ θυρωρὸ ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τῆς εἶπε μὲ τραχεῖα φωνή:

— Τί θέλεις νὰ πῇς; Ἐξηγήσου καλύτερα!...

— Νά, ἡ κυρὰ Μουτιέ, ἡ πλύστρα, ἀνέβηκε πρὶν ἀπὸ μισὴ ὥρην στὴ σκάλα τοῦ κυρίου Ἀλμπέρ, γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ μερικά ἐσώρρουχά του. Χτύπουσε ὅμως μισὴ ὥρην τὴν πόρτα, χωρὶς νὰ πάρῃ ἀπάντησιν... Ἰσως νὰ πέθανε ὁ κύριος Ἀλμπέρ...

Ὁ Νταρζὲς κύτταξε τὸ ρολοὶ του.

— Ἐφτά καὶ τέταρτο, εἶπε μὲ τὸ νοῦ του. Ὁ Ἀλμπέρ θὰ κοιμάται ἀκόμα...

— Ὁ κύριος Ἀλμπέρ εἶναι πάντοτε ξιπνητὸς ἀπὸ τὶς ἑξῆ! ἐξακολούθησε ἡ θυρωρὸς.

— Σήμερα παρικοιμήθηκε, αὐτὸ εἶναι ὅλο! ψιθύρισε ὁ ἀστυνομικὸς.

— Ὁχι, ὄχι, κύριε Νταρζὲς! ἐπέ-

μεινε ἡ θυρωρὸς. Ξέρω δεκαπέντε χρόνια τώρα τὸν κ. Ἀλμπέρ. Ποτὲ δὲν ξύπνησε ἀργότερα ἀπὸ τὶς ἑξῆ... Ἐγὼ τὸ προαίσθημα ὅτι κάτι κακὸ τοῦ συνέβη...

Παράξενη ἔκφρασι ζωγραφίστηκε ξαφνικά στὸ πρόσωπο τοῦ ἀστυνομικοῦ — καὶ τὰ μάτια του πέταξαν μιὰν ἄγρια λάμψιν. Πλησίασε πρὸς τὴν θυρωρὸ καὶ τῆς εἶπε μὲ ὑπόκοφον φωνή, τονίζοντας μιὰ μιὰ τὶς συλλαβές:

— Ἰσως νὰ τὸν δολοφόνησαν!... Χτὲς τὸ θράδυ ἀκριβῶς μοῦ ἔλεγε ὅτι ἔχει ἓνα θανάσιμο ἐχθρό!...

— Τῆς ἴδιας γνώμης εἶμαι κι' ἐγὼ τραύλισε ἡ θυρωρὸς, κυττάζοντας τὸν ἀστυνομικὸ. Καὶ κάτω, στὴν αὐλή, ὅλες ἡ νοικάρισσες τὸ ἴδιο λένε...

— Πηγαίνω νὰ δῶ τί συμβαίνει ἀπάνω! συνέχισε ὁ ἀστυνομικὸς.

Καὶ ὥρμησε στὴ σκάλα. Ἡ θυρωρὸς τὸν ἀκολουθοῦσε ἀπὸ μακριά.

Ἡ πόρτα τοῦ δωματίου ἦταν κλειστή. Ὁ Νταρζὲς τὴν χτύπησε δυνατὰ δυο-τρὶς φορές, χωρὶς νὰ λάβῃ ἀπάντησιν:

— Θὰ τὴν σπάσω! εἶπε στὴ θυρωρὸ, ἡ ὁποία εἶχε ἀνέβῃ στὸ μετὰ καὶ στεκόταν, κάτωχρη στὸ κεφαλόσκαλο, δίχως νὰ τολμᾷ νὰ προχωρήσῃ...

Καὶ ὁ ἀστυνομικὸς ἔσπασε μὲ τὶς πλάτες του τὴν πόρτα. Καὶ μῆκε στὸ δωμάτιο τοῦ Ἀλμπέρ, κλείνοντας τὴ θύρα ἀπὸ πίσω του...

Ὁ Ἀλμπέρ κοιμῶτανε βαθεῖα, ὑπὸ τὴν ἐπίβρασιν ἀκόμα τοῦ ναρκωτικοῦ. Τὸ ἓνα χέρι του ἦταν κρεμασμένο ἔξω ἀπὸ τὸ πάπλωμα. Τὸ στόμα του ἦταν μισάνοιχτο.

— Θὰ κοιμάται μισὴ ὥρην ἀκόμα! εἶπε μὲ τὸ νοῦ του ὁ ἀστυνομικὸς.

Μὰ, συγχρόνως, καθὼς μουρμούριζε τὰ λόγια αὐτά, ἔτρεμε ὁλόκληρος ἀπὸ μιὰ νευρική ταραχὴ... Χοντρές σταγόνες ἰδρώτος ἀρχίσαν νὰ στάζουν στὸ πρόσωπό του, κάτω ἀπὸ τὸ καπέλλο του... Στ' αὐτιά του

ἀντηχοῦσαν διάφορα ὑπόκοφα ψιθυρίσματα χωρὶς νὰ ξέρῃ οὐτ' ὁ ἴδιος ἀπὸ ποῦ προέρχονται... Τὰ μάτια του εἶχαν πεταχτῇ ἔξω ἀπὸ τὶς κόγχες του... Ἡ ἰδέα τοῦ «τελείου ἐγκλήματος», περνοῦσε ἐκείνῃ τῇ στιγμῇ ἀπὸ τὸ μυαλό του, παντοδύναμη, κυριαρχική.

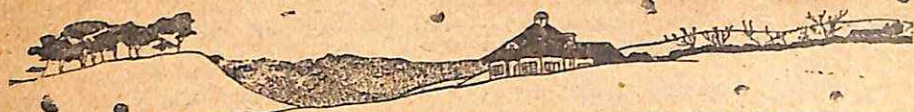
Πέρασαν ἔτσι λίγα δευτερόλεπτα, πού φάνηκαν αἰῶνες στὸν Νταρζὲς. Ξαφνικά, ὁ ἀστυνομικὸς σήκωσε τὸ κεφάλι του μὲ ἀποφασιστικὸ κίνημα, ἐνῶ ἓνα παράξενο χαμόγελο ἦταν ζωγραφισμένο στὰ χεῖλιά του, κι' ἔρριξε γύρω του ἓνα βλέμμα. Τὸ πρῶτο πρᾶγμα πού εἶδε ἦταν μιὰ μεγάλη καὶ βασιεῖα τσιμπίδα, μπρὸς στὸ τζάκι... Πλησίασε στὸ πυράθυρο, σπέπασε τὸ χέρι του μ' ἓνα μαντήλι, ἀνοιξε τὰ παντζούρια, κύτταξε πρὸς τὰ κάτω καὶ θεσβαῖωθηκε ὅτι δὲν ἦταν δύσκολο νὰ μῇ κανεὶς ἀπὸ τὰ κεραμιῖδια τοῦ διπλανοῦ σπιτιοῦ, χρησιμοποιοῦντας μιὰ σκάλα...

Ἄφησε τὸ παράθυρο μισάνοιχτο, πλησίασε μὲ σταθερὸ βῆμα στὸ τζάκι, πήρε τὴν τσιμπίδα μὲ τὸ χέρι πού εἶχε τυλιγμένο μὲς στὸ μαν-

τήλι του, γιὰ νὰ μὴν ἀφήσῃ δακτυλικά ἀποτυπώματα, σημάδεψε ἀπὸ κάποια ἀπόστασιν τὸν ἀποκοιμισμένο Ἀλμπέρ στὸ κεφάλι — καὶ πέταξε τὸ βαρὺ ἀντικείμενο μ' ὅλη τὴ δύναμιν του ἀπάνω στὸ κεφάλι του, ἀφήνοντάς τον νεκρό...

Ἦταν ἀπὸ ἓνα περίπου μῆνα, σταματοῦσαν ἡ ἀνακρίσεις γιὰ τὴν ἀνιχνεύσιν τοῦ δολοφόνου τοῦ Ἀλμπέρ. Ἡ ἀνὰκρισις πιστοποίησε ὅτι ὁ κακοῦργος μῆκε στὸ δωμάτιο τοῦ γέρου ἀπὸ τὰ κεραμιῖδια τοῦ διπλανοῦ σπιτιοῦ καὶ ὅτι σκότωσε τὸν Ἀλμπέρ μὲ τὴν τσιμπίδα... Ποιὸς ἦταν ὅμως αὐτὸς ὁ δολοφόνος; Κανένα λαγωνικὸ τῆς Παρισινῆς ἀστυνομίας—οὔτε καὶ ὁ Νταρζὲς, ὁ ὁποῖος κατὰβύλλε ὑπερανθρώπους

ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ Π. ΝΙΡΒΑΝΑ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ ΜΟΥ

(Η Ιστορία ενός παιδιού)

Η γιαγιά μου πέθανε ανήμερα τὸ Πάσχα. Ἄν πέθαινε δυὸ μέρες, μιά μέρα προηγουμένως, ἀκόμη καὶ τὸ Μεγάλο Σάββατο, θὰ ἦμουν πηγαίμενος μαζί της. Δὲν θὰ ζοῦσα μιά ὥρα ὕστερα ἀπὸ τὴ γιαγιά μου. Ἦμουν πολὺ μικρὸς τότε, δὲν θυμοῦμαι πόσο, ξέρω μόνο πῶς σηκωνόμουναι στὶς μῦτες τῶν ἰσοδωρῶν μου γιὰ νὰ κυττάζω τὸ χρυσὸ κωνοστῆτήν ἂν τὸ πού κρεμώγτανε ἀπὸ τὴν ἀλυσίδα τοῦ πατέρα μου. Εἶχα πολλὰ παιχνίδια καὶ πολλὰ πράγματα στὸ συρταράκι μου, σιδηροδρόμους μὲ ἀληθινὸ ἀτμό, μουσικὲς, ἀσημένια καὶ χρυσὰ νομίσματα καὶ κοντὰ στὰ ἄλλα καὶ ἓνα ρούσικο πεντόλιρο. Τὰ ἄλλα παιδιὰ μ' ἔλεγαν ἑκατομμυριοῦχο καὶ τὸ ντουλαπάκι μου ἦταν τὸ μουσεῖο τῆς γειτονιάς, ἀνοιχτὸ κάθε Κυριακὴ ἀπὸ τὶς 2 — 4 μ. καὶ ὅμως ἀπ' ὅλα τὰ πλοῦτη μου ἀγαποῦσα τὴ γιαγιά μου. Ἄν μοῦλεγαν νὰ

προσπάθειες γιὰ νὰ πιάσῃ τὸν δράστη... δὲν μπόρεσε ν' ἀνακαλύψῃ τὴν παραμικρότερη ἔνδειξη γιὰ τὴν ταυτότητα τοῦ κακούργου...

— Ἐμεῖς κάναμε τὸ καθήκον μας! εἶπε ὁ ἀνακριτής. Ἄς ἀφήσουμε τώρα στὴν τύχη τὴν φροντίδα νὰ ρίξῃ μιά μέρα τὸν δολοφόνου στὰ χέρια μας.

Ὁ μυστηριώδης κακούργος, ἀνθρωπὸς ποὺ ἔκανε ἓνα «τέλειο ἐγκλημα» ἔπεσε, πράγματι μιά μέρα — ἔξη μῆνες μετὰ τὸν φόνον τοῦ Ἀλμπέρ — ὅχι στὰ χέρια τῆς δικαιοσύνης, ἀλλὰ τῶν φρενολόγων, οἱ ὁποῖοι

δῶσω ὅλα τὰ πλοῦτη γιὰ νὰ σώσω τὴ γιαγιά μου, θὰ τᾶδιναι ὅλα, κι' ἄλλα τόσα ἀκόμη, καὶ τὸ ρούσικο πεντόλιρο. Ὅταν πέθαινε καμμιά γρηὴ στὴ γειτονιά μ' ἐπιανε τρεμοῦλα, νόμιζα πῶς ὁ θάνατος ἐτρυγύριζε τὴ γιαγιά μου.

Δὲν μπορούσα νὰ φαντασθῶ πῶς θὰ ζοῦσα μιά μέρα χωρὶς αὐτήν. Τελείωσε! Τὴ μιά μέρα θὰ πέθαινε ἡ γιαγιά, τὴν ἄλλη ἐγώ. Ἦμουν ἕτοιμος νὰ τὴν ἀκολουθήσω ὅπου κι' ἂν πῆγαινε.

Μιά στιγμὴ δὲν τὴν ἄφηνα ἀπὸ τὸ φουστάνι.

Καμμιά φορὰ ἐγύριζε καὶ μοῦλεγε :

— Καὶ μὲν ἔτσι, ὅλο μὲς στὰ πόδια μου θρίσκεσαι. Καμμιά ὥρα θὰ σὲ πατήσω.

Καὶ ἐγελοῦσε μέσα στὸ θυμὸ της. Καμμιά φορὰ πάλι μοῦλεγε στενάζοντας :

— Πρέπει νὰ γίνῃς ἄνδρας. Αὐ-

παρεκλήθησαν νὰ ἐξετάσουν τὴν μοναδικὴ περίπτωση ἑνὸς ἀστυνομικοῦ τοῦ Νταρζές, ποὺ σκότωσε χωρὶς λόγο, γιὰ νὰ ἐφαρμόσῃ στὴν πράξι μιά θεωρία του.

Τὸ ἐγκλημα τοῦ ἀστυνομικοῦ θὰ μπορούσε νὰ παραμείνῃ ἀτιμώρητο ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἀφοῦ κανεὶς δὲν θὰ τολμοῦσε νὰ ὑποπτευθῇ τὸν Νταρζές. Τιμωρήθηκε ὅμως ἀπὸ μιά ἄλλη δύναμι — γιὰ ν' ἀποδειχθῇ, γιὰ μιά ἀκόμη φορὰ, ὅτι κανένα ἐγκλημα μὴ μέχρι σήμερα δὲν ἔμεινε χωρὶς νὰ λάβῃ τὴν ἀνάλογη τιμωρία του...

ΡΟΜΠΕΡ ΓΚΑΓΙΑΡ

ριο θὰ μείνῃς μοναχὸς σου. Σὰν φύγω, ἐγὼ γιὰ κανένα μακρινὸ ταξίδι, τί θὰ γίνῃς; Δὲν θάχῃς πειὰ τὸ φουστάνι μου νὰ σέρνεσαι ἀπὸ πίσω.

Ἐγὼ καταλάβαινα τὰ πικρὰ λόγια τῆς γιαγιάς, ἐννοοῦσα μὲ τὸ μικρὸ μου μυαλὸ τί ἤθελε νὰ πῇ μὲ τὸ μακρινὸ ταξίδι. Μὰ δὲν ἀπελπιζόμουν. Γιατί τάχα; Δὲν μπορούσα νὰ τὴν ἀκολουθήσω στὸ μακρινὸ ταξίδι; Καὶ μιά εἰκόνα θαμπή καὶ λυπητερὴ περνοῦσε ἐμπρὸς ἀπὸ τὰ μάτια μου.

— Γιατί τάχα νὰ τὴν ἀποχωρισθῶ. Πιασμένος ἀπὸ τὸ σάβανό της θὰ τὴν ἀκολουθοῦσα ἀπαράλλακτα, ὅπως πρῶτα, ὅπου κι' ἂν πῆγαινε. Ἡ γιαγιά ἦταν καλὴ, δὲν θὰ μοῦ χαλοῦσε ποτὲ τὸ χεῖρ μου. Δὲν θὰ τῆς θαστοῦσε ἡ καρδιά της νὰ μὲ διώξῃ...

Καὶ ὅμως ἀνήμερα τὸ Πάσχα πέθαινε ἡ γιαγιά μου. Κι' ἐγὼ ἔμεινα μοναχός, ὁλομόναχος. Καὶ δὲν τὴν ἀκολουθήσα, κι' ἐζήσα καὶ ζῶ ἀκόμη χωρὶς τὴ γιαγιά. Πῶς ἐγινε αὐτὸ τὸ θαῦμα κι' ἐγὼ καλὰ — καλὰ δὲν ξέρω. Δηλαδή τὸ ξέρω μὰ δὲν εἶπα ποτὲ κανενὸς τίποτε. Τώρα θὰ σὰς τὸ πῶ, μεταξύ μας. Πέρασε τόσος καιρὸς, ποῦ μπορῶ νὰ ξεμολογήθω τὴν ἀμαρτία μου.

Τὶς μέρες ἐκεῖνες ποὺ πέθανε ἡ γιαγιά, καθόμαστε στὴν ἐξοχή. Κοντὰ στὸ σπίτι μας, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τῆς ρεματιάς μὲ τὰ μεγάλα πλατάνια, ἦρθε καὶ κάθησε μιά ἄλλη οἰκογένεια. Εἶχαν ἔρθει ἀπὸ τὴν Πόλη. Θυμάμαι πῶς τὶς λέγαμε : ἡ Πολιτισσες. Κάθε πρωὶ κατέβαιναν στὴ ρεματιά, κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα, ἕνας γέρος μὲ μεγάλῃ γενειάδα καὶ χρυσὰ γυαλιά, τρία κορίτσια, ἡ Ὀλγα, ἡ Ἐλένη καὶ ἡ Πόπη, ἡ μικροῦ-

λα, καὶ ἓνα ἀγόρι στὴν ἡλικία μου, ὁ Μιχαλάκης. Ὁ γέρος, καθισμένος κάτω ἀπὸ τὸν πλατάνο, ξετύλιγε μιά μεγάλη ἐφημερίδα. Σὰν σεντόνι, κι' ἐδιάβαζε ὅλη τὴν ὥρα. Ἡ Ὀλγα καθότανε κοντὰ του κι' ἔκανε ἐργόχειρο. Τὰ ἄλλα παιδιὰ, τὰ μικρότερα, εἶχαν ἓνα σωρὸ ἐργαλεῖα, φτυάρια, καρροτσάκια, ἀξίνες κι' ἔσκασαν τὴν ἄμμο τῆς ρεματιάς, κουβαλοῦσαν τὰ χῶματα μὲ τὸ καρροτσάκι, ἀνοίγαν αὐλάκια γιὰ νὰ περνῇ τὸ νερὸ, ἐχαλοῦσαν τὸν κόσμον μὲ τὶς φωνές. Ἐγὼ τοὺς κύτταζα ἀπὸ μακριὰ, μὰ δὲν τολμοῦσα νὰ πλησιάσω. Μιά μέρα μὲ ἔτρεψε ἡ γιαγιά μου ἀπὸ τὸ χεῖρ καὶ μ' ἐπῆγε κοντά.

— Ἐλα, μὴν εἶσαι ἀγρίμι, ἔλα νὰ σὲ πᾶω νὰ γνωρίσης τὰ ἄλλα παιδάκια.

Καὶ πῆγαμε. Ἐγὼ εἶχα χάσει τὴ φωνή μου ἀπὸ τὴν ντροπὴ. Ὅταν πλησιάσαμε, ὁ γέρος κατέβασε τὰ χρυσὰ γυαλιά ἀπὸ τὴ μύτη καὶ μὲ πῆρε στὰ πόδια του.

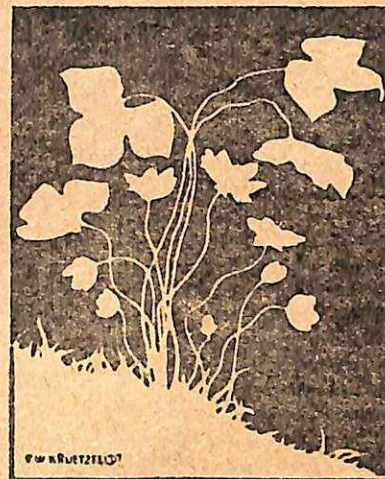
— Καλῶς τον, τὸν σοβαρὸ κύριο, μοῦ εἶπε, (τὸ θυμοῦμαι σὰν νὰ ἦταν σήμερα). Ἐσὺ κάνεις πῶς δὲν μὰς θλέ-

πεις. Τώρα θὰ σὲ πάρουμε ὅμως ἀπὸ τὴ γιαγιά σου. Τελείωσε...

Καὶ γυρίζοντας στὴν γιαγιά μου, εἶπε χαμογελῶντας :

— Δὲν εἶνε ἔτσι, κυρία; Μὰς τὸν χαρίζετε;

Τὰ παιδιὰ ἄφησαν τὴ δουλειὰ τους κι' ἐμαζεύτηκαν ὅλα γύρω μου. Ἡ μεγάλη, ἡ Ὀλγα, πῆρε ἀπὸ τὴν παδιά της μιά χούφτα ἀνεμώνες ποὺ εἶχε καὶ μοῦ τὶς χάρισε, χαϊδεύοντας τὰ μαλλιά μου. Τὰ ἄλλα παιδιὰ, μ' ἐκύτταζαν περιέργως ἀπὸ πάνω ὡς κάτω, σὰν νὰ ἤθελαν νὰ ἐκτιμήσουν τὸν νέο τους φίλον, σὰν νὰ ἤθελαν νὰ καταλάβουν τί ἀξίζω γιὰ τὴ συντροφιά τους. Ἐγὼ τὰ εἶχα

χαμένα. Τότε ο μικρός ο Μιχαλάκης με άρπαξε από το χέρι και με πιάσθη στην ρεματιά.

— «Έλα ν' ανοίξουμε το αulάκι, γιατί θα μ'ας φύγη το νερό από το άλλο μέρος, έλα πάμε».

Σε λίγο θρήνηκα κι' εγώ μ' ένα φτυάρι στο χέρι, χωρίς να το καταλάβω. Έδουλέψαμε ως το μεσημέρι. Όταν χωριστήκαμε, ήμασταν πλέον φίλοι. Ήσαν οι πρώτοι φίλοι που είχα κάμει. Την ώρα που έφευγε ο γέρος, άφησε πάλι την έφημερίδα του και μου είπε:

— Αύριο σε περιμένουμε, κύριε. Κύτταξε καλά. Το αulάκι πρέπει να τελειώσει...

Έφυγα. Κάθε πρωί ήμουν πρώτος στην ρεματιά. Η γιαγιά μου έλεγε:

— Δόξα σοι ο Θεός. Το άγρίμι μας ήμερέψε λιγάκι.

Το καταλάβαινα κι' εγώ πώς είχα ήμερέψει. Δεν ξέρω. Έκείνο το χέρι που πέρασε ελαφρά - ελαφρά επάνω από τα μαλλιά μου, με είχε κάμει άλλον άνθρωπο. Περνούσαν ώρες και δεν καταλάβαινα πώς μου έλειπε η γιαγιά μου, στην αρχή μάλλον μου φαινότανε πώς έκανα άμαρτία, πώς δεν ήταν σωστό να ξεχάνω έτσι τη γιαγιά. Έπειτα συνήθισα. Μου φαινότανε έτσι φυσικό πράγμα. Τα άλλα παιδιά μήπως έπρεχαν πάντα πίσω από τη μαμά τους;

Σε λίγες μέρες είχα πάρει τόσο θάρρος, που νόμισα πώς είχα μεγαλώσει μαζί με τ' άλλα παιδιά. Είμαστε σαν αδέρφια. Μόνο με τη μεγάλη, την Όλγα, δεν μπορούσα να πάρω θάρρος. Και όμως, ήταν η καλύτερη από όλους μαζί μου. Μου έχάρριζε λουλούδια, μ' έχάρριζε, μ' έπροστάτευε, όταν μ' επείραζαν τ' αδέρφια της. Όσο καλύτερη όμως ήταν μαζί μου, τόσο εγώ γινόμουν δειλότερος. Καμιά φορά έλεγε:

— Παράξενο παιδί που είναι. Του κάνω τόσα πράγματα κι' αυτό δεν έχει μάτια να με βλ. Θαρρείς πώς με φοβάται. Όταν πλησιάζω εγώ, αυτό φύγει από το άλλο μέρος.

Περίεργο πράγμα. Ούτε εγώ δεν μπορούσα να καταλάβω τον εαυτό

μου. Ό,τι έλεγε, είχε δίκιο. Όταν την ένοιωθα κοντά μου, ήθελα να φύγω. Όταν έκανε να με χαϊδέψει τραβιόμουν. Μου μιλούσε και δεν της άπαντούσα. Μέσα μου έλεγα:

— Τι ικαοαναθρεμμένο που θα με παίρνει.

Και όμως δεν μπορούσα να κάνω αλλιώς. Ήμουν πάντα άγριος και κακός μαζί της. Κι' εκείνη ξανάλεγε πάντα, όταν της μιλούσαν για μένα.

— Δεν είδα πιδ παράξενο παιδί απ' αυτό. Μου έχει μι' αντιπάθεια άνεξήγητη.

Και γελοῦσε με τόσο καλωσύνη για την κακία μου.

Σε λίγες μέρες ήρθε το Πάσχα. Η «Πολίτισσες» ήλθαν να μ'ας ιδούν μαζί με τον πατέρα τους και να πουν το «Χριστός Ανέστη». Η Όλγα ανέθηκε πεταχτή τις σκάλες, ανέθηκε πρώτη - πρώτη. Με πέτυχε στο επάνω σκαλοπάτι. Έκαμα να κρυφτώ, μα δεν ήτο πειά καιρός.

— Α! κύριε! Τώρα σ' έπιασα. Δεν μου φεύγεις, αν δεν σε φιλήσω. «Χριστός Ανέστη».

Μου έπιασε σφιχτά με τα δυο της χέρια το κεφάλι και μ' έφιλησε στα δυο μάγουλα. Ένοιωσα τότε κάτι παράξενο μέσα μου. Τι ένοιωσα ρυτ' εγώ ξέρω σήμερα. Εκείνο που θυμώμαι μόνον, είναι ένα φρικτό πράγμα που με κάνει να τρέμω ακόμα σήμερα. Κάτι τι σαν τη φοβερότερη άμαρτία που έκαμα ως τώρα. Κάτι είπα μέσα μου. Μήπως μπορέι κανείς να εμποδίση τη σκέψη που περνά ξαφνικά σαν άστραπη από το μυαλό του; Δεν το είπα πειά κανενός, μα τώρα θα σ'ας το εξομολογηθώ: πέρασαν τόσα χρόνια από τότε.

— Η καυμένη ή γιαγιά! Τώρα θα μπορούσε ν' αναπαυθί...

Αυτή ήταν η σκέψη που πέρασε από το μικρό μου μυαλό. Την έδιωξα γρήγορα την κακή σκέψη από το κεφάλι μου, έζητήσα συγχώρεσι από το Θεό, μα μέσα στην ψυχή μου μου έμεινε ακόμη μι' αθαπή ιδέα, πώς αν έφευγε ξαφνικά η γιαγιά από τον κόσμο, δεν θα ήθελα να πάω

ΓΑΛΛΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΑΝ ΜΟΚΛΕΡ

ΦΡΑΝΣΕΛΙΝ

Ένα ανοιξιάτικο πρωί - ή ιστορία αυτή έγινε το Μάϊ του 1748 - ή δεσποινίς Έλεονώρα ντε Μοντανιάκ, μεγαλύτερη κόρη του στρατηγού ντε Μοντανιάκ, ιδιοκτήτου ενός μεγάλου πύργου στο χωριό Ζιμέλ, μπαίνοντας στο δωμάτιο της Φρανσελίν, της μικρής αδελφής της, την βρήκε, καθισμένη στην άκρη του κρεβατιού της, να κλαίη με δυνατά αναφυλλητά.

Η Έλεονώρα είχε λείψει την περασμένη μέρα από τον πύργο, προσκαλεσμένη σε μι'ας φίλης της, σ' ένα γειτονικό χτήμα. Μόλις, λοιπόν, είδε την αδελφή της σε κείνη την κατάσταση, κατάλαβε ότι στο διάστημα της απουσίας της θα συνέβη κάτι δυσάρεστο στην Φρανσελίν. Δεν ανησύχησε όμως και πολύ, γιατί ήξερε ότι ή τρελλή και άμυαλη Φρανσελίν,

μαζί της.

Τι ήθελα να συλλογισθώ τέτοιο πράγμα; Το θράδυ μι'α ζαλάδα της ήλθε της γιαγιάς μου.

— Γιαγιάκα μου, γιαγιάκα μου, μη φεύγεις... έπεσα στο κρεβάτι και φώναζα πνιγμένος στα δάκρυα. Σε θέλω γιαγιάκα, σε θέλω... Μη μ'ας φεύγεις...

Η γιαγιά δεν άκουγε πειά. Είχε κλείσει τα μάτια της για πάντα. Μα στο πρόσωπό της, στο χλωμό της πρόσωπο είχε απομείνει ένα χαμόγελο, σαν να έλεγε:

— Μην κλαίς, παιδάκι μου. Έγώ πάω ευχαριστημένη. Δεν σ' αφήνω μόνχο στον κόσμο.

Πολύ καιρό έμεινα απρηγόρη-

— παιδούλα ακόμα δεκάξη χρόνων, άρχιζε τα κλάμματα με την παραμικρή αφορμή.

Πλησίασε, λοιπόν, την αδελφή της της έχάρριψε το ξανθό κεφάλι και την ρώτησε:

— Τι έχεις Φρανσελίν, και κλαίς έτσι απρηγόρητα;

— Τι άλλο θέλεις να κάνω, αποκρίθηκε η Φρανσελίν, αφού ο μπαμπάς μου είπε ότι μου έβηκε έναν άνδρα;

— Αυτό δεν το βρίσκω και τόσο τραγικό! Είπε η Έλεονώρα, χαμογελώντας πονηρά. Μα ποιός είναι αυτός ο τυχερός που θα σε πάρη γυναίκα;

— Ο μαρκήσιος ντε Σαιν Μαξιάν, που έχει τον μεγάλο πύργο στο γειτονικό χωριό! ψιθύρισε η αδελ-

πος.

Πέρασαν τόσα χρόνια από τότε και ζω ακόμα χωρίς την καυμένη την γιαγιά. Και όμως, να με πιστέψετε, αν η γιαγιά μου πέθαινε τρεις μέρες προητέρα, αν πέθαινε ακόμα το Μεγάλο Σάββατο, δεν θα ζούσα ούτε μι'α ώρα ύστερ' απ' αυτήν. Θα την ακολουθούσα στο μεγάλο ταξίδι, βαστώντας τα δάβανά της, όπως έβαστοῦσα το φουστάνι της όταν έζυσε και μου έλεγε με τον γελαστό της θυμό:

— Καυμένο παιδί, όλο μ'ες στα πόδια μου θρίσκεσαι. Θα σε πατήσω καμιά ώρα...

Π. ΝΙΡΒΑΝΑΣ

φή της.

— Ω! τὰ πράγματα ἀρχίζουν νὰ γίνωνται σοβαρά! Μὰ ὁ μαρκήσιος εἶνε γέρος πειὰ, ὀγδόντα χρόνων!

— Κι' ὅμως ὁ μπαμπᾶς ζήτησε νὰ μὲ καθησυχάση, λέγοντάς μου πὼς ὁ μέλλων σύζυγός μου εἶνε ἐβδόμη μῆντα ἔξη χρόνων... Καταλαβαίνεις τώρα γιατί κλαίω ἀπαρηγόρητα;

— Σὲ καταλαβαίνω καὶ σὲ δικαιολογῶ γιὰ τὰ κλάματά σου! ψιθύρισε λυπημένη ἡ Ἐλεονώρα.

— Τὶ νὰ τὸν κάνω τὸν ἀντρα ἐβδομήντα ἔξη χρόνων! φώναξε ἡ Φρανσελίν, μὲ ἀγανάκτησι τόσο χαριτωμένη, ὥστε ἡ ἀδελφή της δὲν μπόρεσε νὰ μὴ χαμογελάσῃ. Εἶπα στὸν πατέρα, ὅτι δὲν θέλω νὰ παντρευτῶ ἕνα κύριο πού θὰ μπορούσε ἀξιόλογα νὰ εἶνε παππούς μου... Μὰ ὁ μπαμπᾶς μοῦ ἀπακρίθηκε, ὅτι ἔδωσε πειὰ τὸν λόγο του στὸν μαρκήσιο καὶ ὅτι εἶνε ἀδύνατο νὰ τὸν πάρῃ πίσω! Καὶ ὅταν ἐγὼ ἀρχισὰ νὰ κλαίω, μὲ πληροφόρησε ὅτι ἂν ἀρνηθῶ νὰ πάρω τὸν μαρκήσιο, θὰ μὲ κλείσῃ σ' ἕνα μοναστήρι...

— Αὐτὸ λέγεται τυραννία! φώναξε ἡ Ἐλεονώρα, τρέμοντας ἀπὸ θυμό. Ἄς εἶνε, ἀδελφούλα μου, — πρόσθεσε σὲ λίγο, μαλακώνοντας τὸν τόνο τῆς φωνῆς της, — ἡμᾶστε δυστυχισμένες, πολὺ δυστυχισμένες καὶ ἡ дуό...

— Τί θέλεις νὰ πῆς; τὴν ρώτησε μ' ἐνδιαφέρον ἡ Φρανσελίν, λησμονώντας ἀμέσως τὸν δικό πόνο. Μήπως καὶ σύ;

— Δὲν σοῦ εἶπα τίποτα μέχρι σήμερα, γιατί σὲ θεωροῦσα πολὺ μικρή. Τώρα ὅμως κατάλαβα ὅτι εἶσαι γυναῖκα καὶ ὅτι μπορῶ νὰ σοῦ μιλήσω ἀφοῦ... Ξέρεις καλὰ ὅτι αἰσθάνομαι ἰκάποια συμπάθεια γιὰ τὸν κύριο ντὲ Λαντιλάκ...

— Ποιόν; Τὸ γυιὸ τοῦ γείτονά μας;...

— Ἀκριβῶς!

— Περιέργω, πὼς δὲν τὸ πρόσεξα ὡς τώρα! ψιθύρισε ἀφελέστατα ἡ Φρανσελίν. Καί, δὲν μοῦ λές, σ' ἀγαπᾷ καὶ κεῖνος;

— Πολύ!

— Τότε γιατί εἶσαι δυστυχισμένη, ἀφοῦ ὁ κύριος ντὲ Λαντιλάκ εἶνε νέ-

ος καὶ ὠραῖος;...

— Περιμένε ν' ἀκούσης τὴ συνέχειαν... Ὁ κύριος ντὲ Λαντιλάκ μίλησε στοὺς γονεῖς του γιὰ μένα...

— Καὶ κείνοι, φυσικά, ἔδωσαν ἀμέσως τὴν συγκατάθεσί τους! τὴν διέκοψεν ἡ Φρανσελίν. Ποῦ θὰ βροῦν καλύτερη νύφη...

Ἡ Ἐλεονώρα ἀρχισε νὰ δείχνει σημεῖα ἀνυπομονησίας.

— Μὴ με διακόπτεις σὲ κάθε φράσι μου, ἀμυαλό κορίτσι! εἶπε στὴν ἀδελφή της. Ἀφησέ με νὰ τελειώσω. Οἱ γονεῖς τοῦ κυρίου ντὲ Λαντιλάκ δὲν με θέλουν γιὰ νύφη τους!

— Τί ἔκανε λέει; φώναξε ἡ Φρανσελίν, σφίγγοντας ἀπειλητικὰ τὴς μικρὲς γροθιᾶς της.

— Μάλιστα! ψιθύρισε μελαγχολικά, ἡ Ἐλεονώρα. Ἀποκρίθηκαν στὸ γυιὸ τους, ὅτι δὲν θὰ τοῦ ἐπιτρέψουν νὰ πάρῃ γυναῖκα μιὰ νέα, ἂν δὲν τοῦ δώσῃ προῖκα τριάντα τοὺς χιλιάδες λίρες... Ὁ πατέρας μας ὅμως ἔχει διαθέσει τριάντα χιλιάδες λίρες προῖκα καὶ γιὰ τίς δυὸ μας. Δηλαδή, μᾶς πέφτουν στὴν καθεμιὰ ἀπὸ δεκαπέντε μονάχα χιλιάδες λίρες... Ἄρα, δὲν μοῦ μένει καμμιά ἐλπίδα νὰ γίνω γυναῖκα τοῦ κυρίου ντὲ Λαντιλάκ, ἀφοῦ δὲν ἔχω νὰ τοῦ δώσω τίς τριάντα χιλιάδες πού θέλουν οἱ γονεῖς του...

— Καὶ τί σοῦ εἶπεν ὁ ἴδιος;

— Εἶνε ἀπαρηγόρητος... Μὲ τὴ διαφορά, ὅτι σέβεται πολὺ τὸν πατέρα του καὶ δὲν μπορεῖ νὰ τὸν παρακούσῃ... Καταλαβαίνεις τώρα γιατί εἶμαι καὶ γὼ δυστυχισμένη.

— Ναί, καταλαβαίνω! ψιθύρισε ἡ Φρανσελίν, σκύβοντας τὸ ξανθὸ κεφαλάκι της, γιὰ νὰ μὴ ἀντιληφθῇ ἡ ἀδελφή της τὰ δάκρυα πού ἀρχισαν καὶ πάλι νὰ κυλᾶνε στὰ μάγουλά της...

Πέρασαν πέντε περίπου μέρες ἀπὸ τότε. Ἐνα μεσημέρι, ὁ μαρκήσιος ντὲ Σαιν Μαιζάν, τὸν ὁποῖο ὁ κύριος ντὲ Μοντανιὰκ προωρῖζε γιὰ σύζυγο τῆς μικρότερης κόρης του, τῆς Φρανσελίν, καθότανε στὸ γραφεῖο του περὶ ῥυλῆτος καὶ σκεπτικός. Συλλογιζότανε καὶ πάλι τὴ Φρανσελίν, μὲ τὴν ὁποία ἦταν τρελλὰ ἐρωτευμένος ἀ-

πὸ τὴ μέρα πού τὴν εἶδε στὸ πανηγύρι. Ἡ ἀλήθεια θέσαια εἶνε ὅτι ὁ πατέρας τῆς μικρῆς εἶχε δώσει τὴν συγκατάθεσί του γι' αὐτὸ τὸ γάμο. Μὰ ὅταν ὁ μαρκήσιος συναντήθηκε μὲ τὴν Φρανσελίν, πρὶν ἀπὸ δυὸ μέρες, στὴν ἐκκλησία, ἐκεῖνη τοῦ ἔδωσε νὰ καταλάβῃ μὲ μιὰ ματιά της ὅτι τῆς ἦταν τελείως ἀδιάφορος... Καὶ ὁ μαρκήσιος ἀγωνιοῦσε τώρα μὲ τὴ σκέψι, ὅτι ὥστε ἡ Φρανσελίν νὰ μὴ δεχότανε στὸ τέλος νὰ γίνῃ γυναῖκα του... Πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε ὅστόσο, ὅτι ὁ κύριος ντὲ Σαιν Μαιζάν ἦταν λογικὸς ἄνθρωπος καὶ δικαιολογοῦσε καὶ ὁ ἴδιος τὴν ἀρνήσι τῆς Φρανσελίν. Ἡ ἀντισμένη ἀνοίει τῆς κοπέλλας αὐτῆς δὲν μπορούσε νὰ ταιριάξῃ μὲ τὴν βαρυχειμωνιά τῶν γηρατειῶν του. Ὡστόσο, ὁ μαρκήσιος ἐξακολουθοῦσε νὰ ἐπιθυμῇ τὸν γάμο του μὲ τὴν Φρανσελίν.

Ξαφνικά, μπῆκε στὸ γραφεῖο ἕνας θαλαμηπόλος καὶ εἶπε στὸν πυργοδεσπότη:

— Ἡ δεσποινὶς Φρανσελίν ντὲ Μοντανιὰκ περιμένει τὸν κύριο μαρκήσιο στὸ σαλόνι...

— Εἶνε μόνη; ρώτησε μὲ λυγτὰ ῥα ὁ μαρκήσιος.

— Ὁλομόναχη, κύριε μαρκήσιε.

Ὁ Σαιν Μαιζάν ἔτρεξε μὲ δυνατὸ χτυποκάρδι στὸ σαλόνι...

— Τί εὐχάριστα νέα ἔχετε νὰ μοῦ ἀνακοινώσετε, ἀγαπητῇ μου δεσποινίς; ρώτησε τὴν Φρανσελίν, πιάνοντας καὶ τὰ δυὸ —παγωμένα— χέρια της.

Ἡ Φρανσελίν δὲν μπόρεσε στὴν ἀρχὴ νὰ μιλήσῃ, τόσο μεγάλη ἦταν ἡ ταραχὴ της. Πῆγε στὸν πύργο τοῦ Σαιν Μαιζάν μ' ἕνα ὀρισμένο σκεῆδιο, πού τὸ κατέστρωσε τὴν περασμένη νύχτα, —μιὰ νύχτα πού πέρασε ἀγρυπνῶν στὸ κρεβάτι της. Μόλις ὅμως βρέθηκε μπρὸς τὸ μαρκήσιο, τῆς κόπηκαν καὶ τὰ γόνατα καὶ ἡ ὁμιλία... Τέλος, ἀφοῦ κοκκίνισε καὶ χλώμιασε, πῆρε τὴ μεγάλη ἀπόφασι ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα της.

— Ὁ πατέρας μου, κύριε, — τραῦλισε, — μοῦ εἶπε ὅτι θέλετε νὰ...

Δὲν ἀποτελείωσε τὴ φράσι της.

— Ναί, εἶνε ἀλήθεια! ἀποκρίθη-

κε ὁ μαρκήσιος, καταλαβαίνοντας πού ἤθελε νὰ καταλήξῃ ἡ Φρανσελίν. Θέλησα, πράγματι, νὰ ζεστάνω τὰ γεράματά μου μὲ τὴν παρουσία σας. Ἡ ἀλήθεια, ὅμως, εἶνε ὅτι τώρα πού σὰς ἐλῶ μπροστά μου, ἀντιλαμβάνομαι καὶ μόνος μου πόσο τρελλό, πόσο χιμαιρικό ἦταν αὐτὸ τὸ δειρό μου... Ξέρω τί ἤρθατε νὰ μοῦ πῆτε, — πρόσθεσε ὕστερ' ἀπὸ λιγὸ στιγμὴ σιωπῆ, χαμογελώντας μελαγχολικά. Μπορεῖτε νὰ μείνετε ἡσυχῇ, δεσποινίς. Θὰ λύσω τὸν κύριο πατέρα σας ἀπὸ τὸ λόγο πού μοῦ ἔδωσε νὰ σὰς στεφανώσῃ μαζί μου... Θὰ ἦταν ἐγκλημα νὰ γίνω ἀφορμὴ νὰ κλάψουν τὰ ὠραῖα αὐτὰ μάτια...

— Μὰ ὄχι, ὄχι! φώναξε, τρομαγμένη, ἡ Φρανσελίν. Δὲν ἤθελα νὰ πῶ αὐτό. Ἦρθα ἀπεναντίας, νὰ σὰς ἀνακοινώσω ὅτι δέχομαι νὰ γίνω γυναῖκα σας!...

— Δέχεστε νὰ γίνετε γυναῖκα μου; φώναξε κατὰπληκτος ὁ μαρκήσιος, σὰν νὰ μὴ πίστευε στ' αὐτιά του.

— Μάλιστα... Θὰ γίνω πιστὴ κι' ἀφωσιωμένη σύζυγός σας... μ' ἕνα ὄρο ὅμως!

— Ω! νὰ μὴ σὰς μένῃ ἡ παραμικρὴ ἀμφιβολία, ὅτι θὰ τὸν δεχτῶ ἀμέσως, ὅποιος κι' ἂν εἶνε αὐτὸς ὁ ὄρος.

— Θὰ σὰς παντρευτῶ, ἂν μὲ θέλετε... χωρὶς προῖκα!

— Αὐτομόναχα ἔχετε νὰ μοῦ ζητήσετε;...

— Αὐτὸ μονάχα... Δηλαδή θὰ πάρετε τὴν προῖκα ἀπὸ τὸν πατέρα μου ἀλλὰ θὰ μοῦ τίς δώσετε ἀμέσως τίς δεκαπέντε χιλιάδες λίρες γιὰ νὰ τίς διαθέσω ὅπως θέλω ἐγώ...

Ὁ μαρκήσιος, ὁ ὁποῖος εἶχε τεράστια περιουσία καὶ γιὰ τὸν ὁποῖο δεκαπέντε χιλιάδες λίρες ἦσαν ἀσήμαντο ποσόν, δέχθηκε μὲ χαρὰ τὸν ὄρο τῆς Φρανσελίν.

Ἐνα φιλὶ στὸ μέτωπο ἐπεσφράγισε τὴ συμφωνία.

Καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ, γινόντουσαν, τὴν ἴδια μέρα οἱ γάμοι τῆς Φρανσελίν ντὲ Μοντανιὰκ μὲ τὸν μαρκήσιο ντὲ Σαιν Μαιζάν — καὶ τῆς Ἐλεονώρας ντὲ Μοντανιὰκ μὲ τὸν κύριο ντὲ Λαντιλάκ...

Ὁ ἀναγνώστης θὰ κατάλαβε βέ-

ΜΙΚΡΑ - ΜΙΚΡΑ

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Στην Ούγγαρία υπήρχε, ως προχθές ακόμα, ένας Σύλλογος Γελώντων.

—Τά μέλη του, άνθρωποι ανήκοντες σ' όλες τις κοινωνικές τάξεις, γιατροί, δικηγόροι, φουρνάρηδες, μπακάληδες κλπ., συνήρχοντο στη λέσχη τους μία φορά την εβδομάδα και γελοούσαν με την καρδιά τους.

—Μα έκαναν τόσο θόρυβο, ώστε ρί περίοικοι παρεπονέθηκαν στις αρχές, ή όποιες ανέθεσαν σ' έναν καθηγητή της Ιατρικής να μελετήσει αυτό το φαινόμενο.

—Ο κ. καθηγητής απεφάνθη ότι ναι μὲν τὸ γέλιο εἶνε ὠφέλιμο στὴν υγεία, ἀλλ' ὅταν γελάει κανεὶς ἀδίκαια, ἀκόπα καὶ μετὸ τίποτε, μπορεῖ νὰ πάθῃ...

—Καὶ ἔτσι ἡ ἀστυνομία ἐκλείσκει τὴν Λέσχη τῶν Γελώντων, τὰ δὲ μέλη της... κλαῖνε ἀπαρηγόρητα!...

—Σ' ἕνα χωριὸ τῆς Ἀγγλίας ἀπειλεῖται ἐμφύλιος πόλεμος ἐξ αἰτίας τῶν... γουρουνῶν!

—Τὸ χωριὸ αὐτὸ εἶνε χτισμένο σὰ

βαιὰ, ὅτι ἡ τρελλὴ καὶ ἀμυαλὴ Φρανσελὶν δέχτηκε νὰ γίνῃ γυναῖκα τοῦ γέρου μαρκησίου, ὅχι γιὰ κανένα ἄλλο λόγο, μὰ γιὰ προσθήκη τὴν προῖκα της, — τὴν ὁποία εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ διαθέσῃ ὅπως ἤθελε αὐτή, — στὸ μερίδιο τῆς ἀδελφῆς της καὶ γιὰ μπόρεση, ἔτσι ἡ Ἐλεονώρα νὰ δώσῃ τὶς τριάντα χιλιάδες λίρες καὶ νὰ παντρευτῇ τὸν ἀγαπημένο της!

Ἡ Ἐλεονώρα δέχτηκε τὴν θυσία τῆς μικρῆς ἀδελφῆς της μετὰ δακρυσμένα μάτια...

μιά θαυμασία τοποθεσία, ἀλλὰ εἶνε φτωχὸ καὶ πολλοὶ κάτοικοι, γιὰ νὰ ζήσουν, ἀπεφάνισαν νὰ τρέφουν γουρουνία.

—Οἱ ἄλλοι ὅμως χωρικοὶ σηκώθηκαν στὸ πόδι, φωνάζοντας ὅτι τὰ γουρουνόσπασια καταστρέφουν τὴν ποιητικὴ ὠραιότητα τοῦ χωριοῦ, ποὺ πηγαίνουν τόσοι ἀπὸ ξένα μέρη νὰ τὸ ἱδοῦν.

—Ἔτσι οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ αὐτοῦ εἶνε σήμερα χωρισμένοι σὲ δυὸ στρατόπεδα κι' ὁ Θεὸς ξέρει τί θ' ἀπογίνῃ μετὰ τὸν καιρὸ ποὺ ἀνοίξουν.

—Ὁλη ἡ γῆ ἔχει 1.849.000.000 κατοίκους.

Ἡ Εὐρώπη 475.000.000, ἡ Ἀσία 1.013.000.000, ἡ Ἀφρική 143.000.000, ἡ Βόρειος Ἀμερική 146.000.000, ἡ Νότιος Ἀμερική 64.000.000 καὶ ἡ Ὠκεανία 8.500.000.

—Μεταξὺ τῶν συλληφθέντων στὴ Γαλλία ὡς συνενόχων τοῦ καταχραστοῦ Σταθίσκου, ἦταν κι' ἕνας Ρώσος ἐξόριστος, Σίμων Σιμόνοβιτς

τὶς εὐαίσθητες ἀναγνώστριές μας, ποὺ θὰ συγκινήθηκαν, χωρὶς ἀμφιβολία, μετὰ τὴν αὐτοθυσία τῆς Φρανσελίν, τὶς πληροφοροῦμε, ὅτι ὁ μαρκήσιος ντὲ ΣαινΜαιξάν ἐξῆσε εὐτυχισμένος κοντὰ στὴ νεαρὰ σύζυγό του τὸν... ἕνα καὶ μοναδικὸ χρόνο ποὺ ἦταν ἀκόμα γραφτὸ νὰ ζήσῃ! Καὶ ὕστερ' ἀπὸ λίγο καιρὸ ἡ Φρανσελὶν ξαναπαντρευότανε μ' ἕνα νόστιμο παλληκάρι, ποὺ τὸ ἀγάπησε μ' ὅλη της τὴν καρδιά!

Καὶ τώρα, γιὰ νὰ ἱκανοποιήσουμε

ZAN ΜΩΚΛΕΡ

ὀνομαζόμενος.

—Ὁ Σίμων Σιμόνοβιτς εἶνε γιουὸς τοῦ Ἀρὸν Σιμόνοβιτς, ποὺ χρημάτισε ἰδιαίτερος γραμματεὺς τοῦ Ρασπούτιν καὶ βοηθὸς σ' ὅλες τὶς βρωμοδουλειές τοῦ μυστηριώδους καλογήρου.

—Ὁ πρίγκηψ Σιέτος τῆς Πάρμας ἔγραψε τελευταίως τὴν ἱστορία τοῦ ἡγεμονικοῦ οἴκου τῆς Πάρμας.

—Σχετικῶς μετὰ τὴν ἱστορία αὐτὴ τὸ φιλολογικὸ κутсυμπολιὸ τοῦ Παρισιοῦ ἀναφέρει τὸ ἐξῆς ἀνέκδοτο:

—Ὁ πατέρας τοῦ πρίγκηπος Σιέτου, ὁ Ροβέρτος τῆς Πάρμας, τοῦ εἶπε μιὰ μέρα:

—«Κατὰ τὸν Μπρυντιέρ, ὁ καλύτερος τρόπος νὰ μάθῃ κανεὶς ἕνα πρᾶγμα, εἶνε νὰ τὸ διδάξῃ. Ἐπειδὴ λοιπὸν δὲν ξέρεις τὴν ἱστορία τοῦ ἡγεμονικοῦ μας οἴκου τῆς Πάρμας, γράψε τὴν γιὰ νὰ τὴν μάθῃς...».

—Κι' ἔτσι γράφτηκε ἡ «ἱστορία τοῦ οἴκου τῆς Πάρμας»!...

Στὸ Παρίσι ἀνοίξε μιὰ ἐκθεσις ἔργων τοῦ μεγάλου Γάλλου ζωγράφου καὶ σκιτογράφου Ντωμιέ, ποὺ ἔχει πεθάνει πρὸ σαράντα ἐτῶν.

—Ὁ Ντωμιέ, ὅπως ὁ Βαττώ κι' ἄλλοι σύγχρονοι μεγάλοι καλλιτέχναι, ποὺ λούσε φθινότατα τὶς εἰκόνες του, ὅσες δὲν χάριζε, κι' ἔτσι ἔζησε καὶ πέθανε πᾶμπωχος.

—Τώρα οἱ πῖνακές του παυλοῦνται ἑκαστὸς 700.000 φράγκα καὶ πλέον, τὰ δὲ σκίτσα του 100.000 καὶ ἄνω.

—Ἀλλὰ μήπως κι' ὁ Μοντιλιάνι δὲν πέθανε σχεδὸν ἀπὸ τὴν πείνα πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, ἐνῶ ἡ εἰκόνας του σήμερα πληρώνονται μετὰ ἑκατομμύρια;

—Οἱ νάνοι τῆς Ούγγαρίας θὰ ὀργανώσουν προσεχῶς συνέδριο στὴ Βουδαπέστη.

—Σκοπὸς τοῦ συνεδρίου αὐτοῦ

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Κάθε δοκιμασία τοῦ ἀνθρώπου εἶνε κι' ἕνα βῆμα πρὸς τὸν Παράδεισο.

Φ ρ α ν σ θ ι λ

Ἡ μεγάλη καρδιά εἶνε πηγὴ πικρίας καὶ θλίψεως. Νὰ γιατί τόσοι ἄνθρωποι εἶνε εὐχαριστήμενοι ποὺ ἔχουν μικρὴ καρδιά.

Σ έ λ λ ε υ

Τ' ὄσπρα μαλλιά μοιάζουν μετὰ τὸν ἀφρὸ ποὺ σκεπάζει τὴν θάλασσα ὕστερα ἀπὸ μιὰ τρικυμία.

Κ ά ρ μ ε ν σ ύ λ θ α

Πιὸ εὐκόλο εἶνε νὰ κάνῃς ἕναν μαρὸ ἔξυπνο, παρὰ νὰ τὸν πείσῃς ὅτι εἶνε μαρὸς.

Ρ ο μ π ι ν έ

Εἶνε εὐκολώτερο νὰ μὴν κάνῃς ἕνα σφάλμα παρὰ νὰ τὸ διορθώσῃς.

Ν α π ο λ έ ω ν

Ἐκεῖνος ποὺ δὲν ἀγάπησε τοὺς ἀνθρώπους πρὶν νὰ τοὺς γνωρίσῃ, κινδυνεύει νὰ μὴν τοὺς ἀγαπήσῃ ποτέ.

Β. Ο υ γ κ ω

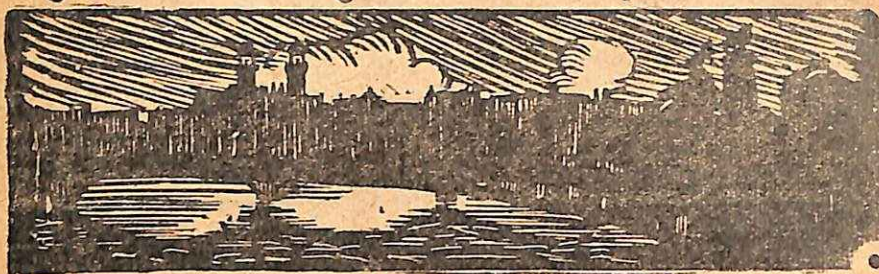
θὰ εἶνε ἡ προετοιμασία ἑνὸς διεθνούς συνεδρίου νάνων.

—Στὸ διεθνὲς αὐτὸ συνέδριο θ' ἀντιπροσωπευθοῦν οἱ νάνοι ὅλων τῶν χωρῶν, ὅχι ὅμως καὶ τῶν θραχυσώμων λαῶν.

—Πόκειται δηλαδὴ περὶ νάνων ἐκ καταγωγῆς καὶ φυλῆς, ὅπως οἱ Πυγμαῖοι καὶ ἄλλοι θραχυσώμοι λαοί.

—Στὰ παλαιὰ χρόνια οἱ νάνοι ἦσαν... περιζήτητοι, ἰδίως ἂν συνέπιπτε νάναι καὶ καμπούρηδες, γιατί οἱ βασιλεῖς τοὺς ἐπαιρναν γιὰ γελωτοποιοὺς (τζουτζέδες).

ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ

Το παθητικώτατο δράμα του Αγίου Αύγουστίνου, του Ρωμαϊκής καταγωγής Αιγυπτίου ευπατρίδου, ο οποίος, σε μια στιγμή μεγάλης ψυχικής κρίσεως, εγκατέλειψε την έκλυτη ζωή του, το «βορβορώδες» όπως γράφει, κρεβάτι της αμαρτίας», όπου κυλιότανε, και αφιερώθηκε ολόκληρος στον Θεό, επανελήφθη, ύστερα από αιώνες, ακόμα παθητικώτερο ίσως, στη Γαλλία, στο πρόσωπο του Ρανσέ.

Ο Ρανσέ έζησε τον 17ον αιώνα (1626 ως 1700), έναν αιώνα μεγάλων θρησκευτικών κρίσεων, και γι' αυτό η μετάπτωσίς του από την ωμότερη άκολασία στον πιο απόλυτο και στυγνό αυστηρό θίο, μπορεί να εξηγηθεί. Μά και πάλι προξενεί κατάντηξη ή μετάπτωσις αυτή για την υπερβολή της και μένει ως σήμερα ακόμα μοναδική.

Λένε για τον Πασκάλ, σύγχρονο του Ρανσέ, τον μεγάλο μαθηματικό και φιλόσοφο, που κι' αυτός τα τελευταία χρόνια της ζωής του τα πέρασε στο περίφημο έρημητήριο του Πόρτ - Ροαγιαλ, αφιερωμένος στον Θεό και στη θρησκεία, ότι αποφάσισε να εγκαταλείψει τη ζωή που έκανε ως τότε και να γίνει ερημίτης, μια μέρα που κινδύνεψε να σκοτωθεί. Γ' αλόγα της αμαξίας του, καθώς περνούσε ένα γεφύρι του Σηκουάνα, αλαφιάστηκαν και λίγο έλειψε να ρίξουν τον Πασκάλ στο ποτάμι...

Ένα ανάλογο, μά πολύ πιο δραματικό περιστατικό, υπήρξε, καθώς φαίνεται, η αφορμή που έκανε και τον Ρανσέ ν' αφήσει μονομιάς όλα τ' αγαθά του κόσμου — που τὰ είχε αβρονώτατα — και να περάσει τριάντα τέσσερα ολόκληρα χρόνια, τη μισή ακριβώς ζωή του, στο φοβερότερο μοναστήρι που υπήρξε ποτέ, στην Τράπ.

Ο Ρανσέ, ωραίος, πλούσιος, μορφωμένος, αριστοκράτης από τους πιο αυθεντικούς, είχε συνδεθεί σε ηλικία είκοσιεφτά χρόνων, στην καλύτερη στιγμή της νεότητός του, με μια ωραιότατη αριστοκράτιδα, την δούκισσα ντε Μομπαζόν. Τη γυναίκα αυτή την λάτρευε ο Ρανσέ και τόσο φοβόταν μήπως κηλιδωθεί ή υπόληψίς της, μήπως ο κόσμος συλλάβη και απλές καν υπόνοιες για την ένοχη σχέση τους, ώστε δέκα χρόνια που θάσταξε ο δεσμός τους, μολονότι είχαν κοινωνικές σχέσεις, δεν γήκαν ποτέ μαζί με άμαξι και όταν έδωσαν καμιά φορά πεζοί, συνωδύνοντο πάντα από πρόσωπα τόσο αυστηρά, ώστε θα ήταν απολύτως αδύνατον να παρεξηγηθούν.

Παρ' όλο το μεγάλο διάστημα που αγαπιώντουσαν, δέκα ολόκληρα χρόνια, η αγάπη του Ρανσέ και της Μομπαζόν, ήταν όσο ποτέ σφοδρή, όταν άξαφνα συνέβη κάτι φοβερό. Τον Μάρτη του 1662 ο Ρανσέ είχε

λείψει για λίγο καιρό σ' ένα έξοχικό κτήμα του. Όταν γύρισε στο Παρίσι, είδε τους υπηρέτες του με λαγχολικούς και αμίλητους, κι' αυτό του γέννησε μονομιάς υποψίες. Τους ρώτησε μήπως είχε συμβή τίποτε δυσάρεστο, μα εκείνοι, γνωρίζοντας το φοβερό πάθος του για τη δούκισσα ντε Μομπαζόν, δεν του είπαν τίποτε. Κυριευμένος τότε από ζωνρότατη ανησυχία, ο Ρανσέ τράβηξε κατ' ευθείαν στο σπίτι της φίλης του και ώρμησε στο διαμέρισμά της, στο οποίο έμπαινε πάντοτε ελεύθερα. Με χτυποκάρδι περίμενε να την ιδεί να τρέχει για να τον προυπαντήσει και να πέφτη με δάκρυα χαράς στην αγκαλιά του. Μά, αντί της χαριτωμένης αυτής εικόνας, ο Ρανσέ είδε το φριχτότερο θέαμα, που μπορεί ποτέ ν' αντικρύσει άνθρωπος: Στη μέση της κρεβατοκάμαρας ήταν ένα φέρετρο με μια νεαρή νεκρή, γυναίκα, σκεπασμένη πρόχειρα μ' ένα χοντρό ύφασμα, κάτω από το οποίο εξέιχε το παραμορφωμένο και καταματωμένο της κεφάλι. Η νεκρή αυτή ήταν η δούκισσα ντε Μομπαζόν.

«Εξαλλος απ' τον πόνο ο Ρανσέ, ώρμησε στο φέρετρο, ανασήκωσε βίαια το ύφασμα που σκέπαζε τη νεκρή και τότε είδε κάτι ακόμα πιο τρομερό: Το κεφάλι της λατρεμένης του τώχναν κόμει και χωρίς άλλο το υπόλοιπο σώμα, και το είχαν όχι πάνω στο λαμίο, αλλά πλάι, γιατί το μήκος του φερέτρου δεν έφτανε και οι συγγενείς της δεν θέλησαν να φτιάσουν μεγαλύτερο φέρετρο!..

Είπε θρύλος αυτό, είνε αλήθεια; Ο Σαιν - Σιμόν, ο μεγάλος ιστορικός της Αύλης του Λουδοβίκου 14ου, λέγει πως είνε θρύλος.

«Η Μαρία της Βρετάννης, η δούκισσα ντε Μομπαζόν — γράφει — πέθανε από ευλογιά και όχι από τυχαίο δυστύχημα, όπως έγραψαν. Ο Ρανσέ ήταν κοντά της ως την τελευταία της στιγμή, αυτός κάλεσε τον ιερέα για να την μεταλάβει. Μά, όπως κι' αν έχη το πράγμα, προσθέτει ο Σαιν - Σιμόν, ύστερα από το περιστατικό αυτό ο Ρανσέ απεσώρη στο έξοχικό του κτήμα, στο Βερέζ, και αυτό ήταν η αρχή

του τελειωτικού χωρισμού του από τον κόσμο».

* * *

Πραγματικά, ένα χρόνο μετά τον θάνατο της αγαπημένης του, ο Ρανσέ πήγε και κλείστηκε στην Τράπ, το πιο φοβερό μοναστήρι του κόσμου. Ο ίδιος, ούτε στα έργα του, ούτε στα γράμματά του, ούτε στις κουβέντες του, δεν έκανε ποτέ τον παραμικρότερο υπαινιγμό για το αληθινό αίτιο που τον είχε κάνει ν' άσπασθη τον μοναστικό θίο.

«Ήταν χάρι θεική, έλεγε. Ήταν η απέραντη αγάπη του Θεού, που δεν θέλησε να μ' αφήσει να κυλιέμαι στη λάσπη της αμαρτίας».

Η Τράπ, χτισμένη σε μια θαθεία κοιλάδα της Βρετάννης, εξαιρετικά βαλτώδη, ήταν ένα από τα πιο παλιά γαλλικά μοναστήρια, χρονολογούμενο από τις αρχές του δωδέκατου αιώνα. Τέτοια θαθεία σιωπή και τέτοια απόλυτη μονομιάς ζώναν, ώστε ο επικήπτης, φτάνοντας εκεί, νόμιζε πως βρισκόταν έξω απ' τον κόσμο.

«Ποιός γεννιόταν, γράφει ο Σατωβριάνδος, ποιός πέθαινε, ποιός έκλαιγε εδώ; Σιωπή! Πουλιά, ψηλά στον ουρανό, πετάνε προς άλλους ουρανούς!...».

Η πόρτες της Τράπ έμεναν νύχτα και μέρα ανοιχτές και μπορούσε να βρῆ εκεί μέσα άσυλο κι' ο τελευταίος αλήτης. Μά κι' ο τελευταίος αλήτης δίσταζε να μπῆ, γιατί το μοναστήρι ήταν τόσο φοβερό, που σφίγγονταν η καρδιά του ανθρώπου. Η είσοδος ήταν κατασκότεινη, όπως των παλιών φυλακών. Στον τοίχο ήταν δεμένη μια σχοινένια σκάλα, απ' όπου ανέβαινε κανείς στον επάνω όροφο. Μά εκεί τα πατώματα ήταν τόσο χαλασμένα και φαγωμένα, ώστε δεν περπατούσε κανείς χωρίς κίνδυνο... Όταν έβρεχε, από τη στέγη έπεφτε νερό και η δυο αίθουσες του μοναστηριού ήταν σταυλοι. Τα κελιά ήταν σε ακόμα άθλιωτερη κατάσταση. Κάθε μοναχός θωλευόταν και ζούσε όπως μπορούσε.

Μά ακόμα φοβερότερη ήταν η ζωή κι' η δίαιτα των μοναχών. Απομονωμένοι, κλεισμένοι στα κελιά τους, διάβαζαν τα ιερά βιβλία και

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΜΙΑ ΤΡΟΜΕΡΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΛΑΝΗ

Είνε αδύνατον να μην ανατριχιάσει κανείς, αναλογιζόμενος τις συνέπειες, που μπορεί να έχει σε μια σοβαρή δικαστική υπόθεση ή έσφαλμένη γνώμη των ένορκων — και, προπαντός, όταν η γνώμη αυτή επηρεάζει σοβαρά τους δικαστές στην έκδοσι της απόφασής τους. Σ' αυτά τα μοιραία ανθρώπινα λάθη όφειλονται ή δικαστικές πλάνες. Μά αν υπάρχουν δικαστικές πλάνες για τις οποίες μπορεί να θρεφτεί μια εξήγησι, μια δικαιολογία, υπάρχουν και άλλες πλάνες, που παραμένουν ανεξήγητες, άδικαιολόγητες, που κάνουν να κλονίζε-

προσευχόντουσαν όλη τη μέρα και όταν συναντιώντουσαν στην εκκλησία της μονής, αντίλλασαν μερικά στερεότυπα, τα ίδια πάντα, λόγια.

Όσο για το κλίμα της περιφέρειας όπου θρискόταν η Τράπ, ήταν τόσο ανθυγιεινό από τα πολλά έλη, ώστε, καθώς έγραψε κάποιος, «ό άέρας δεν ήταν ύποφερτός, παρά μόνον από έκενους που ζητούσαν να πεθάνουν».

Τριάντα έφτα δλόκληρα χρόνια έζησε στο φριχτό αυτό μοναστήρι ο Ρανσέ, ως άπλος μοναχός στην αρχή, ως ήγούμενος κατόπιν. Όλοι οι μοναχοί τον αγαπούσαν και τον σεβόντουσαν, σαν αληθινό άγιο. Έκανε άγαθοεργίες, προσευχόταν, προσπαθούσε με γράμματα και προφορικά να κατηχήση γνώριμους και ξίλους.

Έτσι έφτασε ως τα έβδομηντα τέσσερα χρόνια. Η νηστείες κι' η άγρυπνίες τον είχαν εξασθενήσει.

και ή πεποίθησι του λαού στο άλάνθαστο της Δικαιοσύνης. Μια τέτοια δραματική περίπτωση θα σάς εξιστορήσουμε σήμερα.

Στις 27 Μαΐου 1887 έρέθηκαν δολοφονήμενοι στο σπίτι τους, σ' ένα μικρό χωριό, λίγο έξω από τη Μασσαλία, ο Δομένικος Μπραντιές, 69 έτών, και ή γυναίκα του Άννα, 59 χρόνων. Η αλήθεια είναι ότι ο Δομένικος δεν είχε πεθάνει ακόμα, τη στιγμή που μια γειτόνισσα μπήκε στο σπίτι του, για να ζητήσει κάτι απ' τη γυναίκα του. Το σώμα του

Γόν Όχτώβρη του 1700 προαισθάνθηκε το τέλος του. Είπε να του φέρουν ένα σταυρό, τον φίλησε με άπειρη λατρεία και κατάνυξι και ψιθύρισε:

— "Ω, ευτυχία!... "Ω, αιώνιότης!...

"Υστερα, άφου φίλησε τη νεκροκεφαλή που θρискόταν στη θάσι του σταυρού, έδωσε το σταυρό σ' έναν μοναχό. Μά είδε ότι αυτός δεν έκανε το ίδιο. Τότε του είπε:

— Γιατί δεν άσπάζεσθε την εικόνα αυτή του θανάτου; Ο θάνατος θάζει τέλος στην έξορία μας έδώ στη γή και στις δυστυχίες μας...

Τα τελευταία λόγια του Ρανσέ ήσαν:

— Θεέ μου, μην άργης, φτάσει! Άφου τα πρόφερε, κύτταξε τον επίσκοπο που τον είχε μεταλάβει, ύψωσε τα μάτια του στον ουρανό και ξεψύχησε...

ήταν τρυπημένο από δώδεκα μαχαίριες, μά ο Πραντιές — γερό κόκκαλο — θαστούσε ακόμα. Και δεν ξεψύχησε, παρά μονάχα όταν φανέρωσε στον άστυνόμο του χωριού το όνομα του δολοφόνου.

— Ο Βικέντιος μάς σκότωσε! ψιθύρισε. Μάς έσφαξε, έμένα και τη γυναίκα μου, για να κλέψη τις οικονομίες μας! Καταραμένος ναί!...

"Υστερα από τη σαφή αυτή καταγγελία, πρώτη δουλειά της άστυνομίας ήταν να τρέξει να συλλάβη τον Βικέντιο. Δεν δυσκολεύτηκαν διόλου ν' ανακαλύψουν τον δολοφόνο. Τον βρήκαν να εργάζεται άπαθείστα στην αυλή του σπιτιού του. Όταν είδε τους άστυνομικούς, χαμογέλασε και τους είπε:

— Καλώςτά παιδιά! Πίνετε να σάς φιλέσω ένα ποτήρι κρασί;

— Έν όνόματι του νόμου, σέ συλλαμβάνω, Βικέντιε Μπόρρας! του άποκρίθηκε ο έπικεφαλής των άστυνομικών.

— Με συλλαμβάνετε; ψιθύρισε ο Βικέντιος, αλλάζοντας χρώμα. Μά, τί έκανα;

— Μην κάνης πώς δεν ξέρεις! Χτες τη νύχτα σκότωσες τον Δομένικο Πραντιές και την γυναίκα του, για να τους ληστέψης...

— Όχι! Όχι! Δεν είναι αλήθεια αυτό!... φώναξε ο Βικέντιος, κρύβοντας το πρόσωπό του μέσα στα χέρια του.

Ο άστυνόμος σήκωσε τους ώμους του με ύφος που σήμαινε καθαρά ότι δεν ήταν απ' τους ανθρώπους εκείνους, που μπορεί κανείς να τους γελάση εύκολα, διέταξε τους άνδρας του να έπιτηρούν τον συλληφθέντα και μπήκε στο έσωτερικό του σπιτιού, για να κάνει μια πρόχειρη έρευνα. Όταν βγήκε έξω, κρατούσε στο ένα χέρι του ένα ματωμένο κασκέτο και στο άλλο ένα πέτσινο σακκουλάκι με χρυσά νομίσματα...

— Έξακολουθείς να έπιμένης δτι δεν σκότωσες τον Πραντιές και την γυναίκα του; ρώτησε τον Βικέντιο.

— Ναί! είμαι άθώος! επανέλαβε ο Μπόρρας.

— Το κασκέτο αυτό είναι δικό σου;

— Ναί! ψιθύρισε ο Βικέντιος.

— Και γιατί είναι ματωμένο;

— Δεν ξέρω...

— Θα τό μάθης στο δικαστήριο...

Και, δεν μου λές, αυτό το σακκουλάκι με τα νομίσματα, που ανήκει άσφαλώς στους Πραντιές, πώς βρέθηκε κάτω από το στρώμα σου;

— Κάτω από το στρώμα μου τραύλισε ο Μπόρρας. Δεν ξέρω τίποτα, δεν καταλαβαίνω τίποτα! Μά είμαι άθώος, είμαι άθώος!...

Ο Βικέντιος Μπόρρας, ένας Πορτογάλος, έγκαταστημένος από καιρό στο γαλλικό εκείνο χωριό και χωρισμένος από την γυναίκα του για λόγους άσυμφωνίας χαρακτήρος, ήταν ένας νέος τριάντα περίπου χρόνων, ήσυχος, ταπεινός, γλυκομίλητος. Ποτέ δεν είχε δώσει άφορμή παραπόνων εναντίον του. Και αυτή ακόμα ή γυναίκα του ώμολογούσε ότι άφορμή του διαζυγίου στάθηκε ο δικός της άπότομος και δξύθυμος χαρακτήρας...

Γιατί, λοιπόν, ο άνθρωπος αυτός σκότωσε τους Πραντιές, τους οποίους — καθώς άπεδείχθη από την άνάκρισι — δεν γνώριζε ούτε κατ' όψιν; Μυστήριο! Μά τό ματωμένο κασκέτο και το σακκουλάκι με τα νομίσματα — ή οικονομίες των Πραντιές — που βρέθηκαν στο δωμάτιό του, ήσαν υπεραρκετα στοιχεία για να κατηγορηθή ως δολοφόνος των δύο γέροντ...

Και ο Μπόρρας ώδηγήθηκε σιδηροδέσιμος στο δικαστήριο, με μια φριχτή κατηγορία εναντίον του. Οι δικασταί, οι ένορκοι, το ακροατήριο, έδειξαν ευθύς εξ αρχής ότι ήσαν βέβαιοι για την ένοχη του Βικεντίου Μπόρρας και ότι είχαν προαποφασίσει τον θάνατό του... Όστόσο, ο κατηγορούμενος, άπαντώντας σε μια έρώτησι του προέδρου, μπόρεσε να παρουσιάση ένα «άλλοθι» σημαντικώτατο. Τη νύχτα που έγινε το έγκλημα ο Βικέντιος την είχε περάσει ως τα χαράματα στην ταβέρνα ενός γειτονικού χωριού! Ο ταβερνιάρης παρουσίαστηκε και αυτός στο δικαστήριο

καί έπεβεβαίωσε τὰ λεγόμενα τοῦ Μπόρρας. Ὑστερα ἀπ' τὴν κατηγορηματικὴ αὐτὴ διαβεβαίωσι τοῦ ταβερνιάρη, ὁ Βικέντιος ἔπρεπε ν' ἀφεθῇ ἐλεύθερος, ἀφοῦ δὲν μπορούσε νὰ βρίσκεται σὲ δυὸ συγχρόνως μέρη—καὶ στὸ σπίτι τῶν Πραντιῆς καὶ σὲ μιὰ ταβέρνα, πού θρυσκόταν τρία περίπου χιλιόμετρα μακριὰ ἀπ' τὸ χωριό!

Μὰ οἱ ἔνορκοι ἦσαν τόσο βέβαιοι ὅτι ὁ Μπόρρας ἦταν ἔνοχος, ὥστε δὲν ἔλαβαν διόλου ὑπ' ὄψιν τους τὴν κατάθεσι τοῦ ταβερνιάρη. Λίγο ἔλειψε, μάλιστα, νὰ τὸν καθίσουν καὶ αὐτὸν στὸ σκαμνί, ὡς συνένοχο τοῦ «δολοφόνου». Καὶ ἡ γνώμη αὐτῆ τῶν ἐνόρκων ἐπηρέαζε ὄχι μόνον τὴν «κοινὴ γνώμη», ἀλλὰ καὶ τοὺς δικαστάς. Ὅλοι, μὲ δυὸ λόγια, στὸ χωριὸ εἶχαν σχηματίσει τὴν πεποίθησι πὼς ὁ Μπόρρας δολοφόνησε τοὺς Πραντιῆς. Καὶ ὅλοι ζητοῦσαν τὴν αὐστηρὴ τιμωρία τοῦ κακούργου, ὁ ὁποῖος—πρέπει νὰ σημειώσετε—χαμογελοῦσε ἀγγελικώτατα στὸ ἐδώλις τοῦ κατηγορουμένου, σὰν νὰ μὴν εἶχε συναισθησι τί συνέβαινε γύρω του, σὰν νὰ μὴν καταλάβαινε ὅτι κινδύνευε τὸ κεφάλι του...

Ξαφνικὰ στὸ ἀκροατήριον σηκώθηκε ὁρθὸς ἓνας ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε λάβει μέρος ὡς τότε στίς συζητήσεις, πού γινόντουσαν στὸ χωριὸ κατὰ τοῦ Μπόρρας. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸν ἦταν ὁ Καστιγιόν, ἓνας χωρικός πού ἔμεινε σὲ μιὰ ἐρημικὴ θύλα, μαζὺ μὲ τὴν ἀδελφὴ του.

— Ὁ Βικέντιος Μπόρρας εἶνε ἀθῶς! εἶπε μὲ φωνὴ πού ἔτρεμε ἀπὸ συγκίνησι. Ἐγὼ σκότωσα τοὺς Πραντιῆς, γιὰ νὰ τοὺς κλέψω! Τὴν προηγούμενη νύχτα τοῦ ἐγκλήματος πέρασα ἀπὸ τὸ σπίτι του καὶ τὸν παρακάλεσα νὰ μοῦ δανείσῃ ἕνα παληὸ του καπέλλο... Καὶ τὴν ἐπομένη τὸ πρωῒ, ἀφοῦ σκότωσα τοὺς δυὸ γέροντες, ξαναπέρασα ἀπὸ τὸ σπίτι του καὶ, χωρὶς νὰ τοῦ πῶ τίποτα, ἔκρυψα ἐκεῖ τὸ αἱματωμένο κασκέτο καὶ τὰ χρήματα πού ἔκλεψα. Δὲν φανταζόμουν ὅτι ἡ ἀστυνομία θὰ ἔκοιτε ἀμέσως ἔρευνα στὸ

σπίτι του...

— Τότε γιατί ὁ Πραντιῆς εἶπε, πρὶν πεθάνῃ, ὅτι τὸν σκότωσε ὁ Μπόρρας; ρώτησε ὁ πρόεδρος τὸν Καστιγιόν.

— Δὲν ξέρω, ἀποκρίθηκε ὁ αὐτοκατηγορούμενος. Ἰσως ἐπειδὴ μοιάζουμε πολὺ... Μέσα στὴν παραζάλη του, θὰ τοῦ φάνηκε πὼς ἐγὼ ἤμουν ὁ Βικέντιος...

— Γί ἔχεις νὰ παρατηρήσῃς σ' αὐτά; ρώτησε ὁ πρόεδρος καὶ τὸν Μπόρρας.

— Ὁ Καστιγιόν λέει ψέματα! φώναξε ὁ Βικέντιος, ρίχνοντας στὸν ἀνέλπιστο σωτήρα του βλέμματα ἁγωνίας, σὰν νὰ τὸν παρακαλοῦσε νὰ σωπάσῃ.

— Μὴ τὸν ἀκούτε! κραύγασε τὴν ὁ Καστιγιόν. Ὁ Μπόρρας ἀγαπᾷ τὴν ἀδελφὴ μου καὶ θέλει νὰ μὲ σώσῃ, ἐπειδὴ εἶμαι φίλος του. Ἐγὼ εἶμαι ὁ δολοφόνος...

Μὰ οἱ ἔνορκοι δὲν τὸν πιστεύανε. Ἦταν τόσο βέβαιοι ὅτι ὁ Βικέντιος ἦταν ἔνοχος, ὥστε νόμισαν πὼς ὁ Καστιγιόν ἤθελε νὰ προστατεύσῃ τὸν φίλο του ἀπὸ ὑπερβολικὴ ἀγάπη. Καὶ καταδίκασαν τὸν Μπόρρας σὲ ἰσόβια καταναγκαστικὰ ἔργα. Τὸ δικαστήριον ἐπεκύρωσε μὲ τὴν ἀπόφασί του τὴν ἐτυμηγορίαν τῶν ἐνόρκων ὕστερ' ἀπὸ μιὰ καυστικὴ ἀγόρευσι τοῦ Εἰσαγγελέως, ὁ ὁποῖος μάλιστα εἶχε ζητήσει τὴν θανατικὴ καταδίκη τοῦ κατηγορουμένου!...

Δυὸ χρόνια ὅμως μετὰ τὴν μεταφορά του στὰ κάτεργα τῆς Γουϊάνης, ὁ Βικέντιος Μπόρρας ἀνεγνωρίζετο ἀπὸ τὴν δικαιοσύνη τῆς πατρίδος του ὡς ἀθῶος καὶ ξαναποκτοῦσε τὴν ἐλευθερίαν του.

Καὶ τὸ πῶς συγκινητικὸ σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι, εἶνε ὅτι ἐκεῖνος πού ἀγωνίστηκε γιὰ ν' ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀθώότης τοῦ Μπόρρας ἦταν ἡ ἴδια ἡ γυναῖκα του, ἡ ὁποία ὕστερα ἀπὸ τὴν δραματικὴ περιπέτεια πού συνέβη στὸν Βικέντιο, ἐνοίωσε ξαφνικὰ νὰ ξαναγεννιέται στὴν καρδιά της ἡ παλιὰ ἀγάπη γιὰ τὸν ἄνδρα της!..

Ἐγινε ἀναθεώρησις τῆς δίκης—καὶ τότε ἀπεδείχθη ὅτι τοὺς Πραντιῆς τοὺς εἶχε σκοτώσει πράγματι

ΓΝΩΜΙΚΑ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ, Ο ΕΡΩΤΑΣ

Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ἔρωτες δὲν διαρκοῦν πολὺ. Συμβαίνει καὶ μ' αὐτοὺς ὅ,τι μὲ τὰ ἔβλα, πού γιὰ νὰ μᾶς ζεστάνουν καίγονται γρήγορα.

Φρειδερίκος ὁ Μέγας

Ἐρωτας χωρὶς ἐγωϊσμό, καπρίτσια καὶ καυγαδάκια, δὲν εἶνε ἔρωτες.

Μπουαλω

Δὲν μπορεῖ παρὰ ἡ ζήλεια νὰ ἔσπρωξε τὸν Ἀδάμ νὰ ἐπιβῇ στὴν Εὐὰ νὰ κρύψῃ τὴν γυναικὴ της.

Γκαίτε

Γιὰ τίς γυναῖκες μονάχα ἡ περι-

ὁ Καστιγιόν καὶ ὅτι ὁ Μπόρρας ἄφησε νὰ τὸν καταδικάσουν, γιὰ νὰ μὴ λυπήσῃ τὴν ἀδελφὴ τοῦ ἐνόχου, γιὰ τὴν ὁποία εἶχε αἰσθανθῇ ἕνα παροδικὸ αἶσθημα...

Ἡ αὐτοθυσία τοῦ Πορτογάλου ἐξετιμήθη τόσο ἀπὸ τὸν πρωθυπουργὸ Γκρεβύ, ὥστε, μετὰ τὴν ἀποφυλάκισι τοῦ Μπόρρας, διώρισε αὐτὸν καὶ τὴν γυναῖκα του ἐπιστάτες στὸ Μουσέιο τοῦ Λούβρου. Ὅσοι γιὰ τὸν πραγματικὸ δολοφόνου, τὸν Καστιγιόν, ἔλαβε τὴν τιμωρίαν πού οὐ ἄξιζε, ἀφοῦ τὸ δικαστήριον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν του ὡς ἐλαφρυντικὸ τῆς θέσεώς του τὸ γεγονὸς ὅτι φάερωσε μόνος του τὸ ἐγκλήμα του, ἀδιάφορον ἂν οἱ ἔνορκοι δὲν τὸν πιστεύσανε. Καταδικάστηκε σὲ δεκαπέντε ἐτῶν καταναγκαστικὰ ἔργα στὰ κάτεργα τῆς νήσου τοῦ Ἰέ...

ρόνησι ἔχει ἀξία.

Α. Γκιγιών

Ὅταν ἀκούω μιὰ γυναῖκα νὰ μιλά, φεύγω μακριὰ, καθὼς ὅταν ἀκούω τὸ σφύριγμα μιᾶς ἐχιδνας. Ἀπόστολος Πέτρος

Μιὰ γυναῖκα πού δὲν εἶνε ὡμορφῇ, δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ εἶνε καλὴ. Κυρία Γκέμπερ

Γυναῖκα καὶ χειμωνικό, ἡ τύχη τὰ διαλέγει.

Ἑλληνικὴ Παροιμία

Βιαστικός γάμος, μακριὰ μετάνοια.

Γερμανικὴ

Τὸ μάτι κάνει τὴν ἀγάπη.

Καταλανικὴ

Πάντρεψε τὸ παιδί σου ὅταν θέλῃς καὶ τὸ κορίτσι σου ὅταν μπορῇς.

Βρετανικὴ

Μὲ δυὸ πράγματα δὲν πρέπει νὰ παίξῃ κανεὶς: Μὲ τὴ φωτιά καὶ τὸν ἔρωτα.

Γαλλικὴ

Οἱ ἄνδρες λένε γιὰ τίς γυναῖκες ὅ,τι τοὺς ἔρθει κι' ἡ γυναῖκες κάνουν τοὺς ἄνδρες ὅ,τι θέλουν.

Σεγκύρ

Οἱ ἄνδρες δὲν εἶνε, παρὰ ἐκεῖνον πού ἀρέσει στίς γυναῖκες.

Λαφονταίν

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

“Αν την Ικαπνιά των έργουστειών με την όποιαν είνε σκεπασμένο καί θημερινώς τὸ Λονδίνο, τὴν μεταβάλλουμε σὲ ἴσση, θὰ κερδίζαμε 500 λίρες τὴν ἡμέρα.

10 ἥλιος ἀποροφᾷ κάθε μέρα ἀπ’ τοὺς ὠκεανούς τῆς γῆς 164 κυβικά μίλια νερό.

Υπολογίζεται ὅτι ἡ μέση θερμακρασία τοῦ Βορείου Πόλου εἶνε 22 βαθμοὶ κάτω ἀπ’ τὸ μηδέν.

Οἱ χωρικοὶ τῆς Ἰσλανδίας πεταλῶνουν τ’ ὀλογά τους με χοντρά δέρματα. Ἐπίσης οἱ κάτοικοι τοῦ Σουδάν τοὺς φοροῦν κάλτσες ἀπὸ καμηλόδεσμα.

Ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ τῆς ἡ Ἀγγλίας εἶνε ὁ μεγαλειότερος καταναλωτὴς βουτύρου τοῦ κόσμου. Κάθε Ἑγγλέζος τρώει 15 λίτρες βούτυρο τὸ χρόνο.

Στὸ Περού, μιά φορά τὸ χρόνο, τὴν ἡμέρα τῶν Ψυχῶν, οἱ ἄνθρωποι ποῦχουν ζῶα, τὰ πηγαίνουν στὴν ἐκκλησία γιὰ νὰ τὰ εὐλογῇ ὁ παπᾶς.

Οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι θεωροῦσαν ὡς ἀρχὴ τοῦ ἡμερονικτίου τὸ μεσουράνημα τοῦ ἡλίου. Σήμερα ὅλα τὰ πολιτισμένα ἔθνη μετροῦν τὴ μέρα τους ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα.

Ὁ σκύλος ἔχει ἐξαιρετικὰ ἀνεπτυγμένο τὸ

αἰσθητήριο ἀκοῆς καὶ ἡ γάτα τὸ αἰσθητήριο τῆς ὁράσεως. Τὸ περιέργο δὲ εἶνε σχετικῶς ὅτι τὶς πρῶτες μέρες τῆς ζωῆς τοὺς τὰ γατάκια εἶνε κουφὰ καὶ τὰ σκυλάκια τυφλά.

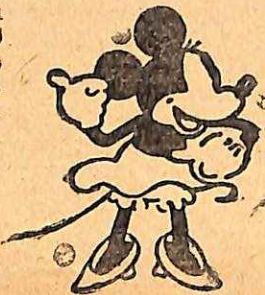
Στὰ θερμὰ κλίματα τὸ κρέας ἀποσυντίθεται γρηγορώτερα ὅταν τὸ θάλουμὲ σὲ μέρος ποὺ τὸ ἔλπει τὸ φεγγάρι, παρὰ ὅταν τὸ θάλουμὲ σὲ μέρος σκοτεινὸ.

Τὰ προϊστορικά πουλιά εἶχανε δόντια. Ὁ βασιλικὸς ἐσπερόριος, π.χ. ποὺ ἦταν 5 μέτρα ψηλός, εἶχε κατὰ δόντια ποὺ τὸ μέγεθός τους μπορεῖ νὰ παραβληθῇ με τὸ μέγεθος τῶν δοντιῶν ἑνὸς μικροῦ κορκοδεῖλου!.

Οἱ Κινέζοι ὑποστηρίζουν, ὅτι οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι ποὺ ἐβρήκανε τὴν λήθη τῶν πόνων τους στὸ κρασί, ἦσαν οἱ πρόγονοί τους. Τὸ κρασί αὐτὸ ἦταν ἀπὸ ρίζι καὶ τὸ πρωτόφτιασε ὁ βασιλεὺς τοὺς Τσιν-Γιάν, κατὰ τὸ 1998 πρὸ Χριστοῦ.

Ὁ χρόνος τοῦ πλανήτη Ἑρμῆ διαρκεῖ 88 μέρες, τῆς Ἀφροδίτης 224, τοῦ Ἄρη 687 καὶ τοῦ Ποσειδῶνος 60.127 μέρες.

Τὸ.. ζωηρότερο ἀπ’ ὅλα τὰ ἡφαίστεια ποὺ ἐρίσκονται σ’ ἐνέργεια, εἶνε τὸ Σαγκαΐ, στὸ Ἑκουαδόρ. Συνήθως δὲν περνάει ὥρα χωρὶς νὰ συμβοῦν καὶ τέσσερες-πέντε ἐκρήξεις. Κάποτε ἐγιναν 267 ἐκρήξεις μέσα σὲ μιά ὥρα.

ΠΡΟΒΗΓΚΙΑΝΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΤΖΙΤΖΙΚΑ

Στὴν Προβηγκία, τὴν φωτόλου, στὴ αὐτὴ χώρα, ὅλη τὴ μέρα, ἀπὸ τὴν ἀνατολὴ ὡς τὴ δύσι τοῦ ἡλίου, ὁ τζιτζίκας τραγουδαῖ σὰν μεθυμένος στὶς ἐλῆς, στὶς μουριές, στὶς συκιές, στὶς κερασιές, στὶς ἰκαρυδιές — τραγουδαῖ καὶ λέει τὸ τραγοῦδι τῆς χαρᾶς, τῆς ξενοιασιάς. Ὅταν ὁ ἥλιος κἀνὴ τὴ γῆ ν’ ἀχνίζει, ὅταν ἡ πέτρες λιώνουν ἀπὸ τὴ ζέστη, ὅταν κι’ αὐτὰ τὰ ἰκαμτερά λιποθυμοῦν στοὺς κάμπους καὶ ψυχὴ ζωντανὴ δὲν φαίνεται στὰ χωράφια, ὁ τζιτζίκας γεμίζει μόνος τοῦ ὀλόκληρη τὴν πλάσι με τὸ μονότονο, ρυθμικὸ τραγοῦδι του.

Στὴν Προβηγκία, τὴν φωτόλου, στὴ αὐτὴ χώρα, θεωροῦν τὸν τζιτζίκαν ὡς ἱερὸ καὶ δὲν τὸν πειράζουν ποτέ. Ὅταν κανένα χωριατόπουλο πιάση νὰ τζιτζικά, τὸν κρατᾷ με προσοχὴ στὰ χέρια του, τὸν φέρνει κοντὰ στ’ αὐτὴ του γιὰ ν’ ἀκούσῃ καλύτερα τὸ ταραγμένο πειὰ τραγοῦδι του κι’ ὕστερα τὸν ἀφήνει ἐλεύθερο — ἡ τὸν χαρίζει σὲ μιά συνομιλικὴ χωριατοπούλα του, γιὰ τὴν ὁποία χτυπᾷ ἡ καρδιά του, χωρὶς νὰ ξέρι οὔτε ὁ ἴδιος γιὰτὶ πιστεύοντας ὅτι τῆς δίνει τὴν ὠραιότερη ἀπόδειξι τῆς συμπαθείας του...

Ὅταν ὁμως, στὴν Προβηγκία, τὴν φωτόλου, στὴ αὐτὴ χώρα, εἶνε κανεὶς ἀρρωστος, ξαπλωμένος στὸ κρεβάτι του, κι’ ἀκούσῃ, ὕστερ’ ἀπὸ τὸ ἡλιοθασίλεμα, ἕνα τζιτζίκαν νὰ τραγουδάῃ ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρό του, νοιώθει ἕνα δυνατό ρίγος στὴν

ψυχὴ του, κόβεται ἡ ἀνάπνοή του καὶ νομίζει πὼς βλέπει κιόλας ζωντανὸ τὸ χάρο μπροστά του...

Μιά παλιὰ Προβηγκιανὴ παροιμία λέει :

«Ὅταν ὁ τζιτζίκας τραγουδάῃ ὕστερ’ ἀπὸ τὸ ἡλιοθασίλεμα, κάποιος θὰ πεθάνῃ τὴν ἄλλῃ μέρα τὸ πρωῒ...»

Καὶ ὅλοι πιστεύουν σ’ αὐτὴ τὴν παροιμία, γιὰτὶ — χιλιάδες χρόνια τώρα, ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ὁ ἰκαλὸς Θεὸς ἔρριξε γενναϊδῶρα τὸ φῶς τοῦ σπὴν Προβηγκία — βγαίνει πάντοτε ἀληθινὴ...

Στὸ κομψὸ αὐτὸ ἐξοχικὸ σπιτί, με τὴ μικρὴ θεράντα, τὴν σκεπασμένη ἀπὸ κληματαριές, στὸ σπιτί αὐτὸ ποὺ φαίνεται σὰν νὰ χαμωγελά στὴν ἀκρὴ τοῦ δρόμου, ὅλοι εἶνε ἀγνήσχοι καὶ λυπημένοι... Ἡ μητέρα βρίσκεται στὸ κρεβάτι βαρεῖα ἀρρωστη.

Τοῦ κάκου, με τὸν ἐρχομὸ τοῦ καλοκαιριοῦ, τὰ τζιτζίκια ἀρχισαν καὶ πάλι νὰ λένε τὸ ἀσώπαστο τραγοῦδι τῆς υγείας καὶ τῆς χαρᾶς. Ἡ μητέρα εἶνε ἀκόμα ξαπλωμένη στὸ κρεβάτι, ὠχρὴ καὶ μαραμένη, με πρόσωπο πιὸ ἀσπρὸ κι’ ἀπὸ τὰ σεντόνια τῆς, με χέρια ποὺ ἀντιφέγγουν, με μάτια θολὰ, σβυσμένα. Δὲν θγάζει λέξι ἀπὸ τὸ στόμα τῆς, παρὰ τὸν δὲν ἀκούγεται ἀπὸ τὰ χεῖλη τῆς, ἕνα πονεμένο χαμόγελο ἀπλωμένο στὴν ὄψι τῆς... Μὰ, ὁποῖος τὴν βλέπει, καταλαβαίνει πὼς ἡ ζωὴ

δφηνει σιγά - σιγά, πού άργολυώνει σάν κεριί..

Ο γιατρός πηγαίνει και την βλέπει δυό φορές τη μέρα. Νά, και τώρα είνε μέσα στο δωμάτιο της μητέρας. Η γκουβερνάντα είπε στον Τότο και τη Μώντ, τὰ δυό παιδάκια της άρρωστης :

— Πηγαίνετε νά παίξετε έξω... Μήν πάτε, όμως, πολύ μακριά, γιατί τί θά σας φωνάξω σέ λίγο :

Ο Τοτός — τεσσάρων χρόνων, — και η Μώντ, — έξη χρόνων, — πιάνονται από τὸ χεράκι καὶ θγαίνουν έξω άμύλητοι καὶ λυπημένοι. Τί παράξενα πράγματα συμβαίνουν τώρα τελευταία στο σπίτι, πού αντιλαλούσε έλλοτε από γέλια καὶ φωνές...

Η μαμά είνε ξαπλωμένη πάντοτε στο κρεβάτι. Η γκουβερνάντα δέν τ' άφήνει νά την δοῦν, νά την φιλήσουν... Ο μπαμπάς δέν άνοίγει διόλου τὸ στόμα του. Καὶ οἱ συγγενείς πού έρχονται νά δοῦν την άρρωστη, μόλις βγοῦν από τὸ δωμάτιό της, άφήνουν τὰ δάκρυά τους νά κυλήσουν έλεύθερα από τὰ μάτια τους.

Ο Τοτός καὶ η Μώντ δέν ξέρουν άκόμα πολλά πράγματα από τη ζωή. Ξέρουν όμως καλά, χωρίς νά τους τὸ πη κανείς, ότι οἱ άρρωστοὶ πεθαίνουν... Μήπως πεθάνη κ' η μαμά ;

Ο ήλιος πάει νά βασιλέψη, μὰ κάνει άνυπόφορη ζέστη... Θάχουμε βροχή τη νύχτα... Η γη άχνίζει. Οἱ χωριάτες σκεπάζουν τὰ σπαρτά τους με μεγάλους μουςαμάδες, γιὰ νά μὴ τὰ καταστρέψη η θύελλα. Μιά άόρατη άπειλή είνε χυμένη στην άτμόσφαιρα. Τὰ καματερά μουγκρίζουν άνήσυχα, γυρνώντας τὸ κεφάλι τους δεξιὰ καὶ άριστερά... Όστόσο, μέσα στη βαρεία άτμόσφαιρα, τὰ τζίτζικια συνεχίζουν τὸ χαρούμενο τραγοῦδι τους, άδιάφορα καὶ άμέριμνα.

— "Άκουσε τὰ τζίτζικια, λέει η Μώντ στον Τοτό.

Ο Τοτός στέκεται άκίνητος, βάζει τὸ δάχτυλό του στο στόμα του, μένει σκεπτικός, καὶ ύστερα ρωτά :

— Θυμάσαι τί μὰς εἶπε η κυρά Μπρυγιέρ, όταν πέθανε ὁ Ζάκ, πού έρχότανε καὶ παίζαμε μαζί ;

— Τί μὰς εἶπε η κυρά Μπρυγιέρ ;

— "Όταν ὁ τζίτζικας τραγουδά, ύστερ' από τὸ ήλιοβασιλεμα, κάποιος θά πεθάνη την άλλη μέρα τὸ πρωί...» Καὶ η μαμά είνε άρρωστη...

Η Μώντ άρχίζει νά φοβάται καὶ αὐτή... Καταλαβαίνει όμως, ότι σάν μεγαλειτερη πού είνε, πρέπει νά δώση θάρρος στον άδελφό της.

— Μὰ ὁ ήλιος δέν βασίλεψε άκόμα ! τοῦ άπαντᾷ.

Σιγά - σιγά, βαθ οἱ ἴσκιοι απλώνονται στον κάμπο. Η θαλανιδιά φαίνεται τώρα πιὸ μεγάλη. Καὶ τὰ νερά τοῦ ποταμοῦ, πέρα, στο βάθος, πού γυάλιζαν ὡς τώρα από τις άχτίνες τοῦ ήλιου, άρχισαν νά γίνονται θαμπά, σκούρα....

Ο ήλιος πάει νά βασιλέψη. Ο κάμπος έρημώνεται. Η κοπέλες τραγουδάνε, γυρνώντας στις κυλῦδες τους. Καὶ τὰ καματερά μουγκρίζουν χαρούμενα, καταλαβαίνοντας πὸς έφτασε η στιγμή νά ξαπρστάσουν στο σταῦλο τους. Μιά παράξενη σιωπή πέφτει σιγά - σιγά στην πλασί. Θάλεγε κανείς ότι κ' αὐτὰ τὰ δένδρα φαίνονται έτοιμα νά γείρουν στη γη καὶ νά κοιμηθοῦν.

Ο Τοτός καὶ η Μώντ πιάνονται πιὸ σφιχτά από τὸ χέρι, κυριευμένοι από ένα άνεξήγητο αἶσθημα φόβου μπρὸς στο θέαμα της ήμέρας. Όστόσο, τὰ τζίτζικια εξακολουθοῦν νά τραγουδάνε, μεθυσμένα, με μεγαλύτερο κέφι, με νότες πιὸ δυνατές.

* *

Ξαφνικά, μιά άπέραντη πυρκαϊά πορφύρωσε τὸν ὀρίζοντα. Τὰ σύννεφα θάφηκαν στο αίμα, ενώ, πιὸ ψηλά, άλλα σύννεφα έγιναν χρυσά, βα-

θυγάλαζα, σχηματίζοντας ένα ξωκό τεράστιο μπουκέτο άνάμεσα οὐρανοῦ καὶ γῆς. Καὶ ὁ ήλιος, μεγάλη κόκκινη σφαίρα, χωρίς λάμψη, χωρίς θερμότητα, άρχισε νά πέφτη γοργά, νά μισοκρύβεται πίσω από τὰ θουνά, νά χάνεται σιγά - σιγά, νά εξαφανίζεται.

Ο ήλιος δέν φαίνεται πειὰ στον οὐρανό.

— Βασίλεψε ὁ ήλιος ! ψιθύρισε η Μώντ.

— Μὰ ὅχι, χι ! άπαικρίθηκε ὁ Τοτός. Γι' άκουσε !

— Τὸ τραγοῦδι τοῦ τζίτζικα ;

— Ναί... Δέν άκούς τὰ τζίτζικια πού τραγουδοῦν ; Πὸς λέν ότι ὁ ήλιος βασίλεψε, άφού τὰ τζίτζικια τραγοῦδοῦν άκόμα ; Έκτός άν...

— Τί θέλεις νά πῆς ; ρωτᾷ άνήσυχη η Μώντ.

— Έκτός άν είνε αλήθεια εἰκείνο πού μὰς εἶπε η κυρά Μπρυγιέρ ! ψιθυρίζει ὁ Τοτός.

— Σῶπα, Τοτό ! φωνάζει φοβισμένη η Μώντ.

Μὰ τὰ τζίτζικια εξακολουθοῦν νά τραγουδάνε, άδιαφορώντας άν χάθηκε ὁ ήλιος πίσω από τὸν ὀρίζοντα....

— Γυρνᾷμε σπίτι Τοτό ; ρωτᾷ ξαφνικά η Μώντ.

— Ναί...

Καὶ τὸ δυό αδελφάκια γυρνοῦν σπίτι, στο σπίτι πού είνε τόσο θλιμμένο τώρα τελευταία, νοιώθοντας ένα κόμπο στο λαιμό, μὴ πέτρα στην καρδιά. Δέν τολμοῦν νά μιλήσουν γιὰ τὸ ζήτημα πού τους βασανίζει τὸ μυαλό. Η Μώντ σφίγγει με περισσότερη δύναμη τὸ χέρι τοῦ Τοτό. Εἶνε, βλέπετε, η μεγαλειτερη αδελφή καὶ πρέπει νά τοῦ δώση θάρρος.

Νυχτώνει.

Ένα - ένα τ' άστρα άνάβουν στον οὐρανό. Μὰ τὰ τζίτζικια εξακολουθοῦν νά τραγουδάνε άνάμεσα στις φυλλωσιές τῶν δένδρων, πού

φαίνονται μαῦροι καὶ σκοτεινοὶ ὅγχοι. "Ω ! τζίτζικια, μήπως τονίζετε τώρα καμμιὰ σερενάτα στ' άστρα η μήπως λέτε κανένα μοιρολόι, γύρω από ένα νεκρό ;

Ο Τοτός καὶ η Μώντ σταμάτησαν κάτω από τη θαλανιδιά, στην ὁποία τραγουδοῦσαν τὰ τζίτζικια. Καί, ξαφνικά, άρχισαν νά κουνᾶνε μαζί τὰ χέρια τους καὶ νά φωνάζουν :

— Πᾶψτε, κακὰ τζίτζικια !... Δέν ξέρετε πὸς η μαμά είνε άρρωστη ; Μὴ τραγουδάτε πειὰ άλλο, γιατί ὅλοι σπῖτι κλαίνε...

Μὰ τὰ τζίτζικια, άδιαφορώντας γιὰ τις παρακλήσεις της Μώντ καὶ τοῦ Τοτό, εξακολουθοῦσαν νά σκorpπίζουν μες στη νύχτα τὸ ξεαλλο, τὸ εἰρηνικό - τὸ σαρκαστικό τραγοῦδι τους !

Τὰ τζίτζικια έχουν ἰδίκτη, φτωχὰ παιδιὰ ! Αὔριο, όταν θά ξυπνήσετε τοῦ κάκου θά φωνάζετε :

— Μαμά !...

Η μαμά σας δέν θά ζῇ πειὰ νά σας άκούση !

Τὴν άλλη μέρα, τὸ μεσημέρι, μιά γειτόνισσα πῆρε τὸν Τοτό καὶ τη Μώντ στο σπίτι της.

— Η μαμά σας, τοῦς εἶπε, έφυγε γιὰ ένα μακρινὸ ταξίδι...

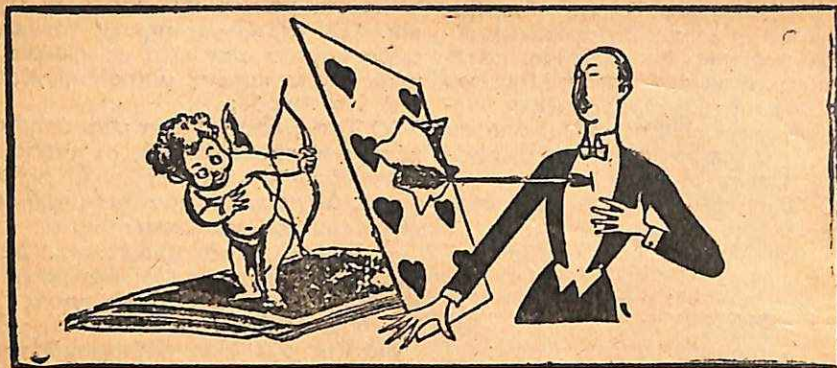
Καὶ ύστερα, έντυσαν τὰ δυό αδελφάκια στα μαῦρα...

... Στην Προβηγκία, τη φωτοστόλουστη αὐτή χώρα, ὅλοι πιστεύουν στην παληά παροιμία, πού λέει :

«Όταν ὁ τζίτζικας τραγουδᾷ, ύστερ' από τὸ ήλιοβασιλεμα, κάποιος θά πεθάνη την άλλη μέρα τὸ πρωί...»

Τὸ Έλβετικό χωριὸ "Έλμ είνε τὸ μόνο χωριὸ της Εὐρώπης πού δέν τὸ βλέπει ὁ ήλιος, οὔτε μιά φορά τὸ χειμῶνα. Εἶνε χτισμένο στο βάθος μιάς κοιλάδος καὶ γύρω του ὑψώνονται μεγάλὰ θουνά, πού τὸ κρύβουν έντελῶς άπ' τὸν ήλιο.

Ο ΣΤΙΧΟΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΣΤΗ ΒΡΥΣΗ

Μιά αύγή καθώς εξέπνευσε με στήθεια δλανοιγμένα
Καί με τὸ ξέμπλεγα μαλλιά, στίς πλάτες της χυμένα,
Ἦρθ' ἐκεῖ πέρα νὰ λουστή στής λαγκαδιάς τῇ ῥύση
Μὰ πρὶν νὰ πλέξη τὰ μαλλιά καὶ πρὶν τὰ στήθη κλείση,
Ἐκοψε ἀπὸ μιά ἀγράμπελη χιονόανθο κλωνάρι
Καὶ τὸ νεράκι πῶτρεχεν ἐκεῖ μέσα στὰ σκίνα
Ἐχάιδευε τὰ πόδια της λευκότερ' ἀπ' τὰ κρῖνα
Καὶ τ' ἀγεράκι ἀνάλαφρα φιλοῦσε τὰ μαλλιά της
Κι' ὁ ἥλιος ροδοχρῦσωνε τὰ μαρμαρόστηθά της,
Καὶ γύρω δλόγυρα ἢ μυρτιές με ζήλεια τῇ θωροῦσαν
Κι' ἐρωτευμένα τὰ πουλιά τῆς γλυκοτραγουδοῦσαν.
ΠΕΤΡΟΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ

ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΟ

Ἄν ὅ,τι ἔσπερνε κανεῖς ἐφύτρωνε, στοχάσου,
Θά ἔσπερνα στὸν κῆπο σου ἓνα κοιλὸ ἀλάτι
Νὰ νοστιμίσουν ὥς κι' αὐτὰ τὰ κρύα χωρατὰ σου,
Ποῦ σὰν σοῦ πῶ τρελλαίνομαι, σὺ μοῦ γυρνᾷς τὴν πλάτη.
ΚΛ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ (Ραμπαραγῆς)

ΣΤΑ ΟΝΕΙΡΑ ΜΟΥ

Σὰν τὰ πουλιά ποὺ φτέρωσαν πετοῦνε ἕνα-ἕνα
Τὰ ὄνειρα τῆς νειότης μου τὰ μοσχοανθρεμμένα.
Τοῦ κάκου ἀπλώνω με στοργὴ τὴν ὀρφανὴ ἀγκαλιά μου.
Τώρα ποὺ τὰ μεγάλωσα, πετοῦνε μακριὰ μου.

ΑΛΕΞ. ΜΩΡΑΪΤΙΔΗΣ

ΥΠΝΟΣ — ΘΑΝΑΤΟΣ

Τόσες φορές, μελαγχροινή, σὲ βλέπω στ' ὄνειρό μου,
Ὅπου ἂν εἶνε ἀδελφός ὁ ὕπνος τοῦ θανάτου,
Ἦθελαι καὶ σ' ἐμένανε ν' ἀπλώνει τὰ φτερά του,
Γιατί... γιατί παντοτεινὰ θὰ σ' εἶχα στὸ πλευρό μου.
Δ. ΚΟΚΚΟΣ

ΣΕ ΜΙΑ ΞΑΝΘΗ

Τὰ ὀλόξανθα μαλλιά σου, στὸ χρυσάφι βουτημένα,
Ποῦν' στοὺς ὤμους σου, χρυσό μου, πλοῦσια ξέπλεγα
(ριγμένα,
Καὶ τὰ θεϊκά σου χεῖλια, φύλλα ρόδου μυρωδάτου,
Ποῦ ὁ ἔρωτας σὲ δαῦτα ἔχει γράφει τ' ὄνομά του,
Σὰν τὰ γλυκοκαμαρώνω, χεῖλια καὶ μαλλιά ζευγάρι,
Ἕνα πόθο τρέφω μόνο, ἓνα σοῦ ζητῶ γιὰ χάρι:
Ἄ, χρυσό μου, νὰ με πνίξης με τ' ὀλόξανθα μαλλιά σου,
Καὶ ξανά νὰ μ' ἀναστήσης με τὰ δροσερὰ φιλιὰ σου.
Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ

Σὰν ἦρθ' ἡ ὥρα ἡ ὑστερνὴ κ' εἶν' ἡ ζωὴ μου λίγη.
Πρὶν σφαλισθοῦν τὰ χεῖλη μου, πρὶν ἡ ψυχὴ μου φύγει
Καὶ πάη ἐκεῖ ποῦ θὰ κριθῇ ἀπ' τὸν κριτὴ τοῦ κόσμου,
Στὰ λόγια αὐτὰ ποῦ θὰ σοῦ πῶ γενοῦ πνευματικός μου:
Ὅσοι μοῦ κάνανε κακὸ κι' ὅσους μισοῦσα ὥς τώρα
Ὅλους αὐτοὺς τοὺς συχωρῶ στὴν ὑστερνὴ μου ὥρα.
Μόνον σ' ἐσέ τὴν ἀπονή, ποῦχα ἀγαπήσει τόσο,
Μόνον σ' ἐσέ συχώρεσι ποτὲ δὲν θὲ νὰ δώσω.
Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

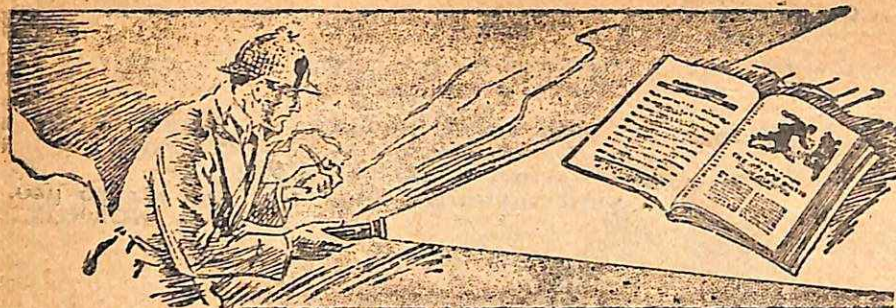
ΜΙΣΟΣ

Στὴν ἀγκαλιά μου γέρνοντας τ' ὀλόχρυσο κεφάλι
Τὰ γαλανὰ τὰ μάτια της χαμήλωσε με μιὰ
— Ἀφοῦ τὸν κόσμο ἐμίσησες, μῶλεγε ἀγάλη-ἀγάλη,
Πῶς θὰ πιστέψω ἡ δύστυχη πῶς μ' ἀγαπᾷς πιστά,
— Ὅταν σὲ κλειῶ, τῆς ἔλεγα, στὴ φλογερὴ ἀγκαλιά μου,
Τὰ θάσσανά μου, κόρη μου, γιὰ λίγο λησμονῶ
Φλόγα, μαυρίλα κρύφτουνε τὰ μαῦρα σωθικά μου,
Ἐμίσησα κι' ἐμίσησα, γιατί πολὺ ἀγαπῶ!
ΣΤΕΦ. ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

ΦΩΤΙΑ — ΔΡΟΣΙΑ

Τὰ δάκρυά μου τρέχουνε βροχή,
Καὶ μέσα βράζ' ἡ δόλια μου ψυχὴ
Ἄν ἔβρεχε ὁ Θεὸς με τέτοιο δάκρυ
Θὰ ἔκαιγε τὴ γῆ ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη.
Κι' ὁμως, ἐνῶ τὰ δάκρυά μου τρέχουν
Ἐπάνω στὰ χρυσὰ της τὰ μαλλιά,
Ὅσάν δροσιὰ τῆς ἀνοιξὴς τὴν ἔρχουν,
Κι' αὐτὴ ἀνθίζει σὰν τριανταφυλλία.

Γ. ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΚΟΝΑΝ ΝΤΟΥ'Υ'Λ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΣΚΟΤΩΝΕΙ!

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου και τέλος)

— 'Αλλοίμονο!... Δεν ξέρω! Δεν ξέρω τί να υποθέσω Χάρρυ! απάντησε ταραγμένη η Ρούθ. Τό γεγονός είνε ότι δεν είνε στά καλά του. Θα σου αναφέρω ένα περιστατικό, πού θα σου προξενήση κατάντηξι. Τό γεγονός αυτό είνε μιὰ αναμνησθήτητη απόδειξι της τρέλας του.

— Τί λέτε!...

— Βέβαια. Έδω και δεκαπέντε μέρες θέλησα να εξακριβώσω ποιὰ ώρα θα γυρνούσε ο άνδρας μου στο σπίτι και γι' αυτό ξύπνησα τὰ μεσάνυχτα και κρύφτηκα μέσα σ' ένα δωμάτιο πού είνε στο δικό του. 'Απ' την κλειδαρότρυπα είδα πώς μέσα στο δωμάτιό του ήταν αναμμένο τὸ φῶς. "Όταν πέρασε ὅμως λίγη ὥρα, ἔσθυσε τὸ φῶς ἄξαφνα και μόλις πρόφτασα νὰ κρυφτῶ, ἀνοιξε ἡ πόρτα πού ἐπικοινωνοῦσε τὸ ἑνὰ δωμάτιο με τ' ἄλλο, κι' είδα νὰ προβάλλῃ στο ἀνοιγμα ἕνας ἄγνωστος με τρομακτικὸ παρουσιαστικὸ. Θεέ μου!... 'Ο ἄγνωστος αὐτὸς ἦταν ντυμένος σὰν κλέφτης. Τὸ μουστάκι του και τὰ γένεια του ἦσαν ἀπεριποίητα. Εἶχε τυλιγμένο τὸ λαιμὸ του και τὸ μισὸ πρόσωπό του μ' ἕνα μάλλινο μαντήλι και φοροῦσε ψηλὲς μπότες. Μόλις ἔκλεισε τὴν πόρτα πέρασε ἀπὸ μπροστά μου και σχεδὸν μ' ἄγγιξε. Ποῦ πήγαινε; Δεν ξέρω... 'Απ' τὸν τρόπο μου, λίγο ἔλειψε νὰ μείνω ἀναίσθητη. Δεν ξέρω κι' ἐγὼ πὼς κρατήθηκα και δὲν ξεφώνισα. "Όταν ἔφυγε ὁ μυστηριώδης ἄγνωστος, μ' ἔπιασε μιὰ μεγάλη ταραχὴ και πέρασε ἀρκετὴ ὥρα ὥσπου νὰ συνέλθω. Εἶχα ὥστόσο ἀναγνωρίσει στο πρόσωπο τοῦ τρομεροῦ ἐκείνου κακοποιοῦ τὰ μᾶτια τοῦ συζύγου μου!... Ναί, φίλε μου, ὁ ἄθλιος ἐκεῖνος ξενύχτης ἦταν ὁ δόκτωρ Ροβέρτος Φιτζεραλδ!

— "Α! Αὐτὸ εἶνε ἀδύνατον!... Θα γελάστηκες, ἀγάπη μου.

— "Όχι, δὲν γελάστηκα!... Εἶμαι σίγουρη γι' αὐτό!... "Ακουσε τί θα σου πῶ ἀκόμη και θα πεισθῇς, ὅτι δὲν ἔπεσα θύμα ὀφθαλμαπάτης, ὅπως φαντάζεσαι...

— Πές μου!... Σ' ἀκούω.

— Μόλις συνήλθα ἀπ' τὴν ταραχὴ μου, κατέβηκα, ξύπνησα τὸ θυρῶν και τὸν ρώτησα ἂν κρατοῦσε ὁ σύζυγός μου τὸ κλειδὶ τῆς κυρίας εἰσόδου κι' ἂν ἔμπαινε ἀπὸ αὐτὴ ἔτσι φρικτὰ μασκαρεμένος.

'Ο θυρῶν μου ἀπάντησε ὅτι ἀπὸ καιρὸ ὁ σύζυγός μου τοῦ εἶχε ζητήσει τὸ κλειδὶ τῆς μικρῆς πόρτας τοῦ κήπου, τὸ ὁποῖο δὲν τοῦ εἶχε ἀκόμη ἐπιστρέψει. Ἀνέβηκα τότε ἀμέσως ἀπάνω και μπήκα μέσα στο δωμάτιο τοῦ συζύγου μου. Δὲν παρατήρησα καμμιά ἀταξία μέσα σ' αὐτό. "Όλα ἦσαν κανονικώτατα βεβαμένα. Εἶδα ὅμως ἕνα καθρεφτάκι τοῦ τραπεζιοῦ, πού δὲν ὑπῆρχε πρὶν, και κάτω ἀπ' τὸ τραπέζι ἕνα κομμάτι ἀπ' τὸ μάλλινο ἐκεῖνο μαντήλι, με τὸ ὁποῖο ὁ σύζυγός μου εἶχε μισοσκεπασμένο τὸ πρόσωπό του. Δὲν ὑπάρχει, λοιπόν, καμμιά ἀμφιβολία, ὅτι ὁ σύζυγός μου μπαينوβγαίνει τὴ νύχτα πολλὰς φορὲς στο σπίτι κρυφά. "Ω, Χάρρυ μου, δὲν ξέρω τί συμβαίνει, δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω γιὰ ποιὸ λόγο γίνονται ὅλ' αὐτά, ἀλλὰ τὸ βέβαιο εἶνε ὅτι φοβάμαι!... Διαισθάνομαι, ὅτι συμβαίνει κάτι κακὸ κι' ὅτι στο τέλος θα εἶνε τρομερό... τρομερό!...

— "Έχεις δίκην, Ρούθ!... Δὲν μπορεῖ νὰ μαντέψῃ κανεὶς τί γίνεται μέσα στο σπίτι σου. Δὲν μπορεῖ ἐπίσης νὰ προβλέψῃ κανεὶς τί θα συμβῇ στο μέλλον. "Ένας ἄνθρωπος ντυμένος σὰν κακοποιός, πού τριγυρίζει τὶς νύχτες στοὺς δρόμους, δὲν τριγυρνᾷ βέβαια γιὰ καλὸ. Κάτι φοβερὸ θα συμβαίνει. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο δὲν πρέπει νὰ ἐξακολουθήσης νὰ ζῆς μαζύ του. "Αφησέ τον, Ρούθ, κι' ἔλα νὰ συμβουλευθῇς και τὴν μητέρα μου, πού θέλει νὰ σὲ δῇ και πού σὲ θυμᾶται, ἂν και πέρασαν στο μεταξύ τόσα χρόνια. "Όποια ὥρα θελήσεις νάρθης, εἶνε πρόθυμη νὰ σὲ δεχτῇ, στο σπίτι της, στο Βάλ-θουρβ-στρήτ.

'Η Ρούθ, ὕστερα ἀπὸ πολλοὺς δισταγμοὺς, δέχτηκε νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν μητέρα τοῦ ἀγαπημένου της και τοῦ εἶπε:

— Αὔριο τὸ ἑσπέρνι στις 8 ½ ὁ Ροβέρτος θα κάνῃ μιὰ διάλεξι στὴν "Ιατρικὴ "Εταιρία, ἀπ' τὴν ὁποία εἶνε ἀδύνατον νὰ γυρίσῃ στο σπίτι πρὶν ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα. Λοιπόν, θα πάρω ἕνα ὁμάξι και θάρθω στὴ γωνία τοῦ τετραγώνου πού εἶνε τὸ σπίτι σας. Θα με περιμένῃς 9 ½ με 10 ἑκεῖ.

— Σύμφωνα! φώναξε τρελλὸς ἀπὸ χαρὰ ὁ λοχαγός, σφίγγοντας με πάθος τὸ χέρι τῆς ἀγαπημένης του.

Κι' ἀφοῦ εἶπαν ἀκόμη μερικὰ λόγια θερμῆς ἀγάπης οἱ δυὸ ἀγαπημένοι, ἀποχωρίσθηκαν.

Μόλις ὅμως ἀπομακρυνθήκανε λίγα βήματα, ἀκούστηκε ἕνας ἑλαφρὸς θόρυβος πίσω ἀπ' τοὺς θάμνους, πού περιτριγυρίζανε τὸν πάγκο, και πρόβαλε ἕνας ψηλόλιγνος κύριος, πού δὲν ἦταν ἄλλος ἀπ' τὸν περίφημο Σέρλοκ Χόλμς.

— Μὲ μοιδιασανε τὰ τρυγονάκια μου!... μουρμούρισε ὁ διάσημος ἀστυνομικός, τρίβοντας τὰ χέρια του ἀπὸ χαρὰ και καὶ θηματίζοντας με γρήγορα βήματα. Ἀλλὰ τοὺς συγχωρῶ μ' ὅλη μου τὴν καρδιά, γιατί ἄκουσα ἀπ' αὐτοὺς πολλὰ πράγματα, πού ἀξίζουν γιὰ μένα περισσότερο κι' ἀπ' τὸ χρυσάφι ὅλου τοῦ κόσμου. Λοιπόν, αὔριο ἑσπέρνι, ὅταν ἡ κυρία Ρούθ θα βρίσκεται στὴ γωνία τῆς Βάλ-θουρβ-στρήτ, θα κάνω τ' ἀδύνατα δυνατά, γιὰ νὰ λύσω τὸν κόμπο τοῦ φοβεροῦ αὐτοῦ αἰνίγματος, πού μ' ἀπασχολεῖ τόσον καιρό... "Οπωσδήποτε, συνέχισε ὁ ἀστυνομικός ἀνοίγοντας τὸ βῆμα του, ἡ ἰδέα νὰ παρακολουθῇ τὴν κυρία Ρούθ, ἀποδείχτηκε σωστὴ. Κι' ἀποδείχτηκε ἀκόμη μιὰ φορὰ πόσα δίκην ἔχει ὁ λαὸς ὅταν λέη: "Αν θῆς νὰ μάθῃς τὰ μυστικὰ ἐνὸς παντρεμένου, δὲν ἔχεις παρὰ νὰ πάρῃς λόγια ἀπ' τὴ γυναῖκα του!"

ΕΝΑΣ ΕΝΤΙΜΟΣ ΚΥΡΙΟΣ

ΤΗΝ άλλη μέρα, πριν απ' τὸ μεσημέρι, ἕνας ἄνθρωπος μὲ μακρυὰ ρεντιγκότα, παληὰς μόδας, μὲ θαρεῖα παπούτσια καὶ κρατώντας μιὰ ροζιάρικη μαγκούρα στὸ χέρι του, ποὺ ἀσφαλῶς θάταν κληρονομία τοῦ παποῦ του, ὀδηγοῦμενος ἀπὸ ἕναν ὑπὲρ-μῆκη, μῆκε μέσα στὴν αἴθουσα τῆς ὑποδοχῆς τῶν ἀσθενῶν τοῦ γιαιτροῦ Ροβέρτου Φίτζεραλδ.

Ὁ παράξενος αὐτὸς τύπος, χαϊδεύοντας τὴν κοντὴ καὶ ξανθὴ γενειάδα του καὶ τὰ σταχτερά-μᾶλλιά του, προχώρησε καὶ στάθηκε μπροστὰ στὸν περίφημο χειρουργό, ποὺ καθότανε σκυφτὸς μπροστὰ στὸ γραφεῖο του καὶ μελετοῦσε ἕνα βιβλίο.

Ὁ Ροβέρτος Φίτζεραλδ ἦταν τόσο ἀπορροφημένος ἀπ' τὴ μελέτη του, ὥστε οὔτε τὸ ἀνοιγμα τῆς πόρτας ἀκούσε, οὔτε τὴν παρουσία τοῦ ἐπισκέπτη ἀντελήφθη. Ἐξακολουθοῦσε νὰ μελετᾷ, σὰν νὰ ἦταν μοναχὸς του.

Ὁ παράξενος ἐπισκέπτης του, ἀφοῦ τὸν παρετήρησε προσεχτικὰ λίγες στιγμές, τοῦ εἶπε ξεροθήχοντας:

— Συγγνώμην, γιαιτρέ!...

Ὁ Ροβέρτος Φίτζεραλδ, μόλις ἀκούσε νὰ τοῦ μιλοῦν, ἀνατρίχιασε, σὰν νὰ ξύπνησε ἀπὸ ἕνα τρομακτικὸ ὄνειρο καὶ σήκωσε τὸ κεφάλι του γιὰ νὰ δῇ ποῖος τοῦ μίλησε.

Τὰ μάτια τοῦ περιφημοῦ ἐπιστήμονος ἦσαν μεγάλα καὶ σκοτεινά. Τὸ μέτωπό του, τὸ ἐξωγκωμένο, αὐλακωνότανε ἀπὸ θαθεῖες ρυτίδες. Τὰ μακρυὰ μαλλιά του πέφτανε ἀπάνω στοὺς ὤμους του...

— "Α!... Κι' ἄλλος ἄρρωστος! φώναξε κυττάζοντας κατὰμματα τὸν ἐπισκέπτη του. Νόμιζα πὼς εἶχα τελειώσει πειά. Ἀπὸ τί ὑποφύρεις;...

— Γιαιτρέ, τοῦ ἀπάντησε ὁ ξανθογένης ἐπισκέπτης του, δὲν ἦρθα γιὰ νὰ μὲ ἐξετάσετε.... Δὲν εἰμαι ἄρρωστος.

— Τότε, κύριε, δὲν μπορῶ νὰ σᾶς δεχτῶ. Ἐγὼ εἰμαι γιαιτρός καὶ δέχομαι μονάχα ἄρρωστους. Δὲν ἔχω καμμιά διάθεσι νὰ χάνω τὸν καιρὸ μου μὲ ἄλλες ὑποθέσεις! τοῦ ἀπάντησε μ' ἕναν ἀπότομο τόνο ὁ διαπρεπὴς χειρουργός.

Ὁ ἐπισκέπτης ὅμως, χωρὶς νὰ κινηθῇ ἀπ' τὴ θέσι του καὶ χωρὶς νὰ δείξῃ τὴν παράμικρὴ ταραχή, ξανᾶπε:

— Γιαιτρέ μου, γιὰ νάρθω νὰ σᾶς ἀπασχολήσω, θὰ πῇ πὼς κάτι σπουδαῖο θὰ συμβαίνει. Θέλω κάτι νὰ σᾶς πῶ, ποὺ σᾶς ἐνδιαφέρει προσωπικὰ ὡς ἄνθρωπος... Εἰμαι ἕνας τίμιος ἄνθρωπος, γιαιτρέ μου, καὶ δὲν μπορῶ νὰ ἐλῶ νὰ ἀπατοῦν ἕναν ἐξαιρετικὸ ἄνθρωπο σὰν καὶ σᾶς, ποὺ μέρα-νύχτα ἐργάζεται γιὰ τὸ καλὸ τῆς ἀνθρωπότητος!...

Ἀκούγοντας τὰ λόγια αὐτὰ ὁ Ροβέρτος Φίτζεραλδ, γίνηκε μονομιᾶς ἄλλος ἄνθρωπος. Πετάχτηκε ἀπ' τὴ θέσι του κι' ἀρχισε νὰ φωνάζῃ στὸν παράξενο ἐπισκέπτη του:

— Τί εἶνε αὐτὰ ποὺ κάθεσαι καὶ μοῦ ψέλνεις, κύριε;... Λὲς ὅτι δὲν ἀνέχεσαι ν' ἀπατοῦν κάποιον!... Ποῖος εἶν' αὐτὸς ὁ κάποιος; Μίλα καθαρά!...

Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν γενειάδα ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶνε ψυχραῖμος. Καὶ μὲ ἥρεμο τόνο ἀπάντησε στὸν δόκτορα ποὺ περίμενε ν' ἀκούσῃ τί θὰ τοῦ ἔλεγε:

— Γιαιτρέ μου, σᾶς φανταζόμουν πιὸ ψυχραῖμο. Δὲν εἴσθε μονάχα σεις, γιαιτρέ... Ὅλες ἡ γυναῖκες ἀπατοῦν τοὺς ἄνδρες τους, καθὼς κι' ἡ δική σας ἡ γυναῖκα!...

— Ἐξω ἀπ' ἐδῶ, χαμένε!... φώναξε μ' ὅλη τὴ δύναμι τῆς φωνῆς του ὁ δόκτωρ Φίτζεραλδ στὸν ἐπισκέπτη του, δείχνοντάς του τὴν πόρτα.

Ἄλλ' ὁ παράξενος ἐπισκέπτης του ἔμεινε καὶ πάλι ἀκίνητος καὶ μὲ μιὰν ὑπόκωφη φωνή, τοῦ εἶπε:

— Ὁ λοχαγὸς Χάρρυ Θόμσον!

Μόλις ἀκούσε τ' ὄνομα αὐτὸ ὁ δόκτωρ Φίτζεραλδ, ταράχτηκε σύγκορμος, σὰν νὰ τὸν χτύπησε ἀστροπελέκι. Γούρλωσε τὰ μεγάλα μάτια του κι' ἀπ' τὴ λύσσα του ἀρχισε νὰ δαγκάνῃ τὰ χεῖλη του ποὺ πανιάσανε καὶ τρέμανε...

— Τί εἶπατε; οὐρλιαξε. Ποῖο ὄνομα προφέρατε;... Ποῦ τ' ἀκούσατε αὐτὸ τ' ὄνομα;

— Τ' ἀκούσα στὸ Χάυδ Πάρκ! τοῦ ἀπάντησε ψυχραῖμα ὁ ἐπισκέπτης του.

— Δὲν μπορῶ νὰ σᾶς καταλάβω! ξανᾶπε, ξεφυσῶντας σὰν μανιασμένο θηρίο ὁ γιαιτρός. Δὲν καταλαβαίνω τίποτα... τίποτα...

— Θὰ μὲ καταλάβετε, κύριε, ἀρκεῖ νὰ μ' ἀφήσετε νὰ σᾶς μιλήσω ἐλεύθερα. Μὴν φαντάζεσθε πὼς εἰμαι ἀπὸ κείνους ποὺ ζητοῦν χρήματα, γιὰ τίς πληροφορίες ποὺ δίνουν!... Ἐγὼ εἰμαι ἕνας τίμιος οἰκογενειάρχης καί...

— Σᾶς παρακαλῶ, κύριε, τὸν διέκοψε ἀπότομα ὁ Φίτζεραλδ, μ' ἕναν ἱκετευτικὸ τόνο, μὴν λέτε τόσα πολλὰ λόγια... Μιλήστε μου σύντομα καὶ χαμηλῶστε τὸν τόνο τῆς φωνῆς σας, γιὰτί καμμιά φορὰ ἔχουν αὐτιά κι' οἱ τοῖχοι. Ναι, ἔχουν αὐτιά κι' οἱ τοῖχοι καὶ δὲν ἀποκλείεται νάχουν καὶ τοῦ δικοῦ μου σπιτιοῦ.

Ὅταν εἶδε τὴν ἀπότομη αὐτὴ ἀλλαγὴ τοῦ Φίτζεραλδ ὁ ἐπισκέπτης του, πῆρε περισσότερὸ θάρρος.

— Θᾶναι πολὺ παράξενο τὸ σπίτι σας! τοῦ εἶπε, χαμηλώνοντας τὴ φωνή του. Ἀλλὰ γιὰτί νὰ παραξενεύουμαι, πρόσθεσε ἀμέσως, ἀφοῦ καὶ μέσα σ' αὐτὸ κατοικεῖ μιὰ γυναῖκα, ἡ γυναῖκα σας, ἡ κυρία Ρούθ;... Ἀ, γιαιτρέ, δὲν ξέρετε πόσον κακές εἶνε ὅλες ἀνεξαρτέτως ἡ γυναῖκες!...

— Ναι, καί! Εἶνε κακές, πολὺ κακές! ἐβεβαίωσε ὁ Φίτζεραλδ. Εἶνε φίδια φαρμακερά, εἶνε φίδια, ποὺ πρέπει νὰ τὰ συντρίβουμε κάτω ἀπ' τὴν φτέρνα μας!...

— Ἀχ, γιαιτρέ μου, δὲν τῶλπιζα νὰ θρῶ ἕναν ἄνθρωπο σὰν καὶ σᾶς!... εἶπε ἀμέσως στὸν Φίτζεραλδ, μ' ἕναν διαχυτικὸ τόνο ὁ ἐπισκέπτης του. Εἴσθε ὁ μόνος ἄνθρωπος ποὺ κατάλαβε, ὅπως κι' ἐγὼ, τί εἶνε πραγματικὰ ἡ γυναῖκες! Θὰ σᾶς πῶ, λοιπόν, μὲ λίγα λόγια ὅτι εἶδαν τὰ μάτια μου κι' ὅτι ἀκούσανε τ' αὐτιά μου... Ἄλλ' ἐπιτρέψατέ μου πρὸηγουμένως νὰ σᾶς συστηθῶ! Ονομάζομαι Πάτρικ Ὁκονορ κι' εἰμαι ἐργοστασιάρχης σαπουνιῶν!...

— Χαίρω πολὺ, κύριε!... τοῦ εἶπε τότε ὁ γιαιτρός. Ἀλλά, πέστε μου, ἐπὶ τέλους, τί εἶδατε καὶ τί ἀκούσατε.

Ὁ ξανθογένης κύριος, ἀρχισε τότε νὰ διηγῆται μὲ ἀφέλεια στὸ Φίτζεραλδ, ὅτι βρέθηκε τυχαίως πίσω ἀπὸ ἕνα θάμνο κι' ἀθελᾷ του ἀκούσε τὴν συνομιλίαν δυὸ ἐρωτευμένων, τῆς συζύγου του καὶ τοῦ φίλου της. Ὅσο προχωροῦσε στὴ διήγησί του ὁ ἐπισκέπτης, τόσο πιὸ μεγάλη ταραχὴ ἔπαινε τὸ γιαιτρό.

— Γιαιτρέ μου, συνέχισε ἀφέλεστατα ὁ Πάτρικ Ὁκονορ, ἡ γυναῖκα σας ἔλεγε στὸν ἀγαπημένο της ὅτι δὲν σᾶς ἀγάπησε ποτέ κι' ὅτι μόνον ἐκείνον ἀγαπᾷ. Δέχθηκε μάλιστα νὰ πάῃ καὶ στὸ σπίτι του, ποὺ εἶνε στὴν Βαλθούρθ-στρήτ! Ἀ, εἶνε σίγουρο πὼς τὸν ἀγαπᾷ τρελλά, γιαιτρέ!...

— Τὸ ξέρω!... φώναξε μὲ μιὰ ὑπόκωφη φωνὴ ὁ δόκτωρ Φίτζεραλντ. Τὸ ξέρω πὼς μονάχα ἐκείνον ἀγαπᾷ!... Κι' ὅμως τὴν ἀγάπη-σα τὴ γυναῖκα αὐτὴ, τὴν ἀγαπᾷ ἀκόμα!... "Ὡ, δυστυχία μου!...

Κι' ὁ γιατρός Φίτζεραλντ ἔπιασε καὶ μὲ τὰ δυὸ τοῦ χέρια τὰ πυκνά καὶ μακρυὰ μαλλιά του, τὰ τράβηξε μὲ μιὰ βίαιη κίνησι καὶ σκέπασε μ' αὐτὰ τὸ πρόσωπό του...

— "Αχ!.. δὲν τῶλπιζα ποτὲ νὰ μ' ἀπατᾷ κάτω ἀπ' τὴ μῦτη μου!.. συνέχισε, τρέμοντας σύγκορμος καὶ μὲ ραγισμένη φωνή. Τὸ ὑποπτευόμουν ἀπὸ καιρὸ τώρα, μὰ δὲν ἤθελα νὰ τὸ πιστέψω!... Δὲν τολμῶ καὶ τώρα ἀκόμα νὰ τὸ πιστέψω!...

— Κι' ὅμως, εἶνε ἀλήθεια!... τοῦ ψιθύρισε ὁ "Οκονορ. "Ἐπρεπε νὰ βλέπατε, ὅπως ἐγώ, μὲ πόσον σπαραγμὸ ἀποχωρίσθηκε ἀπ' τὸν ἀγαπημένο της ἡ γυναῖκα σας...

— Πᾶψε!... Σώπασε!... Δὲν θέλω ν' ἀκούσω τίποτε πειὰ!... τὸν διέκοψε ἄγρια ὁ Φίτζεραλντ.

"Αλλ' ἀμέσως σχεδὸν ἔπεσε συντριμμένος ἀπάνω στὴν πολυθρόνα του, ψιθυρίζοντας:

— "Ὡ, δὲν μπόρῳ!... Πέστε μου τί ξέρετε ἀκόμα!... Θέλω ὅλα νὰ τὰ μὀθω, ὅλα!... Ἐξακολουθήστε, κύριε!...

— Δυστυχῶς, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ "Οκονορ, δὲν ἔχω τίποτ' ἄλλο νὰ σᾶς πῶ. Σᾶς ἐπαναλαμβάνω μονάχα, πὼς ὠρίσανε νὰ συναντηθοῦν καὶ πάλι καὶ νὰ μείνουν ὁλομόναχοι μιὰ ὁλόκληρη ὥρα!...

— Μιὰν ὥρα οἱ δυὸ τους! ξεφώνισε μὲ φρίκη ὁ Φίτζεραλντ. Καὶ ἀμέσως πετάχτηκε ἀπάνω κι' ἄρχισε νὰ θηματίζει σὰν τρελλός, φωνάζοντας:

— Θάνατος!... Θάνατος ποῦ θὰ τοὺς βρῇ καὶ τοὺς δυό!... Καταδίκη καὶ θάνατος!

— Βέβαια θάνατι κι' ἡ μητέρα τοῦ ἀγαπημένου της στὸ σπιτι, ψιθύρισε πάλι ὁ "Οκονορ, ἀλλὰ τί σημαίνει αὐτό; Μήπως μπορεῖ νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ νὰ κάνουν ὅ,τι θέλουν, μιὰ παρὰ τὴν ἡλικία τους;...

— Σιωπῇ! τοῦ φώναξε ἀσθμαίνοντας ὁ Φίτζεραλντ. "Αφήστε με μόνον!... Κι' αὔριο στὶς 9 ½ μὲ δέκα...

— "Ὁχι, κύριε!... τοῦ ξανάπε ὁ ἐπισκέπτης. Κάνετε λάθος. Σήμερα θὰ συναντηθοῦν... Σήμερα ποῦχετε νὰ κάνετε τὴν διάλεξί σας στὴν Ἱατρικὴ Ἑταιρίαν. "Ἐτσι νίκεται πάντα. Εἶνε ἡ συνηθισμένη ἱστορία, γιατρέ μου: "Ἐνῶ ὁ σύζυγος εἶνε ἀπασπασμένος, ἡ κυρία διασκεδάζει μὲ τὸν καλὸ της!... Περίφημα δηλαδή: Τὴ στιγμὴ ποῦ θὰ ἦσαστε σεῖς στὴν Ἱατρικὴ Ἑταιρίαν, ἡ κυρία Ροῦθ θὰ βρίσκεται στόν... Περὶ ὅδεο!...

— "Ὡστε μὲ κοροϊδεύετε; οὐρλιαξε ὁ Φίτζεραλντ. Φύγετε!... Φύγετε, σᾶς λέω!...

— "Εγὼ σᾶς κοροϊδεύω; "Εγώ, γιατρέ;... ἄρχισε νὰ διαμαρτύρεται ὁ ἐπισκέπτης του, ὑποχωρῶντας μὲ μεγάλα βήματα πρὸς τὴν πόρτα.

"Αλλ' ὁ Φίτζεραλντ ἄρπαξε ἐν τῷ μεταξύ ἕνα χειρουργικὸ μαχαίρι κι' ὤρμησε κατ' ἀπάνω του.

Ὁ "Οκονορ στηλῶθηκε τότε μὲ τίς πλάτες στὴν πόρτα καὶ κάρφωσε τὰ βλέμματά του ἀπάνω στόν μανιασμένο γιατρό.

Ὁ Φίτζεραλντ ἀφοῦ ἔκανε δυὸ μεγάλα πηδήματα πρὸς τὰ ἐμπρός, στάθηκε ὀπίστω ἀκίνητος κι' ἄφησε νὰ τοῦ πέσῃ τὸ μαχαίρι στὸ πάτωμα! Τὸν εἶχε κυριέψει μιὰ ἐξαφνικὴ κατὰπτωσις. "Ἐτρεμε σύγκορμος, ἀπ' τὰ χεῖλη του βγαίνανε λευκοὶ ἀφροὶ καὶ κύτταζε ἀπάνω στὸ ταβάνι, μὲ βλέμματα θαλά καὶ φοβισμένα.

Ὁ ἐπισκέπτης του μισάνοιξε τότε τὴν πόρτα καὶ γλύστρησε

ἔξω.

— Εἶνε τρελλός! μουρμούριζε μέσα του, κατεβαίνοντας τίς σκάλες τοῦ μεγάρου τοῦ δόκτορος Φίτζεραλντ. Ναι, εἶνε τρελλός! Δὲν τοῦ ἀξίζει ἡ κρεμάλα, ἀλλὰ τὸ φρενοκομεῖο!... Ὅπως ἴσως, τὸν ἔχω στὸ χέρι κι' ὁ φιλαράκος μου ὁ Μούρφυ θὰ παραδεχτῇ ὅτι ἕνας εἶνε ὁ Σέρλοκ Χόλμς!...

Κατὰ τίς ὁχτὼ τὸ βράδυ τῆς ἰδίας μέρας, ἡ Ροῦθ Φίτζεραλντ θέλησε νὰ ἐξακριβώσῃ ἂν ἔφυγε ὁ ἄνδρας της. Μόλις ὅμως ἀνοίξε τὴν πόρτα τοῦ σπουδαστηρίου του, ἔμεινε κατάπληκτη. "Ὁχι μόνον δὲν εἶχε φύγει ὁ δόκτωρ Φίτζεραλντ, ἀλλὰ καθότανε σκυφτὸς μπροστὰ στὸ γραφεῖο του καὶ φαινότανε βυθισμένος σ' ἀνήσυχες σκέψεις.

Ἡ Ροῦθ ἔκλεισε τὴν πόρτα πίσω της καὶ προχωρῶντας πρὸς τὸν ἄνδρα της, τοῦ φώναξε:

— Ροβέρτε, δὲν θὰ πᾶς στὴν Ἱατρικὴ Ἑταιρίαν;... Εἰν' ἀργὰ καὶ δὲν εἶνε εὐγενικὸ νὰ σὲ περιμένουν τόσο κύριοι!...

Ὁ Φίτζεραλντ ἀνασήκωσε ἥρεμα τὸ κεφάλι του καὶ κυττάζοντας κατὰμματα τὴν γυναῖκα του, τῆς ἀποκρίθηκε:

— Μπᾶ!... Σ' ἀνησυχεῖ λοιπὸν αὐτό;... "Ακούς ἐκεῖ νὰ περιμένουν τόσο κύριοι, ποῦ ἀνάμεσά τους μπορεῖ νὰ εἶνε ἴσως κι' ὁ ἐκλεκτός σου!... Μήπως θέλεις νάρθης νὰ τὸν δῆς;...

Ἡ Ροῦθ νίκησε μὲ μιὰς κάτωχρη. "Αρχισε νὰ τρέμει καταγνακτισμένη καὶ μόλις ὁ σύζυγός της τελείωσε, τοῦ φώναξε:

— Ἡ γλώσσα σου εἶνε ἀνυπόφορη!... Λές κι' ἀποφάσεις νὰ κάνης τὴ ζωὴ μου ἀβίωτη!... "Αν ἐξακολουθήσης ἔτσι, τὸ καλύτερο ποῦχουμε νὰ κάνουμε εἶνε νὰ χωριστοῦμε.

— Νομίζεις, θησαυρέ μου, ὅτι μπορεῖ νὰ γίνῃ αὐτό;... τὴν ρώτησε μ' ἕνα εἰρωνικὸ τόνο ὁ Φίτζεραλντ, ἐνῶ συγχρόνως σηκωνότανε ἀπὸ τὴν πολυθρόνα του.

Καὶ προχωρῶντας κοντὰ στὴν γυναῖκα του, σὰν μιὰ γάτα ποῦ προσπαθεῖ νὰ πιᾷ ἕνα ποντικὸ, συνέχισε:

— "Ὡστε νομίζεις ὅτι θάταν καλὸ νὰ χωριστοῦμε;... Καὶ ποῦ θὰ πηγαινές ἂν χωριζόμαστε;... Μήπως σκέφτεσαι νὰ ζήσης ἀπ' ἐδῶ καὶ πέρα μὲ τὸν...;

— Αὐτὸ εἶνε δικός μου λογαριασμός! τὸν διέκοψε ἐκείνη ἐξεργι-σμένη. Δὲν θὰ λογοδοτήσω ποτὲ σὲ σένα!...

Τότε ὁ Φίτζεραλντ, μ' ἕνα ἀπότομο πηδήμα, ἄρπαξε τὴν γυναῖκα του ἀπ' τὰ χέρια καὶ σφίγγοντάς τα μ' ὅλη του τὴ δύναμι, προσπα-θοῦσε νὰ τὴ γονατίσῃ κάτω.

Ἡ Ροῦθ ὅμως, ἀντιτάσσοντας ἀπελπιστικὴ ἀντίστασι, ἄρχισε νὰ ξεφωνίζει:

— Μὴ μὲ σφίγγεις!... Θὰ φωνάξω βοήθεια!... Θὰ σοῦ στοιχίσῃ ἀκριβὰ αὐτό!... "Αν ὁ πατέρας μου λείπῃ ἀπ' τὴν Ἀγγλία, ὑπάρχει κάποιος ἄλλος ἐδῶ, ποῦ θὰ σοῦ ζητήσῃ λογαριασμό!... Πρόσε-ξε λοιπὸν καὶ μή...

Μὰ δὲν πρόφτασε ν' ἀποτελειώσῃ τὴ φράσι της, γιατί ὁ Φίτζεραλντ, ἀφήνοντας μιὰ κραυγὴ, ποῦ δὲν εἶχε τίποτε τὸ ἀνθρώπινο, ἔπεσε ἀπάνω της, μ' ὅλο τὸ βάρος του καὶ τὴν ἔρριξε κάτω.

Μιὰ κραυγὴ ἀγωνίας καὶ τρόμου ἔφυγε ἀπ' τὰ χεῖλη τῆς Ροῦθ, μόλις εἶδε τοὺς ἀφροὺς τῆς λύσσας ποῦ βγαίνανε ἀπ' τὸ στόμα τοῦ ἀνδρός της καὶ τὴν παραφροσύνη ποῦ ἀλλοίωνε τὸ πρόσωπό του.

— Θά σ' πνίξω, σκύλα!... ούρλιαζε ο Φίτζεραλντ. Θά σ' πατήσω όλες στο κεφάλι!... Θά εξοντώω την φύτρά σου, τη φύτρά των έχιδνών!... Είμαι άπεσταλμένος του Θεού γι' αυτό το έργο!.. Μουγκρίζοντας έτσι ο Φίτζεραλντ, έσφιγγε συγχρόνως με δύναμη τον λαιμό της γυναίκας του.

Η δυστυχισμένη Ρούθ νόμιζε πως έφτασε ή τελευταία της στιγμή. Άνέπνεε με μεγάλη δυσκολία κι' έννοιωθε τ' αντικείμενα γύρω της να χορεύουν έναν τρελλό χορό!...

Άξαφνα όμως ο δόκτωρ Φίτζεραλντ άλλαξε άπότομα. Τό άλλοιωμένο πρόσωπό του έγινε ήρεμο με μιάν, ή θηριώδης λάμψη των ματιών του έσβυσε και κυττάζοντας κατάμματα την μισοπεθαμένη άπ' την άγωνία της γυναίκα του, άρχισε να την ίκετεύει:

— Ρούθ, συγχώρεσέ με! Ξέρεις πόσο τρελλά σ' λατρεύω. Δεν είν' ανάγκη να σου πώ ότι για τίποτ' άλλο δεν φροντίζω τόσο, όσο για την εύτυχία σου. Δεν θέλω τίποτ' άλλο άπό έσένα, παρ'ά να μου είσαι πιστή. Μου όρκίζεσαι πως θά μου είσαι πιστή σ' όλη μου τη ζωή;...

Η Ρούθ, για να ξεφύγει μιάν ώρα γρηγορώτερα άπό κοντά του, του άπάντησε με σταθερή φωνή:

— Είσαι ο νόμιμος σύζυγός μου κι' όφείλω να σου είμαι πιστή, αλλά κι' έσύ δεν πρέπει να με ύποπτεύεις και να μου φέρνεις μ' έναν τέτοιο τρόπο!...

— Στ' όρκίζομαι, Ρούθ, ότι ποτέ πειά δεν θά σου φερθώ άσχημα!... της είπε ο Φίτζεραλντ.

Και πιάνοντας τό μέτωπό του, ψιθύρισε:

— Άχ, αυτός ο αιώνιος πονοκέφαλός μου!... Δεν ξέρω τί είνε αυτό που σφυροκοπά πίσω άπ' τό μέτωπό μου, θαθείά μέσα στο κρανίο μου!... Ρούθ, πρόσθεσε, δυναμώνοντας την φωνή του, άφησέ με μόνον, σ' παρακαλώ, πήγαινε!... Πρέπει να έτοιμαστώ για να πάω στην 'Εταιρία.

— Ναί, είνε άργά! του άπάντησε εκείνη, θαδίζοντας προς την πόρτα.

Μόλις ο γιατρός Φίτζεραλντ έμεινε μόνος του, γέμισε γρήγορα γρήγορα μιάν σύριγγα μ' ένα άχρωμο ύγρo κι' έκανε μιάν ένεσι στο μπράτσο του. Τ' άποτέλεσμα της ένέσεως αυτής ήταν κεραυνοβόλο. Έπειτα άπό λίγες στιγμές τ' άλέμμάτά του έλαμπαν γλυκά και γενικά άπάνω στο πρόσωπό του καθρεφτιζόταν ή γαλήνη.

Τό άχρωμο εκείνο ύγρo ήταν μορφίνη. Ο γιατρός Φίτζεραλντ έπρεπε νάταν άπό πολλά χρόνια μορφινομανής, γιατί ή ποσότης της μορφίνης που χρησιμοποιούσε ήταν άρκετή για να έπιφέρει τό θάνατο σ' έναν άσυνήθιστον όργανισμό. Στόν Φίτζεραλντ όμως δεν είχε κανένα άλλο άποτέλεσμα, παρ'ά να του χαλαρώση τ' αινούρα και να τον κάνει νηφάλιο.

— Δεν έκανα καλά! άρχισε να μονολογεί τώρα ο Φίτζεραλντ σκεπτικός. Έπρεπε να της δείξω πως δεν ξέρω τίποτε!... Ένώ τώρα, άν είν' αλήθεια όσα μου είπε ο χαμένος εκείνος ο Όκονορ, θά λάβη τ' άμέτρα της!... Άχ, γιατί να μην μπορώ να συγκρατήσω τ' αινούρα μου!...

Κι' άφου στάθηκε βουβός, σαν άγαλμα, λίγες στιγμές, άρχισε να ταξινομεί τ' άχάρτιά του μέσα στόν χαρτοφύλακά του.

— Όχτώ και δέκα!... ψιθύρισε, βλέποντας τό ρολόγι του. Στις όχτώ και μισή θά είμαι στην 'Εταιρία... Στις 9 θά τελειώσω την άνακοίνωσί μου... Θά προφασιστώ τότε πως μ' έπιασε μιάν άξαφνη

ζάλη, και θά ζητήσω ν' άναβληθώ ή συζήτησις... Έτσι θά προφτάσω νάμαι στις έννιά και μισή με δέκα στην Βάλθουρθ-στρήτ. Ά, θέβαια!... Έτσι πρέπει να κάνω, για να εξακριβώσω άν είνε πραγματικά όσα μου είπε ο έντιμότατος κύριος Όκονορ!... Για την μεταμφιεσί μου δεν χρειάζομαι ούτε πέντε λεπτά.

Κι' άφου έτοιμάστηκε, χτύπησε τό κουδούνι της ύπηρεσίας κι' είπε στόν ύπρήτη του, που παρουσιάστηκε άμέσως σχεδόν μπροστά του:

— Τζίμη, φεύγω τώρα άμέσως για την 'Ιατρική 'Εταιρία. Διαβίβασέ το αυτό στην κυρία σου και πές της ότι έπιθυμώ να δειπνήσω άπόψε μαζί της. Στις έντεκα παρ'ά τέταρτο θά είμαι εδώ.

Ο ΣΕΡΛΟΚ ΧΟΛΜΣ ΚΕΡΑΙΖΕΙ ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ

ΠΟΥ ΕΒΑΛΕ ΜΕ ΤΟΝ ΜΟΥΡΦΥ

ΚΑΤΑ τις έννηάμιση ή ώρα τό θράδυ της ίδιας ήμέρας, μπροστά στην μεγαλοπρεπή έξώπορτα ένός μεγάρου της Βάλθουρθ-στρήτ, στεκόντουσαν μιάν ψηλή και λεπτή γυναίκα, κομψότατα ντυμένη κι' ένας νεαρός κύριος και συνωμιλούσαν...

Ο νέος κυττάζοντας με θαυμασμό την κυρία που συνώδευε, της ψιθύρισε σ' μιάν στιγμή:

— Η άποψινή σας μεταμφίσεις, κ. Χόλμς, ύπερβαίνει κάθε άλλη προηγούμενη. Μά την πίστι μου, άν σ' συναντούσα ξαφνικά στο δρόμο... θά σ' έρωτευόμουν!...

— Αλήθεια:... του άπάντησε χαμογελώντας... ή κυρία.

— Ναί. Σ' άς βεβαιώ, ότι είνε θαυμασία ή μεταμόρφωσίς σας, δάσκαλε!

— Τό πιστεύω, Χάρρυ, γιατί κι' έγώ όταν κυτάχτηκα, για τελευταία φορά, στόν καθρέφτη, πήγα να γελαστώ και να κάνω μιάν θαθείά ύπόκλιση στην νοστιμιά της κυρία Ρούθ Φίτζεραλντ, που έδλεπα μέσα σ' αυτόν! άπάντησε ο Χόλμς, γιατί αυτός ήταν πράγματι... ή κυρία που συνώδευε ο μαθητής του Χάρρυ.

Την ίδια όμως στιγμή, ο άστυνομικός πρόσθεσε:

— Χάρρυ, προσοχή!... Άκούω ένα άμάξι. Θά είνε ίσως της κυρίας Φίτζεραλντ... Ά, μάλιστα, αυτό είνε... Σταμάτησε στη γωνία. Τρέξε γρήγορα, Χάρρυ!... Τρέχα, πήδα μέσα και δώσε στην κυρία Ρούθ την έντολή που σου άνέθεσα.

Ο βοηθός του Σέρλοκ Χόλμς, γρήγορος σαν άστραπή, έφτασε σ' μιάν στιγμή μπροστά στην άνοιγμένη πόρτα του άμαξιού, άπ' την όποια κατέβαινε ή Ρούθ Φίτζεραλντ. Κι' άφου της έκανε μιάν ύπόκλιση, της ψιθύρισε:

— Κυρία, σ' άξορκίζω να μ' ακολουθήσετε! Έλάτε γρήγορα μαζί μου!... Άλλοίμονο άν θραδύνουμε έστω και μιάν στιγμή!...

Η κυρία Ρούθ Φίτζεραλντ κυττάζοντας κατάπληκτη τόν συμπαθητικώτατο άγνωστο σ' αυτήν νέο, που της μιλούσε έτσι, του άπακρίθηκε:

— Δεν σ' καταλαβαίνω, κύριε!... Τί θέλετε να πείτε;... Ποιός είστε;

— Σ' άς παρακολουθεί ο σύζυγός σας, κυρία! της άπάντησε ο Χάρρυ. Ο κύριος Φίτζεραλντ τ' άξέρει όλα!... Άν δεν έρθετε μαζί μου, θά είνε τρομερό τό τέλος σας!... Ο σύζυγός σας είνε έξω φρενών!...

— Θεέ μου!... Τά ξέρει, είπατε, όλα;... ψιθύρισε τρέμοντας ή ώ-
μορφη κυρία.

— "Όλα, κυρία!... Ξέρει πώς θα συναντηθήτε απόψε με τον λο-
χαγό Θόμσον! Κ' υπάρχει φόβος να έρθη εδώ, από στιγμή σε στιγ-
μή! Μη διστάζετε λοιπόν να μου δείξετε έμπιστοσύνη! Σας εξορκίζω
σ' ό,τι έχετε ιερώτερο, κυρία, ακολουθήστε με και σας δίνω τον λόγο
μου πως θα σας σώσω απ' το τρομερό κι' άγριο μίσος του συζύγου
σας!...

Τά λόγια αυτά του Χάρρυ, δέν ήταν δυνατόν παρὰ να επιτύ-
χουν το αποτέλεσμα που έπεδίωκε. 'Ο τόνος με τον οποίο ειπωθήκανε,
ήταν ειλικρινής κι' επιβλητικός συγχρόνως. Αυτό επέδρασε πολύ
στην ευαίσθητη ψυχή της κυρίας Ρούθ. 'Αλλά δέν ήταν μονάχα αυτή
ή αίτία, που ή δυστυχισμένη γυναίκα έπνιξε κάθε δισταγμό μέσα της.
'Η Ρούθ Φίτζεραλντ είχε νωπή άκόμα την εντύπωση της θάρσαρης
σκηνής, που γίνηκε πρό όλίγου μέσα στο σπουδαστήριο του συζύγου
της. 'Αποφάσισε, λοιπόν, να ακολουθήση τον Χάρρυ Ταξόν.

— Κύριε, του είπε τρεμάμενη φωνή, πιστεύω να μην μετανοιώσω
που θα σας ακολουθήσω!... Δέν σας ξέρω ποιός είσθε. Κι' όμως το
παρουσιαστικό σας κι' ο τόνος της φωνής σας μου έπιβάλλουν να
σας έμπιστευθώ! Λοιπόν, είμαι έτοιμη να σας ακολουθήσω!...

— Ευχαριστώ για τη τιμή που μου κάνετε, κυρία! της ψιθύρισε
τότε ο νεαρός άστυνομικός, κατασυγκινημένος. Σας θεσπιάω, ότι δέν
θα μετανοήσετε, που με θεωρήσατε άξιο της έμπιστοσύνης σας!

Και προτείνοντάς της το μπράτσο του, πρόσθεσε:

— 'Ελάτε!... Είνε τρομερά επικίνδυνο να χάνουμε τον καιρό
μας!...

'Η κυρία Ρούθ στηρίχτηκε στο μπράτσο του άγνωστου της νέου
και στρίψανε στη στροφή του δρόμου. 'Ο μετεμφισμένος σε γυναίκα
Σέρλοκ Χόλμς, άφησε τότε την πόρτα όπου είχε κρυφτεί και με μικρά
γυναικεία θήματα προχώρησε προς τ' άμάξι της Ρούθ. Μπαίνοντας
μέσα σ' αυτό, είπε στον άμαξά, μ' άλλαγμένη φωνή:

— Μην ξεκινήσης! Θα περιμένουμε λίγην ώρα και μετά θα φύ-
γουμε!...

— "Όπως θέλετε, κυρία!... του άπάντησε ο άγαθος άμαξάς, νο-
μίζοντας ότι μιλούσε στην κυρία, την οποία είχε μεταφέρει πριν από
λίγες στιγμές.

Κι' όταν άκουσε να κλείνη ή πόρτα του άμαξιού, ψιθύρισε:

— Παράξενη γυναίκα, μά την αλήθεια! Δέν πέρασε ένα λεπτό
πούφυγε μαζί με το φίλο της και πάλι ξανάρθε. 'Αλλά ξέχασα πως
στον έρωτα όλα μπερδεύονται σαν τα μαλλιά της τρελλής!... Θα
περιμένουμε, λέει, λίγο!... Ποιός ξέρει όμως αν δέν άργήση κι'
ολόκληρη ώρα νάρθη ο λεγάμενος... "Ας ανάψω, λοιπόν, την πίπα
μου κι' άς άφήσω τον κόσμο να κάνει ό,τι θέλει ή καρδιά του.

Και βγάζοντας την καπνοσακκούλα του, άρχισε να γεμίζει την
πίππα του.

'Ο Σέρλοκ Χόλμς έν τώ μεταξύ δέν κάθησε ούτε στιγμή ήσυχος.
Είχε κατεβάσει το τζάμι της πόρτας του άμαξιού, που ήταν προς το
πεζοδρόμιο και κύτταζε με προσοχή άπάνω-κάτω. "Αξαφνα, βλέπον-
τας νάρχεται προς το άμάξι ένας γενειοφόρος κουρελιάρης, ψιθύ-
ρισε:

— Αυτός είναι!...

Κι' άμέσως βγήκε από τ' άμάξι κι' άρχισε να θαδίζει σαν γυ-
ναίκα.

Σε λίγες στιγμές, ο άλήτης με την γενειάδα πλησίασε. Τότε ο
Σέρλοκ Χόλμς γύρισε σκοπίμως και τον κύτταξε.

'Ο γενειοφόρος άλήτης, που δέν ήταν άλλος απ' τον δόκτορα Φί-
τζεραλντ μεταμφιεσμένο, μόλις είδε το πρόσωπο του μεταμφιεσμένου
άστυνομικού, έμεινε για μία στιγμή άκίνητος, με γουρλωμένα μά-
τια, τραυλίζοντας:

— 'Η γυναίκα μου!... 'Η Ρούθ!... Πρέπει να πεθάνη!...

Κι' άμέσως ρίχτηκε σαν άγρίμι άπάνω στον άστυνομικό και τον
άρπαξε απ' τον λαιμό ούρλιάζοντας:

— Θα σου ρουφήξω το αίμα, άθλία!...

'Η δύναμι του Φίτζεραλντ δέν ήταν τυχαία. 'Ο Σέρλοκ Χόλμς τά
χρειάστηκε. 'Εόλως μπόρεσε να κρατηθή οτά πόδια του.

— Θα σε σκοτώσω, άτιμη!... μούγκρισε πάλι ο Φίτζεραλντ, κα-
ταφέροντας το χειρουργικό του μαχαίρι στην κοιλιά του Σέρλοκ
Χόλμς.

"Ενα άπαίσιο τριζοβόλημα άκούστηκε τότε και το μαχαίρι ξέ-
φυγε απ' το χέρι του κακούργου. 'Ο θώρακας του Σέρλοκ Χόλμς εί-
χε κάνει περίφημα την δουλειά του.

'Ο Σέρλοκ Χόλμς δέν άφησε την ευκαιρία αυτή να του ξεφύγη.
Πήδησε πάνω στον κακούργο και με μία έπιτυχημένη τρικλοποδιά,
τον έρριξε καταγής.

— Σε κρατώ γερά, επί τέλους, τέρας, που τρομοκράτησες τόσον
καιρό το Λονδίνο, του φώναξε γονατίζοντας άπάνω στο στήθος του.
Κάτω ή μάσκα, γιατίρ Φίτζεραλντ!... 'Ωμολόγησε πως είσαι ο άπαί-
σιος δολοφόνος Τζάκ ο 'Αντεροβγάλης!...

'Ο Φίτζεραλντ άφησε ένα υπόκωφο μούγκρισμα κι' έπαψε ν' αντι-
στέκεται. 'Ο Σέρλοκ Χόλμς τον έδεσε τότε πισθάγκωνα και τον υπο-
χρέωσε να μη μέσας στο άμάξι.

— 'Αμαξά, φώναξε, μπαίνοντας κι' ο ίδιος μέσα στην Διεύθυνσι
της 'Αστυνομίας, γρήγορα!...

Τη στιγμή ακριβώς που ο Σέρλοκ Χόλμς έφτασε στο γραφείο
του Διευθυντού της 'Αστυνομίας του Λονδίνου, ο κ. Ουάρν μιλούσε
με τον άρχηγό της Μυστικής 'Αστυνομίας.

Ξαφνικά ή πόρτα του γραφείου άνοιξε άπότομα, κι' οί δυο άστυ-
νομικοί, βλέποντας μία γυναίκα να σπρώχνη προς τά μέσα έναν γε-
νειοφόρο άλήτη, έμειναν άναυδοι.

— Κύριε Ουάρν! φώναξε δυνατά ο Σέρλοκ Χόλμς, κλείνοντας
την πόρτα πίσω του, ο Τζάκ ο 'Αντεροβγάλης δέν θα τρομοκρατή
πειά το Λονδίνο!...

Κι' αποσπώντας την περρούκα και την γενειάδα του Φίτζεραλντ,
πρόσθεσε: Σας τον παρουσιάζω!...

— 'Ο δόκτωρ Φίτζεραλντ!... φώναξαν κι' οί δυο άστυνομικοί.

— Ναί, αυτός είναι!... ξανάπε ο δαιμόνιος άστυνομικός.

— Κύριε Χόλμς, φώναξε τότε ο Μούρφυ, έχασα το στοίχημα...
Κι' όμολογώ, πως στον κόσμο όλο δέν υπάρχουν δυο Σέρλοκ Χόλμς!
'Απόψε λοιπόν θα πιούμε στην ύγεία σου!...

Έτσι έθριάμβευσε για μιὰ ἀκόμα φορά ὁ Σέρλοκ Χόλμς καὶ
λυτρώθηκε τὸ Λονδίνο ἀπ' τὸν ἀπαίσιο ἐραχνᾶ του.

Ὁ γιατρὸς Φίτζεραλδ κλείστηκε σὲ φρενοκομεῖο, ὅπου ἔσπερα
ἀπὸ δυὸ μῆνες πέθανε.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΣΤΟΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΤΟΜΟ ΤΗΣ

“ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ,,

Ένα νέο συναρπαστικὸν ἀστυνομικὸν μυθιστόρημα.
Περιπέτειες

Ἀγωνία

Δραματικότης

Τρόμος

Αἰσθημα

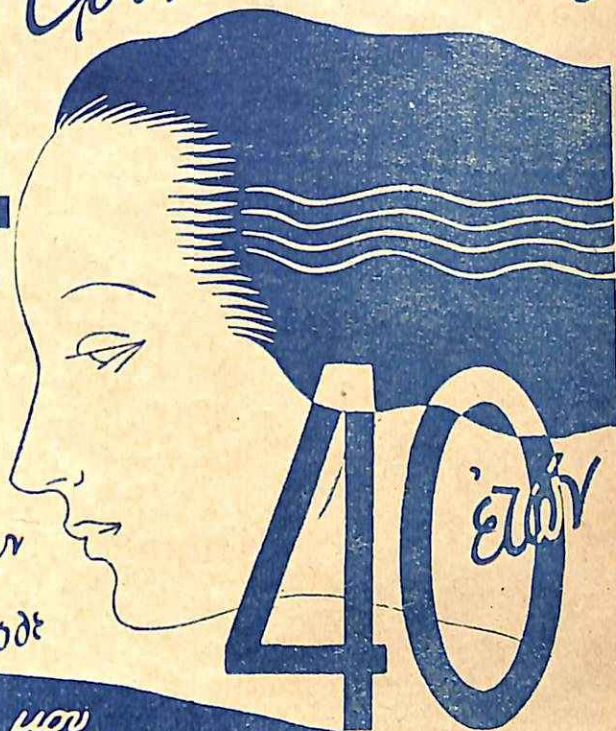
Φρίκη

ΣΤΟΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΤΟΜΟΝ

4 Τρίχες άσπρες

δάς κάμνουν
πάντοτε
νά φαίνεσθε

Κυρίες μου
το **FIXOL** είναι εκείνο που
δά δάς κάμνη νά μή άσπριόσθε ποτέ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΚΑΛΛΟΝΗΣ

Χαμαράκη

ΣΤΑΔΙΟΥ 37

ΤΗΛ. 23-208